

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/2011 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2012

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2012 talousarvioesityksen (HE 59/2011 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2012 talousarvioesityksen (HE 59/2011 vp) toisesta täydentämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä lokakuuta 2011 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2012 (HE 59/2011 vp).

Lisäksi eduskunta on 22 päivänä marraskuuta 2011 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan hallituksen esityksen eduskunnalle vuoden 2012 talousarvioesityksen täydentämisestä (HE 119/2011 vp) ja 29 päivänä marraskuuta 2011 hallituksen esityksen eduskunnalle vuoden 2012 talousarvioesityksen toisesta täydentämisestä (HE 128/2011 vp).

Valiokunta on käsitellyt esitykset yhdessä ja antaa niistä yhteisen mietinnön.

Talousarvioaloitteet

Valiokunta on käsitellyt esitysten yhteydessä seuraavat 9.11.2011 valtiovarainvaliokuntaan lähetetyt talousarvioaloitteet

- TAA 1/2011 vp — Sauli Ahvenjärvi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen Itämeren ja vesiensuojeluun (35.10.22)
- TAA 2/2011 vp — Outi Alanko-Kahiluoto /vihr: Määrärahan osoittaminen Museoviraston toimintamenoihin (29.80.04)
- TAA 3/2011 vp — Outi Alanko-Kahiluoto /vihr: Määrärahan osoittaminen teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksiin (29.80.31)
- TAA 4/2011 vp — Outi Alanko-Kahiluoto /vihr: Määrärahan osoittaminen museoiden valtionosuuksiin ja -avustuksiin (29.80.32)
- TAA 5/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen Punkalaitumen jalankulku- ja pyörätien rakentamiseen (31.10.20)
- TAA 6/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen Poukantien—

- Syväojantien jalankulku- ja pyörätien rakentamiseen Ruovedellä (31.10.20)
- TAA 7/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen Alasjärven eritasoliittymän parantamiseen Tampereella (31.10.20)
- TAA 8/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen Toijala—Sointula-jalankulku- ja pyörätien rakentamiseen Akaassa (31.10.20)
- TAA 9/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen Luopioinen—Rautajärvi-maantien parannukseen (31.10.20)
- TAA 10/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen keskikaiteiden rakentamiseen valtatiellä 12 Kangasalla välillä Alasjärvi—Suorama (31.10.20)
- TAA 11/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen keskikaiteiden rakentamiseen valtatiellä 9 välillä Alasjärvi—Ruutana Pirkanmaalla (31.10.20)
- TAA 12/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen keskikaiteiden rakentamiseen välillä Järviö—Hirsikangas Akaassa (31.10.20)
- TAA 13/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen Mouhijärvi—Lavia-maantien parannukseen (31.10.20)
- TAA 14/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen Rovastintien jalankulku- ja pyörätien rakentamiseen Orivedellä (31.10.20)
- TAA 15/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen Kotala—Innala-maantien parannukseen Virroilla ja Mänttä-Vilppulassa (31.10.20)
- TAA 16/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionavustuksiin (31.10.50)
- TAA 17/2011 vp — Mikko Alatalo /kesk: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahaan (32.50.43)
- TAA 18/2011 vp — Sirkka-Liisa Anttila /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Ypäjän Hevosopiston hiekkakentän rakentamiseen (29.20.30)
- TAA 19/2011 vp — Sirkka-Liisa Anttila /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Ypäjän Hevosopiston aloituspaikkojen lisäämiseen (29.20.30)
- TAA 20/2011 vp — Thomas Blomqvist /r ym.: Määrärahan osoittaminen maaseutuneuvontaan (30.10.50)
- TAA 21/2011 vp — Thomas Blomqvist /r: Määrärahan osoittaminen Bromarvintien—Vättlaxintien päällysteen uusimiseen (31.10.20)
- TAA 22/2011 vp — Thomas Blomqvist /r: Määrärahan osoittaminen Paavalinkyläntien—Hommanbyntien päällystämiseen (31.10.20)
- TAA 23/2011 vp — Thomas Blomqvist /r: Määrärahan osoittaminen Lapinkyläntien—Heikinkyläntien päällystystyön loppuun saattamiseen Uudenmaan ELY-keskuksen alueella (31.10.20)
- TAA 24/2011 vp — Thomas Blomqvist /r ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 25 parantamiseen osuudella Hanko—Mäntsälä (31.10.20)
- TAA 25/2011 vp — Thomas Blomqvist /r ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.10.20)

- TAA 26/2011 vp — Thomas Blomqvist /r: Määrärahan osoittaminen Strömforsin ruukin rakennusten kunnostamiseen (35.20.64)
- TAA 27/2011 vp — Markku Eestilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtion ja kuntien tietojärjestelmähankkeisiin (28.90.20)
- TAA 28/2011 vp — Ritva Elomaa /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Askaisten koulun peruskorjaukseen (29.10.34)
- TAA 29/2011 vp — Ritva Elomaa /ps ym.: Määrärahan osoittaminen veteraanien kotihoitoon (33.50.56)
- TAA 30/2011 vp — Ritva Elomaa /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusten henkistä hyvinvointia edistävän hankkeen käynnistämiseen (33.60.31)
- TAA 31/2011 vp — Christina Gestrin /r: Määrärahan osoittaminen Svenska Finlands Folkting -nimiselle järjestölle (29.01.50)
- TAA 32/2011 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen avustuksen maksamiseen Suomen Ammattikalastajaliitolle (30.40.51)
- TAA 33/2011 vp — Christina Gestrin /r ym.: Määrärahan osoittaminen vesistöjen ravinnepitoisuuksien vähentämiseen poistokalastuksella (30.40.62)
- TAA 34/2011 vp — Christina Gestrin /r: Määrärahan osoittaminen vesihuollon ja tulvasuojelun tukemiseen (30.50.31)
- TAA 35/2011 vp — Christina Gestrin /r: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatrinen palvelujen järjestämiseen (33.60)
- TAA 36/2011 vp — Christina Gestrin /r: Määrärahan osoittaminen ympäristötöihin (35.10.61)
- TAA 37/2011 vp — Sanni Grahn-Laasonen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (30.50.31)
- TAA 38/2011 vp — Sanni Grahn-Laasonen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen rata-yhteyden Helsinki—Forssa—Pori suunnitteluun (31.10.20)
- TAA 39/2011 vp — Lars Erik Gästgivers /r ym.: Määrärahan osoittaminen Merenkurkun maailmanperinnön kehittämiseen (35.10.52)
- TAA 40/2011 vp — Ilkka Kanerva /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 parantamiseen välillä Turku—Pori (31.10.77)
- TAA 41/2011 vp — Teuvo Hakkarainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kantatie 77 kunnostamisen aloittamiseen välillä Taimoniemi—Keitele kunnan raja Viitasaarella (31.10.20)
- TAA 42/2011 vp — Teuvo Hakkarainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkina-tuella, työttömyyskorvauksella tai ilman työmarkkinatukioikeutta olevan nuoren työssäkäyntivelvoitteen tutkimiseen ja ko-keiluun (33.20.52)
- TAA 43/2011 vp — Lasse Hautala /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Lossanmäen rautatien alikulkusillan korottamisen suunnitteluun Teuvalla (31.10.20)
- TAA 44/2011 vp — Lasse Hautala /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Lappajärven Itäkylässä kantatiellä 68 (31.10.20)

- TAA 45/2011 vp — Lasse Hautala /kesk: Määrärahan osoittaminen seututien 274 peruskorjaukseen ja päällystämiseen välillä Kauhajärvi—Karvia (31.10.20)
- TAA 46/2011 vp — Lasse Hautala /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 661 parantamiseen välillä Isojoki—Kauhajoen Pöntäne (31.10.20)
- TAA 47/2011 vp — Lasse Hautala /kesk: Määrärahan osoittaminen seututien 6700 peruskorjaukseen välillä Kauhajoki—Karvia (31.10.20)
- TAA 48/2011 vp — Lasse Hautala /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Lustilan paikallistiel-
le 17129 Kauhajoella (31.10.20)
- TAA 49/2011 vp — Lasse Hautala /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen paikallistielle 17107 välillä Aninkuja—Kaksoisveräjä Kauhajoel-
la (31.10.20)
- TAA 50/2011 vp — Lasse Hautala /kesk: Määrärahan osoittaminen pyörätien perus-
korjaukseen kantatiellä 44 välillä Aron-
kylä—Havunen Kauhajoella (31.10.20)
- TAA 51/2011 vp — Lasse Hautala /kesk
ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen lii-
kenteen väylän rakentamiseen Alajärven
Luoma-aholla kantatiellä 68 ja Luomantiel-
lä (31.10.20)
- TAA 52/2011 vp — Lasse Hautala /kesk
ym.: Määrärahan osoittaminen maantien
17783 parantamiseen ja päällystämiseen
välillä Viinikka—Purmojärvi, Kauhava ja
Lappajärvi (31.10.20)
- TAA 53/2011 vp — Lasse Hautala /kesk
ym.: Määrärahan osoittaminen Jalasjärven ja
Kauhajoen välisen paikallistien 17109
peruskorjaukseen ja päällystämiseen kaato-
paikan tienhaaran ja Kauhajoen kaupungin-
rajan välillä (31.10.20)
- TAA 54/2011 vp — Lasse Hautala /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen kantatien 67 välillä Aronkylä—Harjankylä Kauhajoella
(31.10.20)
- TAA 55/2011 vp — Lasse Hautala /kesk
ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 63
perusparantamiseen välillä Evijärvi—Kaus-
tinen (31.10.20)
- TAA 56/2011 vp — Lasse Hautala /kesk
ym.: Määrärahan osoittaminen Seinäjoki—
Kaskinen-junaradan perusparannuksen
käynnistämiseen (31.10.77)
- TAA 57/2011 vp — Lauri Heikkilä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vehmaantien ja Kivikylän välisen tien peruskorjauksen suunnitteluun Mynämäellä (31.10.20)
- TAA 58/2011 vp — Lauri Heikkilä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Härkäläntielle 13519 Somerolla (31.10.20)
- TAA 59/2011 vp — Lauri Heikkilä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Raukkalan kylän paikallistien liikenneturvallisuuden paranta-
miseen Liedossa (31.10.20)
- TAA 60/2011 vp — Lauri Heikkilä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Itämeren suoje-
luun (35.10.61)
- TAA 61/2011 vp — Lauri Heikkilä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lyökin pooki-
majakan peruskorjaukseen Uudenkaupun-
gin edustalla (35.20.64)
- TAA 62/2011 vp — Timo Heinonen /kok
ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 54

- parantamiseen välillä Tammela—Hollola (31.10.77)
- TAA 63/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Kehitysyhteistyöhön ehdotetun määrärahan vähentäminen (24.30.66)
 - TAA 64/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen hätäkeskuslaitoksen hajauttamisen suunnitteluun (26.30.02)
 - TAA 65/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen erityisopetuksen turvaamiseen ja luokkakokojen pienentämiseen (29.10.30)
 - TAA 66/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen homekoulujen korjaamiseen (29.10.34)
 - TAA 67/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Maaseutuviraston toimintamenoihin ehdotetun määrärahan vähentäminen (30.01.03)
 - TAA 68/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen 4H-toiminnan tukemiseen (30.10.55)
 - TAA 69/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen kestävänsä metsätalouden kehittämiseen (30.60.44, 30.60.47)
 - TAA 70/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 turvallisuuden parantamiseen välillä Turku — valtatie 2 (31.10.20)
 - TAA 71/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen Kyrön eritasoliittymän rakentamiseen Pöytyällä (31.10.20)
 - TAA 72/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen Loimaa—Somero—Helsinki-tieyhteyden rakentamisen suunnitteluun (31.10.20)
 - TAA 73/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen ns. HAKU-tien rakentamisen suunnitteluun välillä Aura—Mynämäki—Mietoinen (31.10.20)
 - TAA 74/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionapuun (31.10.50)
 - TAA 75/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Tuulivoiman tuotantotukeen ehdotetun määrärahan vähentäminen (32.60.44)
 - TAA 76/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen veteraanien kuntoutukseen ja kotihoitoon (33.50.56)
 - TAA 77/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen päihdeäitien pakkohoitoon (33.70.50)
 - TAA 78/2011 vp — James Hirvisaari /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kopsuontien (mt 3132) peruskorjauksen jatkamiseen välillä Vuorenmylly—Kalkkinen (31.10.20)
 - TAA 79/2011 vp — James Hirvisaari /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Riihimäen kolmioraiteen rakentamiseen (31.10.77)
 - TAA 80/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lehtimäen opiston käyttökustannuksiin (29.30.30)
 - TAA 81/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maasuorpetojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen (30.40.42)
 - TAA 82/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Koskenvarrentielle välille Alajärven keskusta — Väärämäentie (31.10.20)

- TAA 83/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 7520 perusparantamiseen välillä Perho—Kinnula (31.10.20)
- TAA 84/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen liikennejärjestelyjen parantamiseen kantateiden 63 ja 68 risteyksessä Evijärvellä (31.10.20)
- TAA 85/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Soinin ja Karstulan välisen Lehtomäen paikallistien peruskorjaukseen (31.10.20)
- TAA 86/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ns. Koveron risteyksen muuttamiseen eritasoliittymäksi Lapualla (31.10.20)
- TAA 87/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kaartusentien perusparantamiseen ja päällystämiseen Alajärvellä (31.10.20)
- TAA 88/2011 vp — Reijo Hongisto /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lappajärven rehevöitymisen ehkäisyyn (35.10.22)
- TAA 89/2011 vp — Olli Immonen /ps ym.: Vähemmistövaltuutetun ja syrjintälautakunnan toimintamenoihin ehdotetun määrärahan vähentäminen (26.01.04)
- TAA 90/2011 vp — Olli Immonen /ps ym.: Taiteen ja kulttuurin eräisiin avustuksiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (29.80.50)
- TAA 91/2011 vp — Olli Immonen /ps ym.: Työelämän monikulttuurisuuden tukemiseen ehdotetun määrärahan vähentäminen (33.03.50)
- TAA 92/2011 vp — Ari Jalonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtateiden 8 ja 23 risteyksen eritasoliittymän rakentamiseen (31.10.77)
- TAA 93/2011 vp — Anssi Joutsenlahti /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Jämijärven Jämin ja Jyllin välisen tien 13253 päällystämiseen (31.10.20)
- TAA 94/2011 vp — Anssi Joutsenlahti /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kauhajoen ja Karvian välisen tien 6700 kunnostamiseen (31.10.20)
- TAA 95/2011 vp — Anssi Joutsenlahti /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Pomarkun Honkakosken ja Lavian Riihon välisen tien 13192 kunnostamiseen (31.10.20)
- TAA 96/2011 vp — Mikael Jungner /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Jyväskylän ammattikorkeakoulun "Growth Exposure — KasvuAltistus" -projektin rahoitukseen (29.40.30)
- TAA 97/2011 vp — Johanna Jurva /ps ym.: Määrärahan osoittaminen nuorisopalveluiden tarpeen selvittämiseen kunta- ja kaupunkikeskustuksien ulkopuolella (29.91.50)
- TAA 98/2011 vp — Johanna Jurva /ps ym.: Määrärahan osoittaminen nuorisotyön asiakkuuden tukemiseen kunta- ja kaupunkikeskustuksien ulkopuolella (29.91.50)
- TAA 99/2011 vp — Johanna Jurva /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusten säännöllisen liikunnallisen kuntoutuksen ja päivätoiminnan lisäämiseen (33.70.50)
- TAA 100/2011 vp — Arja Juvonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Espoon Kellonummen pelastuskoiraradan peruskorjaukseen (26.30.31)

- TAA 101/2011 vp — Arja Juvonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusasiamiehen toimien perustamiseen (33.02.05)
- TAA 102/2011 vp — Arja Juvonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Puolarmetsän sairaalan saattohoitoyksikön toiminnan käynnistämiseen (33.60.31)
- TAA 103/2011 vp — Arja Juvonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen liikuntakorttien hankkimiseksi omaishoitajille (33.90.50)
- TAA 104/2011 vp — Jouko Jääskeläinen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen korkeimmalle hallinto-oikeudelle turvapaikka-asioden käsittelyn nopeuttamiseen (25.10.02)
- TAA 105/2011 vp — Jouko Jääskeläinen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien rakennusten korjaus- ja täydennysinvestointeihin (29.01.51)
- TAA 106/2011 vp — Pietari Jääskeläinen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kehä III:n parannustöiden toisen vaiheen toteuttamiseen (31.10.77)
- TAA 107/2011 vp — Pietari Jääskeläinen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kylä- ja kaupunginosatoiminnan vahvistamiseen (32.50.62)
- TAA 108/2011 vp — Pietari Jääskeläinen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Helsingin, Espoon ja Vantaan sekä Uudenmaan muiden kuntien lähiöiden peruskorjaamiseen (35.20.55)
- TAA 109/2011 vp — Antti Kaikkonen /kesk: Määrärahan osoittaminen valtakunnallisten nuorisoalan järjestöjen toiminnan edistämiseen (29.91.50)
- TAA 110/2011 vp — Antti Kaikkonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Pornainen—Nikkilä-maantien peruskorjaukseen (31.10.20)
- TAA 111/2011 vp — Antti Kaikkonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen ja meluntorjunnan teemahankkeiden toteutukseen (31.10.20)
- TAA 112/2011 vp — Antti Kaikkonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen perusväylänpitoon (31.10.20)
- TAA 113/2011 vp — Antti Kaikkonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Loviisa—Lahti-radan peruskorjaukseen (31.10.77)
- TAA 114/2011 vp — Antti Kaikkonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kaupunkiradan jatkamiseen Keravalta Riihimäen suuntaan (31.10.77)
- TAA 115/2011 vp — Antti Kaikkonen /kesk: Määrärahan osoittaminen sotainvalidien avopalveluiden ja laitoshoidon rajojen laskemiseen (33.50.51)
- TAA 116/2011 vp — Antti Kaikkonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Etelä-Suomen vesistöjen ja Itämeren suojeluun (35.10.61)
- TAA 117/2011 vp — Anne Kalmari /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen sisävesiammattikalastajien yleistukeen (30.40.51)
- TAA 118/2011 vp — Anne Kalmari /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Uurainen—Kintaus-tien perusparantamiseen (31.10.20)
- TAA 119/2011 vp — Anne Kalmari /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpidon rahoitustason nostoon (31.10.20)

- TAA 120/2011 vp — Anne Kalmari /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Keski-Suomen laajakaistaverkon rakentamisen loppuun saattamiseen (31.40.50)
- TAA 121/2011 vp — Mika Kari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 24 parantamiseen välillä Lahti—Vääksy—Padasjoki (31.10.77)
- TAA 122/2011 vp — Mika Kari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 12 Lahden eteläisen kehätien rakentamiseen (31.10.77)
- TAA 123/2011 vp — Johanna Karimäki /vihr: Määrärahan osoittaminen Suomen Akatemian tutkimushankevaltuuksiin (29.40.01)
- TAA 124/2011 vp — Johanna Karimäki /vihr: Määrärahan osoittaminen harkinnanvaraisen toimeentulotuen valtionlisään lasten ja nuorten harrastusten tukemiseen (33.60)
- TAA 125/2011 vp — Elsi Katainen /kesk: Määrärahan osoittaminen naisjärjestöille (29.30.53)
- TAA 126/2011 vp — Pia Kauma /kok: Määrärahan osoittaminen Nykytaiteen museo Kiasmalle koululaisten opastustoiminnan ja taidekasvatuksen tukemiseen (29.80.52)
- TAA 127/2011 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen Kuurojen maailmanliiton toiminnan ylläpitämiseen (24.90.50)
- TAA 128/2011 vp — Inkeri Kerola /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen E8-tien korjaustoimenpiteisiin välillä Kalajoki—Liminka (31.10.77)
- TAA 129/2011 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen perheiden kotiapuun (33.90.50)
- TAA 130/2011 vp — Pentti Kettunen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kainuun heikkokuntoisten sorateiden parantamisen suunnitteluun ja kunnostuksien aloittamiseen (31.10.20)
- TAA 131/2011 vp — Pauli Kiuru /kok: Määrärahan osoittaminen maantien 322 Luopioinen—Rautajärvi rakenteen parantamiseen (31.10.20)
- TAA 132/2011 vp — Pauli Kiuru /kok: Määrärahan osoittaminen maantien 2851 kevyen liikenteen väylän jatkamiseen tieosuudella Toijala—Sontula (31.10.20)
- TAA 133/2011 vp — Kimmo Kivelä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ystävyysseuratoiminnan tukemiseen (29.80.50)
- TAA 134/2011 vp — Kimmo Kivelä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden laivojen entisöinti- ja korjausavustuksiin (29.80.50)
- TAA 135/2011 vp — Kimmo Kivelä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Enonlahden yhdistysten 16407 perusparantamiseen Kuopion Vehmersalmella (31.10.20)
- TAA 136/2011 vp — Kimmo Kivelä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen turvetutkimuksen lisäämiseen (32.20.01)
- TAA 137/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen (27.10.50)
- TAA 138/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen oppilaitosten perustamiskustannuksiin (29.10.34)

- TAA 139/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen maaseudun elinkeinojen kehittämisneuvontaan (30.10.50)
- TAA 140/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (30.60.44)
- TAA 141/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen Sauvo—Pyhäloukas-tien perusparannukseen (31.10.20)
- TAA 142/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.10.20)
- TAA 143/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionapuun (31.10.50)
- TAA 144/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen Salon itäisen ohikulkutien rakentamiseen kantatielle 52 (31.10.77)
- TAA 145/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen maakuntien kehittämiseen (32.50.43)
- TAA 146/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen pitkäaikaisen laitoshoidon korvaamiseen 20 prosentin haitta-asteen sotainvalideille (33.50.51)
- TAA 147/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen sotainvalidien avopalveluihin (33.50.51)
- TAA 148/2011 vp — Esko Kiviranta /kesk: Määrärahan osoittaminen ympäristönsuojelun edistämiseen (35.10.61)
- TAA 149/2011 vp — Osmo Kokko /ps ym.: Määrärahan osoittaminen oppilaitosten perustamiskustannuksiin (29.10.34)
- TAA 150/2011 vp — Osmo Kokko /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Siikakoskentien perusparantamisen aloittamiseen Liperissä (31.10.20)
- TAA 151/2011 vp — Osmo Kokko /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Varosentien perusparantamisen aloittamiseen Polvijärvellä (31.10.20)
- TAA 152/2011 vp — Osmo Kokko /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Romppalantien ja Ahvenisentien kiertoliittymän rakentamiseen Joensuussa (31.10.20)
- TAA 153/2011 vp — Osmo Kokko /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Rasikumuntien perusparantamiseen Joensuussa (31.10.20)
- TAA 154/2011 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen puolustusvoimien kuva-arkiston jatkosodan kuvien digitoimiseen (27.10.01)
- TAA 155/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen koulurakennusten perustamiskustannuksiin ja korjauksiin (29.10.34)
- TAA 156/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kotitalousneuvontajärjestöille (29.30.53)
- TAA 157/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kansallisen digitoitikeskuksen digitointitoiminnan vakinaistamiseen (29.40.02)
- TAA 158/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Savonlinnan opettajankoulutukseen (29.40.50)
- TAA 159/2011 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen Joroisten musiikkipäivien järjestämiseen (29.80.52)

- TAA 160/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Olavinlinnan katto-, muuri- ja muiden rakenteiden korjaamiseen ja uusimiseen (29.80.75)
- TAA 161/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen Hevostietokeskukselle (30.10.50)
- TAA 162/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maatalous- ja maaseutuyrittäjien voimavarakartoituksiin (30.20.60)
- TAA 163/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kiinteistötoimistusten tukemisesta aiheutuviin menoihin (30.70.40)
- TAA 164/2011 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Savonlinnan ja Varkauden lentoliikenteen tukemiseen (31.30.63)
- TAA 165/2011 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen talous- ja velkaneuvonnan järjestämiseen (32.40.31)
- TAA 166/2011 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenoihin (33.01.03)
- TAA 167/2011 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutukseen (33.50.57)
- TAA 168/2011 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin (33.60)
- TAA 169/2011 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen Rantasalmen ympäristökasvatusinstituutin rahoitusvajeen korjaamiseen (35.01.65)
- TAA 170/2011 vp — Timo V. Korhonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ns. Itäisen yhdysradan Kontiomäki—Taivalkoski, Mustavaara—Kuusamo—Salla suunnitteluun ja kehittämiseen (31.10.20)
- TAA 171/2011 vp — Timo V. Korhonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kainuun kehittämisrahan korottamiseen (32.50.63)
- TAA 172/2011 vp — Timo V. Korhonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen sotilasvammakorvauksiin sotainvalidien kuntoutustoiminnan laajentamiseksi (33.50.51)
- TAA 173/2011 vp — Laila Koskela /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen eteläisen kansallispuiston suunnitteluun (35.10.21)
- TAA 174/2011 vp — Johannes Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtateiden 10 ja 12 parantamiseen välillä Hämeenlinna—Lahti (31.10.77)
- TAA 175/2011 vp — Johannes Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahan korottamiseen (32.50.43)
- TAA 176/2011 vp — Johannes Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Hiidenjoki—Puujoki—Teuronjoki-kehittämishankkeeseen (35.10.22)
- TAA 177/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 68 ja Pietarsaaren sataman välisen tieyhteyden suunnitteluun ja toteuttamiseen (31.10.20)
- TAA 178/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 44 peruskorjaukseen välillä Kauhajoki ja Aronkylä—Kankaanpää (31.10.20)

- TAA 179/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen perustieverkon ylläpitoon Vaasan vaalipiirin alueella (31.10.20)
- TAA 180/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lentologistiikka-alueen rakentamisen aloittamiseen Vaasan lentokentän yhteyteen (31.10.41)
- TAA 181/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 67 parantamiseen (31.10.77)
- TAA 182/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 63 parantamiseen (31.10.77)
- TAA 183/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 3 kehittämiseen ja tasoliittymien rakentamiseen Laihian ja Mustasaaren alueella (31.10.77)
- TAA 184/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen yhteysvälin Vaasa—Oulu parantamiseen valtatiellä 8 (31.10.77)
- TAA 185/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen uuden energian tutkimus- ja kehittämisyksikön toimintaan Pohjanmaalla (32.20.40)
- TAA 186/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan tuotantoteknologiakeskuksen perustamiseen (32.20.40)
- TAA 187/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahaan Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan liitoille (32.50.43)
- TAA 188/2011 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.: Määrärahan osoittaminen uusien siirtoviemärihankkeiden käynnistämiseen ja toteuttamiseen Vaasan vaalipiirissä (35.10.61)
- TAA 189/2011 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kevyttä liikennettä parantavaan hankkeeseen Jokelantielle Tuusulaan (31.10.20)
- TAA 190/2011 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kehä IV:n suunnitteluun (31.10.20)
- TAA 191/2011 vp — Merja Kuusisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 45 liikenneympyrän parantamiseen Koskenmäentien ja Nahkelantien risteysalueelle Tuusulaan (31.10.20)
- TAA 192/2011 vp — Jukka Kärnä /sd: Määrärahan osoittaminen keliakiaa sairastavien ruokavaliokorvauksen korottamiseen (33.40.60)
- TAA 193/2011 vp — Seppo Kääriäinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maa-seudun vesi- ja viemärihuollon rakentamiseen (30.50.31)
- TAA 194/2011 vp — Jari Leppä /kesk: Määrärahan osoittaminen seurantaloiden ja työväentaloiden ylläpitokustannuksiin (29.80.50)
- TAA 195/2011 vp — Jari Leppä /kesk: Määrärahan osoittaminen Koirakivenraitin päällystämiseen Mäntyharjulla (31.10.20)
- TAA 196/2011 vp — Jari Leppä /kesk: Määrärahan osoittaminen Mäntyharjun Karankamäentien 15077 Mäkilolan mäen oikaisemiseen (31.10.20)

- TAA 197/2011 vp — Jari Leppä /kesk: Määrärahan osoittaminen Koirakiven ja Pertunmaan välisen paikallistien parantamiseen Mäntyharjulla (31.10.20)
- TAA 198/2011 vp — Jari Leppä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 perusparantamiseen Mäntyharjulla välillä Hurus—Hietanen (31.10.77)
- TAA 199/2011 vp — Jari Leppä /kesk: Määrärahan osoittaminen nuorisolain mukaisen ympäristökoulutuksen järjestämiseen Rantasalmen ympäristökasvatusinstituutissa (35.01.65)
- TAA 200/2011 vp — Mika Lintilä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen suurpetojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen (30.40.42)
- TAA 201/2011 vp — Maria Lohela /ps ym.: Määrärahan osoittaminen työllistämis-, koulutus- ja erityistoimiin Turun Varissuolla (32.30.51)
- TAA 202/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen uuden oikeustalon rakentamiseen Päijät-Hämeen käräjäoikeudelle (28.20.88)
- TAA 203/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen terveysliikunnan edistämiskokeilun käynnistämiseen (29.90.50)
- TAA 204/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Päijät-Hämeen Eläinsuojeluyhdistyksen toiminnan tukemiseen (30.30.20)
- TAA 205/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lahti-Vesivehmaan lentokentän kehittämiseen (31.10.41)
- TAA 206/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Päijät-Hämeen pitkäaikaistyöttömien kuntouttamisprojektin käynnistämiseen (32.30.51)
- TAA 207/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lahden KesäMäSä-tapahtuman tukemiseen (33.90.50)
- TAA 208/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Päijät-Hämeen Näkövammaiset ry:n toiminnan tukemiseen (33.90.50)
- TAA 209/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Omaishoitajat ja Läheiset ry:n Päijät-Hämeen piirin toimintaan (33.90.50)
- TAA 210/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Heinolan lintutarhalle lintujen hoitamiseen (35.10.21)
- TAA 211/2011 vp — Anne Louhelainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vesijärven tilanteen parantamiseen (35.10.61)
- TAA 212/2011 vp — Pirkko Mattila /ps ym.: Määrärahan osoittaminen välittömiä perusparannuksia tarvitsevien tieosuuksien kunnostukseen Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella (31.10.20)
- TAA 213/2011 vp — Pirkko Mattila /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yhdistysten 8250 liikenneturvallisuuden parantamiseen Muhoksen Kylmälänkylässä (31.10.20)
- TAA 214/2011 vp — Pirkko Mattila /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon, parantamiseen ja rakennuskustannuksiin Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella (31.10.50)
- TAA 215/2011 vp — Pirkko Mattila /ps ym.: Määrärahan osoittaminen LAGUNA-

- hankkeen hakuprosessin turvaamiseen (32.01.66)
- TAA 216/2011 vp — Pirkko Mattila /ps ym.: Määrärahan osoittaminen metsähake- ja puupolttovoimalan tuotantotukeen (32.60.44)
- TAA 217/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen Metsäntutkimuslaitoksen Kolarin ja Sallan yksiköiden kehittämiseen (30.60.01)
- TAA 218/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen Metsähallituksen tuloutusvaatimuksen kohtuullistamiseen (30.63)
- TAA 219/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen Savukosken Tanhuan tien peruskorjaukseen (31.10.20)
- TAA 220/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen Nellimin tien peruskorjaukseen Inarin kunnassa (31.10.20)
- TAA 221/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen Martti—Tulppiotien rakentamisen aloittamiseen Savukoskella (31.10.77)
- TAA 222/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen alueellisen kuljetustuen lisäämiseen (32.30.44)
- TAA 223/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen työllistämis-, koulutus- ja erityistoimiin (32.30.51)
- TAA 224/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisiin investointeihin (32.30.64)
- TAA 225/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen talous- ja velkanuannon turvaamiseen (32.40.31)
- TAA 226/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahan korottamiseen (32.50.43)
- TAA 227/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen työmarkkinatuen tarveharkinnan poistamiseen (33.20.52)
- TAA 228/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen Lapin Luitrojoen kunnostamiseen (35.10.22)
- TAA 229/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen Metsähallituksen luontopalveluiden toiminnan turvaamiseen (35.10.52)
- TAA 230/2011 vp — Markus Mustajärvi /vr: Määrärahan osoittaminen Lapin matkailualueiden ympäristötöiden rahoittamiseen (35.10.61)
- TAA 231/2011 vp — Lea Mäkipää /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vierasvenesatamien rakentamiseen Ikaalisten ja Hämeenkyrön alueella sijaitsevan Kyröjärven rannoille (31.10.20)
- TAA 232/2011 vp — Lea Mäkipää /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Nerkoontien 727 perusparantamisen aloittamiseen Kihniöllä (31.10.20)
- TAA 233/2011 vp — Lea Mäkipää /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valaistuksen ja kevyen liikenteen väylän rakentamisen aloittamiseen välille valtatie 3—Parkanon rautatieasema Parkanossa (31.10.20)
- TAA 234/2011 vp — Lea Mäkipää /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Niskoslammen, Niskosjoen ja Viinamäenlahden kunnostamisen aloittamiseen Kihniöllä (35.10.22)
- TAA 235/2011 vp — Lea Mäkipää /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Madesjärven kun-

- nostamiseen Jalasjärvellä ja Parkanossa (35.10.22)
- TAA 236/2011 vp — Lea Mäkipää /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Pappilansalmen kunnostamisen aloittamiseen Parkanossa (35.10.22)
- TAA 237/2011 vp — Merja Mäkisalo-Ropponen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen vesihuoltohankkeisiin (30.50.31)
- TAA 238/2011 vp — Hanna Mäntylä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lapin yliopiston sosiaalityön laitokselle syrjäseutujen lapsiperheköyhyyden tutkimukseen (29.40.53)
- TAA 239/2011 vp — Hanna Mäntylä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön Lapin syrjäseuduille (29.91.51)
- TAA 240/2011 vp — Hanna Mäntylä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen työllistämistoimiin Lapin syrjäseuduille (32.30.51)
- TAA 241/2011 vp — Hanna Mäntylä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lapin sairaanhoitopiirille lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon (33.60)
- TAA 242/2011 vp — Hanna Mäntylä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusten palvelujen tukemiseen Lapin syrjäseuduilla (33.60.31)
- TAA 243/2011 vp — Hanna Mäntylä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Lapin kunnille lastensuojelun avohoidon tukemiseen (33.60.31)
- TAA 244/2011 vp — Hanna Mäntylä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen omaishoitajien työn tukemiseen Lapin syrjäseuduilla (33.60.31)
- TAA 245/2011 vp — Hanna Mäntylä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Sallan kunnalle hyvinvointi- ja terveyspalveluiden kehittämishankkeen toteuttamiseen (33.60.31)
- TAA 246/2011 vp — Martti Mölsä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Punkalaitumen ja Vammala/Sastamalan välisen seututien (maantie 252) parantamisen suunnitteluun (31.10.20)
- TAA 247/2011 vp — Martti Mölsä /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen Pirkanmaan maakunnan alueella (31.10.50)
- TAA 248/2011 vp — Elisabeth Naucér /r ym.: Määrärahan osoittaminen Teollisen yhteistyön rahastolle (24.30.88)
- TAA 249/2011 vp — Elisabeth Naucér /r ym.: Määrärahan osoittaminen kansainväliseen kehitysapuun (24.30.66)
- TAA 250/2011 vp — Mika Niikko /ps: Määrärahan osoittaminen Kuluttajaliitto — Konsumentförbundet ry:n toiminnan turvaamiseen (32.40.50)
- TAA 251/2011 vp — Mika Niikko /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Uudenmaan keskiasteen oppilaitosten mielenterveyspalveluiden tukemiseen (33.60.31)
- TAA 252/2011 vp — Jussi Niinistö /ps ym.: Määrärahan osoittaminen paikallistien 11099 Leppäkorpi—Kiikala kunnostamiseen ja päällystämiseen (31.10.20)
- TAA 253/2011 vp — Jussi Niinistö /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ulkomaalaisille maksettavaan rintama-avustukseen (33.50.54)
- TAA 254/2011 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen Lapinkyläntien—

- Heikinkyläntien päällystystyön loppuun saattamiseen Lapinjärvellä (31.10.20)
- TAA 255/2011 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen Porvoon saaristotien rakentamiseen (31.10.20)
- TAA 256/2011 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.10.20)
- TAA 257/2011 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen Loviisa—Lahtiradan perusparantamiseen (31.10.77)
- TAA 258/2011 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen poikkihallinnolliseen naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämishjelmaan (33.03.04)
- TAA 259/2011 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen neuvontapuhelimen perustamiseen lähisuhdeväkivallan ja muun sukupuoleen perustuvan väkivallan kohteena oleville (33.03.04)
- TAA 260/2011 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen sotaveteraanien kuntoutukseen (33.50.56)
- TAA 261/2011 vp — Mikaela Nylander /r: Määrärahan osoittaminen mielenterveyspotilaiden hoitoon (33.60)
- TAA 262/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen 4H-järjestöjen toimintaan (30.10.55)
- TAA 263/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen hedelmien ja vihannesten käytön lisäämiseen kouluissa (30.20.41)
- TAA 264/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen kasvihuone-elinkeinon kehittämiseen (30.20.46)
- TAA 265/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen happamien sulfaattimaiden kartoitukseen ja ehkäisemishjelman laatimiseen (30.50.20)
- TAA 266/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen Tuovilanjoen ja Sulvanjoen alaosan tulvasuojeluun (30.50.31)
- TAA 267/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen Pietarsaaren kaupungin, Pedersören sekä Kruunupyyn kuntien yhdysvesijohto- ja siirtoviemärihankkeen toteuttamiseen (30.50.31)
- TAA 268/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen maantielle 741 Pedersören kunnassa (31.10.20)
- TAA 269/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 7390 sekä yhdystien 17903 peruskorjaukseen Pedersören kunnassa (31.10.20)
- TAA 270/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen liikenneturvallisuuden parantamiseen seututiellä 748 Kruunupyssä (31.10.20)
- TAA 271/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen liikenneturvallisuuden parantamiseen kantatiellä 63 Evijärven ja Kaustisen välillä Vaasan alueella (31.10.20)
- TAA 272/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen Pännäisten risteusaseman laajentamiseen sekä Pännäisten ja Alholman rataosuuden sähköistämiseen (31.10.20)
- TAA 273/2011 vp — Mats Nylund /r ym.: Määrärahan osoittaminen kylätoiminnan tukemiseen (32.50.62)

- TAA 274/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Raatteen tien ja Raatteenportin ympäristön kunnossapitoon sekä Raatteenportin talvisotanäytelytilan laajentamiseen Suomussalmella (29.80.50)
- TAA 275/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen karjalan kielien elvyttämiseen (29.80.50)
- TAA 276/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen hirtvivahinkojen korvaamiseen (30.40.41)
- TAA 277/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kontiolahden Kivirannantien ja Herajärventien yhdistämiseen (31.10.20)
- TAA 278/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välillä Kirkonkylä—Pappilanmäki Rautavaaran kunnassa (31.10.20)
- TAA 279/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Rautavaaran Karissa sijaitsevan päällystämättömän tien asfaltointiin (31.10.20)
- TAA 280/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Varpaisjärven Jonsantien peruskorjaukseen (31.10.20)
- TAA 281/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen kantatien 77 varrelle Maaningalla välillä Hamula—Kinulanlahti (31.10.20)
- TAA 282/2011 vp — Pentti Oinonen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahaan (32.50.43)
- TAA 283/2011 vp — Johanna Ojala-Niemelä /sd: Määrärahan osoittaminen Ylitornion avovankilan peruskorjaushankkeeseen (28.20.88)
- TAA 284/2011 vp — Johanna Ojala-Niemelä /sd: Määrärahan osoittaminen Meltauksen ja Unarin välisen tieyhteyden perusparannukseen Rovaniemellä (31.10.20)
- TAA 285/2011 vp — Johanna Ojala-Niemelä /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 perusparannukseen ja muuttamiseen kaksiajorataiseksi välillä Rovaniemi—Alakorkalo (31.10.20)
- TAA 286/2011 vp — Johanna Ojala-Niemelä /sd: Määrärahan osoittaminen Muonion ja Kilpisjärven välisen tieyhteyden perusparannukseen valtatiellä 21 (31.10.20)
- TAA 287/2011 vp — Johanna Ojala-Niemelä /sd: Määrärahan osoittaminen Kemin Ajoksen sataman tuloväylän syventämiseen (31.10.77)
- TAA 288/2011 vp — Johanna Ojala-Niemelä /sd: Määrärahan osoittaminen alueelliseen kuljetustukeen (32.30.44)
- TAA 289/2011 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen E18 Hamina—Vaalimaa-tien rakentamisen käynnistämiseen (31.10.77)
- TAA 290/2011 vp — Sirpa Paatero /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Vaalimaan rekka-parkin rakentamiseen (31.10.77)
- TAA 291/2011 vp — Sari Palm /kd ym.: Määrärahan osoittaminen kehitysyhteistyömäärärahojen kasvattamiseen (24.30.66)
- TAA 292/2011 vp — Sari Palm /kd ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.10.50)

- TAA 293/2011 vp — Aila Paloniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen oppilaitosten perustamiskustannuksiin (29.10.34)
- TAA 294/2011 vp — Aila Paloniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen työllistämistoimiin ja nuorisotyöttömyyden ehkäisemiseen (32.30.51)
- TAA 295/2011 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahan korottamiseen (32.50.43)
- TAA 296/2011 vp — Aino-Kaisa Pekonen /vas: Määrärahan osoittaminen rataosan Helsinki—Riihimäki välityskyvyn parantamiseen (31.10.77)
- TAA 297/2011 vp — Aino-Kaisa Pekonen /vas: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen (31.30.63)
- TAA 298/2011 vp — Tuula Peltonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Jyväskylän ja Helsingin välisen nopean ratayhteyden suunnitteluun (31.10.20)
- TAA 299/2011 vp — Raimo Piirainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kajaanin yliopistokeskuksen opettajankoulutukseen (29.40.50)
- TAA 300/2011 vp — Raimo Piirainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen maaseudun vesi- ja viemärihuollon rakentamiseen (30.50.31)
- TAA 301/2011 vp — Raimo Piirainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Vuoreslahdentien päällystämiseen Kainuussa (31.10.20)
- TAA 302/2011 vp — Raimo Piirainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Itä-Suomen yöjunaliikenteeseen (31.30.63)
- TAA 303/2011 vp — Arto Pirttilahti /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen keskusareenan rakentamiseen (29.90.50)
- TAA 304/2011 vp — Arto Pirttilahti /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 346 parantamiseen välillä Kotala—Innala, Virrat ja Mänttä-Vilppula (31.10.20)
- TAA 305/2011 vp — Arto Pirttilahti /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan tukemiseen Tampereella (33.60.40)
- TAA 306/2011 vp — Arto Pirttilahti /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereella sijaitsevan UKK-instituutin toimintaan (33.70.52)
- TAA 307/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen ulkomaisen laitto-man työvoiman valvontayksikön uudelleen perustamiseen (26.10.01)
- TAA 308/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen poliisitoimen toimintamenoihin (26.10.01)
- TAA 309/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin (26.20.01)
- TAA 310/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Varkauden teatterin käyttömenoihin (29.80.31)
- TAA 311/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen nuorten kalastusharrastuksen edistämiseen (29.91.50)

- TAA 312/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen vesistö- ja vesi-huoltotöihin (30.50.20)
- TAA 313/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Saikarintien pe-rusparannukseen välillä Rautalampi—Ter-vo (31.10.20)
- TAA 314/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Saimaa—Päijän-ne-kanavoinnin suunnittelun käynnistämi-seen (31.10.20)
- TAA 315/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 keh-itämiseen välillä Kuopio—Riistavesi (31.10.20)
- TAA 316/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Puurtilantien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Varkaudessa välille valtatie 23—Kopola-niemi (31.10.20)
- TAA 317/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Juankosken kevyen liikenteen väylän jatkamiseen Kaa-vin suuntaan maantiellä 569 (31.10.20)
- TAA 318/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Vuonamonsal-men tie- ja siltajärjestelyihin Keiteleellä (31.10.20)
- TAA 319/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Leppävirta — Sorsakosken teollisuusalue (31.10.20)
- TAA 320/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 23 Joen-suu—Viinijärvi-tieosuuden peruskorjauk-seen (31.10.20)
- TAA 321/2011 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen perusradan-pitoon (31.10.20)
- TAA 322/2011 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen perustien-pitoon (31.10.20)
- TAA 323/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen tukemiseen (31.30.63)
- TAA 324/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen kylätoiminnan tu-kemiseen (32.50.62)
- TAA 325/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen pakolaisista kun-nille maksettavien laskennallisten korvaus-ten korottamiseen (32.70.30)
- TAA 326/2011 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon (33.60)
- TAA 327/2011 vp — Antti Rantakangas /kesk: Määrärahan osoittaminen Pelson van-kilarakennuksen peruskorjauksesta johtu-vaan vuokrankorotukseen (25.40.01)
- TAA 328/2011 vp — Antti Rantakangas /kesk: Määrärahan osoittaminen Oulun Ete-läisen ammattikorkeakoulutuksen toimin-nan jatkamiseen (29.40.30)
- TAA 329/2011 vp — Antti Rantakangas /kesk: Määrärahan osoittaminen tien perus-parantamiseen välillä Laakkolan kylä — Latvan kylä Siikalatvassa (31.10.20)
- TAA 330/2011 vp — Antti Rantakangas /kesk: Määrärahan osoittaminen yksityistei-den valtionapuun (31.10.50)
- TAA 331/2011 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen Sosiaalitur-

- van muutoksenhakulautakunnan hakemusruuhkan purkamiseen (33.01.03)
- TAA 332/2011 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen maahanmuuttajien kotouttamista edistävän yhdistyksen toimintaan (33.90.50)
- TAA 333/2011 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Lahti—Heinola—Mikkeli-radan oikaisuun (31.10.20)
- TAA 334/2011 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Lahden ympäristöteknologian tiedepuistolle (32.20.40)
- TAA 335/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen maatalouden energiaveron palautuksiin (28.91.41)
- TAA 336/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (30.10.50)
- TAA 337/2011 vp — Eero Reijonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen 4H-toimintaan (30.10.55)
- TAA 338/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen maatalouden ympäristötukeen, eläinten hyvinvointia edistävään tukiiin ja ei-tuotannollisten investointien tukiiin (30.20.43)
- TAA 339/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen luopumistukiin ja -korvauksiin ja pellonmetsitystukeen (30.20.45)
- TAA 340/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen vesihuollon ja tulvasuojelun tukemiseen (30.50.31)
- TAA 341/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (30.60.44)
- TAA 342/2011 vp — Eero Reijonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kemera-tukeen puuhuollon kestävyys turvaamiseksi (30.60.44)
- TAA 343/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen pienpuun energia-tukeen (30.60.47)
- TAA 344/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuviin menoihin (30.70.40)
- TAA 345/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Solan maantien 15780 perusparantamiseen Polvijärvellä (31.10.20)
- TAA 346/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Suvisrannan maantien 15657 perusparantamiseen Liperissä ja Outokummussa (31.10.20)
- TAA 347/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Kohtavaarantien peruskorjaamiseen Nurmeksessa (31.10.20)
- TAA 348/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Joensuu—Kajani-tien Paiholan risteysjärjestelyihin (31.10.20)
- TAA 349/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 15872 peruskorjaukseen Lieksassa (31.10.20)
- TAA 350/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Huutokoski—Kinahmo-maantien peruskorjaukseen Polvijärvellä (31.10.20)
- TAA 351/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Ylämylly—Vaivio Liperissä (31.10.20)

- TAA 352/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Polvijärvi—Lui-konlahti-maantien 502 perusparantamiseen (31.10.20)
- TAA 353/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Kylmäoja—Uuro—Paihola Kontiolahdella (31.10.20)
- TAA 354/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Hirvisalmen los-sin korvaavan sillan rakentamiseen Juuan kunnassa (31.10.20)
- TAA 355/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Ylämyllyn ja Kä-sämän risteysjärjestelyjen rakentamiseen Li-perissä (31.10.20)
- TAA 356/2011 vp — Eero Reijonen /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 23 perus-korjaukseen tieosuudella Varkaus—Kontka-la (31.10.20)
- TAA 357/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Hautolahti—Jouhteninen-maantien peruskorjauksen aloittamiseen Karttulassa (31.10.20)
- TAA 358/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Kuopion Hamina-lahden ja Karttulan Pihkainmäen välisen maantien 551 liikenneturvallisuuden ja pe-rusparannuksen suunnitteluun (31.10.20)
- TAA 359/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 570 Hankamäki—Säyneinen loppuosan peruspa-rantamiseen ja päällystämiseen (31.10.20)
- TAA 360/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Siilinjärven kunnan raja—Maaningan Kinnulanlahti (31.10.20)
- TAA 361/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Mäntyjärven pai-kallistien perusparantamiseen ja päällystä-miseen välillä Mäntyjärvi—Losomäki Kaa-villa (31.10.20)
- TAA 362/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Luvelahti—Särki-nen-maantien perusparannukseen ja päällys-tämiseen (31.10.20)
- TAA 363/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Saikarin tien pe-ruskorjaukseen ja päällystämiseen välillä Iisvesi—Keitele (31.10.20)
- TAA 364/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen perustienpidon suunnitteluun ja aloittamiseen Kylylahden kaivoksen vaikutusalueella Kaavi—Polvi-järvi—Outokumpu (31.10.20)
- TAA 365/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 870 parantamiseen välillä kantatie 87—Pohjois-Savon ELY-keskuksen raja (31.10.20)
- TAA 366/2011 vp — Markku Rossi /kesk: Määrärahan osoittaminen Vuonamonsal-men kevyen liikenteen sillan rakentamiseen Keiteleellä (31.10.20)
- TAA 367/2011 vp — Markku Rossi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Savonradan perusparantamiseen välillä Pieksämäki—Kuopio (31.10.77)
- TAA 368/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen Raja-Joosepin raja-aseman ja tullin tilojen rakentamiseen (28.10.02)
- TAA 369/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen Ylitornion avo-vankilan peruskorjaukseen (28.20.88)

- TAA 370/2011 vp — Simo Rundgren /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Paliskuntain yhdistyksen toiminnan turvaamiseen sekä esteaitojen rakentamisvelvoitteen täyttämiseen (30.40.43)
- TAA 371/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen Lapin metsäpuiden siemenhuollon varmistamiseen (30.60.41)
- TAA 372/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen paikallisteiden Vaattojärvi—Poikkijärvi ja Venejärvi—Venetti peruskunnostukseen Kolarin kunnassa (31.10.20)
- TAA 373/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Nuorgam—Rajala Utsjoen kunnassa (31.10.20)
- TAA 374/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Sodankylän Kersilön kohdalle (31.10.20)
- TAA 375/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Ylitornion kirkonkylä—Aavasaksa Ylitornion kunnassa (31.10.20)
- TAA 376/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen Ivalo—Nellimtien peruskunnostukseen Inarissa (31.10.20)
- TAA 377/2011 vp — Simo Rundgren /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 21 parannustöihin välillä Muonio—Ylimuonio (31.10.20)
- TAA 378/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Harmaan talouden torjunnasta saatavat lisätulot (11.01)
- TAA 379/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Varallisuusveron palauttaminen vuoden 2012 alusta (11.01)
- TAA 380/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Korkeimpien tuloluokkien ansioverotuksen nostamisesta johtuva verotuloarvion korottaminen (11.01.01)
- TAA 381/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Kotitalousvähennyksen lisäämisestä johtuva verotuloarvion alentaminen (11.01.01)
- TAA 382/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Suursäätiöiden pääomaverovelvollisuudesta johtuva verotuloarvion korottaminen (11.01.02)
- TAA 383/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Tuotannollisten investointien verotuksessa hyväksyttävien poistojen väliaikaisesta korottamisesta johtuva verotuloarvion alentaminen (11.01.02)
- TAA 384/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Yrityksille myönnettävästä t&k-verotuesta johtuva verotuloarvion alentaminen (11.01.02)
- TAA 385/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Yhteisöverokannan alennuksen peruutuksesta johtuva verotuloarvion korottaminen (11.01.02)
- TAA 386/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Tilattujen sanoma- ja aikakauslehtien arvonnäisäveron poistaminen (11.04.01)
- TAA 387/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Eräiden työvaltaisten alojen alv-helpotuksen jatkamisesta johtuva verotuloarvion alentaminen (11.04.01)

- TAA 388/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Liikenteen polttonesteverotuksen korotuksen perumisesta johtuva verotuloarvion alentaminen (11.08.07)
- TAA 389/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Tiettyjen energiaverojen alentamisesta johtuva verotuloarvion alentaminen (11.08.07)
- TAA 390/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Suomen Pankin tilittämän osuuden kasvattaminen (13.04.01)
- TAA 391/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukemiseen ehdotetun määrärahan vähentäminen (21.90.50)
- TAA 392/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Puolutoiminnan tukemiseen ehdotetun määrärahan vähentäminen (23.20.50)
- TAA 393/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Lähialueyhteistyöhön ehdotetun määrärahan vähentäminen (24.20.66)
- TAA 394/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Kehitysyhteistyöhön ehdotetun määrärahan vähentäminen (24.30.66)
- TAA 395/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen tuomioistuinten toimintamenoihin (25.10.03)
- TAA 396/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen syyttäjälaitoksen toimintamenoihin (25.30.01)
- TAA 397/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen poliisin toimintamenoihin (26.10.01)
- TAA 398/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen rajavartiolaitoksen toimintamenoihin (26.20.01)
- TAA 399/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen palomiesten eläkeiän alentamisen selvittämiseen (26.30.01)
- TAA 400/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Turvapaikanhakijoiden vastaanottamisen kustannuksiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (26.40.63)
- TAA 401/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen sotilaalliseen maanpuolustukseen (27.10.01)
- TAA 402/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen (27.10.50)
- TAA 403/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen tullilaitoksen toimintamenoihin (28.10.02)
- TAA 404/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen harmaan talouden tarkastustoiminnan tehostamiseen (28.40.01)
- TAA 405/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Ahvenanmaan sähkökaapelin rakentamiseen ehdotetun määrärahan poistaminen (28.80.32)
- TAA 406/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen lapsiperheiden kotipalveluihin (28.90.30)
- TAA 407/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien peruspalveluihin tarkoitetun valtionosuuden korottamiseen (28.90.30)

- TAA 409/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen (29.10.30)
- TAA 410/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (29.10.30)
- TAA 411/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen oppilaitosten peruskorjaushankkeisiin Itä-Uudellamaalla (29.10.34)
- TAA 412/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ammattikoulujen käyttökustannuksiin (29.20.30)
- TAA 413/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (29.40.30)
- TAA 414/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistojen toiminnan valtionrahoitukseen (29.40.50)
- TAA 415/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen opintotuen sitomiseen indeksiin (29.70.55)
- TAA 416/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen lisäämiseen nuorisotyön edistämiseksi itäisellä Uudellamaalla (29.91.50)
- TAA 417/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön (29.91.51)
- TAA 418/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen pienten ja keskisuurten maatilojen investointitukiin (30.20)
- TAA 419/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen (30.20.40)
- TAA 420/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maatalouden ympäristötukeen, eläinten hyvinvointia edistäviin tukiin ja ei-tuotannollisiin investointeihin (30.20.43)
- TAA 421/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen luopumistukiin, korvauksiin ja pellonmetsitystukiin (30.20.45)
- TAA 422/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen metsäpuiden siemenhuoltoon (30.60.41)
- TAA 423/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtionapuun Suomen metsäkeskukselle (30.60.42)
- TAA 424/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (30.60.44)
- TAA 425/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen pienpuun energiatukeen (30.60.47)
- TAA 426/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen tien 1605 parantamiseen välillä Porvoo—Myrskylä (31.10.20)
- TAA 427/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ke-

- vyen liikenteen väylän rakentamiseen teille 1551 ja 1552 välille Tarkkinen—Voolahden risteys Porvoossa (31.10.20)
- TAA 428/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Helsinki—Pietari-rautatien jatkoselvityksiin (31.10.20)
- TAA 429/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen perusväylänpitoon (31.10.20)
- TAA 430/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.10.50)
- TAA 431/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Yritystukiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (32.20.40)
- TAA 432/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen pk-yritysten innovaatiotoiminnan tukemiseen (32.30.45)
- TAA 433/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen nuorisotyöttömien työllistämiseen vanhusten- ja vammaistenhoitoon palkkatuella (32.30.51)
- TAA 434/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen mestari-kisälli-toimintamallien kehittämiseen (32.30.51)
- TAA 435/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen nuorten ja yli 50-vuotiaiden työllistymiseen (32.30.51)
- TAA 436/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Patentti- ja rekisterihallitukselle säätiöiden rahankäytön valvontaan (32.40.03)
- TAA 437/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan vähentäminen valtion maahanmuuton kustannuksiin kunnille maksamista korvauksista (32.70.30)
- TAA 438/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusasiavaltuutetun viran perustamiseen (33.01.01)
- TAA 439/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen omaishoidon tuen siirtämiseksi kuntien vastuulta Kelalle sekä omaishoidon tuen tason korottamiseen (33.10)
- TAA 440/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yleisen asumistuen kehittämiseen ja tarkistamiseen (33.10.54)
- TAA 441/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Työnantajan kansaneläkemaksuihin ehdotetun määrärahan vähentäminen (33.40.60)
- TAA 442/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen sotaveteraanien rintamalisän korottamiseen (33.50.50)
- TAA 443/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan ja kotona selviytymisen toimintamallin käyttöönottoon (33.50.56)
- TAA 444/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon turvaamiseen (33.60)
- TAA 445/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen lapsiperheköyhyyden vähentämiseen (33.60.35)

- TAA 446/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen terveyden edistämiseen (33.70.50)
- TAA 447/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Irti Huumeista ry:n toiminnan tukemiseen (33.90.50)
- TAA 448/2011 vp — Pirkko Ruohonen-Lerner /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusten ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamiseen (35.20.55)
- TAA 449/2011 vp — Vesa-Matti Saarakkala /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Pappilantien 17339 peruskorjaukseen Kurikassa (31.10.20)
- TAA 450/2011 vp — Vesa-Matti Saarakkala /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yhdystien 17685 perusparantamisen aloittamiseen välillä Vaasantie—Ala-Hella Lapualla (31.10.20)
- TAA 451/2011 vp — Vesa-Matti Saarakkala /ps ym.: Määrärahan osoittaminen maanteiden 685, 689, 17384 ja 17390 parantamiseen ja liikenneturvallisuuden lisäämiseen Jurvan keskustan kohdalla Kurikassa (31.10.20)
- TAA 452/2011 vp — Vesa-Matti Saarakkala /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Polvenkyläntien ja Hakunintien peruskorjaukseen Kurikassa (31.10.20)
- TAA 453/2011 vp — Vesa-Matti Saarakkala /ps ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen tielle 17218 välille Aronkylä—Harjankylä Kauhajoella (31.10.20)
- TAA 454/2011 vp — Vesa-Matti Saarakkala /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Valkiajärven kunnostamiseen Seinäjoella ja Jalasjärvellä (35.10.61)
- TAA 455/2011 vp — Vesa-Matti Saarakkala /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Ojutjärven kunnostamiseen Kauhavalla (35.10.61)
- TAA 456/2011 vp — Annika Saarikko /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Taivassalon, Maskun ja Turun yleissivistävien oppilaitosten perustamishankkeisiin (29.10.34)
- TAA 457/2011 vp — Annika Saarikko /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kotitalousneuvontajärjestöjen toiminnan turvaamiseen (29.30.53)
- TAA 458/2011 vp — Annika Saarikko /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Turun kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 perinnön turvaamiseen (29.80.50)
- TAA 459/2011 vp — Annika Saarikko /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtakunnallisten nuorisolan järjestöjen toiminnan turvaamiseen (29.91.50)
- TAA 460/2011 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Mustion kouluksuksen laajennukseen ja peruskorjaukseen (29.10.34)
- TAA 461/2011 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Espoo—Lohja-kaupunkiradan suunnitteluun (31.10.20)
- TAA 462/2011 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 25 peruskorjaukseen tieosuudella Mustio—Meltola (31.10.20)
- TAA 463/2011 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Hanko—Hyvinkää-radan sähköistykseen (31.10.77)

- TAA 464/2011 vp — Kristiina Salonen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Selkämeren kansallispuiston matkailua ja retkeilyä palvelevan palveluvarustuksen kehittämiseen Säpin saarella (35.10.63)
- TAA 465/2011 vp — Kimmo Sasi /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie rakentamiseen tieosuudella Ylöjärvi—Sasi (31.10.77)
- TAA 466/2011 vp — Mikko Savola /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Lehtimäen opiston käyttökustannuksiin ja toimintaan (29.30.30)
- TAA 467/2011 vp — Mikko Savola /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kansanmusiikkitapahtuman Eteläpohjalaiset Spelit avustamiseen (29.80.52)
- TAA 468/2011 vp — Mikko Savola /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Töysän Tuurin ja Ähtärin Peränteenkylän välisen tieosuuden peruskorjaukseen (31.10.20)
- TAA 469/2011 vp — Mikko Savola /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen paikallistien 17253 (Rämäläntie) peruskorjaamiseen Ähtärin Myllymäenkylän ja Soinin Vehunkylän välillä (31.10.20)
- TAA 470/2011 vp — Mikko Savola /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 18 oikaisuun välillä Ähtärin Myllymäki—Muttia (31.10.77)
- TAA 471/2011 vp — Juha Sipilä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien ja heidän puolisoitensa kuntoutukseen (33.50.56)
- TAA 472/2011 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Käkisalmen sillan suunnitteluun Asikkalassa (31.10.20)
- TAA 473/2011 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Z-junien liikennöinnin jatkuvuuden turvaamiseen (31.30.63)
- TAA 474/2011 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen 15 prosentin haitta-asteen sotainvalidien avopalvelujen korvaamiseen (33.50.51)
- TAA 475/2011 vp — Ismo Soukola /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kanta-Hämeen poliisilaitoksen lähi-/koulupoliisitoimintaan (26.10.01)
- TAA 476/2011 vp — Ismo Soukola /ps ym.: Määrärahan osoittaminen perusväylänpitöön (31.10.20)
- TAA 477/2011 vp — Astrid Thors /r ym.: Määrärahan osoittaminen vähemmistövaltuutetun tiedotustoiminnan edellytysten turvaamiseen (26.01.04)
- TAA 478/2011 vp — Astrid Thors /r: Tietohallinnon yhteisiin menoihin ehdotetun määrärahan vähentäminen (26.01.20)
- TAA 479/2011 vp — Astrid Thors /r ym.: Määrärahan osoittaminen naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain mukaisiin valtionavustuksiin (29.30.53)
- TAA 480/2011 vp — Astrid Thors /r: Määrärahan osoittaminen kotitalousneuvontajärjestöjen toimintaan (29.30.53)
- TAA 481/2011 vp — Astrid Thors /r ym.: Määrärahan osoittaminen kulttuuri-instituuttien toimintaan (29.80.50)
- TAA 482/2011 vp — Astrid Thors /r ym.: Määrärahan osoittaminen kotouttamislain toimeenpanon edistämiseen ja valtion kotouttamistoimenpiteisiin (32.70.03)

- TAA 483/2011 vp — Astrid Thors /r ym.: Määrärahan osoittaminen naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämishojelman rahoittamiseen (33.03.63)
- TAA 484/2011 vp — Astrid Thors /r: Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliseen kehittämissohjelmaan ehdotetun määrärahan vähentäminen (33.60.31)
- TAA 485/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Omaishoidon tuen verovapaudesta johtuvan valtion tuloverokertymän tuottoarvion alentaminen (11.01.01)
- TAA 486/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kosteus- ja homeongelmista kärsivien peruskoulujen peruskorjaamiseen (29.10.34)
- TAA 487/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen (30.20.40)
- TAA 488/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen tukeen puuntuotannon kestävyys turvaamiseksi (30.60.44)
- TAA 489/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Imatra—Luumäki-kaksoisraiteen ratasuunnitelman laadintaan (31.10.20)
- TAA 490/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.10.50)
- TAA 491/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 parantamishankkeen loppuun saattamiseksi Korialla (31.10.77)
- TAA 492/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ensimmäisen vieraan työntekijän palkkatukseen (32.30.45)
- TAA 493/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkinatuen tarveharkinnan poistamiseen (33.20.52)
- TAA 494/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen äitiys-, isyys- ja vanhempainrahoihin (33.30.60)
- TAA 495/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien ja heidän puolisoitensa kuntoutukseen ja kotihoitoon (33.50.56)
- TAA 496/2011 vp — Lenita Toivakka /kok ym.: Määrärahan osoittaminen muistiorganisaatiota palvelevan osaamis-, palvelu- ja logistiikkakeskuksen perustamiseen (29.80.55)
- TAA 497/2011 vp — Lenita Toivakka /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen Luomuinstituutin toiminnan käynnistämiseen (30.20.47)
- TAA 498/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen rikosuhripäivystyksen järjestämiseen Länsi-Suomen alueella (25.01.50)
- TAA 499/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen koulupsykologien määrän lisäämiseen kouluissa Länsi-Suomen alueella (28.90.30)
- TAA 500/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan yliopiston johtamisen painoalan KTT-tasoisien tutkimusjohtajan palkkaamiseen (29.40.20)

- TAA 501/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kokkolan yliopistokeskuksen liiketoimintaosaamiseen KTT-tasoisien tutkimusjohtajan palkkaamiseen (29.40.20)
- TAA 502/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan Hubertus -ratsastuskoulun nuorisotyö- ja syrjäytymisenestotoimintaan sekä työkyky- palveluiden ja infrastruktuurin kehittämiseen (29.91.50)
- TAA 503/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan lentologistiikkahankkeen kehittämiseen (31.10.41)
- TAA 504/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollon kehittämiseen (33.30.60)
- TAA 505/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan seudun rintamaveteraanien kuntoutukseen (33.50.56)
- TAA 506/2011 vp — Maria Tolppanen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen vanhusien kotipalveluiden kehittämiseen Vaasan alueella (33.60.31)
- TAA 507/2011 vp — Ari Torniainen /kesk: Määrärahan osoittaminen Vaalimaan rajanylityspaikan uudistamisen vaatimiin rakennushankkeisiin (26.20.01)
- TAA 508/2011 vp — Ari Torniainen /kesk: Määrärahan osoittaminen maasta poistettavien ulkomaalaisten säilöönnottoyksikön perustamiseen Lappeenrannan Konnunsuolle (26.40.63)
- TAA 509/2011 vp — Ari Torniainen /kesk: Määrärahan osoittaminen teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksiin (29.80.31)
- TAA 510/2011 vp — Ari Torniainen /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 26 perusparannushankkeen suunnittelutyön käynnistämiseen (31.10.20)
- TAA 511/2011 vp — Ari Torniainen /kesk: Määrärahan osoittaminen tien 3864 eli Ylämaantien kunnostukseen välillä Yllikkälä—Vilkjärvi (31.10.20)
- TAA 512/2011 vp — Ari Torniainen /kesk: Määrärahan osoittaminen Lappeenrannan Nuijamaan rajanylityspaikan liikennejärjestelyihin ja rekkakaistaan Mustolaan (31.10.77)
- TAA 513/2011 vp — Ari Torniainen /kesk: Määrärahan osoittaminen Vaalimaan rajanylityspaikan uudistamisen vaatimiin liikennehankkeisiin (31.10.77)
- TAA 514/2011 vp — Ari Torniainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 13 perusparannukseen välillä Lappeenranta—Ristiina (31.10.77)
- TAA 515/2011 vp — Ari Torniainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 perusparannukseen välillä Lappeenranta—Taavetti (31.10.77)
- TAA 516/2011 vp — Reijo Tossavainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 leveäkaistatien loppuun saattamiseen tieosuudella Hevossuo—Nappa (31.10.77)
- TAA 517/2011 vp — Kaj Turunen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen nuorten työpaja-toimintaan ja etsivään nuorisotyöhön Etelä-Savon maakunnassa (29.91.51)

- TAA 518/2011 vp — Kaj Turunen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen alempiasteisen tieverkon peruskunnostustarpeen selvittämiseen Etelä-Savon maakunnassa (31.10.20)
- TAA 519/2011 vp — Kaj Turunen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen välittömiä perusparannuksia tarvitsevien tieosuuksien kunnostukseen Etelä-Savon maakunnassa (31.10.20)
- TAA 520/2011 vp — Kaj Turunen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon, parantamiseen ja rakennuskustannuksiin Etelä-Savon maakunnassa (31.10.50)
- TAA 521/2011 vp — Kaj Turunen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen henkilöliikenteen aloittamiseen junaradalla Savonlinna—Pieksämäki (31.30.63)
- TAA 522/2011 vp — Kaj Turunen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen nuorten työllistämiseen Etelä-Savon maakunnassa (32.30.51)
- TAA 523/2011 vp — Kauko Tuupainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 suunnitteluun välillä Kanavuori—Jyväskylä (31.10.20)
- TAA 524/2011 vp — Kauko Tuupainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen yhdyntien 16691 peruskorjaukseen Jyväskylän Nyrölässä (31.10.20)
- TAA 525/2011 vp — Kauko Tuupainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Uurainen—Höytiä—Yläkintaus—Kintaus-yhdystien osittaiseen peruskorjaukseen (31.10.20)
- TAA 526/2011 vp — Kauko Tuupainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen Äänekoski—Haapajärvi-radan perusparantamisen turvaamiseen (31.10.20)
- TAA 527/2011 vp — Kauko Tuupainen /ps ym.: Määrärahan osoittaminen selvitystyöhön ns. taitetun indeksin muuttamiseksi puoliväli-indeksiksi (33.01.01)
- TAA 528/2011 vp — Raija Vahasalo /kok: Määrärahan osoittaminen suojattujen teosten tekijöille maksettavien lainauskorvausten korottamiseen (29.01.22)
- TAA 529/2011 vp — Mirja Vehkaperä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Seinäjoki—Oulu-radan valmistumisen varmistamiseen vuonna 2015 (31.10.77)
- TAA 530/2011 vp — Mirja Vehkaperä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen oston linja-autoliikenteen peruspalvelutason turvaamiseksi maaseudulla (31.30.63)
- TAA 531/2011 vp — Anu Vehviläinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.10.50)
- TAA 532/2011 vp — Anu Vehviläinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen työnantajan sosiaaliturvamaksukokeilun jatkamiseen eräissä Pohjois-Karjalan kunnissa (33.30.60)
- TAA 533/2011 vp — Pauliina Viitamies /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kansallisen digitointikeskuksen digitointitoiminnan vakinaistamiseen Mikkelissä (29.40.02)
- TAA 534/2011 vp — Pauliina Viitamies /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eräiden ammattikorkeakoulujen tutkimustoimintaan (29.40.30)
- TAA 535/2011 vp — Pauliina Viitamies /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Savonlinnan Oopperajuhlien säätiön peruspääomaan (29.80.52)

- TAA 536/2011 vp — Tuula Väättäinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen koulujen homekorjaushankkeisiin (29.10.34)
 - TAA 537/2011 vp — Sinuhe Wallinheimo /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 parantamiseen (31.10.77)
 - TAA 538/2011 vp — Ulla-Maj Wideroos /r ym.: Määrärahan osoittaminen rokotteiden korvaamiseen sairausvakuutuksesta (33.30.60)
 - TAA 539/2011 vp — Ulla-Maj Wideroos /r ym.: Määrärahan osoittaminen sotainvalidiiden puolisoitten ja leskien kuntoutukseen tarkoitetun määrärahan korottamiseen (33.50.53)
 - TAA 540/2011 vp — Jyrki Yrttiaho /vr: Hornet-hävittäjiin tarkoitettujen pitkän kantaman ilmasta maahan -ohjusten hankinnasta ja teknisestä valmistelusta luopuminen (27.10.18)
 - TAA 541/2011 vp — Jyrki Yrttiaho /vr: Määrärahan osoittaminen omaishoidon tuen ja tukipalvelujen lisäämiseen (28.90.30)
 - TAA 542/2011 vp — Jyrki Yrttiaho /vr: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 parantamiseen tieosuudella Turku—Pori (31.10.77)
 - TAA 543/2011 vp — Jyrki Yrttiaho /vr: Määrärahan osoittaminen Varsinais-Suomen paikallisjunaliikenteen käynnistämisen edellyttämään selvitystyöhön ja suunnitteluun (31.30.63)
 - TAA 544/2011 vp — Jyrki Yrttiaho /vr: Määrärahan osoittaminen yhteisöradioiden ja viestintäyhteisöjen toiminnan tukemiseen (31.40)
 - TAA 545/2011 vp — Jyrki Yrttiaho /vr: Määrärahan osoittaminen selvitystyöhön työeläkkeiden taitetun indeksin muuttamiseksi puoliväli-indeksiksi (33.01.01)
 - TAA 546/2011 vp — Jyrki Yrttiaho /vr: Määrärahan osoittaminen asbestille altistuneiden terveysneuvontaan ja kuntoutukseen (33.70.50)
 - TAA 547/2011 vp — Jyrki Yrttiaho /vr: Määrärahan osoittaminen asuntojen peruskorjausavustuksiin (35.20.55)
 - TAA 548/2011 vp — Peter Östman /kd ym.: Määrärahan osoittaminen hallinto-oikeuksille turvapaikka-asioiden käsittelyn nopeuttamiseen (25.10.03)
 - TAA 549/2011 vp — Peter Östman /kd ym.: Määrärahan osoittaminen terrorismin torjuntaan (26.10.01)
 - TAA 550/2011 vp — Peter Östman /kd ym.: Määrärahan osoittaminen yrittäjille suunnatun Talousapu-palvelun toiminnan varmistamiseen (32.20.41)
- Lisäksi valiokunta on käsitellyt esitysten yhteydessä seuraavan 24.11.2011 valtiovarainvaliokuntaan lähetetyn talousarvioaloitteen
- TAA 551/2011 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen työmarkkinatuen tarveharkinnan poistamiseen (33.20.52)

Lausunnot

Eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 3 momentin mukaan kukin erikoisvaliokunta voi omasta aloitteestaan antaa toimialaansa koskevan lausunnon valtion talousarvioesityksestä valtiovarainvaliokunnalle kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun esitys on lähetetty valtiovarainvaliokuntaan.

Vuoden 2012 talousarvioesityksestä ovat määrääjässä lausunnon antaneet

- perustuslakivaliokunta PeVL 13/2011 vp
- tarkastusvaliokunta TrVL 5/2011 vp
- hallintovaliokunta HaVL 21/2011 vp
- lakivaliokunta LaVL 18/2011 vp
- liikenne- ja viestintävaliokunta LiVL 11/2011 vp

- maa- ja metsätalousvaliokunta MmVL 12/2011 vp
- puolustusvaliokunta PuVL 4/2011 vp
- sivistysvaliokunta SiVL 9/2011 vp
- sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta StVL 5/2011 vp
- talousvaliokunta TaVL 17/2011 vp
- tulevaisuusvaliokunta TuVL 3/2011 vp
- työelämä- ja tasa-arvovaliokunta TyVL 7/2011 vp
- ympäristövaliokunta YmVL 7/2011 vp.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu asiayhteyden mukaisesti valtiovarainvaliokunnan kaikissa jaostoissa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

YLEISPERUSTELUT

Talouskehitys

Ensi vuotta koskevaa talousarvioesitystä käsitellään tilanteessa, jossa taloudellista ympäristöä leimaa erittäin suuri epävarmuus. Euroopan velkakriisin jatkuessa talouden näkymät ovat heikentyneet nopeasti, ja luottamus talouden vakautteen on vähentynyt. Koko unionialuetta koskevat kasvuennusteet ovat syksyn aikana huonontuneet, ja ensi vuodelle on ennustettu vain 0,5 prosentin kasvua. Käytännössä talouden kasvu on jo pysähtynyt, ja vaarana on, että euroalue ajautuu ensi vuonna taantumaan ja pankkikriisiin.

Talouskehitys on ollut heikkoa myös Euroopan ulkopuolella. Yhdysvalloilla on erittäin suuri valtionvelka, ja maan työttömyysluvut ovat pysyneet korkeina. Myös monien muiden kehittyneiden maiden velkaongelmat ovat pahentuneet ja valtionvelat kasvaneet, mikä osaltaan hidastaa kasvua ja rajoittaa valtioiden taloudellista liikkumavaraa.

Suomen kansantalous kasvoi 3,6 prosenttia vuonna 2010. Hyvän alkuvuoden kasvun ansiosista myös kuluvan vuoden kokonaistuotannon on ennustettu kasvavan kaikkiaan 3,5 prosenttia. Suomen vienti on laskenut kuitenkin syksyn aikana voimakkaasti, ja kasvu on yhä selvemmin kotimaisen kysynnän varassa. Ensi vuoden talouskasvuksi on näin arvioitu talousarvioesityksessä 1,8 prosenttia, mutta taloustilanteen heikentyessä kasvun pelätään jäävän ennakoitua vaisummaksi, pysähtyvän kokonaan tai jopa kääntyvän laskuun.

Vaikka Suomen talouden perustekijät ovat useisiin muihin maihin verrattuna hyvät, on julkinen talous tällä hetkellä poikkeuksellisen suurten haasteiden edessä. Eurokriisin luoman epävarmuuden vuoksi on varauduttava työttö-

myyden kasvuun, kotimaisen kysynnän vähene- miseen ja sosiaaliturvamenojen lisääntymiseen. Samalla väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen kasvu rasittaa julkista taloutta yhä enemmän. Huolestuttavaa on myös se, että kauppata- se on kääntymässä alijäämäiseksi ensimmäisen kerran 20 vuoteen.

Suomen kannalta on aivan keskeistä, että luottamus euromaiden julkisiin talouksiin saataisiin palautettua, mikä antaisi mahdollisuuden talouksien ja kansainvälisen kysynnän elpymiseen. Voimakkaasti viennistä riippuvaisena maana tämä heijastuisi suoraan myös Suomen kansantalouteen. On niin ikään tärkeää, että luottolama saadaan torjuttua ja että pankkisekto- rin toimintakyky säilyy EU-alueella.

Talousarvioesityksen linjaukset

Talousarvioesitys toteuttaa hallitusohjelman ja kehyspäättöksen linjauksia, joiden painopiste- alueita ovat köyhyyden, eriarvoisuuden ja syr- jäytymisen vähentäminen, julkisen talouden vakauttaminen sekä kestävä talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukykyyn vahvistaminen. Hallituksen keskeisin talouspoliittinen tavoite on turvata julkisen talouden kestävyys. Tavoit- teena on kääntää valtiontalouden velan ja koko- naistuotannon suhde selkeään laskuun vaalikau- den loppuun mennessä.

Hallitusohjelman mukaisesti valtiontalouden rahoitusasemaa parannetaan sopeutustoimilla, jotka jakautuvat puoliksi menoja vähentävien sekä tuloja lisäävien toimenpiteiden kesken. So- peutustoimet toteutetaan hallitusohjelman mu- kaisesti etupainotteisesti, jolloin menoleikkauk- sista ajoittuu ensi vuodelle 1,1 mrd. euroa ja ve- ronkorotuksia niin ikään 1,1 mrd. euroa. Talous- arvioesitykseen sisältyy myös menolisäyksiä

noin 410 milj. euroa sekä veronkevennyksiä 900 milj. euroa.

Hallitusohjelmaan ja kehyspäättökseen sisältyvillä toimenpiteillä kohennetaan valtiontalouden rahoitusasemaa 2,5 mrd. euroa vuoteen 2015 mennessä vuositasolla. Valtiontalouden arvioidaan kuitenkin pysyvän alijäämäisenä koko kehyskauden, sillä sopeutustoimista huolimatta alijäämän arvioidaan alenevan ensi vuoden 3,5 prosentista vain hieman (2,8 prosenttiin) vuoteen 2015 mennessä.

Kuten valiokunta on kehyspelontekoa koskevassa mietinnössään (VaVM 15/2011 vp — VNS 1/2011 vp) todennut, finanssipolitiikan kiristäminen on välttämätöntä valtiontalouden rahoitusaseman parantamiseksi. Säästöjen ja veronkorotusten etupainotteisuus lisää talouspolitiikan uskottavuutta ja julkisen talouden kestävyyttä. Menolisäysten etupainotteisuus parantaa puolestaan pienituloisimpien toimeentuloa.

Sopeutustoimet eivät kuitenkaan ole riittäviä, mikäli nyky näkymien mukainen hidas talouskasvu toteutuu. Valiokunta pitää tässä tilanteessa perusteltuna, että hallitus on sitoutunut toteuttamaan lisätoimenpiteitä, jos valtion velan bkt-osuus ei näytä kääntyvän laskuun ja valtiontalouden alijäämä näyttää asettuvan yli 1 prosenttiin suhteessa bkt:hen. Hallitusohjelman kirjauksen mukaan menojen ja verojen lisäsopeutuksen tarvetta tarkastellaan ensimmäisen keran ensi keväänä laadittaessa seuraavaa (vuosien 2013—2016) valtion menojen kehyspäättöstä.

Valiokunta katsoo, että aiemmin mainittujen hallitusohjelman keskeisten tavoitteiden tulee olla myös mahdollisten lisätoimenpiteiden lähtökohtana. Valiokunta korostaa myös veropohjan tiiviyn sekä harmaan talouden torjunnan merkitystä osana talouden kokonaisuuden tasapainottamista.

Valiokunta painottaa finanssipoliittisten toimien ohella myös rakenteellisten uudistusten tarvetta. Näistä keskeisin on hallituksen käynnistämä koko maan laajuinen kuntauudistus, jonka tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne.

Valiokunta on käsitellyt kuntauudistusta jäljempänä pääluokkien 28 ja 33 kohdalla, mutta korostaa myös tässä yhteydessä uudistuksen välttämättömyyttä, sillä kunnat eivät tule selviytymään tulevista velvoitteistaan ilman palvelurakenteen merkittävää uudistamista. Uudistuksen onnistuminen riippuukin keskeisesti siitä, millä tavalla etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta kyetään uudistamaan. Tavoitteena tulee olla laadukkaiden ja yhdenvertaisten palveluiden turvaaminen. Valiokunta korostaa, että hyvinvointipalveluiden tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen on yksi avaintekijä koko julkisen talouden kestävyysongelman ratkaisemisessa.

Hallituksen tavoite on nostaa työllisyysaste vaalikauden aikana 72 prosenttiin ja laskea työttömyysaste 5 prosenttiin. Tavoitteet ovat varsin kunnianhimoisia, ja talouskasvun heikentyessä niiden saavuttaminen on osoittautumassa vielä ennakoitua vaikeammaksi.

Valiokunta pitääkin tässä tilanteessa tarkoituksenmukaisena ansiotuloverotukseen ja ns. raamisopimukseen liittyviä veroratkaisuja, joilla tuetaan kotitalouksien ostovoimaa ja työllisyyttä. Ne ovat myös omiaan vähentämään syrjäytymistä ja eriarvoisuutta.

Valiokunta korostaa hallitusohjelman linjausten mukaisesti myös yrittäjyyden edistämistä, elinkeinorakenteen monipuolistamista sekä panostuksia yrityksiin, joista voi kehittyä kasvavia kansainvälisiä yrityksiä ja joissa luodaan uutta osaamista. Viennin edistämisessä on otettava erityisesti huomioon uusiin innovaatioihin perustuvat nopeaan globalisoitumiseen kykenevät yritykset. Myös palvelualojen työllisyyttä ja tuottavuutta on kehitettävä.

Valiokunta pitää lisäksi hallitusohjelman tavoin tärkeänä edellytysten luomista ekologisesti kestäväälle kasvuille ja uusille työpaikoille panostamalla erityisesti ilmasto- ja ympäristötekniikan tutkimukseen, tuotekehitykseen ja soveltamiseen. Näin parannetaan myös Suomen mahdollisuuksia hyötyä edessä olevista energia- ja ilmastohaasteista ja kehittyä vähäpäästöisten ratkaisujen kärkimaaksi.

Valtiontalouden tasapaino

Valtionvelan määrän arvioidaan olevan vuoden 2012 lopussa 89 mrd. euroa, joka on noin 44,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Budjetin alijäämä on 7,4 mrd. euroa, joka kateetaan lainanotolla. Valtionvelan määrä on kansainvälisesti vertaillen vielä melko alhainen, mutta sen määrä on kasvanut nopeasti. Kun vuonna 2008 valtionvelkaa oli vielä alle 30 prosenttia bruttokansantuotteesta, sen arvioidaan nousevan vuonna 2015 jo 48,1 prosenttiin bkt:sta.

Valtionvelan korkojen arvioidaan olevan ensi vuonna 2,1 mrd. euroa, mutta velan lisääntyessä myös korkomenot ovat kasvamassa. Suomi on toistaiseksi kuulunut niiden kuuden euromaan joukkoon, jotka ovat saaneet valtionlainaa muita pienemmällä korolla. Euroalueen talousongelmien vuoksi luottoluokituslaitos on kuitenkin nostanut tarkkailuun myös Suomen valtion pitkäaikaisten velkakirjojen luottoluokituksen. Valiokunta pitää tärkeänä, että Suomi säilyttää valtion luottoluokituksen nykyisellä parhaimmalla mahdollisella tasolla.

Valtiovarainvaliokunnan muutosehdotukset

Valtiovarainvaliokunnan ehdottamat maltilliset määrärahalisäykset (40,4 milj. euroa) kohdistuvat kasvua ja työllisyyttä parantaviin toimiin, kuten mm. tiestön kehittämiseen sekä yritystoiminnan edistämiseen. Toinen tärkeä painopiste liittyy lasten ja nuorten hyvinvointiin: valiokunta lisää mm. päihdeäitien hoidon järjestämiseen, lastentarhanopettajakoulutukseen sekä lapsiystävällisen oikeudenkäynnin laajentamiseen tarvittavia resursseja. Kolmas painopistealue koskee ympäristönäkökohtia, joita edistetään mm. lisäämällä joukkoliikenteen tukea ja Itämeren suojelua.

Talousarvion loppusumma on näiden lisäysten jälkeen 52 517 497 000 euroa.

Eräitä muita näkökohtia

Tutkimus. Hallituksen esityksen mukaan tutkimusrahoitukseen kohdistuu eri määrärahojen kautta supistuksia. Suomen Akatemian myöntämisvaltuus vähenee noin 32 milj. euroa ja yli-

opistoindeksi puolitetaan sekä Tekesin myöntämisvaltuutta vähennetään nykyisestä. Suomen Akatemian myöntämisvaltuus vaikuttaa suoraan yliopistojen tutkimustyöhön, koska yli 80 prosenttia sen myöntämästä tutkimusrahoituksesta myönnetään yliopistoissa työskenteleville tutkijoille. Myös yliopistosairaaloiden ns. evo-rahoitus vähenee.

Valiokunta pitää tärkeänä, että julkinen sektori sitoutuu edelleen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen sekä osaamispuhjan vahvistamiseen. On siksi välttämätöntä, että tulevissa talousarvioissa tutkimusrahoituksesta ja yliopistojen valtionrahoituksesta huolehditaan kokonaisuutena niin, etteivät mahdollisuudet korkeatasoiseen tutkimus- ja innovaatiotoimintaan tai yliopistokoulutukseen heikenny.

Valiokunta viittaa erityisesti hallitusohjelman sekä tutkimus- ja innovaationeuvoston kirjauksiin tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittämisestä. Niistä muodostuu kokonaisuus, joka vastaa talouden ja muiden muutostekijöiden tuomiin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Näitä ovat yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen rakenteellisen ja toiminnallisen kehittämisen jatkaminen, kansallisen infrastruktuuripolitiikan luominen ja vakiinnuttaminen sekä tutkimuslaitosten kokonaisuudistuksen käynnistäminen ja henkisten voimavarojen vahvistaminen, erityisesti tutkijanurajärjestelmän kehittäminen.

Viennin ja Venäjän merkitys Suomen taloudelle. Valiokunta korostaa viennin tärkeyttä talousarvion tavoitteiden toteutumisessa. Jos EU-maat taantuvat, muut alueet, kuten Venäjä, tulevat entistä tärkeämmiksi viennin ja yhteistyön kohteiksi. Valiokunta viittaa jäljempänä luvun 32.20 kohdalla esitettyyn ja korostaa myös tässä yhteydessä niitä mahdollisuuksia, joita Venäjä ja erityisesti sen luoteisosa tarjoavat suomalaisille yrityksille.

Suomen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kilpailuasemaa tulee siksi vahvistaa Luoteis-Venäjällä sekä edistää toimia, jotka tukevat vientiä, investointeja ja kansainvälistymistä. Valiokunta katsoo, että vastikään toimintansa

aloittaneen Venäjä-ministerityöryhmän on otettava keskeiseksi tavoitteeksi suomalaisyritysten toimintamahdollisuuksien edistäminen arktisilla alueilla toteutettavissa hankkeissa.

Valiokunta katsoo, että hallituksen tulee antaa eduskunnalle Venäjä-selonteko, jossa selvitetään edellä mainittujen näkökohtien ohella mm. maitten väliseen kauppaan ja muuhun yhteistoimintaan liittyvät kysymykset.

Liikuntapolitiikka. Merkittäviä kansantaloudellisia säästöjä voidaan saada aikaan myös terveyttä edistävillä toimilla. Tärkeitä ovat etenkin

terveellinen ravitsemus ja liikunta. Ne ovat myös keskeisiä keinoja, kun halutaan kaventaa eri sosiaaliryhmien välisiä terveyseroja.

Valiokunta tukee hallitusohjelman tavoitetta edistää koko elämänkaaren mittaista liikunnallista elämäntapaa. On siksi tärkeää ottaa huomioon tavoite liikunnan lisäämisestä kaikkien hallinnonalojen toiminnassa ja edistää elinikäisen liikunnan mahdollisuuksia. Liikunnan edellytyksiä voidaan parantaa olennaisesti myös yhdyskuntasuunnittelun, kaavoituksen ja liikennepolitiikan ratkaisuilla.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. *Ulkoasiainhallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille esitetään 200 064 000 euron määrärahaa, joka on 1 902 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2011. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan, kuten muidenkin hallinnonalojen, tulevaisuutta leimaa taloudellinen epävarmuus. Määrärahoihin esitetyt leikkaukset ovat johtaneet erityiseen säästöohjelmaan, ja monien tarpeellisten toimenpiteiden osalta joudutaan turvautumaan ns. siirtyvään erään edellisiltä vuosilta.

Ulkoasiainhallinnon toimintamenoista yli puolet on edustustoverkon nettomenoja, ja edustustojen kiinteät menot ovat puolestaan yli 70 prosenttia niiden kaikista menoista. Edustustoverkko kattaa 96 toimipistettä, joiden kustannuspaineita lisää kansainvälisen toimintaympäristön muutos, mm. kansalaispalveluiden kasvu, lisääntyneet turvallisuusriskit ja tietoliikenteen ajanmukaistaminen.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan menojen hillitsemiseksi vuonna 2012 on tarkoitus sulkea ainakin Suomen suurlähetystö Filippiineillä Manilassa ja Pakistanissa Islamabadissa. Kaiken kaikkiaan tehty kehyspäätos edellyttää ministeriön mukaan jopa 15 edustuston sulkemista vuosina 2012—2015.

Valiokunta pitää edustustojen sulkemisia merkittävänä poliittisina päätöksinä, jotka voivat aiheuttaa korvaamattomia vahinkoja Suomen ulkosuhteiden hoidolle ja Suomen talouden kasvuedellytysten edistämiseksi. Mahdolliset

sulkemispäätökset on tehtävä harkiten ottaen huomioon Suomen talous- sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteet. Saavutettavia säästöjä on lisäksi tarkasteltava Suomen kokonaisedun ja toisaalta niistä aiheutuvien peruuttamattomien taloudellisten ja poliittisten vaikutusten valossa.

Edustustoverkon kehittämisessä on valiokunnan mielestä otettava huomioon kaikki mahdollisuudet yhteistyön tiivistämiseen sekä kotimaisten että ulkomaisten toimijoiden kanssa. Kustannustehokkuutta tulee hakea edelleen erityisesti pohjoismaisen yhteistyön kautta, vaikka yhteistyössä tähän mennessä saavutetut tulokset eivät aina ole olleetkaan kannustavia. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan edustustoja on sekä Tanskalla että Ruotsilla 93, Norjalla 107 ja Islannilla 26. Edustustoyhteistyötä tehdään kolmessatoista eri kohteessa. Tiukentuvassa taloudellisessa tilanteessa erilaisia uusia kaikkia tahoja hyödyntäviä yhteistyömuotoja saattaa olla helpompi löytää myös muun Euroopan taholta, unohtamatta myöskään Euroopan ulkosuhdehallintoa.

Valiokunta pitää hyvänä, että hallitusohjelman mukaisesti Suomen omia kansainvälisiä toimintoja (mm. Finpro, FinNode, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit, maahanmuuttotoiminta) keskitetään Suomi-talo konseptin pohjalta. Näin lisätään suomalaisten toimijoiden yhteistyötä selkeyttämällä työnjakoa ja luomalla edellytykset niiden verkostoitumiselle ja koordinaatiolle. Tämä osaltaan parantaa suomalaisten toimijoiden kustannustehokkuutta ja toiminnan vaikuttavuutta. Tarvittaessa tulee myös harkita, voidaan-

ko edustustoa korvata muiden toimijoiden läsnäololla.

Hallitusohjelma kohdistaa suuria odotuksia ulkosuhdehallintoon erityisesti Suomen talouden kasvuedellytysten edistämiseksi. Maailmantalouden kehitys ja painopistealueiden muuttuminen edellyttävät valtiolta entistä tehokkaampia otteita yritysten tukemiseksi näiden viennissä ja kansainvälistymisessä. Valiokunta pitää erittäin tarpeellisenä vuoden 2011 loppuun mennessä laadittavaa Suomen taloudellisten ulkosuhteiden toimintaohjelmaa ja sen linjauksia käytännön työkaluista suomalaisyritysten ja erityisesti pk-sektorin kasvun tukemiseen.

Valiokunta toteaa, että vaikean taloudellisen tilanteen johdosta on väistämätöntä, että myös ulkoasianhallinnossa joudutaan tekemään rakenteellisia ratkaisuja säästöjen aikaansaamiseksi. Samalla on kuitenkin välttämätöntä miettiä aktiivisesti vaihtoehtoisia uusia konsepteja ja toimintatapoja, joita on arvioitava ennakkoluulottomasti yhteiskunnan kokonaisedun sekä valtion voimavarojen tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan käytön sekä maksimaalisen vaikutavuuden kannalta. Tarvittaessa koko toimintakulttuuria on tarkasteltava kriittisesti. Muutoksia tehtäessä on varmistettava, että myös maailmalla liikkuvilla Suomen kansalaisilla on helposti saatavilla ajantasainen tieto tavalla tai toisella järjestetyistä kansalaispalveluista.

20. Lähialueyhteistyö

66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 6 000 000 euron määrärahaa. Säteily- ja ydinturvallisuusyhteistyöhön esitettävä 1,5 miljoonan euron määräraha on siirretty sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle. Lähialueyhteistyön kokonaistasoksi esitetään siten 7,5 miljoonaa euroa, joka on 8,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2011. Kehyspäättös vähentää määrärahatasoa edelleen 3,0 miljoonaan euroon vuosille 2013–2015.

Vähenevät määrärahat on tarkoitus vuonna 2012 kohdistaa nykyisten hankkeiden loppuunsaattamiseen. Erityisesti pyritään turvaamaan

hallitusohjelmassa priorisoitujen alojen (ydinturvallisuus, ympäristön tilan parantaminen ja tartuntatautien ehkäiseminen) hankerahoitus sekä korkealla tasolla sovittujen, taloudellista yhteistyötä edistävien hankkeiden loppuunsaattaminen. Lähialuevaroista rahoitettu ministeriöiden harjoittama viranomaisyhteistyö siirtyy niiden itsensä rahoitettavaksi.

Valiokunta korostaa, että tarve yhteistyöhön Venäjän kanssa ei ole poistunut, vaan päin vastoin Venäjän rooli kansainvälisissä yhteyksissä on merkittävästi kasvamassa esimerkiksi elinkeinoelämän osalta. Yhteistyömuotoja on kuitenkin syytä ajanmukaistaa. Jatkossa lähialueyhteistyötä pyritään toteuttamaan tasavertaisen kumppanuuden pohjalta ja siirtymään enenevässä määrin monenkeskiseen alueelliseen yhteistyöhön.

Tärkeimpänä rahoitusinstrumenttina kahdenvälisille hankkeille tulee olemaan toteuttavat EU:n raja-alueyhteistyöohjelmat (Kolarctic, Karelia ja Kaakkois-Suomi — Venäjä ENPI CBC), joita EU, Venäjä ja Suomi rahoittavat tasavertaisesti vuosittain yhteensä noin 27 miljoonalla eurolla. Suomen kansallinen rahoitus on budjetoitu työ- ja elinkeinoministeriön pääluokkaan.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä pitkäjänteistä yhteistyötä Venäjän kanssa ja pitää välttämättömänä, että kansallinen rahoitusosuus turvataan Suomelle tärkeisiin monenkeskisiin ja kahdenvälisiin hankkeisiin, kuten raja-alueyhteistyöhön ja rajainfran kehittämiseen sekä Pohjoisen ulottuvuuden yhteistyöhön. Myös osallistumisesta pohjoisten alueneuvostojen (Barentsin euroarktinen neuvosto, Itämeren valtioiden neuvosto ja Arktinen neuvosto) hankkeisiin on pidettävä huolta. Valiokunta muistuttaa, että vipuvaikutuksen avulla suhteellisen pienillä kansallisen rahoituksen summilla saadaan aikaan moninkertainen hyöty.

Valiokunta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että valiokunnan asiantuntijakuulemisen mukaan osa vuonna 2011 käynnissä olevista lähialuehankkeista joudutaan keskeyttämään. Hankkeet on valiokunnan mielestä syytä saattaa hallitusti päätökseen siten, etteivät niihin jo käytetyt määrärahat valu hukkaan. Nykyisessä taloudelli-

sessä tilanteessa tulisi lisäksi painottaa erityisesti suomalaisten yritysten taloudellista yhteistyötä edistävien hankkeiden loppuunsaattamista.

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Valtion kehitysyhteistyömenojen arvioidaan talousarvioesityksen mukaan olevan vuonna 2012 yhteensä 1 124 miljoonaa euroa, joka vastaa noin 0,56 prosenttia bruttokansantulosta. Vuoden 2012 määrärahat on jäädytetty vuoden 2011 bruttokansantulotasolle. Kokonaissummasta kohdistuu ulkoasiainministeriön pääluokkaan varsinaiseen kehitysyhteistyöhön yhteensä 883,68 miljoonaa euroa, joissa on kasvua vuoteen 2011 verrattuna noin 38 miljoonaa euroa. Kehitysyhteistyömenoihin sisältyy myös 41,6 miljoonaa euroa lyhyen aikavälin ilmastorahoitussitoumukseen luettavaa rahoitusta, johon Suomi sitoutui osana EU:ta Kööpenhaminan ilmastopuotesopimuksen (UNFCCC) 15. osapuolikokouksessa.

Suomi on kansainvälisesti sitoutunut nostamaan kehitysyhteistyön määrärahatason YK:ssa asetettuun 0,7 prosentin bruttokansantulo-osuuteen vuoteen 2015 mennessä. Valtioneuvoston kehyspääatoksessa vuosien 2013 ja 2014 varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahataso on euro-määräisesti sama kuin vuonna 2012. Hallituskauden puolivälissä on kuitenkin tarkoitus ohjata päästöoikeuksien huutokaupasta saatuja tuloja ilmastorahoitukseen ja kehitysyhteistyöhön. Tavoitteena on tätä kautta nostaa määrärahatasoa ja täyttää kansainväliset sitoumukset. YK:ssa asetetun 0,7 prosentin tavoitteen ovat ylittäneet Norja, Luxemburg, Ruotsi, Tanska ja Alankomaat. OECD-maiden vertailussa Suomi on kahdeksantena kehitysavun maksatuksissa.

Suomen kehitysapuun osoittamat määrärahat ovat kasvaneet lähes 600 miljoonalla eurolla vuoteen 2004 verrattuna. Prosenttiosuutta bruttokansantulosta on pystytty nostamaan 0,36 prosentista 0,56 prosenttiin. Suomi noudattaa raportoinnissaan OECD/DAC-kriteerejä, joita on

vuosien varrella tarkistettu mm. kriisinhallinnan osalta. ODA-kelpoiseen osuuteen voidaan sisällyttää myös osa hallintomenoista. Vuonna 2010 ulkoasiainhallinnon hallintokuluja raportoitiin 51,1 miljoonaa euroa, joka on noin neljäsosa hallinnonalan toimintamenoista.

Kehityspolitiikka on keskeinen osa johdonmukaista ja laaja-alaista ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Suomen kehityspolitiikan päätavoitteita ovat köyhyyden vähentäminen, YK:n vuosituhattavoitteiden saavuttaminen ja kestävä kehityksen sekä demokratiakehityksen tukeminen. Uuden hallitusohjelman myötä panostusta monenkeskiseen yhteistyöhön pyritään vahvistamaan, kansalaisjärjestöjen osuutta kasvatetaan ja kehitysyhteistyövaroja voidaan lisätä laajan turvallisuuden edistämiseksi.

Valiokunta pitää myönteisenä, että Suomi on pystynyt täyttämään kehitysyhteistyötä koskevat kansainväliset sitoumuksensa (esimerkiksi Eurooppa-neuvostossa asetetun 0,51 prosentin tavoitteen vuoteen 2010 mennessä) ja vaikuttamaan osaltaan köyhyyden vähentämiseen. Köyhyys lisää maailmanlaajuisia ongelmia, kuten terrorismia, epidemioita ja hallitsemattomia muuttoliikkeitä. Näiden ongelmien syihin voidaan puuttua tuloksellisella kehitysyhteistyöllä. Valiokunta toteaa lisäksi, että määrärahojen ja kansainvälisen toimintaympäristön haasteiden kasvaessa on pidettävä huolta myös riittävästä hallintoresursseista, jotta kyetään varmistamaan määrärahojen perillemeno ja avun vaikuttavuus.

Valiokunta pitää kehitysyhteistyöhön osoitettavien määrärahojen maksimaalista vaikuttavuutta tärkeimpänä lähtökohtana kehitysyhteistyökohteista päätettäessä. Näin voidaan saavuttaa myös entistä laajempaa hyväksyntää toteutettavalle kehitysyhteistyölle. Hallitusohjelman tavoitteita vaikuttavuuden parantamisesta ja kehitysavun pirstaleisuuden vähentämisestä voidaan siten pitää erittäin kannatettavina, ja ne tulee huomioida myös käytännön päätöksenteossa sekä ulkoasiainministeriössä valmisteilla olevassa kehityspoliittisessa toimenpideohjelmassa. Valiokunta pitää myönteisenä, että ulkoasiainministeriö raportoi eduskunnalle monin eri tavoin kehitysyhteistyön vaikuttavuudesta, ja pi-

tää tarpeellisena myös kehityspolitiikan johdonmukaisuudesta ja vaikuttavuudesta annettavaa selontekoa. Valiokunta pitää lisäksi hyvänä lähtökohtana sitä, että Suomi pyrkii kohdistamaan toimintaansa aloille, joilla Suomen vahvuuksia ja osaamista voidaan parhaiten hyödyntää tuettaessa yhteistyökumppanien omia kehityssuunnitelmia.

Valiokunta pitää Kuurojen maailmanliiton toimintaa erittäin tarpeellisena ja lisää momentille 50 000 euroa sen toiminnan avustamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 1 830 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

90. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)

Momentin määrärahan mitoituksessa ei ole otettu huomioon eduskunnan Kuurojen maailmanliitolle vuosina 2010 ja 2011 lisäämää 50 000 euron valtionapua.

Kuurojen maailmanliitto on Suomessa sijaitseva yleishyödyllinen kansainvälinen kattojärjestö, jolla on konsultatiivinen asema YK:ssa ja sen erityisjärjestöissä sekä Euroopan neuvostossa. Järjestöllä on jäseniä 132 maassa. Suurin osa jäsenjärjestöistä sijaitsee kuitenkin kehitysmaissa, joten jäsenmaksuilla pystytään rahoittamaan vain pieni osa toiminnasta. Kattojärjestöllä on merkittävä rooli kuurojen oikeuksien edistämisessä, jäsenjärjestöjen tukemisessa sekä viittomakielisen tiedon tarjoamisessa ja YK:n kansainvälisessä vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleisopimuksen seurantaprosessissa.

Käyttösuunnitelma	euroa
Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	515 000
Suomen YK-liitto	315 000
Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi	80 000
Saamelaisneuvosto	75 000
Etyj:n toimintaa tukevat järjestöt sekä ihmisoikeusjärjestöt	45 000
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa	65 000
Kansalaisjärjestöjen konfliktin-ehkäisyverkosto KATU	100 000
Suomen Atlantti-seura	100 000
Crisis Management Initiative ry	450 000
Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat järjestöt	85 000
Yhteensä	1 830 000

Pääluokka 25
OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

04. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen määrärahatilanne on erittäin tiukka. Eduskunta lisäsi vuoden 2010 talousarvioon 150 000 euron kerta-luonteisen lisäyksen, jonka avulla selvittäneen vielä kuluva vuodesta. Ensi vuoden rahoitus on kuitenkin ongelmallinen, sillä valiokunnan saaman selvityksen mukaan laitoksen toimintamenot (ilman projektityöntekijöiden palkkoja) ovat 1,7 miljoonaa euroa, mutta talousarvioesityksen mukainen määräraha on 1,268 miljoonaa euroa. Laitoksen resurssit eivät siten riitä edes pysyvien virkamiesten palkkojen maksuun, vaan ne joudutaan maksamaan osittain projektirahoituksen avulla.

Hallitusohjelmassa todetaan, että valtion sektoritutkimuslaitokset kootaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja että oikeuspoliittisen tutkimuksen voimavaroja vahvistetaan sektoritutkimuksen rakenneuudistuksen yhteydessä.

Valiokunta kiirehtii uudistuksen toteuttamista ja korostaa, että oikeuspoliittisen tutkimuksen rahoitus on saatava sellaiselle tasolle, että se antaa mahdollisuuden tuottaa päätöksenteon tarvitsemää ja ajantasaista tietoa rikollisuudesta, rangaistusten vaikuttavuudesta, lakien vaikutuksesta sekä oikeusturvakoneiston toiminnasta.

50. Avustukset (kiinteä määräraha)

Momentin määrärahasta osoitetaan avustusta mm. rikosuhripäivystykselle. Eduskunta lisäsi kuluvan vuoden talousarvioon 100 000 euron määrärahan ja korosti, että jatkossa on huolehdittava siitä, että rikosuhripäivystyksen rahoitus saadaan kestäväälle ja vakaalle pohjalle.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan oikeusministeriön tarkoituksena on lisätä rikos-

uhripäivystyksen rahoitusta siten, että avustus nousee kuluvan vuoden 220 000 eurosta 290 000 euroon. Tämän lisäksi Raha-automaattiyhdistyksen avustus ensi vuodelle on alustavien tietojen mukaan 806 000 euroa. Avustus olisi siten yhteensä noin 1,1 miljoonaa euroa, joka on 70 000 euroa kuluva vuotta enemmän.

Valiokunta pitää myönteisenä, että toiminnan rahoitusta on voitu jonkin verran lisätä, ja korostaa, että toiminnan on oltava alueellisesti kattavaa.

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Kuten jäljempänä momentin 25.10.03 kohdalla on todettu, Maahanmuuttovirasto pyrkii jatkossa nopeuttamaan turvapaikkahakemusten käsittelyä. Korkeimmalle hallinto-oikeudelle ei ole kuitenkaan osoitettu lisäresursseja, jotka antaisivat mahdollisuuden lyhentää turvapaikkahakemuksia koskevien valitusten käsittelyaikoja. Suurista asiamääristä johtuen korkein hallinto-oikeus toimii jo nyt ratkaisukapasiteettinsa ääri-rajilla.

Valiokunta lisää momentille 100 000 euroa turvapaikkahakemuksia koskevien valitusten käsittelyyn.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 599 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Toimiva tuomioistuinlaitos on edellytys perus- ja ihmisoikeusvaatimusten mukaisen oikeusturvan toteuttamiselle sekä oikeusvarmuudelle

ja yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilymiselle. Tuomioistuinlaitoksen resurssit ovat kuitenkin viime vuosina vähentyneet. Samaan aikaan oikeudellinen sääntely on lisääntynyt, asioiden määrät ovat monin paikoin kasvaneet ja niiden laatu on muuttunut yhä monimutkaisemmaksi ja vaikeammaksi. Etenkin pääkaupunkiseudun tuomioistuimissa on runsaasti laajoja ja vaativia oikeudenkäyntejä, jotka ovat erittäin työllistäviä ja jotka asettavat henkilöstölle entistä korkeammat osaamisvaatimukset. Tuomioistuinlaitoksen rakenteelliset uudistukset ovat edenneet määrärahalleikkauksia hitaammin, mistä johtuen monet tuomioistuimet ovat ylikuormittuneita ja henkilöstö uupunutta.

Ensi vuonna tuomioistuimille osoitetaan noin 1,4 miljoonan euron lisäys harmaan talouden torjuntaan, mikä on eräs hallitusohjelman kärkihankkeista. Valiokunta pitää sinänsä myönteisenä talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjunnan tehostamista. Määrärahalisäys ei kuitenkaan tuo parannusta tuomioistuinten perusrahoitukseen, jossa on valiokunnan asiantuntijakuulemisessa saatujen selvitysten mukaan noin 2,8 miljoonan euron vajeus menoihin nähden. Tämä on johtamassa useiden kymmenien henkilötyövuosien vähentämiseen.

Kehyskauden loppuun mennessä tuomioistuihin kohdistuvat vähennykset nousevat noin 4,5 miljoonaan euroon. Kun henkilöstökustannukset muodostavat keskimäärin 80 prosenttia hallinnonalan menoista, on selvää, että menojen vähentäminen lisää tarvetta henkilöstön supistamiseen. Vaikka toimintaa tehostettaisiin, henkilöstön voimakas väheneminen ei voi olla vaikuttamatta esimerkiksi tuomioistuimien käsittelyaikoihin ja sitä kautta oikeusturvan saatavuuteen ja sen yhdenvertaiseen toteutumiseen.

Valiokunta viittaa perustuslakivaliokunnan (PeVL 13/2011 vp) ja lakivaliokunnan (LaVL 18/2011 vp) lausuntoihin ja katsoo, että tuomioistuinten perusrahoitus on turvattava. Valiokunta korostaa kuitenkin samalla, että määrärahojen pysyvä lisääminen ei ole tämän hetken talousnäkymien valossa realistista, vaan jatkossa on selvitetävä, miten tuomioistuinten työtaakkaa voidaan oikeusturvaa vaarantamatta vähentää.

Hallitusohjelman mukaan oikeudenkäytön nopeuttamiseksi huolehditaan mm. tuomioistuinlaitoksen kestävästä ja tasapuolisesta resursoinnista. Hallitusohjelmassa todetaan myös, että oikeudenkäyntien kokonaiskeston lyhentämiseksi ja oikeusturvan laadun parantamiseksi laaditaan oikeusturvaohjelma aiempien toimenpidesuunnitelmien pohjalta. Valiokunta kiirehtii tämän oikeusturvaohjelman laatimista sekä tarpeellisten rakenteellisten ym. uudistusten toteuttamista.

Lainkäyttöjärjestelmän toimintakyky riippuu keskeisesti myös henkilöstön saatavuudesta, mikä voi lähivuosina osoittautua ongelmalliseksi eläköitymisen kiihtyessä. Valiokunta viittaa hallitusohjelman linjauksiin ja korostaa tarvetta tuomioistuinharjoittelupaikkojen nopeaan lisäämiseen sekä riittävän tuomarikoulutuksen järjestämiseen.

Lapsiystävällinen oikeus — ns. Follo-malli. Neljässä käräjäoikeudessa on vuoden 2011 alussa aloitettu kokeilu, jossa lasten huoltoriitoja sovitellaan lapsipsykologin tai vastaavan asiantuntijan avulla. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kokeilusta on saatu erittäin myönteisiä tuloksia. Syyskuun alkuun mennessä oli tullut vireille 165 sovittelua, joista lopullisesti tai määräaikaaisesti on sovittu lähes puolet. Asioista vain noin viidennes on palannut oikeudenkäyntiin, ja osassa tapauksista sovintoon on päästy jopa ennen sovittelun aloittamista.

Saadut tulokset viittaavat siihen, että menettelyllä voidaan vähentää varsinaiseen tuomioistuinkäsittelyyn tulevien asioiden määrää ja riitojen pitkittymistä. Sovittelu säästää siten tuomioistuimen ja sosiaalitoimen resursseja, lyhentää käsittelyaikoja ja mahdollistaa näin resurssien kohdentamisen varsinaisiin oikeudenkäynteihin. Myös huoltajuusriidoista sosiaalitoimelle aiheutuvat kustannukset pienenevät, koska lasten olosuhdeselvitysten tarve vähenee.

Valiokunta pitää Follo-mallin laajentamista niin inhimilliseltä kuin taloudellistakin kannalta perusteltuna ja lisää momentille 900 000 euroa kokeilun laajentamiseen. Valiokunta pitää tärkeänä, että malli laajenee jo ensi vuoden aikana

mahdollisimman kattavaksi ja että jatkuvuus valtakunnallisena toimintamallina turvataan.

Hallinto-oikeudet. Helsingin hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee kaikki turvapaikkavalitukset, joiden keskimääräinen käsittelyaika on pysytty pitämään noin 6 kuukaudessa. Ensi vuoden osalta tilanne on sikäli huolestuttava, että Maahanmuuttoviraston resurssit säilyvät nykytasolla, mikä merkitsee sitä, että virasto saa pitää ne lisäresurssit, jotka sille osoitettiin vuonna 2010 turvapaikkahakemusten käsittelyä varten. Saadun selvityksen mukaan Maahanmuuttoviraston tarkoituksena on lyhentää turvapaikka-asioiden käsittelyaikaa lähes kolmannekseen nykyisestä.

Helsingin hallinto-oikeudella ja korkeimmalla hallinto-oikeudella, jotka käsittelevät turvapaikka-asioita koskevat valitukset, ei ole sen sijaan käytettävissään vastaavia lisäresursseja. Vaarana onkin, että valitukset ruuhkautuvat, jolloin ei saavuteta niitä säästöjä, joita Maahanmuuttoviraston tehostuvalla toiminnalla tavoitellaan.

Valiokunta viittaa hallitusohjelmaan, jonka mukaan turvapaikka-asioiden käsittelyaikoja on tarkoitus edelleen lyhentää, jotta turvapaikanhakijoiden vastaanottokustannuksissa saadaan aikaan säästöjä. Ilman lisäresursseja turvapaikka-asioita koskevat valitukset käsitellään kuitenkin samanlaisella aikataululla kuin muutkin valitukset, sillä ne eivät ole lain mukaan kiireellisinä käsiteltäviä, kuten esimerkiksi lasten huostaanottoasiat ja mielenterveysasiat.

Valiokunta lisää momentille 900 000 euroa turvapaikkahakemuksia koskevien valitusten käsittelyyn Helsingin hallinto-oikeudessa.

Markkinaoikeus. Markkinaoikeus on lisäresurssien ja työtapojen tehostamisen avulla pysynyt viime vuosina purkamaan ruuhkia ja lähes puolittamaan keskimääräisen käsittelyajan. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan juttutilanteen arvioidaan kuluvan vuoden aikana jopa jonkin verran helpottuvan.

Markkinaoikeuden määrärahat supistuvat ensi vuonna, ja henkilöstöä on siksi tarkoitus vähentää. Tämän arvioidaan johtavan taas käsittely-

aikojen pitenemiseen ja asioiden ruuhkautumiseen. Samalla markkinaoikeuden tehtäväkenttä on laajenemassa, sillä ensi vuoden alusta on tarkoitus tulla voimaan laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista, jonka mukaan markkinaoikeus toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena puolustus- ja turvallisuushankintoja koskevassa muutoksenhaussa. (HE 76/2011 vp — PuVM 3/2011 vp).

Talousarvioesityksessä ei ole otettu huomioon em. lain taloudellisia vaikutuksia markkinaoikeuden osalta. Tämän lisäksi vireillä on myös muita sellaisia lainsäädäntöhankkeita, jotka toteutuessaan lisäävät markkinaoikeuden tehtäviä.

Valiokunta lisää momentille 100 000 euroa.

Momentin määrärahamuutokset. Momentille lisätään yhteensä 1 900 000 euroa, josta osoitetaan

- 900 000 euroa ns. Follo-mallin laajentamiseen
- 900 000 euroa turvapaikkahakemuksia koskevien valitusten käsittelyaikojen lyhentämiseen Helsingin hallinto-oikeudessa ja
- 100 000 euroa markkinaoikeuden toimintaan.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 240 189 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 119/2011 vp)

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Ulosoton asiakasmäärät ovat nousseet ennakoitua enemmän, mikä johtuu taloustilanteen huononemisesta ja sen aiheuttamista maksuhäiriöistä ja erityisesti vero- ja kulutusluottoasioiden määrien kasvusta. Talousarvioesitystä täydentävässä esityksessä (HE 119/2011 vp) momentin määrärahaa on siksi korotettu 2 miljoonalla eurolla.

Valiokunta on tyytyväinen tähän korotukseen, mutta pitää tärkeänä, että määrärahan riittävyttä edelleen seurataan. Ulosottotoimella on tärkeä tehtävä talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjumisessa, ja sillä on huomattavaa fiskaalista merkitystä. Toiminnan kehittämisen myötä ulosottotoimen tuottavuus on parantunut tuntuvasti: kun vuonna 2008 velkojille tilitettiin 698 miljoonaa euroa, summan arvioidaan nousevan tänä vuonna 940 miljoonaan euroon. Valtion (esimerkiksi verottajan) osuus ulosoton tilitämisestä kertymästä on hieman yli 40 prosenttia. Valtiolla tilitetään lisäksi ulosottomaksuja tänä vuonna yli 60 miljoonaa euroa.

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Rikosseuraamuslaitoksen määrärahatilanne on erittäin kireä. Ensi vuoden menot on arvioitu 3,8 miljoonaa euroa määrärahoja suuremmiksi, mutta tältä vuodelta siirtyvien määrärahojen turvin ensi vuoden menot voidaan kattaa. Vuonna 2013 menot ovat kuitenkin jo suuremmat kuin määrärahat, ja vuonna 2015 menot ovat jo 11 miljoonaa euroa määrärahoja suuremmat. Menojen kasvu aiheutuu pääosin kasvavista vuokrameinoista ja palvelukeskusmaksuista.

Kehysselonteosta ilmenee, että Rikosseuraamuslaitoksen laitostantaa, henkilöstömäärää ja vankilukua on tarkoitus sopeuttaa kehyspäätöksen mukaisen määrärahatason edellyttämällä tavalla. Rikosseuraamuslaitoksessa onkin valmiilla sopeuttamisohjelma, jossa tarkastellaan mm. laitostantaa ja toimitilavuokria sekä investiohjelmaa ja henkilöstömäärää. Sopeutus suunnitelma valmistuu vuoden 2012 alkupuolella.

Valiokunta pitää tärkeänä, että säästötöarpeiden vaikutukset ja toteuttamisvaihtoehdot arvioidaan huolellisesti ja että arvioinnissa otetaan huomioon myös henkilöstön asema ja jaksaminen. Hallitusohjelman mukaisesti on niin ikään huolehdittava siitä, että rangaistusten alueellisesta täytäntöönpanosta huolehditaan.

Valiokunnan mielestä on myös varauduttava siihen, että vankiluku kasvaa ennakoitua enemmän, sillä esim. eräät vastikään tehdyt lainsäädäntömuutokset, kuten lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten uudistus, lisäävät vankilukua. Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että rangaistusten painopistettä ei välttämättä pystytä siirtämään riittävässä määrin avolaitoksiin tai vapaudessa täytäntöönpanotaviin rangaistuksiin. Mikäli suunniteltuja investointejakaan ei voida toteuttaa, on vaarana, että vankeja joudutaan asuttamaan pysyvästi ns. yliasutuspaikoilla.

Valiokunta korostaa, että rangaistusten täytäntöönpanon vaikuttavuuden parantamiseksi on myös huolehdittava rangaistusajan sisällön kehittamisestä sekä siihen tarvittavista resursseista. Hallitusohjelman mukaisesti myös vankilasta vapautuminen toteutetaan suunnitellusti siten, että kuntoutus ja muut tukitoimet jatkuvat katkeamattomasti vapautumisen jälkeen. Valiokunta korostaa, että tämän tavoitteen toteutuminen edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntien sekä muiden yhteistyöviranomaisten ja vapaaehtoisjärjestöjen kesken.

On myös tärkeää, että hallitusohjelman kirjauksen mukaan käynnistetään selvitystyö vankien terveydenhuollon järjestämisen ja rahoittamisen siirtämisestä sosiaali- ja terveysministeriölle. Valiokunta pitää perusteltuna, että vankeinhoidon terveydenhuolto organisoidaan tiiviimmin yhteiskunnan yleisen terveydenhuoltojärjestelmän piiriin, ja kiirehtii siksi em. selvityksen laatimista.

Pääluokka 26
SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

04. (26.01.01, osa) *Vähemmistövaltuutetun ja syrjintälautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunta nostaa esiin vähemmistövaltuutetun toimistossa olevan kahden viran perustamistarpeeseen. Määräaikaisesti työskennellyt tiedotaja on pystynyt olennaisesti parantamaan toimiston vaikuttavuutta lisäämällä toiminnan näkyvyyttä mm. tiedotusvälineissä. EU:n perusoikeusviraston selvityksen mukaan Suomessa asuvat somalitaustaiset ovat yksi eniten syrjityistä kansanryhmistä Euroopassa. Saman tutkimuksen mukaan vain harva heistä tiesi mahdollisuuksistaan kääntyä vähemmistövaltuutetun puoleen syrjintää kohdatessaan.

Toimiston sihteerin tehtäviä ovat viime vuosi-na hoitaneet vaihtuvat harjoittelijat. Saapuvien kanteluiden kirjaamista ja valtuutetun sihteerinä toimimista ei tulisi kuitenkaan antaa nykyiseen tapaan virkavastuun ulkopuolella olevien harjoittelijoiden hoidettavaksi. Tilanteen ongelmallisuuteen on kiinnittänyt huomiota sekä työnte-kijäosapuolta että työnantajaa edustava palk-kausjärjestelmän arviointityöryhmä.

Valiokunta lisää momentille 75 000 euroa vä-hemmistövaltuutetun toimistossa olevan tiedot-tajan ja toimialasihteerin virkojen perustami-seen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 980 000 euroa.

23. (26.01.01, osa) *Siviilikriisinhallinnan koti-maan valmiudet* (siirtomääräraha 2 v)

Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksiin esi-tetään yhteensä 1 695 000 euron määrärahaa, josta 1 415 000 euroa kohdistetaan käsiteltäväl-le uudelle momentille ja 280 000 euroa sisä-

asiainministeriön toimintamenoihin (mom. 26.01.01). Määräraha mahdollistaa siviilikriisin-hallinnan koulutuksen ja rekrytoinnin toimin-not, joilla voidaan ylläpitää noin 150 asiantunti-jan osallistumistaso. Asiantuntijoiden lähettämi-sestä aiheutuvat kulut maksetaan ulkoasiainmi-nisteriön pääluokasta (mom. 24.10.21), johon esitetään 17 352 000 euron määrärahaa.

Siviilikriisinhallinnalla on vahva poliittis-strateginen tuki ja kasvava merkitys. Hallitusoh-jelma painottaa erityisesti kokonaisvaltaista lä-hestymistapaa, jossa kehitysyhteistyö, humani-taarinen apu, diplomatia sekä sotilaallinen ja si-viilikriisinhallinta toimivat saumattomasti yh-teen.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että si-viilikriisinhallinnan toimintaympäristö on muut-tunut entistä haasteellisemmaksi, mikä heijas-tuu koulutukseen ja nostaa myös asiantuntijoi-den varustamisen kustannuksia. Valiokunta pi-tää välttämättömänä, ettei lähetettävien asian-tuntijoiden turvallisuudesta tingitä missään ti-lanteessa koskien sekä siviili- että sotilaallista kriisinhallintaa.

10. Poliisitoimi

01. *Poliisitoimen toimintamenot* (siirtomäärä-raha 2 v)

Momentille esitetään yhteensä 699 862 000 eu-ron määrärahaa. Harmaan talouden torjuntaan kohdistetaan 5,6 miljoonan euron ja valmistu-vien poliisien työllistämiseen 5 miljoonan euron määrärahalisäykset. Hallitusohjelman mukaiset vähennykset ovat yhteensä 7,2 miljoonaa euroa.

Poliisitoimen määrärahataso nousee noin 3,0 miljoonalla eurolla vuoteen 2011 verrattuna. Sa-manaikaisesti poliisin menoissa on kuitenkin merkittävää kasvupainetta mm. palveluiden os-

tojen sekä vanhenevan kaluston osalta. Pelkäs-
tään toimitilojen vuokrakustannukset nousevat
4,4 miljoonalla eurolla. Myös poliisitoimen siir-
tyvä rahoitus pienenee merkittävästi. Vuoden
2012 talousarvioesityksen mukainen määräraha-
taso edellyttää valiokunnan saaman selvityksen
mukaan toimintaan kohdistuvia säästöjä.

Vuoden 2011 lopussa poliisimiesten määrän
arvioidaan olevan noin 7 700 henkilöä. Työttö-
mien poliisien määrä oli 44 henkilöä lokakuussa
2011. Vuoden 2012 loppuun mennessä valmis-
tuu yhteensä noin 400 uutta poliisia. Valmistu-
vien poliisien työllistymistä voidaan helpottaa
kohdistetulla 5 miljoonan euron määräraha-
lisäyksellä. Henkilöstökulujen osuus on kuiten-
kin 73 prosenttia toimintamenoista, joten säästö-
jen vaikutuksia henkilöstömäärään on lisäykses-
tä huolimatta vaikea välttää.

Poliisilla on meneillään lukuisia tuottavuus-
hankkeita, esimerkiksi Vitja-hanke, joka mah-
dollistaa poliisin tekemään työtä yhä enemmän
poliisiautoista, sähköisen asioinnin lisääminen,
mikä vähentää asiakaskäyntejä yli miljoonalla,
ja toimitilahanke, jolla uusien toimitilojen kus-
tannuksia pyritään vähentämään vähintään 20
prosenttia, sekä toiminnan kehittämishanke, jol-
la haetaan mm. kevennettyjä menettelytapoja.
Myös lupahallinnon sähköistä asiointia lisätään
voimakkaasti ja ajanvarauksen käyttöä tehos-
tetaan. Tuottavuushankkeiden tulokset näkyvät
kuitenkin oleellisesti vasta vuonna 2014.

Valiokunta pitää poliisitoimen talouden tasa-
painottamiseksi välttämättömänä hallitusohjel-
man mukaisen kokonaissuunnitelman laatimista
poliisin pidemmän aikavälin resursseista. Sisä-
asiainministeriö on jo asettanut työryhmän poliis-
in tulosohjauksen ja voimavarojen kohdentami-
sen kehittämiseksi. Työryhmän tehtävänä on ar-
vioida poliisitoimen resursseihin, painopistei-
siin ja resurssien jakoon, mukaan lukien poliisin
paikallinen palveluverkkorakenne, liittyvät ke-
hittämistarpeet. Valiokunta pitää tämän strategi-
sen suunnittelutyön tekemistä ensiarvoisen tär-
keänä ja korostaa myös, että koulutusmäärien
täytyy olla tasapainossa pitkän tähtäimen suun-
nitelmien ja myönnettävien määrärahojen kans-
sa. Voimavaroja kohdennettaessa tulee lisäksi

tarkastella kriittisesti myös poliisihallinnon or-
ganisointia ja arvioida poliisin hallintorakenne-
uudistuksen (PORA I ja PORA II) painopistei-
den oikeellisuutta.

Valiokunta toteaa, että poliisin toimintaedel-
lytykset on turvattava koko maassa, ja pitää hal-
litusohjelman tavoin tarpeellisenä, että poliisien
määrä vakiinnutetaan nykyiselle tasolle. Poliisi-
palvelut ja erityisesti kiireellisten hälytystehtä-
vien hoitaminen tulee varmistaa myös harvaan
asutuilla seuduilla. Samalla valiokunta pitää tar-
peellisenä tarkastella poliisille määrättyjä tehtä-
viä ja niiden tarkoituksenmukaisuutta. Esimer-
kiksi pitkiksi venyvät poliisikuljetukset eivät saa
vähentää poliisin näkyvyyttä yleisillä paikoilla
eikä mahdollisuuksia hoitaa perustehtäviin kuu-
luvaa yleistä järjestyksen valvontaa.

Harmaan talouden torjuntaan esitettyä 5,6
miljoonan euron lisäystä valiokunta pitää myön-
teisenä. Talousrikostutkintaan panostamalla te-
hostetaan samalla taloudellisten rikoshyötyjen
takaisinsaantia. Kohdistetut lisäresurssit helpot-
tavat jonkin verran myös Keskusrikospoliisin ta-
lousrikostutkintaa. Muilta osin kuitenkin mm.
vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjun-
ta sekä kansainvälisen yhteistyön mahdollisuu-
det heikkenevät.

Liikkuvan poliisin osalta liikennevalvontaan
käytettävissä oleva työpanos tulee laskemaan
edellisten vuosien tasosta. Liikennevalvonta on
tehokas tapa parantaa liikenneturvallisuutta ja
vähentää onnettomuuskustannuksia. Lisäksi sen
yhteydessä kerätään rikostorjuntaan liittyviä tie-
toja ja vaikutetaan kuljetusalan harmaan talou-
den torjuntaan.

Suojelupoliisissa säästöt kohdistuvat lähinnä
terrorismin torjunnan ohjelmaan, jonka keskei-
senä tavoitteena on tunnistaa Suomeen kohdistu-
vat uhat ennakolta sekä estää niiden ja niistä
aiheutuvien kustannusten toteutuminen. Turval-
lisuusviranomaisten osallistuminen maahantulo-
asioiden käsittelyyn Suomen ulkomaanedustus-
toissa on auttanut tehokkaasti puuttumaan mah-
dollisia terroristiyhteyksiä omaavien henkilöiden
maahantuloon.

Valiokunta toteaa, että poliisin määräraha-
tilanne on kohdennetuista lisäyksistä huolimatta

riittämätön sille osoitettujen tehtävien hoitamiseen. Eduskunta on vuodesta toiseen lisännyt poliisitoimen määrärahoja, mutta tilanne näyttää silti vuosi vuodelta huonontuvan. Poliisin toiminta ja määrärahat on välttämätöntä saada tasapainoon, jotta sisäinen turvallisuus voidaan taata ja sen tavoitteista voidaan pitää kiinni.

Valiokunta lisää momentille 2 600 000 euroa, josta 600 000 euroa osoitetaan terrorismin torjunnan ohjelman jatkamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 702 462 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

20. Rajavartiolaitos

01. *Rajavartiolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille esitetään 220 655 000 euron määrärahaa, joka on 3 330 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2011.

Rajavartiolaitos on saamassa päätökseen laajan organisaatiouudistuksen, jossa hallintoa on kevennetty merkittävästi. Tuottavuushyöty syntyy asteittain luonnollisen poistuman kautta. Rajavartiolaitos on vähentänyt myös rajamiesten määrää ns. rauhallisella rajaosuudella. Riittävä suorituskyky on ylläpidetty uudistamalla valvonnan toimintamalli, joka perustuu kattavaan tilannekuvaan ja riskianalyysiin sekä valvontatekniikan hyödyntämiseen ja hyvään liikkuvuuteen. Rajavartiolaitoksella on myös käynnissä merkittävä vanhenevan ilma-alus- ja aluskaluston investointiohjelma. Investoinnit kompensoivat Rajavartiolaitoksen henkilöstön vähennyksiä, ja valiokunta pitääkin Rajavartiolaitoksen toimia esimerkillisinä.

Rajavartiolaitoksen toimintaan vaikuttaa merkittävästi liikenteen huomattava kasvu itärajalla. Vuonna 2011 henkilöiden rajanylityksiä on ollut lähes 30 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2010. Rajavartiolaitos on joutunut vahvistamaan kaakkoisrajan rajatarkastuksia. Henkilöstöä on komennettu tilapäisesti Lapista, Kainuusta ja Pohjois-Karjalasta kaak-

koisrajalle, jossa he työskentelevät virkamatka-perusteisesti.

Rajaliikenteen kasvun arvioidaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Rajavartiolaitoksen karkeiden arvioiden mukaan rajaliikenne kasvaa jopa kaksi kertaa suuremmaksi kymmenessä vuodessa. Mahdollinen EU:n ja Venäjän välinen viisumivapaus kasvattaisi rajaliikennettä suurella hyppäyksellä. Lisääntynyt henkilöliikenteen hallinta edellyttää myös rajanylityspaikkojen infrastruktuurin kehittämistä.

Valiokunta toteaa, että toimintaympäristön muutos asettaa Rajavartiolaitoksen vaikeaan tilanteeseen. On selvää, ettei rajaliikenteen kasvun vaikutuksia ole mahdollista hallita ilman myönnettävää pysyvää lisämäärärahaa. Valiokunta pitää tarpeellisena, että valtion talouden kehyksiä tarkastellaan tältä osin uudelleen vuosien 2013–2015 osalta. Valiokunta esittää lisäksi tässä yhteydessä huolensa tullin resurssien riittävyydestä ja korostaa tullin keskeistä roolia poliisi-, tulli- ja rajaviranomaisten (PTR) -yhteistyössä.

Valiokunta lisää momentille 650 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 221 305 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

30. Pelastustoimi ja hätäkeskukset

01. *Pelastustoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Kansainvälisen pelastustoiminnan operatiivisten valmiuksien ylläpito. Suomi, Ruotsi, Tanska, Norja, Hollanti, Iso-Britannia, Viro ja Saksa ylläpitävät yhdessä valmiutta tarjota YK-johtosiin pelastuspalveluoperaatioihin asiantuntijaryhmiä tukemaan varsinaista pelastustoimintaa ja onnettomuusalueella toteutettavia humanitaarisen avun hankkeita. Suomi on ollut tarjoamassa kyseistä apua esimerkiksi Haitin maanjäristyksen, Pakistanin tulvaonnettomuuden ja Somali- nälänhätäalueiden avustustoiminnassa. Osallistujamaat vastaavat vuorollaan puheenjohtajamaana hankkeen hallinnosta ja avun-

pyyntöjen välittämisestä. Suomen puheenjohtajuuskausi alkaa 1.1.2012.

Valiokunta toteaa, että esitetyllä määrärahalta hallitusohjelmaan kirjattu pelastustoimen kansainvälinen avustusvalmiuden ylläpitäminen on erittäin vaikeaa eikä toiminnalle asetettuja tavoitteita voida kaikilta osin täyttää.

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Hätäkeskuslaitoksessa on meneillään mittava rakennemuutos. Hätäkeskustoiminta ja tietojärjestelmät uudistetaan vuoteen 2015 mennessä siten, että verkottuneet hätäkeskukset voivat tukea toisiaan ruuhka- ja häiriötilanteissa. Samalla automatisoidaan salityöskentelyä siten, että hätäkeskuspäivystäjän työ helpottuu. Eduskunta on hyväksynyt valtuuden, joka koskee uuden hätäkeskustietojärjestelmän (TOTI) hankintaa vuosina 2011—2015. Rakennettava informaation välitysjärjestelmä on määritelty yhdessä poliisin, sosiaali- ja terveystoimen, Rajavartiolaitoksen sekä Hätäkeskuslaitoksen kanssa, jotta varmistetaan rajapintojen yhteensopivuus kunkin tahon omien tietojärjestelmien kanssa.

Valiokunta pitää tarpeellisena, että hätäkeskusuudistuksen toimivuutta tarkastellaan turvallisuuksien ja alueellisen yhdenvertaisuuden sekä henkilöstön näkökulmasta hallitusohjelman mukaisesti. On ensiarvoisen tärkeää, että kaikissa tilanteissa varmistetaan hätäkeskuspalveluiden laatu, asiantuntemuksen säilyminen ja toimintavarmuus. Samalla on huolehdittava henkilöstön hyvinvoinnista ja noudatettava kaikilta osin hyvän työnantajan periaatteita. Myös oikeuskanslerin päätös (Dnro OKV/11/50/2008) Hätäkeskuslaitoksen toiminnasta hätäkeskuspalvelujen tuottamisessa tulee huomioida toimintaa kehitettäessä.

Hätäkeskuslaitokselle vuodelle 2012 esitetty rahoitus on valiokunnan saaman selvityksen mukaan riittävä. Ylimääräisiin kustannuksiin, kuten tekniikan ja kiinteistöjen muutostöihin, on tarkoitus käyttää siirtyvää erää.

40. (26.40, osa) Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määrärahaan sisältyy kehyksen ylittävänä määräaikaisena lisäyksenä 2,7 miljoonaa euroa viraston määräaikaisen henkilöstön (noin 40 henkilötyövuotta) palkkauksen jatkamiseen turvapaikkapäätöksenteossa. Kyseisen määrärahan avulla päätöksenteko pystytään pitämään sujuvana (noin 4 000 turvapaikkapäätöstä/vuosi) ennakoidulla turvapaikanhakijamäärällä. Esitys on laadittu olettamalla, että sekä vuonna 2011 että 2012 saapuu noin 3 000 uutta turvapaikanhakijaa. Määrät ovat 25 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2010. Tavoitteena on purkaa aiempien vuosien kasvaneista hakijamääristä aiheutunut hakemusten ruuhka. Lisäresursseja voidaan tarvittaessa kohdistaa myös ruuhkautuneiden perheen yhdistämishakemusten käsitteilyyn.

Valiokunta on tyytyväinen, että lisääntyvä Venäjän henkilöliikenteen kasvu on huomioitu Maahanmuuttovirastossa ja viranomaisien välistä yhteistyötä tietoisesti lisätään sekä Suomessa maahanmuutto-, poliisi- ja rajaviranomaisien kesken että Venäjän viranomaisien kanssa. Pietariin sijoitettavan maahanmuuttoyhdyshenkilön roolia valiokunta pitää erittäin tarpeellisena.

63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille esitetään 63 627 000 euron määrärahaa, joka on 22 761 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2011. Määrärahan vähentäminen on perusteltua, koska hakijamäärän laskusta johtuen tarpeen arvioidaan pienenevän noin 17 miljoonalla eurolla. Tarkoitus on edelleen myös tehostaa turvapaikkahakemusten käsittelyä, mikä lyhentää oleskeluaikaa vastaanottokeskuksissa ja vähentää siten vastaanoton kustannuksia.

Vastaanoton piirissä arvioidaan olevan keskimäärin noin 4 000 henkilöä. On kuitenkin mahdollista, että hakijamäärät kääntyvät nousuun, jolloin määrärahatarve on ennakoitua suurempi. Vastaanottokapasiteetissa on myös oltava pieni jousto hakijamäärän äkillistä kasvua varten.

Valiokunta pitää äärimmäisen tärkeänä, että koko maahanmuuttoprosessi myös poliisin ja oikeuslaitoksen osalta toimii tehokkaasti. Nopean maasta poistamisen ja valitusprosessin kautta vähennetään suoraan vastaanoton kustannuksia. Tilanne on ollut ongelmallinen Helsingin hallinto-oikeudessa, jossa resurssit eivät ole riittäneet käsittelemään tehokkaasti turvapaikkapäätöksistä tehtyjä valituksia. Myös säilöönottokapasiteetin tulee olla oikein mitoitettu siten, ettei se hidasta turvapaikkaa hakeneiden maasta poistamista. Maasta poistaminen kuuluu poliisin tehtäviin, ja valiokunta pitääkin tärkeänä, että Helsingin poliisilaitoksella säilyy riittävä asiantuntemus ulkomaalaisasioihin myös mahdollisissa organisaatiomuutoksissa.

Momentin määrärahoja voidaan käyttää lisäksi kansainvälistä suojelua hakevien ja saaneiden maahantuloon ja hakemuksen ratkaisuun. Erityisesti kasvussa ovat ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän laajentumisesta aiheutuvat menot. Järjestelmän piiriin otettujen henkilöiden määrä on tasaisesti kasvanut, ja siinä on noin 70 aikuista ja viisi alaikäistä. Erityisesti alaikäisten uhrien suojelun vuosimenot ovat suuret. Yhteensä menoja arvioidaan olevan jo 2 miljoonaa euroa vuodessa. Valiokunta toteaa, että ihmiskaupan uhrien tunnistamisen tehostumisen myötä momentin määrärahaa on tarpeen vaatiessa syytä tarkistaa.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

Puolustusministeriön hallinnonalalle esitetään noin 2 849 miljoonan euron määrärahaa, joka on noin 7,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2011 varsinaisessa talousarviossa. Esitykseen sisältyy hallitusohjelmaan perustuvia menovähennyksiä yhteensä noin 46 miljoonaa euroa. Toimintaan vaikuttaa lisäksi noin 30 miljoonan euron kustannus- ja menopaineet.

Vuonna 2012 hallinnonalan toiminnan painopisteenä on hallitusohjelman mukaisen laajan vuosina 2011—2015 toteutettavan puolustusvoimauudistuksen valmistelu, jolla luodaan 2020-luvun vaatimuksia vastaava tasapainoinen sodan ja rauhan ajan kokonaisuus. Sen lähtökohtana on puolustusvoimien nykyisten tehtävien jatkuminen, yleisen asevelvollisuuden toimivuuden varmistaminen sekä puolustusperiaatteen kehittäminen alueellisen puolustuksen pohjalta. Uudistus on välttämätön, jotta puolustuskyvyn ylläpitoon ja kehittämiseen voidaan kohdentaa riittävät resurssit.

Puolustusvoimauudistus perustuu pitkän tähtäimen tarpeelle, kuten ikäluokkien pienenemiseen, kohoaviin kustannuksiin sekä vanhenevaan materiaaliin. Sitä on käsitelty mm. vuoden 2009 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon valmistelussa. Valtion taloudellisen tilanteen vuoksi toteuttamisaikataulua nopeutetaan. Uudistuksen avulla saavutettavat kustannussäästöt vaikuttavat vasta vuonna 2016, joten kasvavien kustannusten ja menopaineiden hillitseminen edellyttää heti käynnistettäviä sopeuttamistoimenpiteitä.

Puolustusvoimien osuus hallinnonalalle esitetyistä määrärahoista on noin 2,5 miljardia euroa. Suurin osa säästöistä kohdistuu siten puolustusvoimien toimintaan. Vuonna 2012 toimintaa sopeutetaan valiokunnan saaman selvityksen mu-

kaan vähentämällä reserviläisten kertausharjoituksia, varusmiesten maastovuorokausia sekä lentotuntien ja alusvuorokausien määrää. Lisäksi sotavaruste- ja varuskunta-ajoneuvojen hankintoja sekä muita puolustusmateriaalihankintoja supistetaan. Sopeuttamistoimien kokonaisvaikutus on noin 50 miljoonaa euroa. Muilta osin hallinnonalan sisäiset menopaineet katetaan määrärahojen uudelleen kohdennuksilla.

Valiokunta toteaa, että puolustusvoimauudistus on välttämätöntä toteuttaa mahdollisimman nopeasti taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä tasapainotilan saavuttamiseksi. Uudistuksen valmistelun aikanakin on tärkeä pitää kiinni Suomen puolustuskyvyn turvaamisesta ja turvallisen, tehokkaan ja motivoivan varusmiespalveluksen suorittamisen varmistamisesta kohdentamalla voimavaroja erityisesti varusmiesten koulutuksen järjestämiseen.

Maastovuorokausien, lentotuntien ja alusvuorokausien vähentäminen vaikuttaa vääjäämättä varusmiesten koulutustasoon ja vaikeuttaa varusmiespalvelulle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Toisaalta kuitenkin reservin kertausharjoitusten vähentämisestä saaduilla säästöillä pystytään jonkin verran hillitsemään varusmiesten koulutukseen liittyvien harjoitusten määrän supistumista.

Valiokunta pitää perusteltuna, että reservin vähäiset kertausharjoitukset kohdistetaan pääasiassa avaintehtäviin sijoittuneiden henkilöiden harjoituksiin. Kertausharjoitusten vähentämiseen on valitettavasti jouduttu turvautumaan aiemminkin toiminnan sopeuttamiseksi lyhyellä aikavälillä. Reserviin kohdistuva toimi vaikuttaa haitallisesti puolustuksen perustaan. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että samanaikaisesti turvataan maanpuolustusjärjestöjen toimintamahdollisuudet maanpuolustustahdon ylläpitämi-

seksi ja vapaaehtoisuuteen perustuvien kertausharjoituksien järjestämiseksi.

Säästöt kohdentuvat väistämättä edellä mainituille osa-alueille, puolustusvoimien johtamis- ja aluevalvontakyvyn sekä toimintavalmiuden ylläpidosta ei voida tinkiä. Vähennykset koskevat myös materiaalihankintoja. Osa rahoituksista on jo tilausvaltuuksien mukaisesti sidottu sopimuksin. Valiokunta pitää tärkeänä, että vähennyskohteita harkittaessa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon kotimaisen puolustusteollisuuden tuotannon turvaaminen pitkän aikavälin huoltovarmuuden varmistamiseksi.

Valiokunta pitää säästöjä hallitusohjelman linjausten perusteella välttämättöminä ja korostaa samalla, että puolustusvoimauudistus on toteutettava täysimääräisesti vuoteen 2016 mennessä, jolloin myös toiminnan taso on nostettava kaikilta osin uudistettujen toimintatapojen mukaiseksi. Uskottavan puolustuskyvyn ylläpitämiseksi on oleellista, että uudistuksessa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan materiaalihankintoihin, henkilöstökuluihin ja toimintaan käytetään kuhunkin noin kolmannes puolustusbudjetista. Valiokunta pitää hallitusohjelman tavoin tarpeellisenä myös pohjoismaisen puolustusyhteistyön kautta tavoiteltavaa toimintojen kustannustehokkuutta ja voimavarojen varmistamista.

50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentille esitetään 1 878 000 euron määrärahaa, joka on 413 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2011.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen lakisääteisenä (556/2007) tehtävänä on mm. järjestää vapaaehtoiseen maanpuolustukseen kuuluvaa sotilaallista ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta sekä tiedotusta ja valistusta. Tehtävänsä mukaisesti yhdistys toteutti yhteensä 63 000 koulutusvuorokautta vuonna 2010. Siitä kaksi kolmasosaa on reserviläisille suunnattua sotilaallisiin valmiuksiin liittyvää koulutusta ja kolmannes kaikille kansalaisille avointa varautumis- ja turvallisuuskoulutusta. Koulutusta koordinoi kaikissa maakunnissa yhdistyksen toimihenkilö yhteistyössä puolustusvoimien ja maanpuolustusjärjestöjen kanssa.

Valiokunta korostaa, että maanpuolustusjärjestöillä on mahdollisuus ylläpitää sodan ajan sijoitusten edellyttämiä tietoja ja taitoja. Vapaaehtoisharjoituksilla voidaan ainakin osittain korvata puolustusvoimien kertausharjoitusten supistamista. Vapaaehtoisella maanpuolustuksella on myös merkittävä rooli yhteiskunnan turvallisuuden lisääjänä ja maanpuolustustahdon ylläpitäjänä. Toimintaan on vahvaa kiinnostusta, jota kannattaa hyödyntää. Hyvinkin pienellä taloudellisella panostuksella on mahdollisuuksia saada aikaan huomattavia tuloksia.

Valiokunta lisää momentille 150 000 euroa Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 2 028 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

90. Kuntien tukeminen

Kuntatalouden tila on ollut suhteellisen hyvä vuonna 2010, ja se säilyy kohtalaisen hyvänä vielä kuluvana vuonna, sillä verotilitysten kertymä on ollut ennakoitua parempi. Kuntien rahoitustilannetta kuvaava vuosikate parani vuodesta 2010 vuoteen 2011 koko maan tasolla; ensi vuonna vuosikatteen arvioidaan pienenevän, mutta sen ennakoidaan kuitenkin riittävän kattamaan käyttöomaisuuden poistot. Talousarvioesityksen mukaan kuntatalouden vuosikatteen arvioidaan riittävän kattamaan poistot vielä vuonna 2013, mutta ei enää vuosina 2014—2015.

Kuntien investointien arvioidaan pysyvän ensi vuonna noin 4,4 mrd. eurossa, mikä merkitsee kuntien lainakannan kasvun jatkumista, mikä taas lisää painetta kunnallisveroprosentin nostamiseen.

Kunnallisveroaste on noussut viime vuosina jo merkittävästi, ja alustavien tietojen mukaan runsas neljännes kunnista (91 kpl) on nostamassa ensi vuoden kunnallisveroprosenttiaan. Keskimääräinen tuloveroprosentti on ensi vuonna 19,25, kun se oli tänä vuonna 19,16. Kuntakoon mukaan korotus on suurin 2 000—6 000 asukkaan kunnissa (0,18 prosenttiyksikköä). Niissä kunnissa, jotka korottavat tuloveroprosenttiaan, asuu lähes miljoona (noin 970 000) asukasta.

Kuntatalouden erot ovat siis varsin suuria kuntien ja kuntaryhmien välillä, ja esimerkiksi alimman ja korkeimman veroprosentin ero on ensi vuonna jo 5,5 prosenttiyksikköä.

Kuntatalouden vahvistamisen kannalta on merkittävää, että kuntien valtionosuudet lisääntyvät ensi vuonna 368 miljoonalla eurolla, jolloin valtionavut ovat yhteensä 10,5 mrd. euroa. Valtionosuuksia kasvattavat mm. indeksikoro-

tukset, lakisääteinen kustannustenjaon tarkistus sekä verotulojen menetysten kompensatiot.

Toisaalta valtionosuuksia pienentää valtiontalouden tasapainottamiseksi tehtävä tilapäinen valtionosuuksien vähentäminen, sillä hallitusohjelman linjausten mukaisesti kehyskaudella 2012—2015 kuntien valtionosuuksia vähennetään vuositasolla 631 miljoonalla eurolla. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosenttia alennetaan siksi ensi vuoden alusta 31,42 prosenttiin, jolloin kuntien omarahoitusosuus nousee 68,58 prosenttiin. Kunnan omarahoitusosuu- den kasvu on kaikissa kunnissa yhtä suuri, noin 118 euroa asukasta kohden.

Kuntien talouteen vaikuttaa myös se, että ensi vuoden alusta kiinteistövero poistetaan kuntien verotuloihin perustuvasta valtionosuuksien tasausjärjestelmästä. Muutos on valtion ja kuntien välillä kustannusneutraali, mutta kuntatasolla muutoksen vaikutukset jakautuvat epätasaisesti; suurin lisäys on 640 euroa asukasta kohti ja suurin menetys puolestaan 114 euroa asukasta kohti. Tulot vähenevät yli 50 euroa/asukas yhteensä 100 kunnassa, ja vastaava tulojen lisäys kohdistuu 37 kuntaan. Kiinteistöveron tuotto on huomattava, sillä alustavan arvion mukaan vuoden 2011 kiinteistöveron tuotto kunnille on noin 1 220 miljoonaa euroa, mikä on noin 32,6 miljoonaa euroa (n. 3 %) enemmän kuin viime vuonna.

Talousarvioesityksen mukaan siihen sisältyvien valtion toimenpiteiden arvioidaan menojen, tulojen ja veroperustemuutosten kokonaisvaikutuksena heikentävän kuntien rahoitusasemaa nettomääräisesti 448 milj. euroa vuoteen 2011 verrattuna.

Valiokunta toteaa, että etenkin valtionosuuksien vähennys on sinänsä merkittävä; se on myös suurin yksittäinen menosäästö hallitusohjelman mukaisista menoleikkauksista, ja se kattaa noin

puolet siitä kokonaismenosäästöstä (1,25 mrd. euroa), joka kehysmenoihin tehdään.

Valiokunta katsoo, että kunnat ovat kuitenkin keskeinen osa julkista taloutta ja on siksi perusteltua, että ne osallistuvat nykyistä suuremmalla peruspalvelujen omarahoitusosuudella julkisen talouden tasapainottamiseen. Valtionosuuksiin tehdyistä leikkauksista huolimatta valtio kantaa edelleen päävastuun niistä kustannuksista, joita talouden taantuma aiheuttaa julkiselle taloudelle.

Valiokunta korostaa, että kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää kuntien ja kuntayhtymien tiukkaa menokuria, jotta toimintamenojen kasvu pysyy tulokehityksen asettamissa rajoissa.

Kuntatalouden kestävyys ja vakauden edistämiseksi hallitus on käynnistänyt laajan *kuntauudistuksen*. Sen tarkoituksena on turvata laadukkaat ja yhdenvertaiset kunnalliset palvelut koko maassa, luoda edellytykset kuntien taloutta vahvistavalle kehittämistoiminnalle ja yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi sekä vahvistaa kunnallista itsehallintoa ja paikallista demokratiaa. Tavoitteena on luoda palvelurakenne, jossa valta ja vastuu palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta ovat yhdellä riittävän laajalla asukas- ja osaamispohjaan perustuvalla taholla.

Valiokunta toteaa, että kuntauudistus on erittäin tärkeä ja vaativa uudistus, jonka toteuttamisessa on tarkasteltava mm. työssäkäynti- ja asioimisalueita, palveluiden järjestämisalueita sekä asumisen ja yhdyskuntarakenteen, palvelutarpeiden ja kuntatalouden kehitystä.

Päämääränä on vahvoin peruskuntiin perustuva elinvoimainen kuntarakenne. Vahvan peruskunnan on oltava taloudellisesti riittävän vahva, jotta se voi huolehtia kuntalaisten peruspalveluista ja vastata väestön ikääntymisestä johtuviin haasteisiin. Kuntien omien verotulojen on muodostettava nykyistä merkittävämpi osa kunnan rahoituspohjasta.

Valiokunta korostaa, että uudistuksen onnistuminen riippuu keskeisesti siitä, millä tavalla etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta kyetään uudistamaan. Pelkkä kuntarakenteen muutos ei vielä tuo säästöjä, sillä tutki-

musten mukaan lyhyellä aikavälillä kuntaliitoskuntien menot päinvastoin kasvavat. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on oltava kustannustehokkaat, laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelut, jotka voidaan järjestää kattavasti ja yhdenvertaisesti koko maassa.

Valiokunta korostaa, että hyvinvointipalveluiden tuottavuuden nostaminen on yksi avaintekijä koko julkisen talouden kestävyysongelman ratkaisemisessa. On siksi tärkeää, että kuntauudistus luo edellytyksiä julkisen talouden kestävyysvajeen kaventamiselle.

Uudistukselle on asetettu varsin nopea aika-
taulu, sillä se on tarkoitus toteuttaa vuoteen 2015 mennessä. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että uudistus etenee suunnitellussa aikataulussa, sillä väestörakenteen nopea ikääntyminen edellyttää toimivaa ja kustannustehokasta palvelurakennetta tultaessa 2020-luvulle, jolloin väestön ikääntyminen alkaa merkittävästi lisätä julkisia menoja.

Rakenteiden uusimisen rinnalla valiokunta korostaa tuottavuuden ja tehokkuuden parantamista. On uusittava toimintatapoja ja edistettävä parhaita käytäntöjä. On myös otettava käyttöön palveluinnovaatioita ja uuteen teknologiaan perustuvia toimintamalleja, jotka parantavat paitsi tuottavuutta myös palvelujen laatua. Myös hankintoihin ja kilpailuttamiseen liittyvää osaamista on edelleen parannettava.

Valiokunta korostaa, että toimivilla tietojärjestelmillä voidaan parantaa merkittävästi tuottavuutta ja tehokkuutta. Etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien kehittämiseen liittyy merkittävä potentiaali, sillä hankkeet ovat toistaiseksi edenneet hitaasti ja järjestelmien yhteentoimivuudessa on niiden pirstaleisuudesta johtuen suuria puutteita.

Tilannetta selkiyttää 1.9.2011 voimaan tullut laki julkisen hallinnon tietohallintolain ohjauksesta (634/2011), joka velvoittaa valtiovarainministeriön huolehtimaan mm. julkisen hallinnon tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuurista ja yhteentoimivuudesta. Em. lain asettamien velvoitteiden mukaisesti kunkin ministeriön tehtävänä on puolestaan ohjata toimialansa tietohallinnon ja tietohallintohankkeiden kehittämistä.

Valiokunta toteaa, että kuntien on omissa kehittämishankkeissaan otettava huomioon myös kuntauudistuksen edellyttämät rakenneuudistukset ja huolehdittava siitä, että uudet investoinnit vastaavat tulevia tarpeita. Onkin välttämätöntä, että valtion johdolla määritellään ensin ne kansallisen tason ratkaisut, joiden pohjalle kuntien

ratkaisut rakentuvat. On myös tärkeää, että tietojärjestelmäratkaisut sidotaan muutoinkin tiiviisti käynnissä oleviin ja käynnistyviin organisaatio- ja palvelurakennemuutoksiin. Valiokunta korostaa myös kuntien ja alueiden välisen yhteistyön merkitystä ja sillä saavutettavia kustannussäästöjä.

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan osalta hallituksen esitys on pääosin hyvä. Yleisivistävän koulutuksen määrärahat kasvavat kuusi prosenttia ja ammatillisen koulutuksen määrärahat lähes viisi prosenttia verrattuna kuluvan vuoteen. Määrärahalisäykset kohdistuvat hallitusohjelman mukaisesti perusopetuksen laadun parantamiseen, tutkimusinfrastruktuuri-panostuksiin sekä nuorten yhteiskuntatakuun toimeenpanoon.

Valiokunta korosti valtiontalouden kehyksistä antamassaan mietinnössä, että Suomen hyvinvoinnin ja menestyksen kasvu on riippuvainen sivistyksestä, ammattitaidosta ja koulutuksesta. Koulutus on yhteiskunnan kannalta ennen kaikkea investointi tulevaisuuteen, ja taloudellisesti epävarmoina aikoina on erityisen tärkeää huolehtia koulutuksesta ja osaamisesta. Kireässä valtiontalouden tilanteessakin tulee huolehtia siitä, ettei koulutukseen tehdä sellaisia supistuksia tai rakenteellisia uudistuksia, jotka pitkällä aikavälillä johtavat koulutuksen laadun heikkenemiseen tai nuorten syrjäytymiseen.

Valiokunta korostaa myös, että vahvistamalla kulttuurin perustaa, luovan työn tekijöiden toimintaedellytyksiä, kansalaisten kulttuuriosallistumisen mahdollisuuksia ja kulttuurin taloutta lisätään kansalaisten yleistä hyvinvointia ja mm. luovuutta sekä innovatiivisuutta. Samalla voidaan monin tavoin edistää alueiden elinvoimaisuutta sekä työllisyyden ja kansantalouden kehitystä.

Valiokunta muistuttaa, että peruskoulussa luodaan elinikäisen oppimisen perusta. Peruskoulusta pitää jokaisen lapsen saada perusedellytykset opiskelulle ja oppimiselle, ja laadukas perusopetus on tärkeää myös yhteiskuntatakuun toteutumiselle. Valiokunta pitää erittäin myönteisenä, että esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä taiteen

perusopetuksen laatua edelleen parannetaan. Toimenpiteinä ovat mm. perusopetuksen ryhmäkokojen pienentäminen, kerhotoiminnan vakiinnuttaminen ja opiskeluhuollon vahvistaminen. Kehittämistoimiin ehdotetaan 10 milj. euron lisämäärärahaa.

Valiokunta pitää tärkeänä nuorten yhteiskuntatakuuta. Siinä tarjotaan alle 25-vuotiaille nuorille ja alle 30-vuotiaille vastavalmistuneille työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Lisäpanostus opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle tähän tarkoitukseen vuonna 2012 on 14 milj. euroa. Rahoitus kohdistetaan nuorisotyölle ja vapaan sivistystyön rahoitukseen.

Suurimmat määrärahojen vähennykset kohdistuvat yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen määrärahoihin, kun korkeakoululaitoksen rakenteellista kehittämistä jatketaan. Valiokunta pitää uudistuksen jatkamista tärkeänä. Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan valtakunnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi tutkintotavoitteet mitoitetaan niin, että varmistetaan korkeakoulutetun työvoiman saatavuus työelämän tarpeita vastaavasti. Samalla on välttämätöntä vahvistaa koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta.

Valiokunta kannattaa sitä, että ikäluokkien pienentyessä aloituspaikkoja vähennetään. Huomattava on, että koulutuksen saatavuus silti suhteellisesti paranee, koska aloituspaikkojen vähennys on selvästi pienempi kuin ikäluokkien pieneneminen.

Talousarvioesityksen mukaan taiteen ja kulttuurin sekä liikunnan ja nuorisotyön määrärahat kasvavat yhteensä 1,8 %:lla. Valiokunta pitää oikeina kulttuuripolitiikalle asetettuja tavoitteita. Eri toimilla vahvistetaan kulttuurin perustaa, luovan työn tekijöiden toimintaedellytyksiä, kansalaisten kulttuuriosallistumisen mahdolli-

suuksia ja kulttuurin taloutta. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että museoiden, teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksiin kohdistuu ensi vuonna yhteensä 10 milj. euron säästö, mikä vähentää museoiden valtionosuuksia noin 12 %:lla ja teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksia noin 6 %:lla. Taide- ja kulttuurilaitokset joutuvat sopeuttamaan toimintaansa vähenevien valtionosuuksien vuoksi. Valiokunta korostaa talousarvioesityksessä esitettyä tavoitetta siitä, että kaikkien väestö- ja kansalaisryhmien kulttuuriosallistumisen edellytyksiä lisätään. Sen vuoksi on tarkoitus jatkaa museoiden, orkestereiden ja teattereiden valtionosuusjärjestelmän kannustavuuden kehittämistä.

Veikkausvoittovarot. Veikkausvoittovarojen määrärahat kasvavat kaikilla sektoreilla jakosuhtelain mukaisesti. Edellisvuosien tapaan merkittävät osuudet kulttuuripolitiikan toimialoista rahoitetaan veikkausvoittovaroilla: liikunta 98,1 %, nuorisotyö 74,4 % sekä taide ja muu kulttuuri 51,9 %. Veikkausvoittovarot muodostavat siten keskeisen osan kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön määrärahoista. Lisäksi veikkausvoittovarojen osuus opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta osoitettavista tieteen määrärahoista on 24,7 %.

Valiokunta pitää tärkeänä, että rahapelimonopolijärjestelmä säilytetään ja että veikkausvoittovarojen käyttöön liittyvä jakosuhtelaki sekä nykyinen tuloutusjärjestelmä säilytetään. Valiokunta toteaa, että pelitoimintoihin kohdistuvaa verotusta ei voi enää lisätä vaarantamatta yksinoikeusjärjestelmää. Huomattava on, että pelkääntään arpajaisverolain tulevat muutokset vähentävät edunsaajille tulevaa osuutta arviolta noin 17 milj. eurolla.

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

22. *Eräät käyttöoikeuskorvaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Lainauskorvauksen määrärahat. Vuoden 2007 alussa tuli voimaan tekijänoikeuslain muutos,

jolla säädettiin suojattujen teosten tekijöille oikeus korvaukseen teosten kappaleiden lainaamisesta yleisölle yleisistä kirjastoista. Lainauskorvauksen määrärahat ovat kuitenkin koko ajan olleet riittämättömät, jotta tekijät saisivat kohtuullisen korvauksen. Hallitus ehdottaa talousarviossa lainauskorvauksiin 3,3 milj. euroa.

Lainauskorvausjärjestelmä myös kohtelee eri teoslajeja eri tavalla. Sen vuoksi valiokunta kiirehtii toimenpiteitä eduskunnan hyväksymän lausuman johdosta eli siitä, että mahdollistetaan tutkimus- ja opetustoimintaa palvelevien kirjastojen ottaminen lainauskorvausjärjestelmän piiriin.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että lainauskorvauksiin varattu määräraha asteittain korotetaan sellaiselle tasolle, että tekijät saavat kohtuullisen korvauksen teostensa lainaamisesta.

Momentille lisätään 325 000 euroa suojattujen teosten tekijöille maksettavasta lainauskorvauksesta aiheutuviin kustannuksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 17 888 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

(1. kohta kuten HE 59/2011 vp)

2) enintään 3 625 000 euroa suojattujen teosten tekijöille maksettavan lainauskorvauksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

50. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille lisätään 100 000 euroa Svenska Finlands Folkting -nimisen järjestön valtionavustuksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 685 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Svenska Finlands folkting -nimisestä järjestöstä annetun lain (1331/2003) mukainen valtionavustus	675 000
2. Paasikivi-Seura	10 000
Yhteensä	685 000

51. *Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (kiinteä määräraha)*

Monet historiallisesti ja toiminnallisesti arvokkaat rakennukset vaativat korjauksia, jotka voivat olla omistajalle taloudellisesti vaikeita. Tällaisia on mm. ilman verotusoikeutta toimivilla uskonnollisilla yhdyskunnilla. Kustannuksia suurelta osin vapaaehtoisvoimin toimiville yhdyskunnille aiheuttaa mm. kiinteistövero ja joissain tapauksissa esteettömyys- ja turvallisuusvaatimukset. Momentille lisätään 200 000 euroa rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille ja niiden paikallisyhteisöille myönnettäviin rakentamisavustuksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 2 844 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Avustus Ortodoksiselle kirkolle (L 985/2006, 119 §)	2 226 000
2. Avustukset Suomen Merimieskirkolle, eräiden siirtoväen sankarihautojen hoitoon ja luovutetun alueen hautausmaiden kunnostamiseen	218 000
— mistä merimieskirkkojen rakennusavustuksiin ja rakennuslainojen hoitoon (enintään)	152 000
3. Avustus rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille	400 000
— mistä avustuksina yhdyskuntien ja niiden paikallisyhteisöjen kirkkojen ja toimintatilojen rakennusavustuksiin	200 000
Yhteensä	2 844 000

10. Yleissivistävä koulutus

34. *Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)*

Hallitus esittää 56 milj. euron määrärahaa valtionosuuksiin ja -avustuksiin oppilaitosten perustamiskustannuksiin. Tästä 52 milj. euroa menee jo myönnettyjen jälkirahoitteisten hankkeiden valtionavustuksiin. Yleissivistävän koulutuksen myöntämisvaltuus perustamishankkeille vuonna 2012 on vain 5 milj. euroa. Valtionavustuksista enintään 4 milj. euroa saa myöntää toteutusaikaisena. Ehdotetulla myöntövaltuudella voidaan tukea koulujen rakennushankkeita, joiden kustannusarviot ovat yhteensä n. 10 milj. euroa. Käytännössä tämä tarkoittaa avustuksen myöntämistä 2—4 hankkeeseen v. 2012.

Valiokunta viittaa sivistysvaliokunnan lausunnossa koulujen perusparantamiseen liittyvistä ongelmista ja perusparannustarpeesta todettuun. Koulujen sisäilmaongelmat ovat pitkään olleet tiedossa. Eduskunta on lukuisissa yhteyksissä esittänyt asiasta huolensa ja lisännyt myös perusparannusten ja rakentamisen määrärahoja. Myös tarkastusvaliokunta on päättänyt tutkia rakennusten kosteus- ja homeongelmia (TRO 1/2011 vp). Tehdyn selvityksen mukaan kuntien ja kuntayhtymien omistamien oppilaitosten korjausvelka on n. 3,7 miljardia euroa (Rakennustyyppi-kohtainen peruskorjaustarpeen arviointi kuntien rakennuksissa, Vainio & all. 2006, Kuntaliitto). Tämä osoittaa, että ongelmaa ei pystytä ratkaisemaan valtion korjausavustusten tai investointitukien avulla.

Perusopetuslaki edellyttää oppilaille turvallista opiskeluympäristöä. Koulutuksen järjestäjä vastaa turvallisuudesta ja terveellisyydestä. Sen vuoksi kunnissa tulisi korjaamiseen lähteä omistajan tahdosta ja ymmärryksestä. Kosteus- ja homealkoissa tehdyssä tutkimuksessa (Paavo Kero, TTY 2011) havaittiin, että kunnilla ei ole home- ja sisäilmakorjausprosesseissa tarvittavaa osaamista. Valtion avustuksia oikein käyttämällä olisi kuitenkin mahdollista saada aikaan muutos kuntien asenteessa rakennustensa home- ja sisäilmaongelmiin ja opettaa oikeat toimintamallit homevauriokorjausprosesseissa sekä lisä-

tä rakennusten käytönaikaisten korjausten oikea-aikaisuutta. Tällä hetkellä avustujärjestelmä ei tunne laadullisia kriteereitä eikä avustettavien kohteiden laadun toteutumista varmisteta. Valiokunnan mielestä avustusehtoja tulisi kehittää niin, että ne tukisivat osaamisen lisääntymistä ja asenteenmuutosta kunnissa. Tulisi harkita avustusmallia, joka edellyttäisi avustuksen saajalta sitoutumista laadukkaaseen toimintaan sekä rakennusten ongelmien tutkimisessa, korjausten suunnittelussa että korjausten toteutuksessa.

Momentille lisätään 2 000 000 euroa toteutusaikaisina myönnettäviin valtionavustuksiin ja toteutusaikaista valtuutta lisätään määrärahaa vastaavasti 3 000 000 eurolla.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 58 000 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Valtuus

Vuonna 2012 saa myöntää valtionavustusta yleissivistävän koulutuksen perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionavustukset ovat yhteensä enintään 8 000 000 euroa. Valtionavustuksista enintään 6 000 000 euroa saa myöntää toteutusaikaisena.

51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)

Suomi-koulut. Suomi-koulujen valtionavustus on jäänyt jälkeen mm. opetusmateriaalien ja eri maiden opettajien palkkakustannusten nousun vuoksi. Sen vuoksi momentille lisätään 150 000 euroa Suomi-koulujen avustuksiin.

Etäkoulu Kulkuri. Kansanvalistusseuran ylläpitämä Etäkoulu Kulkuri tarjoaa kotiperuskouluopetusta ulkomailla asuville perusopetusikäisille suomalaisille lapsille (vuodesta 1975). Koulun ilmoittautuu vuosittain lähes 400 ulkomailta asuvaa oppilasta. Harkinnanvarainen avustus on koulutuksen ja kurssien lisääntymisen johdosta riittämätöntä, ja hallituksen esityksen mukaan se on myös pienenemässä. Tämän tärkeän ulkosuomalaisille kohdistuvan toiminnan turvaamiseksi momentille lisätään 25 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 1 303 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

30. Aikuiskoulutus

30. Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Valiokunta on sivistysvaliokunnan tavoin huolestunut siitä, että vapaan sivistystyön oppilaitosten valtionosuuksiin kohdennetaan yhteensä 11,5 milj. euron säästö. Vapaaseen sivistystyöhön kohdistuvat säästöt lisäävät painetta opintomaksujen nostamiseen, mikä taas vähentää joidenkin väestöryhmien mahdollisuuksia osallistua opintoihin. Valiokunta korostaa sitä, että vapaan sivistystyön opintoihin osallistuminen tukee kansalaisten osaamisen kehittymistä ja työurien pidentymistä ja osaltaan yhteiskuntatakuun toteutumista samalla, kun sillä on tärkeä osa koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamisessa.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että kesäyliopistot ovat osa avoimen korkeakoulupetoksen järjestelmää ja ne vievät opinto-, tiedotus- ja neuvontapalvelut myös sellaisille paikkakunnille, joilla ammattikorkeakouluilla ja yliopistoilla ei ole omia toimipisteitä.

Valiokunta pitää vapaan sivistystyön kokonaisvaltaisen kehittämisen kannalta tärkeänä vapaan sivistystyön kehittämisohjelman 2009—2012 toimeenpanon loppuunsaattamista. Sen myötä voidaan vastata erityisesti maahanmuuttajien, syrjäytymisvaarassa olevien, opinnollista kuntoutusta tarvitsevien ja ikärakenteen muutoksista aiheutuviin tarpeisiin.

Momentille lisätään kaikkien opintokeskusten kehittämiseen tarkoitettuihin laatu- ja kehittämisavustuksiin 300 000 euroa. Kesäyliopistojen valtionosuuksiin lisätään 50 000 euroa ja määrärahaa vastaavasti lisätään 539 opetustuntia.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 164 442 000 euroa.
Määrärahaa saa käyttää:
(1. kohta kuten HE 59/2011 vp)

2) enintään 6 800 000 euroa vapaasta sivistystyöstä annetun lain 14 §:n mukaisiin opintototeuttamavastuksiin, laatu- ja kehittämisavustuksiin,

ylimääräisiin avustuksiin ja rakenteellisen kehittämisohjelman tukemiseen.

Valtionosuuteen oikeuttavat yksiköt

	enimmäismäärä	yksikkö
Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin	1 924 292	opetustunti
Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin	269 216	opiskelijaviikko
Valtionosuus opintokeskusten opintokerhotoimintaan	255 000	opintokerhotunti
Valtionosuus opintokeskusten muuhun opintotoimintaan	168 196	opetustunti
Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin	58 121	opetustunti

(3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

53. *Valtionavustus järjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille lisätään 175 000 euroa, josta lisäyksenä 50 000 euroa eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain (663/2007) mukaisiin valtionavustuksiin, 43 000 euroa lisäyksenä Marttaliitto ry:n, 7 000 euroa lisäyksenä Finlands svenska Marthaförbund rf:n, 25 000 euroa lisäyksenä Käsi- ja taideteollisuusliitto TAITO ry:n, 25 000 euroa lisäyksenä Sofian kannatusyhdistys ry:n ja 25 000 euroa lisäyksenä Karjalan liiton avustuksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 7 441 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

Tutkimus. Tutkimuksen osalta valiokunta viittaa edellä tämän mietinnön yleisperusteluissa todettuun.

50. *Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunta pitää hyvänä, että yliopistojen työnantajan työttömyysvakuutusmaksuun saadaan nyt pysyvä ratkaisu, kun hallitus esittää maksun täysimääräistä korvaamista yliopistoille vuodes-

ta 2012 lähtien. Ensi vuodelle korvauksen suuruus on täydentävä hallituksen esitys (HE 119/2011 vp) huomioiden 32,544 milj. euroa.

Opettajankoulutus. Kuluvan vuoden talousarviokäsittelyn yhteydessä valtiovaraministeriö katsoi, että opettajankoulutuksen kokonaistilanne tulisi selvittää. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt selvityksen, joka on toimitettu valtiovaraministeriölle. Selvityksessä todetaan muun muassa, että yliopistot ovat jääneet selvästi jälkeen opettajankoulutustavoitteista ja esitetään lastentarhanopettajakoulutusta lisättäväksi 130 aloituspaikalla ja luokanopettajakoulutusta 100 aloituspaikalla.

Valiokunta pitää välttämättömänä sitä, että nyt selvitystyön valmistuttua opetus- ja kulttuuriministeriö jatkaa toimenpiteitä opettajankoulutuksen kehittämiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön tulee muun muassa kehittää opettajankoulutusta koskevaa seurantaan siten, että määrällisten ja sisällöllisten tavoitteiden toteutuminen voidaan jatkossa varmistaa. Sen vuoksi ministeriön tulee selvittää mahdollisuudet perustaa opettajarekisteri, jonka avulla saataisiin reaaliaikainen tieto opettajamäärästä ja kelpoisuustilanteesta eri puolella maata ja voitaisiin tehostaa opettajatarpeen ennakointia. Kehittämissuunnitelmassa tulee ottaa huomioon myös tieto- ja viestintätekniikan osaamistarpeet, oppimisympäristöjen muutokset, täydennyskoulutustarpeet ja opettajankouluttajien kouluttaminen.

Lastentarhanopettajakoulutus. Eduskunta on jo aiemmin eri yhteyksissä esittänyt huolestumisen lastentarhanopettajien koulutusmääriin. Sivistysvaliokunta on mm. todennut, että yliopistollisen lastentarhanopettajakoulutuksen määrä ei ole riittävä ja että varhaiskasvatuksen ryhmissä lastentarhanopettajan koulutuksen saaneiden määrä vähentyy huomattavasti. Tämän seurauksena ryhmissä korostuu hoiva- ja hoitotyö opetuksellisten ja kasvatuksellisten seikkojen kustannuksella. (SiVL 11/2009 vp — HE 138/2009 vp). Valtiovarainvaliokunta puolestaan on usean talousarvion käsittelyn yhteydessä lisännyt määrärahoja ruotsinkieliseen lastentarhanopettajakoulutukseen.

Nyt saadun selvityksen mukaan yliopistollisen lastentarhanopettajan koulutuksen saaneista lastentarhanopettajista on pulaa lähes joka puolella Suomea. Pelkästään pääkaupunkiseudun kunnat arvioivat tämänhetkiseksi henkilöstötarpeeseen noin 350 uutta lastentarhanopettajaa ja noin 70 erityislastentarhanopettajaa. Pedagogisen koulutuksen saaneiden lastentarhanopettajien osuus päiväkotien henkilöstöstä on pienentynyt lähes 50 prosentista jo 30 prosenttiin.

Aiemmin tehdyn selvityksen mukaan Etelä-Suomessa ruotsinkielisiä lastentarhanopettajia tarvitaan lähes 300 ja erityislastentarhanopettajia noin 20. Vuonna 2011 käynnistyi 30 aloituspaikan lastentarhanopettajakoulutus Helsingin yliopiston ja Åbo Akademin yhteistyönä Helsingissä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on esittänyt yliopistoille vuosien 2013—2016 lastentarhanopettajakoulutuksen tavoitteeksi kuuttasataa, josta lastentarhanopettajia olisi 500 ja erityislastentarhanopettajia 100. Yliopistojen vastaukset ministeriön esitykseen saadaan tammikuun 2012 loppuun mennessä. Vaarana on, että yliopistot eivät ole halukkaita ilman erityistoimenpiteitä lisäämään lastentarhanopettajakoulutusta. On otettava huomioon myös se, että varhaiskasvatustalainsäädäntöä ollaan myös uudistamassa tällä vaalikaudella.

Edellä todetun perusteella momentille lisätään 1 500 000 euroa yliopistollisen lastentarhanopettajakoulutuksen laajentamiseksi.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 1 831 487 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

70. Opintotuki

Valiokunta pitää tärkeänä hallitusohjelman kirjausta siitä, että opintotuki sidotaan indeksiin 1.9.2014. Lisäksi opintotukijärjestelmää uudistetaan tukemaan päätoimista opiskelua ja nopeampaa valmistumista.

57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)

Yli puolet korkeakouluopiskelijoista syö pääateriansa opiskeljaruokalassa. Valtion budjetista myönnettävä ateriatuki on sen vuoksi hyvä tapa edistää opiskelijoiden terveellistä ruokavaliota ja siten myös kansanterveyttä. Ateriatuen määrä on kuluvan vuoden alusta alkaen 1,77 euroa aterialta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että ateriatuen määrässä huomioidaan mahdolliset opiskelija-aterioiden enimmäishinnan korotukset. Momentille lisätään 1 250 000 euroa ateriatuen nostamiseksi 0,07 eurolla 1.1.2012 lukien.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 30 750 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) avustuksen maksamiseen opiskeljaravintoloille alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa, ammattikorkeakoulututkintoa tai ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien korkeakouluopiskelijoiden sekä opintotukeen oikeuttaviin ammatillisiin tai erikoistumiskoulutusohjelmiin taikka poikkeuskoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden aterioiden hinnan alenemiseksi 1,84 eurolla aterialta kohti.

(2. kohta kuten HE 59/2011 vp)

80. Taide ja kulttuuri

Viittomakielinen kirjasto. Suomessa on valmisteltu viittomakielisen aineiston uudenlaista tuo-

tanto-, hankinta-, ylläpito- ja levitysmallia, jolla turvataan tälle kieli- ja kulttuurivähemmistölle tarkoitettujen opetusmateriaalien ja kirjallisuuskäännösten ja muun tarpeellisen aineiston säännöllinen ja pitkäjänteinen tuotanto sekä esteetön saatavuus. Valiokunta pitää tärkeänä viittomakielisen kirjaston toiminnan käynnistämistä vuonna 2012.

Dokumenttikuva-arkisto. Eduskunta on usean talousarvion käsittelyn yhteydessä kiinnittänyt huomiota siihen, että vanhoja dokumenttivalokuvia on paljon yksityisten valokuvaajien arkistoissa ja nämä kuvat ovat vaarassa tuhoutua ilman erityistoimenpiteitä.

Hallitusohjelman mukaan kehitetään Dokumenttikuva-arkistoa Valokuva-arkiston yhteydessä. Valiokunta kiirehtii dokumenttikuva-arkiston toteuttamista.

Savonlinnan oopperajuhlat. Opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämän seurannan sekä Savonlinnan oopperajuhlien selvitysten perusteella on todettu, että Savonlinnan oopperajuhlien menestyksekkään tulevaisuuden varmistaminen edellyttää rahoituksen uudelleen järjestelyjä. Osana rahoitusratkaisua on uuden säätiön perustaminen, jonka keskeisenä tehtävänä on oopperajuhlien järjestäminen Savonlinnassa. Valiokunta pitää tärkeänä, että valtio osaltaan tukee Savonlinnan oopperajuhlien rahoitusratkaisuja.

Lukukeskus. Lukeminen on lähtökohta sivistykselle, hyvälle elämälle sekä työelämässä ja tietoyhteiskunnassa pärjäämiselle. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että suomalaisnuorten taito on heikentynyt erityisesti tiedonhaussa sekä luetun ymmärtämisessä ja tulkinnassa. Sen vuoksi valiokunta pitää tärkeänä lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistämistä.

Lukukeskus järjestää kirjailijoiden vierailuja eri puolille Suomea. Palvelua käyttävät ensisijaisesti koulut ja kirjastot yhdessä. Valiokunta korostaa, että Lukukeskuksella on merkittävä asema erityisesti lasten ja nuorten lukemisen edistäjänä. Vierailuillaan kirjailijat kertovat tarinoita, keskustelevat lasten kanssa ja puhuvat lu-

kemisen merkityksestä. Kirjailijan henkilökohtaisella tapaamisella on yhteys lasten ja nuorten lukuaktiivisuuteen. Valiokunnan saaman tiedon mukaan kirjailijavierailut näkyvät välittömästi kasvuna ao. kirjaston lainausmäärissä.

04. *Museoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus esittää museoviraston toimintamenojen leikkaamista 3 milj. eurolla. Museovirasto sai vuoden 2010 alussa tehtäväkseen uudistaa toimintakulttuuriaan ja organisaatiotaan. Uudistus toteutui toukokuun alussa 2011. On myönteistä, että Museovirasto on uudistanut organisaationsa ja määritellyt strategiset linjaukset uudella tavalla. Myös virkarakenne on uudistettu uusia strategisia linjauksia tukevaksi ja tehtävät määriteltä vastaamaan uutta strategiaa.

Valiokunta pitää välttämättömänä turvata Museovirastolle riittävät voimavarat niin, että se voi asianmukaisesti täyttää tärkeän tehtävänsä suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämisessä. Tulee myös huolehtia siitä, että museovirastolla on mahdollisuudet toteuttaa uuden strategian mukaisia linjauksia.

Momentille lisätään 500 000 euroa Museoviraston toimintamenoihin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 19 938 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

31. *Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille lisätään 25 000 euroa, mikä on vähennetty momentilta 29.80.52 sen perusteluissa todetun johdosta.

Momentille myönnetään 40 445 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011)

50. *Eräät avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Kulttuuri-instituutit. Momentille lisätään 300 000 euroa lisäyksenä kulttuuri-instituuttien tukemiseen.

Ystävyyssseurat. Momentille lisätään ystävyyssseurojen tukemiseen 100 000 euroa, josta 45 000 euroa lisäyksenä Suomi—Venäjä-Seuran valtionavustukseen, 45 000 euroa lisäyksenä Pohjois-Nordenin valtionavustukseen ja 10 000 euroa lisäyksenä Suomi—Saksa Yhdistysten liiton valtionavustukseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 8 676 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

52. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarain taiteen edistämiseen* (arviomääräraha)

Ensi vuosi on suomalaisen muotoilun kannalta erittäin merkityksellinen sen johdosta, että Helsinki on World Design Capital -pääkaupunki vuonna 2012. Vuosi aiheuttaa myös suomalaisen muotoilun kattojärjestö Ornamolle lisätehtäviä mm. suuren yleisön kiinnostuksen ja kansainvälisten yhteydenottojen vuoksi. Järjestön tavoitteena on mm., että Suomi tunnetaan myös tämän päivän muotoilusta ja muotoilijoista ja että muotoilun eli korkean tason suunnittelusaamisen käyttö lisääntyy yrityksissä ja julkisella sektorilla.

Momentille lisätään 25 000 euroa lisäyksenä Teollisuustaiteen Liitto Ornamo ry:n valtionavustukseen. Jotta veikkausvoittovaramomentin

loppusumma ei muutu, tältä momentilta vähennetään vastaava 25 000 euron määräraha teattereiden valtionosuuksiin tarkoitetuista määrärahoista ja lisätään yleisen budjetin momentille 29.80.31.

Momentin loppusumma ei edellä todetun johdosta muutu.

90. Liikuntatoimi

Liikuntatoimeen osoitettavia määrärahoja on tarkoitus käyttää vuosina 2012—2015 Olympiastadionin peruskorjaukseen. Valiokunta pitää tärkeänä tämän kansallisesti arvokkaan ja merkittävän stadionin peruskorjausta. Rahoituksen suunnittelua varten valmistellaan valtioneuvoston periaatepäätös.

91. Nuorisotyö

Nuorisotyön määrärahat lisääntyvät lähes 4,7 milj. eurolla, ja suurin lisäys kohdistuu nuorten yhteiskuntatakuun toimenpiteisiin. Valiokunta painottaa, että yhteiskuntatakuuseen panostaminen turvaa nuorisotyön korjaavien toimien toteuttamista.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSHALLINNON ALA

10. (30.10, osa) Maaseudun kehittäminen

50. *Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 7 168 000 euron määrärahaa, joka on 3 500 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2011.

Maatalouden ja koko elintarvikeketjun kilpailukyky perustuu tulevaisuudessa entistä enemmän toimijoiden vahvaan osaamiseen ja uusiin innovaatioihin, kuten uusiin tuotantoteknologioihin ja ympäristöystävällisiin tuotantotapoihin sekä niiden nopeaan käyttöönottoon. Neuvontapalvelut luovat vankan osaamispohjan maaseudun kehittämiseksi. Neuvontajärjestöt edistävät yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa elinkeinotoiminnan kehitystä ja yritystoiminnan monipuolistumista maaseudulla. Maaseutukeskusten palveluista on vuosittain hyötynyt yli 30 000 tilaa ja maaseutuyritystä.

Käynnissä on useita kehittämistoimenpiteitä, joilla jatketaan neuvontapalveluiden tehostamista ja keskinäisen yhteistyön tiivistämistä. Esimerkiksi suurempien aluekeskusten myötä on tarkoitus saada ProAgrian vähenevät resurssit joustavammin käyttöön. Kymmenen vuoden aikana ProAgria on jo vähentänyt lähes 300 henkilötyövuotta, koko maan kattava palveluverkosto on kuitenkin pystytty säilyttämään panostamalla neuvonnan tehokkuuteen. Sähköisten palveluiden tarjonta on tarkoitus saada täysimääräisesti käyttöön vuonna 2014.

Neuvontajärjestöt eivät pysty sopeuttamaan toimintaansa määrärahojen vähentämiseen kolmanneksella vuonna 2012 ja tehostamaan samanaikaisesti toimintaansa käynnissä olevilla kehittämishankkeilla. Vähennys johtaisi valio-

kunnan mielestä neuvontapalveluiden selvään heikkenemiseen.

Edellä olevan perusteella valiokunta lisää momentille 500 000 euroa neuvontajärjestöjen maaseutuneuvonnan rahoittamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 7 668 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

55. *Valtionapu 4H-toimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille esitetään 4 320 000 euron määrärahaa, joka on 700 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2011.

4H-toiminta tarjoaa lapsille ja nuorille monipuolisia harrastusmahdollisuuksia. Sen piirissä on 70 000 lasta ja nuorta, jotka saavat valmiuksia aktiiviseen kansalaisuuteen, yrittäjyyteen ja työelämään. Viidennes mukana olevista lapsista ja nuorista on suorittanut ajokortti elämään -kurssin, jolla perehdytään työnhakuun, työelämän pelisääntöihin ja asiakaspalveluun. Toiminnan kautta myös työllistetään nuoria, joten järjestöllä on mahdollisuudet osallistua nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamiseen.

4H-toiminnassa korostuvat useat hallitusohjelman painotukset, kuten nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja maaseudun elinvoimaisuudesta huolehtiminen. Kerhot toimivat usein alueilla, joilla nuorille ei ole tarjolla muita harrastusmahdollisuuksia.

Valiokunta pitää tärkeänä 4H-yhdistysten toiminnan turvaamista ja lisää momentille 200 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 4 520 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

20. Maatalous

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan määrärahat vähenevät talousarvioesityksen mukaan noin 124 miljoonaa euroa vuoden 2011 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Vähennyksistä 40 miljoonaa euroa kohdistuu maatalouden tukimomenteille.

Vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa kaikki hallinnonalat osallistuvat valtion talouden tasapainottamiseen. Valiokunta pitää tärkeänä, että maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla vähennykset tehdään siten, että ne vaikuttavat mahdollisimman vähän suoraan viljelijöiden tulotasoon ja maatalouden kannattavuuteen. Myös markkinalähtöisesti saavutettavissa oleva kannattavuuden lisääminen on hyödynnettävä täysimääräisesti ja kiinnitettävä huomiota yleensäkin elintarvikkeiden hinnanmuodostukseen.

Maatalouspolitiikan perustan muodostavat EU:n yhteisen maatalouspolitiikan tukimuodot, joita täydennetään kansallisista varoista maksettavalla tuella. Lähivuosina kaikki merkittävät maatalouden EU:n ja kansalliset tukijärjestelmät ovat uudistumassa, mikä osaltaan lisää epävarmuutta viljelijöiden keskuudessa.

Maatalous on siirtynyt nopeasti vuosien 2006–2007 aiempaa paremman kannattavuuden ja maataloustulon vuosista jälleen alhaiseen tulotasoon ja kannattavuuteen. Viljelijän tulotason ylläpitäminen vaatii myönteistä kehitystä maatilojen tuotto- ja kustannuskehitykseen sekä maataloustuotteiden hintojen nousua, kuten myös maatalouden kilpailukyvyn parantumista, jotta tukien osuus maatalouden kokonaistuotoista voi alentua.

Valiokunta muistuttaa, että vain taloudellisesti kannattavalla pohjalla toimiva maatalous pystyy huolehtimaan tulevaisuuden haasteista ja tuottamaan raaka-aineita elintarviketeollisuudelle sekä kuluttajien lisääntyvän kiinnostuksen kohteena olevaa lähi- ja luomuruokaa. Erityisesti nuorten viljelijöiden ja aktiivitilojen kannattavuuden kehitystä on tärkeää seurata kaikilla tuotannonaloilla ja tarvittaessa on ryhdyttävä toimiin toimintaedellytysten turvaamiseksi. Va-

liokunta pitää myös tarpeellisena, että hallitusohjelman mukaisesti lomituksissa huomioidaan sosiaalisen oikeudenmukaisuuden periaate työssä jaksamisen toteutumiseksi.

Väestön kasvu ja lisääntyvä ruoan kulutus nostavat FAO:n arvioiden mukaan ruoan kysyntää yli 70 prosentilla vuoteen 2050 mennessä. Väestön kasvu yhdessä ilmastomuutoksen mukanaan tuomien yleistyvien sään ääri-ilmiöiden ja maataloustuotteiden rajujenkin hinnan vaihteluiden kanssa asettavat vakavan haasteen maailman ruoantuotannolle. Maataloustuotannon yhteiskunnallinen merkitys kasvaa, eikä ruoka ole globaalisti tarkastellen itsestäänselvyys.

Valiokunta toteaa, että huolehtimalla viljelijöiden tulotasosta ja maatalouden kannattavuudesta turvataan kotimaisen maataloustuotannon monipuolisuus ja keskeisten tuotteiden tuotanto sekä samalla varmistetaan elintarviketuotannon omavaraisuutta ja huoltovarmuutta. Kansallisen ruokatuotannon peruskapasiteetin ylläpitämisellä pystytään hallitsemaan kansainvälisistä suhdannevaihteluista, ruokakriiseistä ja maailman väestön kasvusta aiheutuvia riskejä. Maatilatalous on edelleen Suomen tärkein yksittäinen maaseutuelinkeino (MTT, Suomen maatalous ja maaseutuelinkeinot 2011), joten samalla vaikutetaan myös koko maaseudun elinvoimaisuuteen.

47. Elintarvikeketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 3 293 000 euron määrärahaa. Määrärahaa käytetään mm. elintarviketalouden laatustrategian täytäntöönpanoon ja ruokapoliittisen selonteon tavoitteiden rahoittamiseen, kuten suomalaisen ruokaketjun kannattavuuden turvaamiseen sekä ruokaketjun jäljitettävyy- ja vastuullisuusjärjestelmien luomiseen.

Määrärahasta on kohdistettu 1 580 000 euroa hallitusohjelman mukaisesti luomualan ja lähiruoan kehittämisohjelmien valmisteluun ja toteuttamiseen. Valiokunta pitää ohjelmia erittäin tarpeellisina ja pitää hyvänä, että ne toteutetaan erillisinä. Luomua eli luonnonmukaista tuotantotapaa koskevat omat säädöksensä. Lähiruoalle taas löytyy useampia määritelmiä, joiden käyt-

töä ei ole sertifioitu. Lähiruoka voidaan määritellä esimerkiksi mahdollisimman lähellä tuotetuksi suomalaiseksi ruoaksi, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään. Siihen liitetään usein paikallisuus, pk-yrittäjyys ja lyhyet toimitusketjut.

Lähiruoan maailmanlaajuisen trendin taustalla on kuluttajien kasvava epävarmuus turvallisuudesta tuotannosta. Suomessa lähiruoan suosio perustuu kuluttajan haluun saada ruoantekijöille kasvot sekä saada raaka-aineet tuoreina ja vähän käsiteltyinä sekä tietoisuuteen lyhyistä kuljetusmatkoista. Lähiruoalta saatetaan odottaa jopa elämyksiä ja tarinoita.

Lähi- ja luomuruokamarkkinoiden kasvu on riippuvainen kuluttajien ja tuottajien lisääntyvistä kiinnostuksesta. Tärkeää on lisäksi kehittää logistisia ratkaisuja, tehostaa markkinointia ja vientiä sekä vahvistaa toimijoiden, kuten esimerkiksi luomututkimuksen, välistä yhteistyötä. Merkittävä rooli on myös toimenpiteille osoitettulla laajalla poliittisella tuella.

Suuren volyymin vuoksi julkisilla hankinnoilla voidaan vaikuttaa merkittävästi luomu- ja lähiruokatuotteiden käytön edistämiseen. Päätäjien valinnoilla ja laadullisten hankintakriteerien esille tuomisella sekä yleensäkin hankintaprosessin hallinnalla on ratkaiseva merkitys julkisten keittiöiden tarjontaan. Valiokunta pitää hallitusohjelman tavoin tarpeellisenä parantaa pienyritysten ja lähiruoan tuottajien mahdollisuuksia osallistua julkisten hankintojen kilpailutuksiin vahvistamalla päättäjien hankintaosaamista. Laki julkisista hankinnoista (348/2007) pohjautuu EU:n direktiiveihin, joten hankintaprosessin yksinkertaistamiseen ei juurikaan voida kansallisesti vaikuttaa.

40. Kala-, riista- ja porotalous

42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille esitetään 4 300 000 euron määrärahaa, joka vastaa vuodelle 2011 osoitettua määrärahaa.

Petojen aiheuttamista vahingoista 95 prosenttia on porovahinkoja. Porovahingot ovat valtiokunnan saaman tiedon mukaan ministeriön toimenpiteiden vaikutuksesta laskeneet yli 20 prosenttia vuodesta 2008. Poronlihan hinnan nousu on kuitenkin nostanut maksettavia korvauksia, joten vähennys ei ole näkynyt määrärahatarpeessa. Korvauskustannuksia lisäsi myös riistavahinkolain (105/2009) voimaantulo vuonna 2010.

Suurpetojen aiheuttamien vahinkojen vähentäminen metsästäjällä on mahdollista, mutta vain erittäin tiukkojen luontodirektiivin kriteerien täyttyessä. Tosin maa- ja metsätalousministeriön asettamat suurimmat sallitut suden, ilveksen ja karhun saalismäärät ovat ylittäneet Riista- ja kalantutkimuslaitoksen arvioiman kestävä metsästyksen. Niiden osalta vahinkojen vähentämisessä ei siten enää näytä olevan ongelmana lupamäärien rajallisuus, ja voi olla, että lupia jää jopa käyttämättä. Samalla on kuitenkin muistettava, että poronhoitoalueella vahingot aiheuttaa pääosin ahma, jolle ei sen uhanalaisuudesta johtuen voida myöntää kaatolupia.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä suojeltujen petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamista, ettei tyytymättömyys petopolitiikkaa kohtaan lisäännä. Riistavahinkolain 9 §:n 2 momentin mukaan riistaeläimen aiheuttaman vahingon korvaaminen on mahdollista vain valtion talousarvion asettamissa rajoissa. Momentin määrärahatarpeesta on siten huolehdittava, ettei vahingonkorvauksia jouduta leikkaamaan. Valiokunta pitää lisäksi tarpeellisenä, että ministeriö jatkaa toimenpiteitä suurpetojen aiheuttamien vahinkojen vähentämiseksi ja petokantojen arvioinnin kehittämiseksi ottaen kattavasti huomioon myös metsästäjien tekemät petohavainnot.

51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Kotimaisen kaupallisesti pyydetyn kalan osuus on vain noin 7 prosenttia kalan kokonaiskulutuksesta. Osuuden arvioidaan edelleen vähenevän lähivuosina, kun ikääntyvät ammattikalastajat luopuvat elinkeinostaan. Lisäksi elinkeinokalatalouden toimintaedellytysten koetaan valiokun-

nan saaman selvityksen mukaan koko ajan heikenevän mm. hyljevahinkojen ja merimetsojen aiheuttamien ongelmien vuoksi.

Valiokunta toteaa, että kalastuselinkeinoon kohdistuu suuria paineita ja toiminnan kehittämiseen tarvitaan aktiivisia toimenpiteitä. Hallitusohjelman mukaisesti kotimaisen kaupallisesti pyydetyn kalan kulutuksen kasvua on edistettävä. Valiokunta pitää ammattikalastajien itse harjoittamaa elinkeinokalatalouden edistämistoimintaa erittäin tarpeellisena ja lisää momentille talousarvioaloitteen TAA 32/2011 vp perusteella 100 000 euroa Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:lle kalastuselinkeinotoiminnan kehittämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 6 165 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Määrärahasta osoitetaan 100 000 euroa avustuksena Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:lle. (Uusi)

(4. ja 5. kappale kuten 3. ja 4. kappale HE 59/2011 vp)

62. *Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluihin on lisätty uusi käyttötarkoitus, jonka perusteella määrärahoja voi käyttää myös merialueen poistokalastuksen edistämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Itämeren ja monien Suomen järvien suurin yksittäinen ongelma on vesien rehevöityminen. Tämän kehityksen seurauksena särkikalakannat ovat runsastuneet ja heikentäneet vesien virkistysarvoa ja arvokkaiden kalakantojen elinmahdollisuuksia. Särkikalajien tehokkaalla kalastuksella voidaan parantaa veden laatua. Tuhannen tonnin särkikalasaaliin mukana vesistön ravinnepuutteen poistuu 7—8 tonnia fosforia ja 27—28 tonnia typpeä. Esimerkiksi 10 000 tonnin särkikalasaaliilla voidaan poistaa puolet Itämeren suojelukomission (HELCOM) toimintaohjelmassa Suomelle määritellyistä 150 tonnin fosforikuormituksen vähentämistavoitteesta. Poistokalastus ei ole kertaluontoinen kunnostusväline,

vaan saavutetut tulokset edellyttävät ylläpito- kalastusta tai ainakin valmiutta kalastuksen toteuttamiseen.

Eduskunnan vuodelle 2011 lisäämän määrärahan myötävaikutuksella on aloitettu valtakunnallinen poistokalastus merialueilla sekä erityisesti Lokka-Porttipahdan alueella, Säkylän Pyhäjärvestä ja Onkamonjärvestä. Ammattikalastajien suorittamaan poistokalastukseen liittyy oleellisesti myös saaliin taloudellinen hyödyntäminen. Pitkällä aikavälillä poistokalastuksen on tarkoitus olla markkinalähtöistä, mutta toiminnan käynnistämiseksi ja vakiinnuttamiseksi tuki on välttämätöntä.

Valiokunta viittaa mietintöönsä VaVM 53/2010 vp ja pitää poistokalastuksen lisäämistä momentin perusteluihin hyvänä. Poistokalastuksella on kuitenkin suuri merkitys myös sisävesien tilan parantamiseen, joten määrärahalla tulee hallitusohjelman mukaisesti edistää poistokalastusta merialueiden lisäksi myös sisävesillä.

Valiokunta lisää momentille talousarvioaloitteen TAA 33/2011 vp perusteella 100 000 euroa sisävesillä toteutettavaan poistokalastukseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 11 546 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

(1. ja 2. kohta kuten HE 59/2011 vp)

3) merialueen ja sisävesistöjen poistokalastuksen edistämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

(3.—6. kappale kuten HE 59/2011 vp)

50. Vesitalous

31. *Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 13 008 000 euron määrärahaa. Keskenäisten vesihuolto- ja vesistö- hankkeiden jatkamiseen ja loppuunsaattamiseen arvioidaan käytettävän 4 758 000 euroa. Suuresta kysynnästä huolimatta tukea ei ole mahdollista myöntää uusille vesihuoltohankkeille. Vesihuoltotoimenpiteiden avustamiseen kohdistetaan 8 miljoonaa euroa. Määrärahalla edistetään viime vuosien tapaan mm. viemäriverkostojen

laajentamista haja-asutusalueilla, joille on aiemmin valtion tuella rakennettu runkojohto. Muilta osin siirtoviemäreiden avustaminen rahoitetaan ympäristöministeriön pääluokasta (mom. 35.10.61).

Uudessa hajajätevesiasetuksessa (209/2011) määritetään tarkistettut vähimmäisvaatimukset haja-asutusalueen talousjätevesien puhdistusololle ja samalla asetuksen siirtymäaikaa pidennettiin vuoteen 2016. Valiokunta toteaa, kuten useasti aiemminkin (VaVM 45/2009 vp, VaVM 53/2010 vp), että haja-asutusalueiden kiinteistöt tulee liittää kunnalliseen viemäriverkostoon aina, kun se on teknisesti ja taloudellisesti järkevää. Viemäriverkostojen rakentaminen on myös ympäristön kannalta toimivin ratkaisu. Valiokunta toteaa lisäksi, että on taloudellisesti kannattavaa rakentaa siirtoviemärit samanaikaisesti runkovesijohdon kanssa, ja pitää siten tärkeänä myös uusien vesihuoltohankkeiden aloittamista vuonna 2012.

Edellä olevan perusteella valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa uusien vesihuoltohankkeiden aloittamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 14 008 000 euroa.
(2.—4. kappale kuten HE 59/2011 vp)

60. Metsätalous

44. *Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen* (arviomääräraha)

Momentille esitetään 60 230 000 euron määrärahaa, joka on yli viidenneksen vähemmän kuin vuonna 2011. Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaiset tuet muuttuvat myös verollisiksi vuonna 2012. Esitystä määrärahasta joudutaan käyttämään arvion mukaan 10—15 miljoonaa euroa vuodelta 2011 siirtyviin maksuihin, jolloin uusien työkohteiden tukemiseen jää noin 45—50 miljoonaa euroa.

Vuoden 2012 aikana on tarkoitus saattaa voimaan uusi kestävän metsätalouden rahoituslaki (544/2007) ja laki pienpuun energiatuesta (101/2011). Pienpuun energiatuki tullaan mak-

samaan momentilta 30.60.47, jonka käytettävissä oleva määräraha on vuonna 2012 siirtyvä erä huomioiden yhteensä 17 miljoonaa euroa. Momentin määräraha on kuitenkin käytössä vasta, kun komissio on hyväksynyt uuden tukijärjestelmän. Siihen saakka energiapuun korjuun ja haketuksen tukemisen rahoitus jatkuu käsitellyssä olevalta momentilta.

Puuntuotannon kestävyys turvaamiseen osoitettavat tuet ovat erittäin tärkeitä pitkän aikavälin ilmastostrategiassa metsäenergian käytön lisäämiselle asetettujen tavoitteiden ja Kansallisessa metsäohjelmassa 2015 metsän kasvulle ja sen hyödyntämiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Metsähakkeen energiakäyttö on tarkoitus kaksinkertaistaa vuoteen 2020 mennessä, ja se muodostaa yli puolet uusiutuvalle energialle asetetuista kokonaistavoitteista. Metsien vuotuinen kasvu on noin 100 miljoonaa kiintokuutiometriä. Hakkuukertymäksi tavoitellaan noin 70 miljoonaa kiintokuutiometriä vuodessa, joka on 40 prosenttia nykyistä suurempi.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää Kansallisen metsäohjelman 2015 mukaan metsien hoito- ja perusparannuksen sekä energiakäytön edistämistä vuosittain noin 95 miljoonalla eurola, jotka maksetaan edellä mainituilta momenteilta. Momenteilla käytettävissä oleva määräraha on kuitenkin yhteensä vain 77,23 miljoonaa euroa.

Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen on viime vuosina ollut riittämätön. Edellisen vuoden tukipäätökset ovat sitoneet merkittävän osan seuraavan vuoden rahoituksesta. Tukisaatavien viivästyminen useilla kuukausilla aiheuttaa rahoitusongelmia töitä toteuttaville yrittäjille ja organisaatioille sekä vähentää metsänomistajien investointihalukkuutta puuntuotannon kestävyttä turvaaviin hankkeisiin. Sitä kautta myös tukien vaikuttavuus vähenee.

Valiokunta korostaa, että määrärahatason ja voimassaolevan lainsäädännön tulee olla tasapainossa. Jos tasapainotusta ei kyetä tekemään, tulee voimassaolevat tukijärjestelmät arvioida uudelleen. Samalla on kuitenkin muistettava, että metsätalous on pitkäjänteistä toimintaa, jos-

sa metsänhoidollisista tavoitteista tinkiminen on lyhytnäköistä ja vaikuttaa muutaman vuosikymmenen kuluttua markkinoille tulevan puun laatuun ja määrään.

Valiokunta toteaa, että toimivilla tukijärjestelmillä edistetään oikean suuntaisia ja riittäviä investointeja kestäväan metsätalouteen ja varmistetaan tulevaisuuden puuntuotanto sekä asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Edellä olevan perusteella valiokunta lisää momentille 2 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 62 230 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Valtuus

Vuonna 2012 saa tehdä kestäväan metsätalouden rahoituslaissa (544/2007) lueteltuja suunnitelman edellyttämiä työlajeja ja kestäväan metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisia suunnitelman edellyttämiä työlajeja koskevia tukipäätöksiä enintään 28 000 000 eurolla.

45. *Metsäluonnon hoidon edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

METSO-ohjelma on tasapainoinen kokonaisuus, joka on toteutettu siten, että maa- ja metsätalousministeriön talousmetsiin kohdistamien toimenpiteiden määrärahat ovat olleet 40 prosenttia ja ympäristöministeriön suojelualueille kohdistamat toimenpiteet 60 prosenttia kokonaisrahoituksesta.

Valiokunta pitää ympäristöministeriön rahoituksen kasvua hallitusohjelman mukaisesti 15 miljoonalla eurolla (sisältää METSO-ohjelman jatkon, vanhat suojeluohjelmat ja soiden suojelun) erittäin myönteisenä. Samalla kuitenkin maa- ja metsätalousministeriön määräraha supistuu 3 miljoonalla eurolla. Lähes 90 prosenttia Suomen metsistä on talousmetsää, ja näin ollen ne ovat keskeisessä asemassa monimuotoisuuden turvaamisessa. Suuri osa maa- ja metsätalousministeriön määrarahasta on sidottu vanhojen sopimusten uusimisiin, joten uusista METSO-kohteista tehtäviä sopimuksia ei juurikaan voida solmia. Kokonaistavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää, että myös maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla METSO-ohjelman toteutus turvataan.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Liikenneverkko

20. *Perusväylänpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha on 930 miljoonaa euroa, josta on tarkoitus käyttää tienpitoon 528 milj. euroa, radanpitoon 310 milj. euroa ja vesiväylänpitoon 91 milj. euroa. Perusväylänpidon rahoitukseen tehdään 13,65 miljoonan euron tasokorotus ja radanpidon rahoitusta lisätään 20 milj. eurolla. Tämän lisäksi perusväylänpitoon on käytettävissä ratamaksu sekä eräitä muita tuloja arviolta yhteensä noin 79 miljoonaa euroa.

Tasokorotuksesta huolimatta rahoituksen ostovoima heikkenee kustannustason voimakkaan nousun vuoksi; viimeisen vuoden aikana maanrakennuskustannusindeksi on noussut jopa 7 prosenttia. Määrärahaa ei ole sidottu indeksiin, mutta monivuotiset kunnossapito- ja hoitosopimukset ovat sen sijaan indeksisidonnaisia. Määrärahasta menee siten yhä suurempi osa väylien palvelutason ja kunnan säilyttämiseen, eikä esim. alueellisiin investointeihin ole juuri mahdollisuuksia.

Suomen tavaraliikenteestä ja henkilöliikenteestä kulkee maanteilla noin 90 prosenttia. Liikennemäärien kasvu asettaa yhdessä liikenneturvallisuutta koskevien tavoitteiden kanssa tieverkon kunnossapidolle suuria haasteita.

Valiokunta pitää siksi hyvänä hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan osana väylänpidon parantamista on tarkoitus käynnistää pienten liikenneturvallisuutta edistävien hankkeiden investointiohjelma. Tällaisilla pienillä investoinneilla, kuten esim. kevyen liikenteen väylien rakentamisella ja taajamiin sijoittuvien raskaan liikenteen ajoreittien parantamisella, voidaan edistää liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta.

Valiokunta lisää momentille 2 700 000 euroa pienten liikenneturvallisuutta edistävien hankkeiden investointiohjelman käynnistämiseen.

Radanpitoon tehtävä 20 miljoonan euron lisäys perustuu kehyspäättöksen linjaukseen, jonka mukaan radanpidon rahoitusta lisätään kehyskaudella yhteensä 110 miljoonaa euroa. Lisärahoitus käytetään junaliikenteen toimivuutta parantaviin sekä häiriöitä poistaviin korvausinvestointeihin, joilla parannetaan liikenteen turvallisuutta, sujuvuutta ja täsmällisyyttä.

Valiokunta on tyytyväinen siihen, että radanpidon rahoitusta lisätään, joskin määrärahojen tarve on vielä huomattavasti suurempi mm. vanhojen teknisten järjestelmien sekä olemassa olevan korjausvelan vuoksi. Rautatieliikenteen täsmällisyyden ja luotettavuuden parantamiseksi on erittäin tärkeää, että resursseja suunnataan routavaurioiden korjaamisen ohella talvikunnossapidon parantamiseen, sähkö- ja turvalaitteiden toimintavarmuuteen sekä ratojen liikenteenohjausjärjestelmien toimivuuteen. Etenkin Helsingin ratapihan liikennöinnin kehittäminen on tärkeää, koska ongelmat heijastuvat sieltä koko rataverkon toimivuuteen.

Vesiväylänpidon osalta valiokunta korostaa meriväylien turvallisuuden parantamista sekä toimia, joilla vähennetään öljyonnettomuuksiin liittyviä riskejä. Myös sisävesiliikenteen kehittämisestä on huolehdittava mm. matkailun ja bioenergian saatavuuden edistämiseksi.

Talvimerenkulun turvaamiseksi valiokunta pitää tärkeänä, että hyvissä ajoin ryhdytään valmistelemaan vanhentumassa olevan jäänmurto-
kaluston uusimista.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota myös väylämaksujärjestelmän kehittämistarpeisiin. Väylämaksulla katetaan kaupparenkulun väylien kunnossapidon ja kehittämisen, talvimerenkulun sekä meriliikenteen ohjauksen ja näiden väylien merenmittauksen kus-

tannukset. Väylämaksu on ollut viime vuosina alijäämäinen mm. vähentyneiden aluskäyntien sekä talvimerenkulun kustannusten nousun vuoksi, mistä johtuen väylämaksua korotetaan ensi vuoden alusta 9,5 prosentilla.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan nykyinen väylämaksujärjestelmä ei kuitenkaan ota riittävästi huomioon laivojen jäissäliikkumisoimaisuuksia, vaan väylämaksu on kunkin jääluokan sisällä samansuuruinen riippumatta käytetyn jäänmurtopalvelun laadusta tai määrästä. Nykyinen järjestelmä ei siten kannusta varustamoja rakentamaan aluksia, jotka pärjäisivät jäisä ilman jäänmurtoapua.

Valiokunta pitää väylämaksujärjestelmän uusimista välttämättömänä. Valiokunta viittaa eduskunnan vastikään (30.11.2011) hyväksymään lausumaan ja edellyttää, että hallitus käynnistää väylämaksujärjestelmän kokonaisuudistuksen, jossa otetaan huomioon myös alusten ympäristöomaisuudet ja jäänmurtopalvelujen tosiasiallinen käyttö (HE 65/2011 vp — LiVM 7/2011 vp).

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 933 060 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- (1. kohta kuten HE 119/2011 vp)
- (2.—5. kohta kuten HE 59/2011 vp)
- (3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

50. Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille ehdotetaan 8 miljoonan euron määrärahaa, joka on 15 miljoonaa euroa kuluva vuotta vähemmän. Määrärahan tuntuva aleneminen johtuu siitä, että vuosina 2009—2011 momentin määrärahaa korotettiin vuosittain 10 miljoonalla eurolla puukuljetuksiin käytettävien yksityisteiden parantamiseksi. Tämän kolmivuotisen määrärahalisäyksen päätyttyä momentille on tehty säästötoimenpiteenä vielä 5 miljoonan euron vähennys.

Yksityistiet ovat tärkeä osa liikennejärjestelmää, ja niillä on suuri merkitys mm. elinkeinoelämän, maaseudun yritystoiminnan sekä matkailun toimivuudelle ja kannattavuudelle. Yksityistiet ovat myös perusedellytys toimivalle puuntuotannolle ja puunhankinnalle. Valiokunta lisää momentille 5 000 000 euroa maa- ja metsätalouden ja maaseutuelinkeinojen toimintaedellytysten parantamiseksi.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 13 000 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määräraha on 444,65 miljoonaa euroa, jolla rahoitetaan valtion talousarviorahoituksella toteutettavat hankkeet. Määrärahasta käytetään käynnissä olevien kehittämishankkeiden rahoitukseen 438,65 milj. euroa ja yhden uuden kehittämishankkeen (E18 Koskenkylä—Kotka -erillishanke) aloitukseen 1 miljoonaa euroa.

Tällä hetkellä on käynnissä 9 tiehanketta, 8 ratahanketta ja 2 vesiväylähanketta. Näiden lisäksi Savonlinnassa on käynnissä kaupungin keskustaa koskeva ns. yhteinen väylähanke. Jo käynnissä olevien hankkeiden rahoitukseen tarvitaan ensi vuoden jälkeen vielä 918,15 miljoonaa euroa ja E18-erillishankkeen jatkorahoituksen tarve on 32 miljoonaa euroa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että keskeneräiset hankkeet saatetaan asianmukaisesti loppuun ja että erityisesti Seinäjoki—Oulu-radan peruskorjaus valmistuu suunnitelmien mukaisesti vuonna 2017. Hankkeen II-vaiheen tilausvaltuus korotetaan nyt 344 miljoonaan euroon, mikä merkitsee tuntuvaa korotusta aiempaan 90 miljoonan euron valtuuteen. Valtuuden korotus johtuu siitä, että kuluvan vuoden kolmannessa lisäbudjetissa luovuttiin Kokkola—Ylivieska-kaksoisraiteen rakentamisesta elinkaarihankkeena ja rahoitus muutettiin tavanomaiseksi budjettirahoitukseksi. Valiokunta pitää nyt valittua rahoitustapaa hyvänä ja toteaa, että koko rataosan valmistuminen lisää merkittävästi liikenneverkon toimivuutta, parantaa liikenneturvallisuutta sekä raideliikenteen kilpailukykyä.

Kehittämishankkeiden ohella momentin määrärahasta osoitetaan 5 milj. euroa Pisara-radan suunnitteluun. Pisara-rata on Helsingin kanta-

kaupungin alittava rautatie, joka yhdistää pääradan ja rantaradan kaupunkiraiteet. Kyseessä on erittäin mittava hanke, jota koskevan hankesuunnittelun arvioidaan maksavan 40 miljoonaa euroa. Suunnittelurahoitus on hankkeen mittavuudesta johtuen tarkoitettu maksaa väyläverkon kehittämiseen tarkoitettulta momentilta eikä perusväylänpidosta, kuten suunnittelumenot yleensä maksetaan. Valiokunta pitää tätä ratkaisua perusteltuna ja radan suunnittelun käynnistämistä tärkeänä. Toteutuessaan rataosuus vähentää merkittävästi päärautatieaseman ruuhkaa, mikä edistää Helsingin seudun lähiliikenteen ohella myös kaukoliikenteen toimivuutta.

Valiokunta toteaa, että ensi vuonna käynnistetään myös kaksi muuta kehittämishanketta (Vt 12 Tampereen rantaväylä sekä Turun satamayhteys), jotka on budjetoitu momentille 31.10.78. Näiden uusien hankkeiden sopimusvaltuus on yhteensä 205 miljoonaa euroa, ja ne molemmat toteutetaan jälkirahoitteisesti siten, että kunta maksaa ensi vaiheessa kaikki kustannukset valtion maksaessa oman osuutensa vuosina 2014—2016.

Liikenneverkon kehittämistarpeet

Liikennepolitiikan keskipitkän aikavälin kehittämishankkeet linjataan keväällä 2012 annettavassa liikennepoliittisessa selonteossa. Valiokunta ei siksi käsittele tässä yhteydessä yksittäisiä kehittämishankkeita koskevia kysymyksiä, mutta toteaa, että tarve uusien liikennehankkeiden käynnistämiseen on erittäin suuri. Esim. ELY-keskusten ja maakuntien liittojen nimeämiä alueellisia kärkihankkeita on yhteensä noin 8 mrd. euron edestä; näistä noin puolet on tiehankkeita.

Valiokunta korostaa liikenneinvestointien pitkäjänteistä rahoitusta ja pitää välttämättömänä, että liikennepoliittisen selonteon yhteydessä varataan riittävä rahoitus investointiohjelman toteuttamiseen. Väylänpidon pitkäjänteisyyden ja kustannustehokkuuden parantamiseksi on aivan olennaista, että hankkeet voidaan toteuttaa suunnitellussa aikataulussa ja laajuudessa ja että ne ajoittuvat tasaisesti koko suunnitelmakaudelle.

Valiokunta pitää tärkeänä, että selonteossa selvitetään myös liikenneinvestointien erilaisia budjetointi- ja rahoitusmalleja. Samalla tulee ratkaista kysymys siitä, miten ulkopuolinen rahoitus otetaan huomioon kehyksessä. Esim. ensi vuonna käynnistetään hankkeita, joissa ulkopuolisen rahoituksen osuus on merkittävä.

Valiokunta korostaa hallitusohjelman mukaisesti, että tehokas ja vaikuttava liikennepolitiikka ja toimiva infrastruktuuri ovat kilpailukyvyn, taloudellisen kasvun, kestäväen kehityksen ja ihmisten arjen sujuvuuden edellytyksiä. Viennistä riippuvaisena maana Suomi tarvitsee hyvät ja toimivat yhteydet kaikkialle maailmaan, mutta etenkin merikuljetusten ja Venäjän liikenneyhteyksien edistäminen on Suomen kilpailukyvyn kannalta tärkeää.

Näiden yhteyksien ohella selonteossa on kiinnitettävä huomiota myös Pohjois-Suomen liikenneyhteyksien kehittämistarpeisiin, mikä on ajankohtaista kaivannaisteollisuuden voimakkaan kasvun vuoksi. Kaivannaisteollisuuden toiminnan kannalta on välttämätöntä, että sen tukena on kestävä ja logistisesti toimiva väyläverkko, jonka avulla tuotteet kuljetetaan kansainvälisille markkinoille tai jatkojalostukseen Suomessa. Kaivostoiminnan oletetaan kasvavan myös pitkällä aikavälillä, vaikka alan kasvu voi lyhyellä aikavälillä vaihdella suhdanteiden kehityksen vaikutuksesta.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä laajemminkin huomiota pohjoisen alueen liikenneyhteyksiä koskeviin näkymiin. Ilmaston lämpenemisen myötä pohjoisten merireittien käyttö lisääntyy vähitellen ja myös arktisten alueiden taloudellinen merkitys kasvaa. Uusien meriväylien avautuminen voi tulevaisuudessa mullistaa koko maapallon logistiikkavirrat. Myös mahdolliset arktisten alueiden investoinnit edellyttävät merkittäviä liikenneinvestointeja.

Liikennepolitiikka tulee myös kytkeä kokonaisvaltaisesti ja poikkihallinnollisesti elinkeinoelämän, talouden, työllisyyden sekä alueiden kehittämisen kokonaisuuteen, mikä tulee ottaa huomioon myös EU:n TEN-T-linjauksissa.

TEN-T-ydinverkkoon kuuluvat Suomen osalta aiemmat ns. prioriteettihankkeet Pohjolan

kolmio, Merten moottoritiet ja Rail Baltica sekä uutena hankkeena Botnian käytävä.

On lisäksi tärkeää, että EU:n uuteen TEN-T-ydinverkkoon pyritään saamaan myös ne liikennekäytävät, jotka tukevat Itä- ja Pohjois-Suomeen liittyvien kehittämistavoitteiden ja alueen saavutettavuuden varmistamista. TEN-T-ydinverkkoa koskevaa komission ehdotusta tulisi siksi täydentää valtatie 5:llä ja Savonradalla sekä Oulu—Vartius-rata- ja -tieyhteyksillä.

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

63. (31.30.63 ja 65) Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Joukkoliikenteen ostojen ja valtionavustusten kokonaisrahoitus on noin 108 milj. euroa, joka on hieman kuluva vuotta enemmän. Momentin määräraha kuitenkin alenee, koska siitä kohdennetaan 1,6 milj. euroa saaristoliikenteen turvaamiseen. Kehyspäätyksen mukaan vuodesta 2013 eteenpäin joukkoliikenteen ostojen ja valtionavustusten kehysrahoitus nousee 2 milj. eurolla.

Määrärahat ovat liikenne- ja ilmastopoliittisiin tavoitteisiin nähden vaatimattomat, mutta joukkoliikennettä edistetään myös monilla muilla ratkaisuilla. Esim. Kehärataa ja Länsimetraa koskevat investoinnit lisäävät aikanaan joukkoliikennettä ja ohjaavat myös yhdyskuntarakennetta joukkoliikennettä suosivaan suuntaan. Hallitusohjelman mukaisia toimia ovat myös liittytäpysäköintipaikoituksen lisääminen, työsuhtematkalipun kehittäminen ja valtakunnallisen joukkoliikenteen lippujärjestelmän käyttöönotaminen. Älykkään liikenteen ja tieto- ja viestintätekniikan avulla voidaan niin ikään lisätä joukkoliikenteen houkuttelevuutta, samoin aikataulujen luotettavuudella ja asemien mukavuudella ja turvallisuudella.

Junaliikenne. Junaliikenteen ostoihin on arvioitu käytettävän ensi vuonna 43,6 milj. euroa. Momenttiin sisältyvän myöntövaltuuden (yhteensä 173,2 milj. euroa) perusteella liikenne- ja viestintäministeriö ja VR-Yhtymä Oy ovat solmineet 1.1.2012 voimaan tulevat nelivuotiset sopi-

mukset henkilöjunaliikenteen järjestämisestä kauko- ja lähiliikenteessä. Valiokunta on tyytyväinen sopimusten pitkäkestoisuuteen, mikä antaa varmuuden siitä, että liikenne jatkuu nykyisessä laajuudessaan seuraavat neljä vuotta. Pitkäaikaiset sopimukset antavat mahdollisuuden myös siihen, että nykyisenlaajuinen liikenne voidaan järjestää aiempaa edullisemmin.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota VR:n henkilöliikenteessä viime aikoina esiintyneisiin ongelmiin. Junaliikenteen täsmällisyys on heikentynyt ja henkilöstön mitoitukseen on ajoittain liittynyt ongelmia. Myös lippujärjestelmään ja asiakaspalveluun on kohdistunut voimakasta kritiikkiä. Valiokunta korostaa, että junaliikenteen suosion turvaaminen edellyttää jatkossa liikenteen luotettavuuden sekä myös asiakaspalvelun kehittämistä.

Lentoliikenne. Lentoliikenteen palvelujen ostoon ehdotetaan 1 miljoonan euron määrärahaa, joka ohjataan Savonlinnan ja Varkauden säännöllisen lentoliikenteen tukeen. Tuki on katsottu tarpeelliseksi mm. alueen elinkeinoelämän kannalta, mistä johtuen liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut mainitulle lentoliikenteelle julkisen palvelun velvoitteen. Vuoden 2013 loppuun asti ulottuvan sopimuksen lähtökohtana on, että valtion maksuosuus on yhteensä 3 miljoonaa euroa, joka on vajaat puolet ostoliikenteen kokonaishinnasta.

Valiokunta lisää momentille 400 000 euroa, jotta kuntien maksuosuudet eivät nouse kohtuuttoman suuriksi ja jotta voidaan turvata elinkeinoelämän ja kansainvälisen vientiteollisuuden toimintaedellytykset.

Alueelliseen ja paikalliseen liikenteeseen osoitetaan yhteensä 39,9 miljoonaa euroa, jolla rahoitetaan maaseudun peruspalveluluonteista linja-autoilla ja takseilla harjoitettavaa joukkoliikennettä sekä seutu- ja työmatkalippuja koskevia hintavelvoitteita. Määräraha vähenee kuluvaan vuoteen verrattuna, mistä johtuen noin 500 ostoliikennevuoroa joudutaan lakkauttamaan. Saadun selvityksen mukaan vuorojen lakkauttaminen heikentää myös asiakastuloilla toi-

mivien vuorojen kannattavuutta, joten niitakin jouduttaneen lakkauttamaan lähes yhtä paljon. Myös kuntakeskusten välisiä yhteyksiä joudutaan vähentämään.

Valiokunta pitää tärkeänä, että liikennepoliittisen selonteon valmistelun yhteydessä selvitetään, miten haja-asutusalueen peruspalvelutasoinen asiointiliikenne voidaan järjestää nykyistä tehokkaammin. On löydettävä uusia asiakasläh- töisiä keinoja, joilla liikenne voidaan järjestää eri toimijoiden yhteistyöllä nykyistä tarkoituk- senmukaisemmin ja kustannustehokkaammin. Myös eri hallinnonalojen järjestämiä kuljetuk- sia tulee tarkastella yhtenä alueellisena kokonai- suutena. Samalla on huolehdittava siitä, että eri- tyisesti opiskelu- ja työmatkaliikenne turvataan myös pienemmissä kaupungeissa sekä kuntakes- kusten välillä.

Valiokunta lisää alueellisen ja paikallisen lii- kenteen ostoihin 1 000 000 euroa.

Valtio avustaa suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennettä ensi vuonna 9,25 milj. euron määrärahalta, joka kohdennetaan Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun seutujen joukkoli- kenteen kehittämiseen. Määräraha alenee kulu- vaan vuoteen verrattuna 0,7 milj. euroa, joka oh- jataan valtakunnalliseen liikkumisen ohjauk- seen.

Suurten kaupunkien joukkoliikennetukeen osoitettu määräraha on varsin pieni liikenteen volyymeihin ja kuntien omiin panostuksiin näh- den. On kuitenkin periaatteellisesti tärkeää, että valtio tukee joukkoliikenteen parantamista tuke- via kehittämisohjelmia myös suurissa kaupun- geissa, joiden alueella tehdään Suomen joukko- liikennematkoista noin 75 prosenttia. Suurten kaupunkiseutujen tavoitteena tulee niukoista res- surseista huolimatta olla joukkoliikenne, joka on ainakin työmatkaliikenteessä aidosti kilpailu- kykyinen yksityisautoilun kanssa.

Joukkoliikenteen kehittämisrahaa on voitu hieman korottaa (2,15 milj. euroon) ja myös val- takunnallisen liikkumisen ohjauksella pyritään kasvattamaan mm. joukkoliikenteen kulku- tapaosuutta. Mitä enemmän joukkoliikenteen käyttäjiä saadaan, sitä paremmat edellytykset

myös liikenteenharjoittajilla on järjestää kannat- tavaa liikennettä.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa suurten kaupunkiseutujen seutulippujärjestel- mien laajentamiseen.

Momentin määrärahamuutokset: Valiokunta li- sää momentille

- 400 000 euroa Savonlinnan ja Varkauden säännöllisen lentoliikenteen tukemiseen
- 1 000 000 euroa alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin
- 1 000 000 suurten kaupunkiseutujen seutu- lippujärjestelmien laajentamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 99 275 000 euroa.
(2.—4. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Valtuus

- (1. kappale kuten HE 59/2011 vp)
- (2. kappale kuten HE 119/2011 vp)

40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestin- nän tukeminen

42. Sanomalehdistön tuki (kiinteä määräraha)

Kuten valiokunta on arvonlisäverolain muutta- mista koskevassa mietinnössään (VaVM 9/2011 vp) todennut, tilattujen lehtien arvonlisäveron korotus heijastuu lehtialan liiketoimintaan ja toi- mintaedellytyksiin. Valiokunta pitää sen vuoksi välttämättömänä, että perustettava lehtiasia- in neuvottelukunta seuraa lehdistön asemaa, ja tar- vittaessa tehdään ehdotuksia lehdistön toiminta- edellytysten parantamiseksi.

(44). Valtionavustus suomalaisten televisio- ja radio-ohjelmien lähettämiseen ulkomaille (kiin- teä määräraha)

Momentin määrärahaa (1,35 milj. euroa) on käy- tetty turvaamaan Suomesta ulkomaille suunnat- tujen televisio- ja radiopalvelujen järjestämistä, mutta momentti ehdotetaan poistettavaksi ensi vuoden talousarviosta.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan määrärahan poistaminen ei kuitenkaan vaikuta toiminnan jatkumiseen, sillä siitä on vastedes

tarkoitus huolehtia Yleisradio Oy:n omalla rahoituksella.

50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Vähintään 1 Mbit/s -nopeuksinen laajakaistayhteys on säädetty heinäkuusta 2010 lukien jokaiselle kansalaiselle ja yritykselle kuuluvaksi yleispalveluksi. Hallituksen joulukuussa 2008 asettama tavoite on kuitenkin, että nopeiden (100 Mbit/s) laajakaistayhteyksien tulee olla lähes kaikkien vakinaisten asuntojen sekä yritysten ja julkishallinnon toimipaikkojen ulottuvilla koko maassa vuoden 2015 loppuun mennessä. Etäisyys tilaajalta lähimpään valokuitu- tai kaapeliverkkoon saa olla korkeintaan kaksi kilometriä.

Haja-asutusalueiden laajakaistahanke on edennyt hyvin eritahtisesti eri puolilla Suomea. Se on edennyt hyvin mm. kuntien verkkoyhtiöiden perinteisillä alueilla, mutta monin paikoin hankkeelle on ollut vaikea löytää toteuttajia. Heikoin tilanne on Lapissa, missä on 40 hanketta vailla toteuttajaa. Hankkeen huonosta etenemisestä kertoo myös se, että jo vuonna 2009 myönnetty rahoitus (66 milj. euroa) on käytännössä lähes kokonaan käyttämättä. Hankkeesta ollaan parhaillaan tekemässä väliarviota.

Valiokunta pitää laajakaistahankkeen edistämistä alueellisen tasa-arvoisuuden sekä tietoyhteiskunnan kehityksen kannalta erittäin tärkeänä ja korostaa sen nopeaa etenemistä. On siksi arvioitava mahdollisuudet vaihtoehtoihin ja aiempaa kustannustehokkaampiin toteuttamistapoihin. Myös resurssien käyttöä koskevia käytäntöjä tulee kehittää ja selvittää, olisiko tarkoituksenmukaista sisällyttää myös vapaa-ajanasunnot laajakaistahankkeen piiriin. Hankkeen vauhdittaminen edellyttää myös huolehtimista siitä, että yhteyksien hankkiminen ei aiheuta tilaajalle poikkeuksellisen suuria kustannuksia.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että se saa selvityksen hankkeen etenemisestä kevätistunto-kauden 2012 aikana.

50. Tutkimus

01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Ilmatieteen laitos tuottaa tutkimustietoa ilmakehästä ja meristä, ja se on keskeisessä roolissa yhteiskunnan ilmastomuutokseen sopeuttamiseen tarvittavan perustiedon tuottamisessa. Ilmatieteen laitoksen tuottamalla tiedolla on keskeinen merkitys liikenneturvallisuudelle sekä myös monille muille tahoille ja toimijoille. Viime aikoina esiintyneistä voimakkaista sääilmiöistä johtuen myös kansalaiset tarvitsevat aiempaa enemmän ajantasaisia sääennusteita ja -varoituksia, mikä on lisännyt Ilmatieteen laitoksen roolia yleisen turvallisuuden edistämiseksi.

Vaarallisia sääilmiöitä koskevat varoitukset perustuvat säätutkien hyödyntämiseen, mutta tutkaverkosto ei kata koko maata kaikissa säätilanteissa. Olemassa oleva 8 tutkan verkko on tosin tarkoitettu uusien vuoteen 2014 mennessä, mutta tämän jälkeenkin verkko ei ole alueellisesti kattava.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että tutkaverkoston kattavuutta parannetaan, jotta erityisesti voimakkaisiin sääilmiöihin voidaan varautua aiempaa paremmin. Valiokunta ehdottaa hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin säätutkaverkoston laajentamiseksi siten, että säävaroitustoiminnasta voidaan huolehtia alueellisesti kattavasti.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen

Eduskunta on osoittanut vuosien 2010 ja 2011 talousarviossa 100 000 euron määrärahan nuorille yrittäjille tarkoitetun kilpailun (Timangi) palkintoihin. Kilpailu on ollut menestys, ja siihen on kummallakin kerralla osallistunut korkeatasoisia ideoita ja monia eri toimialoja edustavia yrittäjiä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kilpailun rahoitus voidaan varmistaa ensi vuonna ministeriön määrärahojen puitteissa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kilpailun jatkuvuus turvataan myös tulevina vuosina, sillä kilpailun saaneen suuren suosion pohjalta on pääteltävissä, että tämänkaltaiselle kilpailulle on jatkossakin kysyntää ja tarvetta.

03. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Kaivosviranomaistoiminnan tehtävät siirtyivät 1.7.2011 lukien Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon, ja uuden kaivosviranomaisen toiminta sijoitettiin Rovaniemelle. Valiokunta korostaa tehtävien edellyttämän osaamisen merkitystä sekä huolehtimista siitä, että kaivannaistoiminnan lisääntyessä myös viranomaistehtävien hoitamiseen osoitetaan riittävät resurssit.

Valiokunta lisää momentille 100 000 euroa kaivos- ja malminetsinnän lupakäsittelyn tehostamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 300 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Tekesin avustusvaltuuksien määrä on 437 miljoonaa euroa, joka on noin 50 miljoonaa euroa pienempi kuin vuonna 2011.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan käynnissä olevia ohjelmia ei olla keskeyttämässä, mutta niille suunniteltua rahoitusta joudutaan pienentämään. Tämä tehdään mahdollisimman hallitusti, äkkiliikkeitä välttäen ja ottaen kunkin aihealueen todellinen kysyntätilanne huomioon. Rahoitus painottuu jatkossa merkittävään kasvuun ja kansainvälistymiseen tähtääviin pieniin ja keskisuuriin edelläkävijäyrityksiin, ja panostukset erityisesti alkavan vaiheen potentiaalsiin kasvuyrityksiin aiotaan säilyttää vähintään entisellä tasollaan. Mm. suurten yritysten rahoitukseen tehdään sen sijaan merkittäviä leikkauksia.

Valiokunta korostaa, että nykyisessä tilanteessa on edelleen tärkeää turvata panostukset osaamis pohjaan ja innovaatiotoimintaan, jotta luodaan edellytykset uudelle kasvulle ja uudistumiselle. Rahoituksen painopisteen siirtäminen pk-yrityksiin sekä kasvuhakuisiin, työllistäviin ja kansainvälistyviin yrityksiin on kuitenkin tässä tilanteessa perusteltua.

Pitkään jatkunut julkisen t&k-rahoituksen kasvun kausi päättyy ensi vuonna, ja resurssit vähenevät tähän vuoteen verrattuna yhteensä yli 60 milj. euroa. Myös elinkeinoelämän t&k-investoinneissa on odotettavissa lievää taantumista.

Valiokunta pitää tärkeänä, että julkinen sektori sitoutuu edelleen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (tki) pitkäjänteiseen kehittämiseen, sillä uudelle kasvulle luodaan perustaa mm. onnistuneiden innovaatioiden ja kasvuyrityäjyyden kautta. Suomen kilpailukykyyn kannalta onkin keskeistä, että tavoitteena on edelleen

tuki-menojen 4 prosentin bkt-osuus. Valiokunta viittaa myös mietinnön yleisperusteluissa todettuun.

41. *Yleisavustus eräille yhteisöille ja järjestöille elinkeinopolitiikan edistämiseksi* (siirtomääräraha 3 v)

Talousapu-neuvontatoiminta on pienimpien yritysten ja yrittäjien avuksi suunnattua maksutonta ja luottamuksellista palvelua. Toiminnan päämääränä on pienyritysten taloudellisen tilanteen tervehdyttäminen ja turhien konkurssien ehkäiseminen tarjoamalla alhaisen yhteydenotokynnyksen valtakunnallista puhelinneuvontapalvelua.

Saadun selvityksen mukaan talousapu-palvelua on tarkoitus tukea budjettivaroista myös ensi vuonna. Valiokunta toteaa, että neuvonnan merkitys korostuu tilanteessa, jossa suhdanteiden heikkeneminen vaikeuttaa monien pienten yritysten toimintaa.

Valiokunta lisää momentille 100 000 euroa yrittäjien puhelinneuvontapalvelun kehittämiseen.

Invest in Finland auttaa ulkomaisia yrityksiä löytämään liiketoimintamahdollisuuksia Suomesta. Etenkin rakennemuutostilanteessa *Invest in Finland*illa on tärkeä rooli elinkeinorakenteen uudistajana ja monipuolistajana.

Valiokunta lisää momentille 200 000 euroa *Invest in Finland*in liiketoimintamahdollisuuksien lisäämiseen Itä-Suomessa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 40 472 000 euroa.
(2.—4. kappale kuten HE 59/2011 vp)

43. *Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin* (arviomääräraha)

Momentin myöntövaltuudeksi esitetään 17,7 milj. euroa, joka on noin 8 milj. euroa kuluva vuotta vähemmän. Ensi vuonna voidaan kuitenkin käyttää tältä vuodelta säästyvää valtuutta 7 miljoonalla eurolla, joten kaiken kaikkiaan ensi vuoden valtuus vastaa suunnilleen vuoden 2011 tasoa. Momentin määrärahaa ja valtuutta saa käyttää pienten ja keskisuurten yritysten yh-

teisiin ulkomaankauppaa ja vientiä edistäviin kansainvälistymishankkeisiin. Erityisinä kohteina ovat Venäjällä, Kiinassa ja Intiassa toteutettavat hankkeet.

Kansainvälistymisavustuksille on ollut jatkuvasti suurta kysyntää, sillä etenkin pienillä alkavilla yrityksillä on hyvin rajoitetut resurssit pyrkiä uusille markkinoille. Tukemalla yritysten kansainvälistymistä edistetään kasvua ja luodaan uusia työpaikkoja kotimaassa.

Suomalaisyriyten toimintamahdollisuuksien edistäminen Luoteis-Venäjällä

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota niihin mahdollisuuksiin, joita ns. arktisten alueiden (ml. Barentsinmeren, Murmanskin, Venäjän Karjalan, Jekaterinburgin ja Komin tasavallan) kehittymiseen liittyy. Ilmaston lämpenemisen ja teknologioiden kehittymisen myötä alueen raaka-ainevarantojen hyödyntämismahdollisuudet ovat lisääntyneet, ja alueen poliittinen ja taloudellinen merkitys on vähitellen kasvanut. Uusien meriväylien avautuminen muuttaa laajalti kansainvälisiä kuljetusreittejä, mikä edellyttää myös mittavaa liikenneverkkojen kehittämistä. Arktiset alueet ja niiden kasvava talous tarjoavatkin suomalaisyrityksille merkittävää vientipotentiaalia.

Valiokunta painottaa, että Suomen on oltava mukana alueen kehittymiseen liittyvissä hankkeissa. Suomen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kilpailuasemaa tulee siksi vahvistaa Luoteis-Venäjällä sekä edistää toimia, jotka tukevat vientiä, investointeja ja kansainvälistymistä.

Hallitusohjelman mukaisesti Suomen Venäjäpolitiikan koordinaatiota vahvistetaan, ja tätä tarkoitusta varten on perustettu Venäjä-ministeriöryhmä. Valiokunta toteaa, että Suomi toimii jo varsin aktiivisesti mm. Pietarissa, mutta jatkossa ministeriöryhmän on otettava keskeiseksi tavoitteeksi suomalaisyritysten toimintamahdollisuuksien edistäminen arktisilla alueilla toteutettavissa hankkeissa. Tällaisia ovat erityisesti energiaan, kuten kaukolämpöön sekä vesihuoltoon ja vesivoimaloihin, liittyvät hankkeet. Suomalaista osaamista on hyödynnettävä myös

talvimerenkulkuun, arktiseen teknologiaan ja laivarakennukseen sekä muihin arktisen alueen liikenteeseen liittyvissä hankkeissa.

Valiokunta katsoo, että hallituksen tulee antaa eduskunnalle Venäjä-selonteko, jossa esikat ja muut maitten väliseen kauppaan ja muuhun yhteistoimintaan liittyvät kysymykset selvitetään toimenpideohjelmineen ja määrärahoineen.

Valiokunta korostaa myös Suomen ja Venäjän välisen ohjelmayhteistyön jatkamista sekä rakennerrahasto-ohjelmien hyödyntämistä Pohjoisen ulottuvuuden politiikassa sekä erillisissä Barentsin ja muiden arktisten alueiden strategioissa.

45. Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomääräraha 3 v)

Talousarvioesityksen mukaan momentin määräraha alenee säästötoimenpiteiden vuoksi 10 milj. eurosta 5 milj. euroon. Valiokunta katsoo, että taloustilanteen heikentyminen lisää tarvetta tutkimus- ja kehittämishankkeiden tukemiseen. Etenkin pienet alkavat yritykset tarvitsevat usein jo aivan alkuvaiheen tukea, jolla edistetään liiketoimintojen käynnistämistä, kansainvälistymistä sekä uusien tutkimus- ja kehityshankkeiden aloittamista.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa, jolla edistetään pk-yritysten etabloitumista Venäjälle.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)

Momentin lainavaltuus on 116,8 milj. euroa, jolla kannustetaan kaikenkokoisia yrityksiä ja muita yhteisöjä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan. Tavoitteena on nopeuttaa kehitystä sekä kasvattaa jalostusarvoa ja tuottavuutta.

Lainat voidaan myöntää vakuutta vaatimatta. Mikäli kehitystyö epäonnistuu teknisesti tai ei johda taloudellisesti hyödynnettävään tulokseen, Tekesillä on lainansaajan hakemuksesta poikkeustapauksessa mahdollisuus jättää lainan

maksamaton pääoma ja korot osittain tai kokonaan takaisin perimättä.

Esityksen mukaan maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärä on 20 miljoonaa euroa, kun enimmäismäärä oli 40 milj. euroa vuosina 2010 ja 2011. Vaikea taloustilanne uhkaa kuitenkin lisätä projektien kaupallisten epäonnistumisten määrää. Myös lainojen kohdistaminen merkittävältä osin suuriin pilottihankkeisiin kasvattaa yksittäisten maksuvapautuspäätösten kokoa.

Edellä mainitusta johtuen valiokunta muuttaa momentin päätösosaa siten, että maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärä korotetaan 40 miljoonaan euroon.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

(1.— 4. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Lainat voidaan myöntää vakuutta vaatimatta. Osa rahoituksesta voidaan maksaa enakkona. Maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärä on 40 000 000 euroa.

(6. kappale kuten HE 59/2011 vp)

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikan määrärahoiksi ehdotetaan 1,2 mrd. euroa, jossa on vähennystä runsaat 160 milj. euroa vuoden 2011 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Vähennys johtuu pääosin Suomen Vientiluotto Oy:n kautta myönnettävien jälleenrahoituslainojen maksatusten vähentymisestä ja hallitusohjelman mukaisista säästötoimenpiteistä.

Hallitusohjelman mukaan tavoitteena on nostaa työllisyysaste vaalikauden aikana 72 prosenttiin ja laskea työttömyysaste 5 prosenttiin. Tavoitteet ovat lisääntyvästä eläköitymisestä huolimatta varsin kunnianhimoisia, ja talouskasvun heikentyessä niiden saavuttaminen on osoittautumassa vielä ennakoitua vaikeammaksi.

Kasvun vauhdittamiseksi valiokunta korostaa mm. uuden yritystoiminnan ja kasvuyrittäjyyden edistämistä sekä yritysrahoituksen saatavuuden varmistamista. Myös työvoimakoulutuksen on vastattava yritysten ajankohtaisiin osamiskoulutustarpeisiin.

Työttömyysluvut eivät ole toistaiseksi lähteneet merkittävään kasvuun; lokakuun työttömyysaste (7 %) oli jopa hieman pienempi kuin vastaavana aikana viime vuonna (7,4 %). Lomautukset ovat kuitenkin alkaneet lisääntyä ja vaarana on, että edellisestä taantumasta poiketen lomautukset alkavat muuttua työttömyydeksi. Valiokunta korostaa, että hallituksella on oltava valmiutta arvioida resursseja uudelleen, mikäli työllisyyskehitys heikkenee merkittävästi.

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentin myöntövaltuutta (22,2 milj. euroa) voidaan käyttää mm. hankkeisiin, joita käynnistetään äkillisen rakennemuutoksen alueilla. Valiokunta pitää hyvänä, että valtuutta on korotettu talousarvioesitystä täydentävässä esityksessä (HE 128/2011 vp), jotta lisääntyneisiin rahoitustarpeisiin voidaan vastata paremmin.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös rakennemuutostilanteiden hoitamiseen. On tärkeää, että korvaavien työpaikkojen luomiseksi kehitetään uusia toimintatapoja ja rahoitusmalleja sekä nykyistä paremmin toimivia tukimuotoja. Tavoitteena tulee olla mahdollisimman nopea ja tarvittaessa ennakoiva reagointi rakennemuutoksiin.

51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v)

Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimien määrärahoiksi ehdotetaan 484,4 miljoonaa euroa. Tämä on 56,4 milj. euroa enemmän kuin maaliskuun 2011 kehyspäättöksessä, mutta 51 milj. euroa vähemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa.

Momentin määräraha muutettiin vuoden 2011 kolmannessa lisäbudjetissa siirtomäärärahaksi. Valiokunta on tyytyväinen tähän muutokseen, joka merkitsee ennen kaikkea sitä, että määrärahat voidaan jatkossa käyttää täysimääräisesti. Vaikka määrärahan käyttö ei ole enää sidottu kyseiseen budjettivuoteen, valiokunta korostaa, että määräraha on pyrittävä kuitenkin käyttämään mahdollisimman tehokkaasti.

Nuorten, alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli lokakuussa 17,1 prosenttia, joka oli 1,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisen vuoden lokakuussa. Hienoisesta parannuksesta huolimatta nuorisotyöttömyys on kuitenkin edelleen huolestuttavan korkea. *Nuorten yhteiskuntatakuun* toteuttaminen onkin tärkeä ja tervetullut uudistus, jonka tavoitteena on, että jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Yhteiskuntatakuuseen liittyen määrärahaa ehdotetaan lisättäväksi yhteensä 55 milj. euroa, josta nyt kyseessä olevalle momentille osoitetaan 36 milj. euroa.

Valiokunta painottaa, että tavoitteen saavuttaminen edellyttää voimakasta panostusta nuorten koulutus- ja työllistämispalveluihin ja niiden kehittämiseen sekä nuorten yksilöllisen ohjauksen ja tuen lisäämiseen.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä myös vakavaa huomiota siihen, että työttömien nuorten lisäksi arvioidaan olevan jopa kymmeniätuhansia nuoria, jotka ovat kokonaan palvelujärjestelmän ulkopuolella ilman työ- tai koulutuspaikkaa. Myös näiden nuorten tilanteeseen on löydettävä monipuoliset ja poikkihallinnolliset keinot syrjäytymiskehityksen riittävän varhaiseksi katkaisemiseksi.

Toinen uusi ja merkittävä hanke on *pitkäaikaistyöttömyyden* vähentämiseksi tähtäävä määräraaikainen kokeilu, jossa viimeistään 12 kuukauden työttömyyden jälkeen työllisyyden hoidon päävastuu siirretään kunnalle tai kunnille yhteisvastuullisesti.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kokeilun sisälöstä ja resursseista huolehditaan niin, että sen pohjalta voidaan aikanaan tehdä pysyvät ja toimivat ratkaisut kuntien ja valtion välisestä työnohjauksesta työllisyyden edistämisessä.

Akateeminen työttömyys on kasvanut voimakkaasti, ja korkeasti koulutettujen työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut viidessä vuodessa 25 prosenttia. Valiokunta katsoo, että korkeasti koulutetuille tarkoitetun työvoimakoulutuksen tulisi olla nykyistä räätälöidymppää. On

myös selvittävät mahdollisuudet työllisyyskoulutuksen laajentamiseen siten, että työttömien osaamista hyödynnetään aiempaa enemmän myös ulkomailla Suomen vientiä tukevissa teknologia- ym. hankkeissa.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös *työttömien yhdistysten* toimintaan. Työttömien yhdistykset edistävät toiminnallaan työllistymistä sekä ylläpitävät työttömien aktiivisuutta ja työkykyä. Yhdistykset ovat myös tärkeä sosiaalinen yhteisö työttömille. Rahoituksen väheneminen heikentää kuitenkin yhdistysten työllistämismahdollisuuksia.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa, jotta työttömien yhdistysten työllistämistoimenpiteitä voidaan tehostaa nykytilaan verrattuna.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 485 437 000 euroa.
(2.—6. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Valtuus

(Kuten HE 59/2011 vp)

40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

31. Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha on 4,5 milj. euroa, joka on 200 000 euroa kuluva vuotta vähemmän. Vähennys johtuu siitä, ettei eduskunnan viime vuonna lisäämä määräraha sisälly talousarvioesitykseen.

Talous- ja velkaneuvonnan määrärahatilanne on ollut useina vuosina varsin tiukka, ja taloustilanteen heikentyessä palvelu- ja määrärahatarve kasvavat. Asiakasmäärien lisääntyessä jonotusajat ovat pidentyneet, ja samalla asiakkaiden ongelmat ovat muuttuneet monimutkaisemmiksi. Myös alueelliset erot ovat kasvaneet. Saadun selvityksen mukaan kunnat rahoittavat vapaaehtoisesti yli 50 prosenttia kuluista 21 neuvontayksikön alueella, kun vastaavasti osa kunnista ei rahoita palveluja lainkaan.

Nuorten velkaantumista ja velkaneuvonnan tarvetta pahentaa erityisesti pikavippitoiminta,

jonka volyymi on edelleen kasvamassa. Pienlainoihin liittyvää lainsäädäntöä on viime vuosina kiristetty, mutta uudistuksista huolimatta pikaluotoista aiheutuneiden velkomustuomioiden määrä on kasvanut nopeasti ja voimakkaasti.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että velkaantumisen syihin puututaan ja ylivelkaantumista ehkäistään kaikin käytettävissä olevin keinoin. Tavoitteena tulee valiokunnan mielestä olla, että pikaluottojen tarjoaminen kielletään kokonaan vuoden 2013 alusta lukien.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 5 511 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

50. Valtionavustus kuluttajajärjestöille (kiinteä määräraha)

Vuoden 2011 alusta lukien Suomen Kuluttajaliitto ry ja Kuluttajat - Konsumenterna ry yhdistyivät Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry:ksi. Kuluttajaliiton ensi vuoden määrärahasi ehdotetaan 504 000 euroa, joka on 150 000 euroa pienempi kuin molempien järjestöjen määrärahat yhteensä vuonna 2011. Määrärahan vähennys johtuu siitä, että momentille kohdistettiin kuluvan vuoden talousarviossa tilapäinen 150 000 euron tasokorotus, joka on nyt poistettu.

Valiokunta lisää momentille 150 000 euroa Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry:n toimintaan.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 823 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

50. (32.50 ja 30.10, osa) Alueiden kehittämisen ja rakennerahastopolitiikka

43. Maakunnan kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)

Maakunnan kehittämisrahaan kohdistuu merkittävä vähennys, sillä menosäästöjen aikaansaamiseksi momentin määräraha alenee 18 milj. euroa kuluvaan vuoteen verrattuna. Määrärahasta osoitetaan osaamiskeskusohjelman toimeenpa-

noon 8 miljoonaa euroa (tänä vuonna 10 milj. euroa), jolloin ns. ohjelmiin sitomaton osuus on 5,6 miljoonaa euroa (tänä vuonna 22,2 milj. euroa). Tämä merkitsee noin 75 prosentin pudotusta ns. sitomattomaan kehittämisrahaan.

Momentin määrärahaa on käytetty myös koheesio- ja kilpailukykyohjelmaan eli ns. KOKO-ohjelmaan, joka on ollut keskeinen väline alueiden omaehtoiselle kehittämiselle ja alueiden väliselle yhteistyölle. KOKO-ohjelman jatko on nyt epävarmaa, sillä ohjelman jatkaminen ei ole mahdollista kovin pienillä resursseilla.

Valiokunta pitää valitettavana, että näin mitava määrärahaileikkaus toteutetaan hyvin nopealla aikataululla, jolloin toiminnan hallittu sopeuttaminen uuteen tilanteeseen on vaikeaa. Maakunnan kehittämisraha on ollut nopea ja toimiva tapa käynnistää alueiden kehittämisen kannalta merkittäviä selvityksiä ja kehittämishankkeita. Jatkossa maakunnan kehittämisrahan vaikutus maakunnille jää marginaaliseksi.

Valiokunta viittaa hallitusohjelmaan, jonka mukaan maakuntien kehittämisrahaa tarkastellaan alueiden elinkeinojen elinvoimaa tukevien muiden mahdollisuuksien rinnalla. Paikallisen kehittämisen merkitys korostuu siten tulevina vuosina, mikä on tärkeää ottaa huomioon myös seuraavan EU-ohjelmakauden valmistelussa.

Käynnissä olevien hankkeiden rahoitukseen valiokunta lisää momentille 2 000 000 euroa, josta osoitetaan 150 000 euroa Russia-hankkeen edistämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 15 566 000 euroa.
(2.—4. kappale kuten HE 59/2011 vp)

62. (30.10.63) *Maaseudun kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Hallitusohjelman mukaisesti maa- ja metsätalousministeriön maaseutupolitiikkajaosto ja maaseudun kehittämisen määrärahat (3 milj. euroa) siirretään ensi vuoden alusta työ- ja elinkeinoministeriöön.

Momentilta rahoitetaan myös kylätoiminnan valtakunnallista kehittämistä, johon on arvioitu käytettävän 850 000 euroa. Kylätoiminnalla edistetään asukkaiden toimeentuloa, sosiaalista

hyvinvointia sekä lähipalveluiden järjestämistä. Suomen Kylätoiminta ry on valtakunnallinen yhteistyöelin, joka on mukana EU:n Leader-ohjelmassa sekä myös monien muiden paikallisten kehittämisjärjestöjen toiminnassa.

Valiokunta katsoo, että kylätoiminnalla on tärkeä tehtävä osana maaseudun kehittämistä, ja lisää momentille 200 000 euroa kylätoiminnan valtakunnalliseen kehittämiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 3 223 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

64. *EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ja ENPI CBC -ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013* (arviomääräraha)

Momentin määrärahaksi esitetään 526 milj. euroa ja EU:n rakennerahasto-ohjelmien myöntämisvaltuudeksi 323 miljoonaa euroa. Valtio on näin vähentämässä vastinrahoitustaan EAKR- ja ESR-ohjelmista yhteensä 30 miljoonaa euroa, mikä johtuu aiempien vuosien (2009—2011) 20 prosentin ennakkobudjetoinnista sekä hallitusohjelmassa sovitusta menosäästöistä. Vastaava vähennys on tarkoitus tehdä myös vuonna 2013.

Valtion rahoituksen väheneminen lisää kuntien rahoitusvastuuta ohjelmien toteuttamisessa, mutta kunnat eivät ole varautuneet korvaamaan vastinrahoitusta omalla rahoituksellaan, eikä kuntatalouden tilanne antane siihen muutokseen mahdollisuutta. Näin ohjelmien loppuunsaattaminen vaikeutuu. Mikäli Suomi ei pysty varmistamaan riittävää kansallista vastinrahaa, myös EU-rahoitus pienenee.

Valiokunta pitää tärkeänä, että rahoituksen muutokset eivät heikennä Suomen asemaa uuden ohjelmakauden neuvotteluissa ja päätöksenteossa.

Resurssien vähentyessä on entistä tärkeämpää huolehtia siitä, että EU:n rakennerahasto-ohjelmien hallinnointiin liittyviä menettelyjä tehostetaan ja hallinnointiin meneviä kuluja vähennetään. Tämä korostuu tilanteessa, jossa EU:n komissio on siirtämässä hallintovelvoitteita entistä enemmän jäsenmaiden omalle vastuulle.

60. Energiapolitiikka

Energiapolitiikan määrärahat ovat yhteensä 236,6 miljoonaa euroa, jossa on lisäystä noin 99 milj. euroa kuluvan vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna.

Energiatuen valtuudeksi ehdotetaan 94,8 milj. euroa, mikä on noin 55 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2011 talousarviossa. Vuoden 2011 myöntämisvaltuudesta voidaan kuitenkin käyttää ensi vuonna 62 milj. euroa, jolloin myöntövaltuudet ovat jopa hieman kuluva vuotta korkeammat.

Vuonna 2011 käyttöön otetun uusiutuvan energian tuotantotuen määräraha on lähes 98 miljoonaa euroa. Tämä on 42,5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2011 varsinaisessa talousarviossa.

Energiapolitiikan tärkeimpinä tavoitteina on varmistaa Suomen energiatalouden pysyminen monipuolisena, energian toimitusvarmuuden säilyminen korkeana sekä energiamarkkinoiden toimivuus. Keskeistä on myös EU:n asettamien tavoitteiden toteutuminen päästöjen vähentämisessä, uusiutuvan energian käytön lisäämisessä ja energiatehokkuuden parantamisessa.

Bioenergiaa koskevan toimialaraportin (24.11.2011) mukaan vuonna 2010 uusiutuvan energian osuus oli 30,3—31,3 prosenttia energian loppukulutukseen suhteutettuna. Suurin osa (noin 80 prosenttia) uusiutuvasta energiasta tuotetaan bioenergialla, ja valtaosa uusiutuvien käytön lisäyksestä tulee yhä puubiomassoista.

Alustavien tietojen mukaan Suomi olisi näin jo saavuttanut uusiutuvaa energiaa koskevan välitavoitteen, jonka mukaan uusiutuvan energian määrän tulisi olla 30,4 prosenttia vuosina 2011—2012. Päämääränä olevan 38 prosentin osuuden saavuttaminen vaatii kuitenkin selkeitä lisäpanostuksia myös muihin raaka-aineisiin, kuten etanoliin, biokaasuun ja biodieseliin.

Valiokunta korostaa toimenpiteitä, joilla edistetään uusien energiateknologioiden kehittämistä sekä niiden kaupallistamista. Uusien teknologioiden avulla energia- ja ilmastostrategian tavoitteet saavutetaan kustannustehokkaammin, ja näiden teknologioiden vientimahdollisuudet

ovat erittäin suuret. Tulevaisuudessa bioenergia-sektorille voi syntyä jopa tuhansia uusia työpaikkoja.

Valiokunta toteaa, että tavoitteiden saavuttamiseksi on myös kohdistettava voimavaroja energiansäästön ja energiatehokkuuden lisäämiseen.

Energianeuvontaan ja -tiedotukseen osoitettu määräraha (mom. 32.60.20) alenee 0,5 milj. eurolla. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että neuvontapalvelut ovat erittäin tärkeitä mm. kulluttajille, kiinteistöille, yrityksille, kunnille ja muille toimijoille, jotka tarvitsevat luotettavaa tietoa esim. hyvistä energiatehokkuutta parantavista toimista.

70. (26.40, osa) Kotouttaminen

Hallitusohjelman mukaisesti kotouttamistoi-miin varatut määrärahat siirretään sisäasiainmi-nisteriön pääluokasta työ- ja elinkeinoministe-riön pääluokkaan. Näin pyritään tehostamaan maahanmuuttajien työllistymistä avoimille työ-markkinoille ja varmistamaan, että työ- ja elin-keinohallinto pystyy entistä paremmin edistä-mään maahanmuuttajien kotoutumista ja työllis-tymistä. Kotouttamispolitiikan kannalta on myös merkittävää, että syyskuun alussa tuli voi-maan laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010), jonka tarkoituksena on mm. tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalai-sen yhteiskunnan toimintaan.

Valiokunta korostaa, että kotoutumisen edis-täminen koskee monia hallinnonaloja ja edellyt-tää tavoitteiden ja toimenpiteiden valtavirtaista-mista koko viranomaisjärjestelmään sekä valta-kunnallisesti että paikallistasolla.

Valiokunta painottaa, että kotoutuminen edel-lyttää ensijaisesti pääsyä kotoutumiskoulutuk-seen. Ilman kielitaitoa pääsy ammatilliseen kou-lutukseen ja työhön on käytännössä mahdoton-ta, ja ilman alkuvaiheen koulutusta prosessi ei pääse edes alkuun.

Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen on varattu 34 milj. euroa (mom. 32.30.51), mikä vastaa kuluvan vuoden määrärahatasoa. Valio-

kunta korostaa, että työvoiman vähentyessä maahanmuuttajien työpanoksella tulee jatkossa olemaan yhä suurempi merkitys, mikä lisää entisestään kotoutumiskoulutuksen tarvetta.

Valiokunta kiirehtii valtion ja kuntien toimenpiteitä, joilla löydetään keinot kuntapaikkojen lisäämiseen. Pakolaisten kuntiin sijoittaminen on ollut jo pitkään ongelmallista. Suomen vuotuinen pakolaiskiintiö on ollut 750 henkilöä,

mutta viimeisen 10 vuoden keskiarvo saapuneista kiintiöpakolaisista on noin 660 pakolaista vuodessa. Myös turvapaikkamenettelyn kautta Suomeen saapuvat tarvitsevat kuntapaikan. Arvio tarvittavista kuntapaikoista on tämän ja viime vuoden osalta ollut noin 2 200 paikkaa vuodessa, mutta ELY-keskusten raportoima toteuma jäi viime vuonna ja tulee jäämään tänäkin vuonna yli 1 000 paikkaa tavoitteesta.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

03. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus on talousarvioesitystä täydentävässä esityksessään (HE 119/2011 vp) lisännyt momentin määrärahaan 1,12 milj. euroa, jotta muutoksenhakulautakuntaan voidaan palkata lisätyövoimaa. Lisäys on erittäin tarpeellinen, sillä muutoksenhakulautakunnan työ on ollut pahoin ruuhkautunutta ja käsittelyajat pitkiä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että määrärahan riittävyttä sekä lautakunnan toiminnan kehittämistarpeita seurataan ja arvioidaan, sillä valitukset koskevat keskeisiä perusturvaan liittyviä kysymyksiä, joiden nopealla käsittelyllä on suuri merkitys kansalaisten oikeusturvan kannalta.

02. Valvonta

05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon uusien vireille tulleiden valvonta-asioiden määrä on jatkuvasti kasvanut. Suomessa on Valvirassa ja aluehallintovirastoissa esimerkiksi muihin Pohjoismaihin verrattuna erittäin niukasti henkilöstöä sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon valvontaan.

Valiokunta pitää tärkeänä, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävät ja voimavarat arvioidaan, jotta varmistutaan valvonnan voimavarojen riittävydestä kansalaisten perusoikeuksien toteutumisen kannalta.

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Päihdeäitien hoidon järjestäminen. Raha-automaattiyhdistys on vuodesta 1998 rahoittanut Pidä kiinni -hoitojärjestelmää, joka on valtakunnallinen erityistason hoitojärjestelmä päihdeongelmallisille odottaville äideille ja heidän perheilleen. Raha-automaattiyhdistyksen rahoitusta on kuitenkin vuodesta 2010 lukien vähennetty; tänä vuonna tuen määrä oli vielä 1,5 milj. euroa, mutta ensi vuonna se alenee edelleen 750 000 euroon. Tarkoituksena on, että vuodesta 2013 lukien rahoitus siirtyy kokonaan kuntien vastuulle.

RAY:n tuen pienentymisen johdosta kuntien laskennallisiin valtionosuuksiin on tehty kulu- van vuoden alusta 3 milj. euron lisäys. Tämän ohella eduskunta on jo kahtena vuonna lisännyt talousarvioon erillisen määrärahan hoitojärjestelmän jatkuvuuden varmistamiseksi. Päihdepalvelujen järjestämisvastuu kuuluu lähtökohtaisesti kunnille, mutta palvelujen riittävyys riippuu kuntien budjetoinnista. Valtionosuuksien korotuksesta huolimatta kuntien määrärahat ovat vähentyneet. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ensi vuotta koskeva määrärahavaje on 2 250 000 euroa.

Pidä kiinni -hoitojärjestelmän piiriin on pääsyt vuosittain noin 250 perhettä. Toiminta on ollut tuloksellista, sillä kaksi kolmannesta ensikodeissa ja kolme neljännestä avopalveluissa olleista äideistä kuntoutuu niin hyvin, että lapsen huostaanottoa ei tarvita.

Hallitusohjelman mukaisesti erityisvastuualueille keskitetään vaativan ja tahdonvastaisen hoidon kehittäminen ja järjestäminen, joten aikanaan myös päihdeäitien hoidon järjestäminen siirtyy ns. ERVA-alueiden vastuulle. Valiokunta katsoo, että hoidon rahoitusta koskevat ongelmat tulee ratkaista ja huolehtia siitä, että tarvit-

tava rahoituspohja varmistetaan, kunnes rahoitus saadaan pysyväille pohjalle.

Valiokunta lisää momentille 2 000 000 euroa Pidä kiinni -hoitojärjestelmän jatkuvuuden turvaamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 10 280 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

50. Veteraanien tukeminen

Talousarvioesitykseen sisältyvät veteraanimäärärahat ovat ensi vuonna yhteensä 319,6 milj. euroa. Tämä on 35,6 milj. euroa kuluva vuotta vähemmän, mutta määrärahaa on kuitenkin veteraania kohden kuluva vuotta enemmän.

Veteraanikuntoutuksen osoitettujen määrärahojen riittävyys on noussut esille useina vuosina. Määrärahojen riittävyyden parantamiseksi Valtiokonttori on ohjeistanut kuntia järjestämään kuntoutuksesta puolet avokuntoutuksena. Suuressa osassa kuntia kaikki halukkaat ovat päässeet kuntoutukseen, mutta mikäli kuntoutus on painottunut laituskuntoutukseen, määrärahat ovat loppuneet kesken. On kuitenkin myös kuntia, joissa määrärahat ovat loppuneet kesken ohjeistuksen noudattamisesta huolimatta.

Tilanteen parantamiseksi kuluvan vuoden alusta on otettu käyttöön uusi toimintamalli, jolla pyritään levittämään ns. parhaita käytäntöjä sellaisiin kuntiin, joissa veteraanikuntoutuksen toimivuudessa on ollut puutteita. Valiokunta pitää toimintamallia erittäin tervetulleena keinona edistää määrärahan riittävyyttä ja sen myötä veteraaneille tarjottavia palveluja.

Valiokunta on niin ikään tyytyväinen toiseen tänä vuonna aloitettuun uudistukseen, jolla kuntoutusmäärärahaa on osoitettu kunnallisiin avopalveluihin (esim. ateriat-, siivous-, kuljetuspalvelu), joilla tuetaan kotona selviytymistä.

Veteraanikuntoutuksen määrärahaa korotettiin talousarviota täydentävässä esityksessä (HE 119/2011 vp) 4 milj. eurolla. Valiokunta on tyytyväinen tähän lisäykseen ja pitää perusteltuna, että em. lisäyksestä osoitetaan ainakin puolet kotiin vietävien palveluiden tukemiseen. On

myös tärkeää, että veteraanipalvelut nivotaan muihin kunnallisiin palveluihin siten, että ne muodostavat tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden veteraanien kotona selviytymisen tueksi.

Veteraanikuntoutuksen sisältöä ja laatua on muutoinakin kehitettävä niin, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin veteraanien tämän hetken tarpeisiin. Valiokunta pitää tärkeänä, että toimintaa kehitettäessä otetaan huomioon myös veteraanien puoliset.

Valiokunta toteaa, että useilla meneillään olevilla kehittämishankkeilla, Kaste-ohjelmalla sekä valmisteilla olevilla sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöuudistuksilla parannetaan koko vanhusväestön ja samalla myös veteraanien palveluja.

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

Hallituksen käynnistämän kuntauudistuksen keskeinen tavoite on varmistaa laadukkaita ja yhdenvertaiset kunnalliset palvelut kattavasti koko maassa. Tavoitteena on luoda palvelurakenne, jossa valta ja vastuu palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta on yhdellä, riittävän laajaan asukas- ja osaamispohjaan perustuvalla taholla.

Valiokunta korostaa, että palvelurakenteen uudistaminen on kuntauudistuksen keskeinen sisältö, sillä ilman kustannustehokkaita palvelurakenteita kunnat eivät tule selviytymään tulevista tehtävistään. Palvelutarpeiden kasvun ohella myös eräät vireillä olevat lainsäädäntöhankkeet tuovat toteutuessaan kunnille uusia velvoitteita (mm. vanhuspalvelulaki ja oppilashuoltolaki).

Palvelurakenteita uudistettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota perusterveydenhuollon vahvistamiseen sekä ennaltaehkäisevän toiminnan parantamiseen. Vahvoilla peruspalveluilla voidaan jo varhain puuttua ongelmiin ja sairauksiin sekä tukea kansalaisia itsenäisessä selviytymisessä. Palvelujärjestelmää uudistettaessa on myös luotava yhtenäiset ja kestävät rakenteet, jotta palvelut kyetään tarjoamaan yhdenvertaisesti ja huolehtimaan siitä, että väestön terveyserot ja hyvinvointierot kaventuvat. Valiokunta korostaa, että tehokkailla ennaltaehkäisevillä

palveluilla voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa.

Mielenterveyspalvelut. Mielenterveyspalveluiden kehittämiseen on viime vuosina suunnattu lisäpanostuksia ja etenkin lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen saatavuutta on pyritty parantamaan. Esim. Kaste I -ohjelmaan sisältyi lasten ja nuorten mielenterveyden edistämiseen liittyviä hankkeita, ja myös ensi vuonna alkavan Kaste II -ohjelman valmistelussa on yhtenä osaohjelmana lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja palvelujen parantaminen. Palvelujen saatavuuden parantamiseksi on myös lisätty sekä resursseja että normiohjausta. Mielenterveyden ongelmat ovat kuitenkin merkittävä kansanterveyden ongelma ja suurin syy ennen aikaiseen eläkkeelle jäämiseen.

Valiokunta korostaa varhaisen puuttumisen sekä ehkäisevän mielenterveystyön vahvistamista, joilla voidaan vähentää sairastavuutta sekä saavuttaa pitkällä aikavälillä tuntuja sosiaali- ja terveystoimen säästöjä. Varhainen puuttuminen edistää osaltaan myös työurien pidentämiseen liittyviä tavoitteita.

Valiokunta pitää myös tärkeänä, että mielen-terveys- ja päihdepalvelut pyritään aiempaa paremmin nivomaan yhteen siten, että järjestelmien erilaiset toimintakulttuurit eivät ole esteenä palveluihin pääsulle. Palvelujärjestelmän tulee edistää mielenterveys- ja päihdeongelmaisten hoitoon pääsyä, ja kynnyksen avun saamiselle tulee olla mahdollisimman matala. Valiokunta korostaa myös lasten ja nuorten tuen tarvetta tilanteissa, joissa vanhempien mielenterveys- ja päihdeongelmat vaarantavat koko perheen tasapainoa.

Kouluterveydenhuolto. Kouluterveydenhuollon säädösperustaa on viime vuosina vahvistettu, jotta palvelut vastaisivat kansallisia suosituksia ja alueelliset erot kaventuivat. Määräaikaista terveystarkastuksia koskevat säännökset tulivat voimaan 1.1.2011, minkä jälkeen Valvira ja aluehallintovirasto ovat selvittäneet, miten asetuksen täytäntöönpano on toteutunut. Tulosten

mukaan asetus on parantanut kouluterveydenhuoltoa, mutta palvelut eivät vieläkaan vastaa asetettuja tavoitteita. Esimerkiksi 15 prosenttia terveyskeskuksista ei järjestänyt ensimmäisen luokan laajaa terveystarkastusta ja monissa terveyskeskuksissa kouluterveydenhuollon henkilöstömäärä alitti edelleen suositukset.

Valiokunta pitää tärkeänä, että säädösten toimeenpanoa seurataan säännöllisesti ja kattavasti, jotta kuntakohtaiset erot vähenevät ja palvelut vastaavat entistä paremmin asetettuja vaatimuksia. Myös hallitusohjelmassa kiinnitetään huomiota kouluterveydenhuollon alueellisten erojen kaventamiseen ja velvoitetaan pitämään huolta koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa ym. koskevan asetuksen (338/2011) toimeenpanosta.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on otettava huomioon myös mielenterveyden ja elämänhallinnan edistäminen ja huolehdittava siitä, että palvelurakenne tukee mahdollisuutta lasten ja nuorten tarvitsemiin poikkeahallinnollisiin palveluihin.

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto. Eduskunta käynnisti kuluvan vuoden talousarviossa ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollon järjestämistä koskevan kokeilun. Kokeilu kestää kolme vuotta, ja se toteutetaan YTHS-mallin mukaisesti kahdella paikkakunnalla.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kokeilua seurataan huolella, jotta sen pohjalta tehtävillä ratkaisuilla varmistetaan korkeakouluopiskelijoiden ja yliopisto-opiskelijoiden tasavertainen terveydenhuolto.

Valiokunta korostaa, että kokeilun aikana on myös huolehdittava kunnallisen opiskeluterveydenhuollon resursseista, jotta ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto voidaan järjestää laadukkaasti ja kattavasti kaikilla korkeakoulu- ja paikkakunnilla.

Valiokunta nostaa esille myös toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden terveydenhuollon kehittämistarpeet, mikä on myös hallitusohjelmassa erityinen painopiste.

31. *Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määräraha on 17,5 milj. euroa, joka on säästötoimenpiteiden vuoksi 4,5 milj. euroa kuluvaa vuotta vähemmän. Määräraha osoitetaan pääosin Kaste II -ohjelmaan, jonka sisältö vahvistetaan kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että uusi Kaste-ohjelma on ainakin osin jatkumoa nykyisen Kaste-ohjelman käynnistämälle kehitystyölle.

Valiokunta korostaa myös hankkeiden vaikuttavuutta, mikä edellyttää hankkeiden priorisointia sekä tarkkaa kohdentamista. Kunta- ja palvelurakenteen uudistamisen näkökulmasta ainakin sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden sekä tiedonhallinnan vahvistamiseen liittyvät hankkeet ovat ajankohtaisia.

Valiokunta toteaa, että hankerahoituksen vaikuttavuuden kannalta on keskeistä, että hyvät käytännöt levitetään tehokkaasti kaikkien toimijoiden käyttöön. Myös määrärahojen väheneminen puoltaa toiminnan suuntaamista aiempaa selvemmin jo hyväksi todettujen käytäntöjen ja palveluinnovaatioiden levittämiseen ja juurruttamiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon *tietojärjestelmähankkeet* ovat edenneet suunniteltua hitaammin. Tietojärjestelmät ovat edelleen pirstaleisia, ne ovat monin osin vanhentuneita ja huonosti yhteensopivia. Tietojärjestelmien kehittämisestä on puuttunut valtakunnallinen ote, ja kunnat, terveyskeskukset ja sairaanhoitopiirit ovat kehittäneet omista tarpeistaan lähteviä ratkaisuja. Myös kansallista terveysarkistoa koskeva KanTa-hanke on toteutumassa selvästi alkuperäistä suunnitelmaa hitaammin.

Julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annettu 1.9.2011 voimaan tullut laki (634/2011) selkiyttää tietojärjestelmien kehittämistä, sillä se velvoittaa julkisen hallinnon tietojärjestelmien yhteentoimivuuden, yhteistyön sekä yhteisten palveluiden käytön lisäämiseen. Myös KanTa-hankkeen rahoitusta on vahvistettu, ja se on aikataulutettu uudelleen. Osa järjestelmistä

on jo käyttöönottoaiheessa, tai niiden pilotointi on alkamassa.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että hankkeet etenevät suunnitelluissa aikatauluissa ja että niiden tarvitsemista resursseista huolehditaan. On niin ikään huolehdittava kansallisen ja paikallisen tason hyvästä koordinaatiosta sekä siitä, että kehittämistyö sidotaan tiiviisti käynnissä oleviin ja käynnistyviin organisaatio- ja palvelurakennemuutoksiin.

Valiokunta painottaa järjestelmien tietoturvan ohella myös niiden käytettävyyttä, jotta järjestelmien käyttö ei vie liiaksi aikaa varsinaiselta potilastyöltä ja jotta niillä parannetaan aidosti hoidon vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta.

Tietotekniikan tuottavuushyötyjen saavuttaminen edellyttää myös toimintatapojen uudistamista, sillä tietotekniikan käyttö ei tehosta toimintaa, ellei samalla myös totuttuja toimintatapoja ja työritiineja virtaviivaisteta. Uusien ratkaisujen on myös oltava yhteensopivia niiden valtakunnallisten ratkaisujen kanssa, joihin kunta- ja palvelurakennemuutuksen yhteydessä päädytään.

Valiokunta pitää tärkeänä, että myös yksityiset palveluntuottajat otetaan hankevalmistelussa huomioon, jotta uusiin tietojärjestelmiin integroituminen sujuu ongelmitta.

Valiokunta on tyytyväinen siihen, että momentin määrärahaa käytetään myös *pitkäaikaisasunnottomien* tukipalvelujen järjestämiseen. Tukihenkilöstön avulla on pystytty puuttuman tehokkaasti erityisesti nuorten asunnottomuuden ehkäisemiseen.

32. *Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen* (kiinteä määräraha)

Momentin määräraha alenee 35 milj. euroon, sillä säästövelvoitteiden vuoksi määrärahaan kohdistuu 5 milj. euron vähennys. Määrärahan aleneminen on valitettavaa, sillä valtion rahoitusosuuden vähentyessä tutkimuksen kustannukset siirtyvät yhä enemmän kuntien maksettavaksi. Sairaalat joutuvat sisällyttämään lisääntyneet

kustannukset edelleen palvelutuotteidensa hintoihin, mikä heikentää niiden kilpailukykyä.

Valiokunta toteaa, että terveydenhuollon toimintayksiköillä on hyvin vähän mahdollisuuksia korvata vähentyvää valtion tutkimusrahoitusta muulla rahoituksella. Lääketeollisuuden rahoitus kliniseen lääketutkimukseen on vähentynyt, ja myös Suomen Akatemian tutkimusrahoitusta on vähennetty. Kuntien tiukan taloustilanteen vuoksi on epätodennäköistä, että kunnat lisäävät terveydenhuollon toimintayksikköjen rahoitusta tutkimustoimintaan. Käytännössä valtion rahoituksen väheneminen merkitseeikin tehdyn tutkimustoiminnan sekä julkaistujen tutkimusten vähenemistä.

Valiokunta korostaa, että vastuu tutkimuksen rahoituksesta on viime kädessä valtiolla ja että talouden taantumasta huolimatta pitkäjänteisen tutkimuksen merkitys korostuu väestön ikääntymisen ja terveydenhuollon haasteiden kasvaessa.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 36 000 000 euroa.

(2. kappale kuten HE 119/2011 vp)

40. Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin (siirtomääräraha 3 v)

Sosiaalipoliittinen ministerityöryhmä päätti vuonna 2009 siirtää lääkärihelikopteritoiminnan hallinnoinnin tukiyhdistyksiltä valtakunnalliselle hallinnointiyksikölle. Yliopistolliset sairaanhoitopiirit perustivat tätä tarkoitusta varten HEMS Hallinnointi Oy:n, joka aloitti toimintansa kuluvan vuoden alusta. Vuoden mittaisen siirtymäajan jälkeen toiminta alkaa varsinaisesti vuoden 2012 alusta lukien, minkä jälkeen tukiyhdistykset eivät enää vastaa lääkärihelikopteritoiminnasta.

HEMS Hallinnointi Oy:n kulujen arvioidaan olevan ensi vuonna 22,46 milj. euroa, johon on varauduttu myös momentin määrärahamitoituksessa. Tämä kattaa kuuden kopterin toiminnasta aiheutuvat hallinnointi- ja lentotoiminnan menot, minkä lisäksi sairaanhoitopiirit vastaavat lääkinnän kustannuksista.

Valiokunta pitää hyvänä, että toiminta siirtyy viranomaistoiminnaksi ja että toiminnan rahoitus saatetaan vakaalle pohjalle valtion talousarviosta rahoitettavaksi. Julkista terveydenhuoltoa ja siihen liittyvää lakisääteistä viranomais-toimintaa ei voida valiokunnan mielestä rahoittaa RAY:n varoilla eikä myöskään kansalaiskeräysvaroin.

Valiokunta pitää tärkeänä, että toiminta järjestetään kustannustehokkaasti ja että se on alueellisesti mahdollisimman kattavaa.

70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen

20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Hallitusohjelmassa todetaan, että kansallisen rokotusohjelman kehittämistarpeet arvioidaan hallituskauden aikana. Valiokunta kiirehtii arvioinnin suorittamista ja toteaa, että Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on kesällä 2011 esittänyt HPV-rokotteen lisäämistä kansalliseen rokotusohjelmaan.

Saadun selvityksen mukaan kansallisen rokotusohjelman hankintana HPV-rokotteet voidaan saada aiemmin arvioitua edullisemmin. Niiden kustannuksiksi on arvioitu tämän hetken hintatietojen mukaan 8,7 milj. euroa ensimmäisenä vuonna, mutta sen jälkeen vuotuiset kustannukset alenisivat noin 2—3 miljoonaan euroon. Rokotteen arvioidaan säästävän terveydenhuollon kustannuksia noin 20 vuoden aikajänteellä.

Valiokunta toteaa, että HPV-rokote on käytössä jo muissa Pohjoismaissa sekä myös Ahvenanmaalla.

50. Terveiden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha vähenee hallituksen sopimien menosäästöjen johdosta 0,5 milj. euroa ja on ensi vuonna siten 4,7 milj. euroa. Vähennykset kohdistuvat talousarvioesityksen painopistetaulukon mukaan muun muassa päihteiden käytön ehkäisyn ja mielenterveyden edistämisen rahoitukseen.

Valiokunta toteaa, että väestön terveyteen ja hyvinvointiin voidaan vaikuttaa suurelta osin

muiden toimijoiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon toimin, sillä hyvinvointiin ja terveyteen vaikutetaan mm. kaavoitukseen, rakentamiseen, sivistys- ja kulttuuritoimeen, liikenteeseen sekä liikuntaan liittyvillä ratkaisuilla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulee ottaa huomioon kaikessa yhteiskuntapoliittisessa päätöksenteossa, ja sen tulee sisältyä kaikkien hallinnonalojen ja ministeriöiden toimintaan.

Valiokunta pitää tärkeänä, että terveydenhuollossa panostetaan terveyspalvelujen saatavuuden lisäksi ehkäisevään ja kuntouttavaan toimintaan. Terveyden edistämisen ja terveyserojen vähentämisen kannalta vaikuttavaa on muun muassa perusterveydenhuollon vahvistaminen ja panostaminen ennakoiviin terveystarkastuksiin sekä pitkäaikaissairaiden potilaiden (esimerkiksi muistisairaiden ja diabetespotilaiden) hoidon seurantaan.

Terveyden edistämisen kannalta on myös tärkeää, että kunnat parantavat kuntalaisten terveydentilan kehitykseen liittyvää seurantaan. Vuonna 2005 uudistettu kansanterveyslaki velvoittaa kuntia seuraamaan väestön terveydentilan kehitystä väestöryhmittäin ja ottamaan huomioon terveysvaikutukset kunnan kaikessa toiminnassa. Kuntien tulee myös tehdä yhteistyötä terveyden edistämiseksi muiden kunnassa toimivien julkisten ja yksityisten tahojen kanssa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan keväällä

2011 tehdystä selvityksestä käy ilmi, että vain noin kolmannes kunnista seurasi väestön sairastavuutta, elintapoja, elämänhallintaa tai väestöryhmien välisiä terveyseroja. Ajantasaisella seurantatiedolla voidaan ohjata päätöksentekoa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä tukevaan suuntaan.

Valiokunta lisää momentille 400 000 euroa hankkeisiin, joilla edistetään esim. päihde- ja mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyä.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 5 100 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

52. Valtionavustus UKK-instituutin toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Instituutin valtionavustus on 922 000 euroa, joka on 178 000 euroa kuluva vuotta vähemmän.

UKK-instituutin toimintaan saatiin aiemmin avustusta RAY:ltä, mutta kuluva vuodesta lähtien avustus korvattiin valtionavustuksella. Vähennys on osa yleisistä valtionhallintoon kohdistettavista säästötoimista.

Valiokunta lisää momentille 25 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 947 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Pääluokka 35
YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

01. *Ympäristöministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Ympäristöministeriön hallinnonalan menot ovat vain noin 0,5 prosenttia koko talousarvion loppusummasta. Hallinnonalan määrärahat vähenevät noin 52 miljoonalla eurolla eli 16 prosentilla verrattuna vuoden 2011 varsinaiseen talousarvioon. Samanaikaisesti ilmastomuutoksen hillintä ja muutokseen sopeutuminen EU:ssa hyväksyttyjen vuoteen 2020 ulottuvien ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamiseksi edellyttävät laajoja toiminnallisia ja myös toimintatapoihin puuttuvia muutoksia. Pienissä määrärahoissa vähennykset ovat helposti suhteellisesti vai-
kutuksiltaan suurempia.

Valiokunta kiinnittää huomiota ministeriön tutkimus- ja kehittämisrahoitukseen. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan määrärahoja ei ole käytettävissä rakentamisen energiatehokkuusselvityksiin vuonna 2012. Rakentamiseen liittyvät säädökset ja määräykset ovat luonteeltaan hyvin kauaskantoisia. Niiden vaikutukset tulee selvittää jo valmistelun yhteydessä perusteellisesti, jotta vältetään mahdollisten rakennusvirheiden aiheuttamat ongelmat.

Valiokunta esittää lisäksi huolensa hallinnonalan tehtäviin kohdistettavien resurssien riittävyydestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa. Tehtäviin tarvittava asiantuntemus tulee turvata ja varmistaa myös käytäntöjen yhtenäisyys koko maassa.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa tutkimus- ja kehittämisrahoitukseen käytettäväksi rakentamisen energiatehokkuusselvityksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 263 000 euroa.

65. *Avustukset järjestöille ja ympäristönhoidon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 2 000 000 euron määrärahaa. Esityksessä ei ole huomioitu eduskunnan siihen useana vuonna tekemää 50 000 euron korotusta.

Määrärahaa käytetään avustuksiin lähinnä valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille sekä jonkin verran myös valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille valistus- ja neuvontatoimintaan. Suurin yksittäinen yleisavustus on myönnetty Pidä Saaristo Siistinä ry:lle, joka on kyennyt veneilijöille suunnatuilla jätehuoltopalveluilla ja aktiivisella tiedotuksella merkittävästi vähentämään meri- ja järviluonnon kuormitusta.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä kansalaisjärjestöjen pitkälti vapaaehtois pohjalta tekemään työtä. Niiden suorittama valistus- ja neuvontatoiminta on merkittävää sekä ympäristöön että asumiseen ja rakentamiseen liittyvissä kokonaisuuksissa.

Valiokunta lisää momentille 50 000 euroa järjestöavustuksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 2 050 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

20. *Ympäristövahinkojen torjunta* (arviomääräraha)

Öljykuljetusten määrä Suomenlahdella on viimeisten parinkymmenen vuoden aikana yli kymmenkertastunut. Öljykuljetukset lisääntyvät jatkossakin, sillä Suomenlahden itäosaan on rakennettu kaksi uutta öljyputkea. Myös muu merili-

kenne on kasvanut. Suomi on pitkän ja rikkonaisen rannikkonsa vuoksi erityisen altis öljyonnettomuudesta aiheutuville laajoille haitoille ja suurille kustannuksille.

Suomen öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntavalmiutta on jo pitkään kehitetty määrätietoisesti. Ympäristövahinkojen torjunnan valmiuden kehittäminen on määritelty valtioneuvoston Itämeriselonteossa (2009) ja sitä edeltäneessä kokonaisselvityksessä öljyvahinkojen torjuntavalmiuden kehittämisestä vuosina 2009—2018. Suomella on pieneksi valtioksi hyvä torjuntakapasiteetti, mutta asetettuihin tavoitteisiin ei vielä päästä edes naapurivaltioidemme kaluston turvin.

Valiokunta pitää hallituksen tavoin tärkeänä, että varaudutaan pitkäjänteisesti öljyn- ja kemikaalientorjuntakapasiteetin parantamiseen sekä edistetään öljytorjunnan osaamista. Öljyonnettomuusriski on liikennemäärien kasvaessa entistäkin suurempi.

22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)

Itämeri

EU:n meristrategiadirektiivi edellyttää, että EU:n merialueet, Itämeri mukaan luettuna, saatetaan vähintään hyvään tilaan vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää valtioneuvoston 2009 hyväksymien vesienhoitosuunnitelmien tinkimätöntä toteuttamista, mitä tullaan täydentämään lähivuosina laadittavalla merenhoitosuunnitelmalla.

Merenhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa korostuu kiinteä yhteistyö muiden Itämeren ranta-valtioiden kanssa. Kansainvälisessä yhteistyössä hyödynnetään olemassa olevia sopimuksia ja yhteistyörakenteita, kuten Itämeren suojelukomissiota (HELCOM). Myös lähialueyhteistyön kautta on kustannustehokkaasti voitu vähentää Venäjältä Suomenlahteen tulevaa ravinkuormitusta. Lähialueyhteistyövarojen vähentäessä siirrytään myös Venäjän osalta kohti tasavertaista kumppanuutta, eikä budjettirahoitusta ole tältä osin enää saatavilla vuonna 2012.

Itämeren suojelua toteutetaan laajasti monin toimin. Valiokunta pitääkin tarpeellisena, että

hallitus budjettikäsittelyn yhteydessä koordinoi Itämeren suojeluun liittyvät menot. Käsittelyssä olevalta momentilta kohdistetaan Itämeren tilan parantamiseen 3 840 000 euroa (aiemmin mom. 35.10.(23)), joka on 840 000 euroa enemmän kuin vuonna 2011. Määrärahaa käytetään merenhoidon suunnittelun yhteensovittamiseen, ravinekierrätyksen edistämiseen Itämeren kuormituksen vähentämiseksi, Saaristomeren ja Selkämeren valuma-alueiden maatalouden vesiensuojelun tehostamiseen sekä vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointeihin. Valiokunta viittaa hallitusohjelman mukaiseen tuottavuusohjelman korvaamiseen uudella vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmalla ja toteaa, että momentin määrärahan hyödyntämisessä eivät saa olla esteenä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tai ministeriön tiukat henkilötyövuosikiintiöt.

Valiokunta pitää heikossa tilassa olevan Itämeren suojelua tärkeänä ja korostaa, että suojeluun kohdistettavat määrärahat tulee kohdentaa siten, että suojelutoimenpiteiden vaikuttavuus meren tilan parantamiseen on mahdollisimman suuri. Mikään hallinnonala ei myöskään voi yksin parantaa meren tilaa, vaan suojelunäkökulma on integroitava tehokkaasti kaikille hallinnonaloille. Valiokunta pitää hallitusohjelman mukaisen Itämeri-politiikkaa koordinoivan ryhmän perustamista siten erittäin tarpeellisena.

Valiokunta lisää momentille 1 000 000 euroa Itämeren tilan parantamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 14 160 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 26 882 000 euron määrärahaa, joka on 778 000 euroa enemmän kuin vuonna 2011. Metsähallituksen julkisia hallintotehtäviä toteuttaa Metsähallituksen luontopalvelut, jonka hoidossa on 37 kansallispuistoa ja muita suojelualueita. Se myös ylläpitää ja kehittää alueiden virkistyskäyttöpalveluja.

Vuonna 2011 perustettiin kaksi uutta kansallispuistoa, Sipoonkorven ja Selkämeren kansal-

lispuistot. Sipoonkorven käyntimäärät ovat nousseet voimakkaasti, ja siitä on muodostumassa suosittu virkistysalue. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan investoinnit alueen käytön ohjaukseen tulisi tästä syystä toteuttaa ensitilassa, jotta suojeluarvojen säilyttäminen sekä käytön kestävyys voidaan varmistaa.

Valiokunta toteaa, että uusia kansallispuistoja perustettaessa on varmistettava, etteivät vanhojen kansallispuistojen tarpeet jää hoitamatta. Samalla on syytä muistaa, että kansallispuistoilla on suuri merkitys matkailun vetovoimatekijänä ja aluetalouden kannalta. Kansallispuistojen palveluihin sijoitetut varat palautuvat jopa 20-kertaisesti paikallistalouteen. Luontopalvelut ovat myös merkittävä nuorten työllistäjä. Erityisesti kesäksi palkattavalla kausityövoimalla on voitu helpottaa Itä- ja Pohjois-Suomen vaikeaa työttömyystilannetta. Toiminnan rahoituksessa tulisi jatkossa huomioida nämä välilliset vaikutukset.

Momentin määrärahan lisäyksestä huolimatta virkistyspalveluihin käytettävissä olevat määrärahat vähenevät, ja Metsähallitus joutuu priorisoimaan toiminnan rahoitusta sisäisin siirroin.

Valiokunta lisää momentille 950 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 27 832 000 euroa.
(2.—5. kappale kuten HE 59/2011 vp)

61. Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 10 850 000 euron määrärahaa, johon sisältyy investointiluonteisten ympäristötöiden osuutena 7,2 miljoonaa euroa aiemmalta ympäristötyöt-momentilta 35.10.(77). Varsinaisten ympäristötöiden osalta määräraha-taso on kokonaisuudessaan noin 10 miljoonaa euroa eli 3 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2011.

Merkittävä osa momentin määrärahasta suunnataan siirtoviemäreiden rakentamiseen. Siirtoviemäreillä kootaan haja-asutuksen jätevedet isompiin, tehokkaampiin ja toimintavarmempiin jätevedenpuhdistamoihin. Näin päästään sekä taloudellisesti että vesiensuojelullisesti parhaaseen lopputulokseen.

Vesiensuojelu

EU:n vesipuitedirektiivi edellyttää, että jäsenvaltioiden pohja- ja pintavedet, Itämeren rannikovedet mukaan lukien, saatetaan vähintään hyvään tilaan vuoteen 2015 mennessä. Poikkeamat tavoitteesta ovat perustelluissa tapauksissa hyväksyttäviä.

Valtioneuvoston hyväksymissä vesienhoitosuunnitelmissa sekä valtioneuvoston periaatepäätöksessä vesienhoidon toteutusohjelmasta vuosille 2010—2015 esitetään toimet, joilla vesien hyvä tila voidaan turvata tai saavuttaa yli 90 prosentissa tarkastellusta järvipinta-alasta ja noin 70 prosentissa jokipituuksista. Monilla rannikkoalueilla ja jokivesistöillä hyvä tila voidaan saavuttaa vasta vuonna 2021 tai 2027.

Vesienhoidon vuosittaiset kokonaiskustannukset ovat tavoitteen saavuttamiseksi noin 1,7 miljardia euroa. Julkisen hallinnon osuuden arvioidaan olevan noin 110 miljoonaa euroa vuodessa (ilman tutkimus- ja kehittämistoimintaa). Suurin osa kustannuksista kohdistuu maatalouteen (70 miljoonaa euroa) ja maaperän happamuuden aiheuttamien haittojen torjuntaan (noin 14 miljoonaa euroa), joiden kustannukset voidaan kattaa osittain maatalouden ympäristötukea kohdentamalla. Muiden sektoreiden yhteenlaskettu osuus on noin 27 miljoonaa euroa, josta ympäristöhallinnon osuus on 20 miljoonaa euroa.

Valtion osallistuminen vesienhoitosuunnitelmien toteutuksen rahoitukseen on välttämätöntä, jotta niihin saadaan myös muiden tahojen sitoutuminen. Vesienhoidon toteutus vaatii ympäristöministeriön lisäksi usean muun ministeriön osallistumista ja rahoitusta. Vesien hyvän tilan saavuttamisen kannalta myös tuleva EU:n maatalouspolitiikan uudistus ja sen yhteydessä tehtävät kansalliset ratkaisut ovat keskeisiä. Maatalouden tukitoimia tulisi voida kohdentaa siten, että ne edistävät myös vesienhoitosuunnitelmien ja merenhoitosuunnitelman ympäristötaavoitteiden saavuttamista.

Siirtoviemärihankkeet ovat keskeisiä toimenpiteitä alueellisissa vesienhoitosuunnitelmissa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten esitysten ja maakuntaohjelmien toteutussuunnitelmien mukaan tavoitteiden saavuttamiseksi tulisi

toteuttaa lähes 30 uutta siirtoviemärihanketta sekä noin 15 muuta ympäristötyökohdetta, lähinnä pilaantuneiden alueiden kunnostushankkeita. Hankkeille on myös haja-asutuksen jätevesisäädösten toimeenpanemiseksi erityinen tarve vuoden 2016 alkuun saakka, jolloin kiinteistökohtaiset järjestelmät tulee saattaa talousjätevesiasetuksen mukaisiksi tai liittää vesihuoltoverkkoon. Siirtoviemäreiden avulla saadaan niiden varrella olevaa haja-asutusta tehokkaan jätevedenpuhdistuksen piiriin ja välttämään kiinteistökohtaisten järjestelmien rakentamiselta.

Viemäriverkoston laajentamisesta huolimatta tarvitaan myös kiinteistökohtaisia jätevesiratkaisuja vesien hyvän tilan saavuttamiseksi. Kiinteistönomistajien päätöksentekoa pyritään helpottamaan haja-asutusalueiden jätevesineuvonnalla, johon esitetään 1 000 000 euron määrärahaa. Määrärahalla pystytään tarjoamaan lähinnä yleisneuvontaa. Valiokunta pitää neuvontaa erittäin tarpeellisenä ja toteaa, että kiinteistönomistajien tiedon lisäämiseksi olisikin samalla tärkeää herättää asiasta julkista keskustelua sekä jakaa laajasti tietoa jo ratkaistuista ongelmista.

Valiokunta korostaa toteutettavien vesiensuojelutoimenpiteiden mahdollisimman suurta vaikuttavuutta ja ennalta ehkäisevien toimenpiteiden merkitystä sekä pitää siirtoviemäreiden rakentamista kustannustehokkaana tapana parantaa vesien tilaa. Suhteellisen pienellä valtion tuella on merkittävä ohjaava ja käynnistävä vaikutus kuntien ja vesi- ja viemäriosuuskuntien toteuttamiin hankkeisiin. Ympäristönäkökulman lisäksi on syytä korostaa myös hankkeiden suurta työllistävää vaikutusta.

Valiokunta lisää momentille 900 000 euroa ympäristötyöhankkeisiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 11 750 000 euroa.
(2. ja 3. kappale kuten HE 59/2011 vp)

Valtuus

Uusia hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2012 jälkeen aiheutuvan määrärahan tarve on enintään 5 900 000 euroa.

63. *Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 50 830 000 euron määrärahaa, joka on 11 000 000 euroa enemmän kuin vuonna 2011. Lisäyksestä merkittävä osa kohdennetaan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuutta edistävän ohjelman (METSO) hankintoihin ja korvauksiin, joihin esitetään noin 32 miljoonan euron määrärahaa. Määrärahalla tavoitellaan 6 500 suojeltua hehtaaria vuonna 2012. Lisääntyvien määrärahojen käytön kannalta on tärkeää, että myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten henkilöstöresurssit tehtäviin turvataan.

Momentin määrärahalisäys on tarpeellinen, sillä ohjelma on merkittävin yksittäinen hanke, jolla Suomen metsäluonnon köyhtymistä pyritään pysäyttämään. Valtioneuvoston periaatepäätös METSO-ohjelmasta on tarkoitus päivittää vuonna 2012 ja samalla päättää ohjelman jatkamisesta vuoteen 2020. Ohjelman toteutuksesta vastaavat yhdessä ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö. Tavoitteiden tasapainoinen toteuttaminen sekä suojelualueilla että talousmetsissä edellyttää lisäpanostuksia myös maa- ja metsätalousministeriön pääluokkaan, josta määrärahaa on vähennetty 3,0 miljoonalla eurolla.

Valiokunta pitää ohjelman toteutusta tärkeänä ja toteaa sen edistävän myös merkittävästi hyvien suojelun ja kestävän käytön toimintatapojen kehittämistä metsien käsittelyssä ja suojelussa, millä on suuri merkitys ohjelman määrällisten tavoitteiden ohella.

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

Kohtuuhintainen asuminen on merkittävä yleisen hyvinvoinnin edistäjä, ja on erittäin tärkeää, että yhteiskunnallisessa päätöksenteossa tiedotetaan asumisen ja asuntopolitiikan keskeinen rooli mm. talouden kasvussa sekä ilmastotavoitteiden saavuttamisen edistämisessä.

Asuntomarkkinat ovat eriytyneet alueellisesti toisistaan selvästi poikkeaviksi. Valiokunta pitää hyvänä, että hallitus jatkaa väestöltään vä-

henevien alueiden asumisen kehittämistä AKKU-työryhmän jättämän mietinnön pohjalta. Kasvukeskusten ja erityisesti pääkaupunkiseudun ongelmat ovat päinvastaiset. Pula kohtuuhintaisista asunnoista ja ennen kaikkea pienistä vuokra-asunnoista on muodostumassa esteeksi työvoiman saatavuudelle ja haittaa yleistä talouden kasvua ja kilpailukykyä.

Riittämätön asuntotarjonta ilmenee paitsi korkeina asuntojen hintoina myös seudun yhdyskuntarakenteen hajautumisena. Vuosittainen rakentamisvaje on noin 5 000 asuntoa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että valtio yhdessä kuntien kanssa edistää tonttitarjontaa kaavoitusta lisäämällä ja nopeuttamalla. Oleellista on myös jatkaa Helsingin seudun aiesopimuksia. Tätä ns. maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) yhteistyötä tulee kehittää entistä tavoitteellisemmaksi siten, että se tukee myös yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin kehittymistä kestävämmäksi, ja järjestelmän käyttöä tulee tarpeen mukaan laajentaa myös muihin kasvukeskuksiin.

Asuntotuotannon lisäämisellä voidaan vaikuttaa myös rakentamisen kustannuksiin. Ympäristöministeriön selvityksen (ympäristöministeriön raportteja 8/2011) mukaan rakennusalan kilpailutilanne ei ole tyydyttävä ja alalle tarvitaan sekä lisää toimijoita että tuotantokapasiteettia.

Keväällä 2011 voimaan saatettuja uusia rakentamisen palomääräyksiä voidaankin pitää hyvin tervetulleina. Muutokset helpottavat puun käyttöä sekä kerrostalojen uudis- että korjausrakentamisessa. Sen käyttö on osoittautunut kiinnostavaksi erityisesti täydennysrakentamisessa. Puun käytön lisäämisellä voidaan merkittävästi vähentää rakentamisen aiheuttamia ympäristövaikutuksia sen sitoman hiilidioksidin avulla. Rakennusmateriaalien ympäristövaikutukset tulisi huomioida nykyistä paremmin hankkeiden kilpailutuksissa rakentamisen ekologisuuden lisäämiseksi. Valiokunta pitää hallitusohjelman tavoin tarpeellisenä puurakentamisen edistämistä jatkossakin mm. työ- ja elinkeinoministeriön koordinoimalla puurakentamisen ohjelmalla. Useampien materiaalien ja toimintatapo-

jen yleistymisen lisää alan kilpailua ja mahdollisuuksia rakennuskustannusten alentumiseen pitkällä aikavälillä.

Yhtenä keskeisenä syynä kustannustason koahoamiselle valiokunnan asiantuntijakuulemisessa pidettiin myös rakentamista koskevaa lainsäädäntöä ja normiohjausta. Ympäristöministeriön johdolla toteutetut normitalkoot tuleekin valiokunnan mielestä viedä tehokkaasti käytäntöön.

Valtion toimenpiteet riittävän asuntotuotannon aikaansaamiseksi ovat välttämättömiä, jotta kasvavan väestön asuntotarpeeseen voidaan vastata turvaten samalla myös elinkeinoelämän tarpeet täyttävä työvoiman liikkuvuus. Valiokunta pitää välttämättömänä, että vuoden 2011 loppuun mennessä laadittavaan asuntopoliittiseen toimenpideohjelmaan sisällytetään esitykset keinoista, joilla pitkällä aikavälillä voidaan hillitä asumisen kustannuksia ja turvata riittävä asuntotuotanto.

Valiokunta käsittelee tarkemmin valtion tukemaa asuntotuotantoa momentin 35.20.60 kohdalla.

55. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)

Korjaus- ja energia-avustuksiin esitetään 55,5 miljoonan euron määrärahaa. Valiokunnan saaman tiedon mukaan määrärahasta on tarkoitus suunnata 37,5 miljoonaa euroa korjausavustuksiin ja energia-avustuksiin 18 miljoonaa euroa.

Määräraha on 35 miljoonaa euroa pienempi kuin vuonna 2011, mikä vaatii avustusten tarkkaa kohdentamista niitä eniten tarvitseville ja asetettujen ilmastotavoitteiden kannalta vaikuttavimpiin kohteisiin. Valiokunta pitää kuitenkin myönteisenä, että uusien hissien jälkiasentamista sekä vanhusten ja vammaisten asuntojen korjaamista esteettömyyden vähentämiseksi ja kotona asumisen mahdollistamiseksi voidaan edelleen tukea. Tukea ei kuitenkaan myönnetä enää hissien korjaamiseen, erillisten perusparannusten suunnitteluun eikä haja-asutusalueiden talousjätevesijärjestelmien korjaamiseen vaatimusten mukaisesti.

Määrärahan vähennyksestä 26 miljoonaa euroa kohdistuu energia-avustuksiin ja erityises-

ti uusiutuvan energian avustuksiin, jotka pienevät 30 miljoonasta eurosta 10 miljoonaan euroon. Pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian tavoitteena on nostaa uusiutuvan energian osuus loppukulutuksesta 38 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Uusiutuvan energian avustustusten väheneminen vaikeuttaa lämmitystapamuutoksia, kuten lämpöpumppujen ja pellettilämmityksen käyttöönottamista, ja hankaloittaa siten osaltaan uusiutuvan energian käytölle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Rakennuksissa käytetään noin 40 prosenttia energiasta, ja rakennusten lämmityksestä aiheutuu noin 30 prosenttia kasvihuonekaasupäästöistä, joten rakennetulla ympäristöllä on muutenkin keskeinen rooli asetettujen ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamisessa. Asumisen ja rakentamisen ekotehokkuuden lisääminen on hyvin esillä kansallisessa toimintaohjelmassa (ERA17), joka on mainittu myös hallitusohjelmassa.

1.7.2012 voimaan tulevien uudisrakentamista koskevien energiamääräyksien avulla siirrytään kohti asetettua tavoitetta, lähes nollaenergiarakentamista vuoteen 2021 mennessä. Vuosittainen asuntojen uustuotanto on kuitenkin vain noin prosentti koko asuntokannasta. Ratkaissavassa asemassa ilmastotavoitteiden saavuttamisessa on vanhan rakennuskannan energiatehokkuuden parantaminen, mikä painottuu vääjäämättä tulevaisuuden perusparannuksissa. Ympäristöministeriö valmistelee parhaillaan korjausrakentamista koskevia energiamääräyksiä, jotka on EU:n rakennusten energiatehokkuusdirektiivin mukaisesti annettava heinäkuussa 2012.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota kosteus- ja homevaurioiden aiheuttamaan suureen korjaustarpeeseen ja pitää valmisteltavien energiatehokkuutta parantavien määräysten vaikutusten arviointia välttämättömänä, jotta vältytään tulevilta kosteus- ja homevaurioilta. Valiokunta pitää myös erittäin tärkeänä Home-talkoot-ohjelman toteuttamista suunnitelmien mukaisesti. Momentin määrärahaa voidaan myöntää ns. terveyshaitta-avustusta terveyshaittoja aiheuttaneiden home- ja kosteusvaurioiden korjaamiseen. Muilta osin niiden aiheuttamaa

korjaustarvetta avustetaan toisaalta valtion talousarviosta (esim. homekoulut mom. 29.10.34). Valiokunta katsoo, että terveyshaitta-avustusten maksaminen on erittäin tarpeellista, mutta saadun selvityksen mukaan järjestelmän toteutustapa tulisi kuitenkin harkita uudelleen. Nykyinen järjestelmä on noin sadalle vuosittaiselle hakijalle raskas, ja avustus tulee usein myöhässä.

Valiokunta toteaa, että korjaustoiminnan avustusten tarve on erittäin suuri. Avustuksilla on merkittävänä ohjaava vaikutus kalliiden korjausten aloittamisessa ja korjaustapojen valinnassa sekä suuren työllistävän vaikutuksensa myötä myös harmaan talouden ehkäisemisessä. Taloudellisen taakan keventämiseksi valiokunnan kuulemisissa esiin nousi erityisesti täydennysrakentaminen, jossa lisärakentamisoikeudesta kertyviä varoja voidaan käyttää korjausten rahoittamiseen. Valiokunta pitää myös mielenkiintoisina erilaisia rahoituksen laskentamalleja, joissa korjauskustannuksia katetaan laskennallisesti syntyvillä säästöillä.

Valiokunta on huolissaan momentin määrärahan riittävyydestä sekä avustusten myöntämisperusteiden kiristämisestä ja korostaa, että muutosten vaikutuksia tulee seurata tarkasti ja myöntämisperusteita tulee myös taloudellisen tilanteen salliessa tarkastella uudelleen.

Edellä olevan perusteella valiokunta lisää momentille 800 000 euroa energia-avustuksiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään 56 300 000 euroa.
(2. kappale kuten HE 59/2011 vp)

60. Siirto valtion asuntorahastoon

Valtion asuntorahastosta myönnettävien uusien korkotukilainojen hyväksymisvaltuus on 1 025 miljoonaa euroa. Sillä arvioidaan tuettavan noin 7 000 uuden korkotukiasunnon rakentamista. Lisäksi varaudutaan 2 000 täytetakauksellisen ns. välimallin mukaisen vuokra-asunnon tukemiseen. Vuoden 2011 perusteella voidaan kuitenkin todeta, ettei voimassaoleva välimalli juurikaan ole houkutellut rakennuttajia.

Viime vuosina valtion tukema asuntotuotanto on painottunut erityisesti erityisryhmille tarkoitettuihin vuokra-asuntoihin ja kohtuuhintaisiin

valtion tukemia tavallisia vuokra-asuntoja on rakennettu selvästi vähemmän kuin hyväksymisvaltuus olisi mahdollistanut. Hallituksen tavoitteena on erityisesti tavallisten vuokra-asuntojen rakentamisen edistäminen. Valiokunta pitää myönteisenä toimijoiden kiinnostuksen lisäämiseksi tehtyä normaalien vuokra-asuntojen rakentamiseen osoitettua korkotukilainan perusomavastuun puolittamista (1,7 %) vuoden 2014 loppuun saakka. Muutoksen konkreettinen vaikutus riippuu lähinnä korkotason kehityksestä.

Valiokunta toteaa, että on erittäin tärkeää saada valtion asuntorahaston hyväksymisvaltuus täysimääräisesti käyttöön heti vuoden alusta alkaen. Tavoitteen saavuttamiseksi valiokunta nostaa esiin myös yleishyödyllisyystyöryhmän ehdotusten toteuttamisen ainakin siltä osin, ettei rajoitteista vapautuva tuotanto estä uuden tuotannon käynnistämistä samaan taloyhteisöön.

Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarve on esitettyä valtuutta suurempi ja tarve näyttää tämän syksyn tietojen mukaan kasvavan nopeasti pääkaupunkiseudulla ja muissa kasvukeskuksissa. Rakentamishalukkuutta saattaa lisätä omistusoikeusasuntojen rakentamisen väheneminen, korkotason yleinen kehitys ja edellä mainittu vuokra-asuntojen perusomavastuukoron puolitus sekä mahdollisesti alenevat rakennuskustannukset. Korkotukilainojen hyväksymisvaltuuden lisäämiseen on siten varauduttava, jos rakentamishalukkuus ja taloudellinen tilanne sitä vaativat.

Asumisoikeusasunnot. Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota myös riittävään asumisoikeusasuntojen rakentamiseen. Asumisoikeusasuntojen kysyntä on selvästi kasvanut, ja niitä jonottaa jo yli 6 000 hakijaa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan 40 000 asumisoikeusasunnon määrä voitaisiin olemassa olevan tarpeen perusteella kaksinkertaistaa kymmenessä vuodessa. Asumisoikeusasuminen tarjoaa hyvän vaihtoehdon muiden hallintamuotojen rinnalle ja monipuolistaa asuntotarjontaa.

Erityisryhmien asuminen. Erityisryhmien avustusvaltuudeksi esitettyä 110 miljoonan euron valtuutta voidaan pitää kohtuullisena. Erityisryhmien asuntojen tarve tulee kuitenkin kas-

vamaan mm. väestön ikääntymisen ja muistisairaiden määrän kasvun sekä pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman jatkamisen ja kehitys- ja vaikeavammaisten asunto-ohjelman toteuttamisen myötä. Valtuuden riittävyyttä tulee seurata ja tarvittaessa palata sen korottamiseen lisätalousarvion kautta.

Valiokunta pitää myönteisenä, että Asumisen rahoitus- ja tutkimuskeskus voi käyttää 700 000 euroa asuntorahaston varoista asumisen tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Näin tuetaan hankkeita, jotka kohdentuvat mm. asuntojen, asuinalueiden sekä ARA-tuotannon kehittämiseen sekä energiakäytöltään tehokkaaseen asuntojen peruskorjaamiseen. Hankkeet ovat käytännönläheisiä ja poikkeavat ministeriön tutkimus- ja kehittämisrahoituksella toteutettavista vaikutavuusselvityksistä.

Asumisneuvonnan toiminnan tukemiseen esitettävää uutta 600 000 euron avustusvaltuutta valiokunta pitää myös hyvin tarpeellisena. Sen turvin voidaan mm. ehkäistä asunnottomuutta ja edistää vanhusten sekä mielenterveyskuntoutujien asumisratkaisujen ja -olojen parantamista.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota myös pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman tukipalveluiden turvaamiseen Kaste-ohjelman rahoituksella. Tukihenkilöstön avulla on pystytty puuttumaan tehokkaasti erityisesti nuorten asunnottomuuden ehkäisemiseen.

64. *Avustukset rakennusperinnön hoitoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille esitetään 1 350 000 euron määrärahaa, joka on 1 000 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2011.

Määrärahaa myönnetään pääasiassa yksityisten omistajien avustamiseen kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennusperinnön säilymisen turvaamiseksi suojeluarvojen mukaisella tavalla. Vanhan rakennuksen suojeluarvot säilyttävä ylläpito voi vaatia suurtakin panosta. Tästä syystä on kohtuullista, että valtio voi edelleen pieneltä osin tukea kiinteistöjen omistajien suojelutyötä.

TULOARVIOT

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Valiokunta ehdottaa momentille lisättäväksi 40 400 000 euroa nimellisarvoiseen nettolainanottoon, jolloin nimellisarvoinen nettolainanotto on 7 400 913 000 euroa.

Lisäys johtuu valiokunnan menomomenteille ehdottamista muutoksista, joiden yhteismäärä on 40 400 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille	merkitään	nettotuloa
7 350 913 000		euroa.

(2.—4. kappale kuten HE 59/2011 vp)

YHTEENVETO

Valiokunnan ehdotuksen mukaan sekä tuloarviot että määrärahat päätyvät 52 517 497 000 euroon.

Valiokunta on lisännyt määrärahoja 40 400 000 euroa. Vastaava lisäys on tehty tuloarvioiden momentille 15.03.01.

Tuloarvioiden eroavuudet esitysten ja mietinnön välillä ilmenevät seuraavasta taulukosta:

	Esitys €	Valiokunta €
Os. 11	38 137 048 000	38 137 048 000
Os. 12	4 859 936 000	4 859 936 000
Os. 13	1 964 600 000	1 964 600 000
Os. 15	7 515 513 000	7 555 913 000
Yhteensä	52 477 097 000	52 517 497 000

Määrärahojen eroavuudet esitysten ja mietinnön välillä ilmenevät seuraavasta taulukosta:

	Esitys €	Valiokunta €
Pl. 21	143 404 000	143 404 000
Pl. 22	19 290 000	19 290 000
Pl. 23	82 348 000	82 348 000
Pl. 24	1 276 220 000	1 276 270 000
Pl. 25	857 936 000	859 936 000
Pl. 26	1 245 108 000	1 248 433 000
Pl. 27	2 849 288 000	2 849 438 000
Pl. 28	16 216 470 000	16 216 470 000
Pl. 29	6 636 720 000	6 643 720 000
Pl. 30	2 704 384 000	2 708 284 000
Pl. 31	2 375 340 000	2 385 440 000
Pl. 32	3 336 448 000	3 342 198 000
Pl. 33	12 278 603 000	12 282 028 000
Pl. 35	270 938 000	275 638 000
Pl. 36	2 184 600 000	2 184 600 000
Yhteensä	52 477 097 000	52 517 497 000

PÄÄTÖSEHDOTUS

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että ehdotus valtion talousarvioksi vuodelle 2012 hyväksytään hallituksen esityksen ja sitä täydentävien esitysten mukaisesti edellä todetuin muutoksin,

että momentin 31.50.01 kohdalla ehdotettu lausuma hyväksytään,

että talousarvioaloitteet TAA 32 ja 33/2011 vp hyväksytään,

että talousarvioaloitteet TAA 1—31, 34—407, 409—551/2011 vp hylätään ja

että talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2012 alkaen.

**VaVM 26/2011 vp — HE 59/2011 vp, HE 119/2011 vp,
HE 128/2011 vp**

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kimmo Sasi /kok		Pia Viitanen /sd
vpj.	Pentti Kettunen /ps		Ville Vähämäki /ps
jäs.	Leena Harkimo /kok	vjäs.	Pietari Jääskeläinen /ps
	Pertti Hemmilä /kok		Risto Kalliorinne /vas
	Jouko Jääskeläinen /kd		Johanna Karimäki /vihr
	Timo Kalli /kesk		Esko Kurvinen /kok
	Sampsa Kataja /kok		Marjo Matikainen-Kallström /kok
	Esko Kiviranta /kesk		Mats Nylund /r
	Mika Lintilä /kesk		Sirpa Paatero /sd
	Heli Paasio /sd		Raimo Piirainen /sd
	Kari Rajamäki /sd		Antti Rantakangas /kesk
	Markku Rossi /kesk		Eero Reijonen /kesk
	Matti Saarinen /sd		Ismo Soukola /ps
	Sari Sarkomaa /kok		Lenita Toivakka /kok
	Jouko Skinnari /sd		Tapani Tölle /kesk
	Osmo Soininvaara /vihr		Raija Vahasalo /kok
	Astrid Thors /r		Anne-Mari Virolainen /kok
	Kauko Tuupainen /ps		Juha Väätäinen /ps
	Kari Uotila /vas		Tuula Väätäinen /sd

Valiokunnan sihteereinä jaostokäsittelyissä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko
valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen

valiokuntaneuvos Mari Nuutila
valiokuntaneuvos Marjo Hakkila

VASTALAUSE 1 /ps

Yleisperustelut

Perussuomalaiset on poliittiseen keskustaan sijoittuva johtava oppositiopuolue Suomessa. "Suomalaiselle parempi" -varjobudjetissamme olemme esittäneet vastuullisen, perustellun ja oikeudenmukaisen vaihtoehdon hallituksen esitykselle.

Vaihtoehtomme perustuu selviin arvovalintoihin. Olemme kansallismielinen ja kristillissosiaalinen puolue, jonka keskeisiä periaatteita ovat rehellisyys, oikeudenmukaisuus, inhimillisyys, tasa-arvo, työn ja yrittämisen kunnioittaminen sekä henkinen kasvu. Emme usko oikeistolaiseen rahavaltaan emmekä vasemmistolaiseen järjestelmävaltaan. Suhtaudumme terveen kriittisesti Euroopan unioniin ja siksi vastustamme EU:n velkaunionia sekä EU:n kampeamista Bryssel-johtoisen yhteisen raamibudjetoinnin liittovaltioksi.

Talouspoliittinen ohjelmamme edistää ihmisen oikeuksia keskitettyä valtaa ja suuria talousyksiköitä vastaan. Haluamme auttaa heikompiosaisia pärjäämään ja osallistumaan yhteiskunnan elämään. Korostamme PK-yrittäjyyden merkitystä tulevaisuuden talouskasvun lähteenä. Tahdomme rakentaa yhtenäistä Suomea koko valtakunnan laajuisesti. Lisäksi talouspolitiikan keinoin on turvattava Suomen sisäinen turvallisuus sekä uskottava ja itsenäinen maanpuolustus.

Yrittäjyys, työllisyys ja talouskasvu

Haluamme talouspolitiikalla edistää yrittäjyyttä, työllisyyttä ja talouskasvua. Esitämme investoimiseen kannustavan t&k-verotuen käyttöönottoa sekä tuotannollisten investointien verotuksessa hyväksyttävien poistojen kaksinkertaistamista. Esimerkiksi Hollannin malliin perustuva t&k-verotuki olisi taloudellisesti tehokas keino korvata Suomen nykyinen yritystukijärjestelmä, jonka vaikutukset ovat tutkitusti heikot.

Poistojen lisäys olisi puolestaan eräänlainen isänmaallisten yritysten verotuki. Se kannustaisi Suomeen uskovia yrityksiä investoimaan Suomeen myös vaikeina aikoina. Toimenpide voitaisiin rahoittaa pitämällä yhteisöverokanta entisellään.

Ajamme pienyrittäjien asemaa vastustamalla hallituksen esityksiä kotitalousvähennyksen leikkaamiseksi ja työvaltaisten alojen alv-helpotuksen poistamiseksi. Kotitalousvähennyksen leikkaaminen vahingoittaa etenkin vanhuksia ja lapsiperheitä. Lisäksi se ruokkii harmaata taloutta, minkä vuoksi hallituksen ajama toimenpide ei lopulta tuo paljonkaan lisätuloja valtiolle. Esitämme myös useita muita panostuksia työllistymisen edistämiseksi ja etenkin nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi.

Oikeudenmukaisempi verotus

Verotusta on kehitettävä oikeudenmukaisempaan suuntaan. Olemme valmiit korottamaan korkeatuloisten suomalaisten ansiotuloverotusta nostamalla ylimmän portaan marginaaliveroa. Lisäisimme myös uuden 5. portaan poikkeuksellisen suurituloisia henkilöitä varten. Valtion velka on kasvanut hälyttävällä tavalla viime vuosina ministeri Kataisen ohjaksissa, ja tarvitaan toimenpiteitä suunnan kääntämiseksi. Taantuman aikana olisi vaarallista tehdä suuria leikkauksia, minkä vuoksi oikea tapa on korottaa eniten ansaitsevien verotusta ainakin väliaikaisesti.

Valtio voisi saada lisätuloja myös varallisuusveron palauttamisella sekä verottamalla maltillisesti suursäätiöiden pääomatuloja. Nykyinen järjestelmä on luonut säätiöille veroedun, jonka hinta on vuosittain kymmeniä miljoonia euroja. Järjestelmä luo suhteettoman taakan muille toimijoille, sillä pienetkin yritykset, jotka toimivat markkinariskin alaisena, joutuvat maksamaan pääomaveroa, kun todella vauraat yhdistykset ja

säätiöt saavat vakaat pääomatulonsa verottomina.

Tasaverokehitys on pysäytettävä laskemalla energia- ja polttonesteverotusta. Tunnetun sanonnan mukaisesti bensapumpulla ei tuloja kysellä. Lisäksi polttonesteiden veronkorotus heikentää suomalaisen kuljetusalan kilpailukykyä. Edulliset energiahinnat on myös taattava sekä teollisuudelle että yksityishenkilöille, sillä Suomessa on talvella pystyttävä asumaan ja asuntoja lämmittämään.

Sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystalvetuista leikkaaminen on kestänytöntä. Hallituksen suunnittelema kuntien valtionosuuksien leikkaaminen nettomääräisesti 448 miljoonalla eurolla on vastuun pakoilua törkeimmillään. Osoittaa hallitukselta todellista selkärangattomuutta siirtää ikävät ratkaisut kuntapäätäjille. Kuntaliitto on varoittanut siitä, että hallituksen suunnitelmat pakottavat kuntia nostamaan veroasteitaan, mikä vauhdittaa entisestään tasaverokehitystä. Leikkauksien seurauksena kunnat joutuvat paitsi korottamaan veroja myös tinkimään perustalvetuiden laadusta ja saatavuudesta, mikä tulee vaikeuttamaan lukemattomien kotitalouksien arkea.

Talvetuiden heikentymisestä kärsivät erityisesti heikko-osaisimmat kuntalaiset. VAT:n ylijohtaja Aki Kangasharju on todennut, että julkiset talvetut vaikuttavat eriarvoisuuteen tällä hetkellä jopa enemmän kuin 1990-luvulta lähtien kasvaneet tuloerot. Suomella on jo nyt tutkitusti yksi OECD-maiden epätasa-arvoisimmista talvettydenhuoltojärjestelmistä, ja rikkaiden ja köyhien talvettyserot Suomessa ovat länsimaiden jyrkimpää.

Sosiaali- ja terveystalvetujen osalta esitämme useita parannuksia. Lasten ja nuorten mielenterveyteen tarvitaan lisäpanostusta, jotta psykiatrinen hoito ja terapiatalvetut voidaan turvata kaikille niitä tarvitseville. Köyhien lapsiperheiden ahdinkoon on puututtava, sillä yleinen asumistuki on jäänyt jälkeen hintojen noustessa. Esitämme myös omaishoidon tuen siirtämistä Kelalle sekä lisämäärärahaa tasokorotusta var-

ten. Sotaveteraanien kuntoutukseen on panostettava nyt tai ei koskaan.

Koulutus ja sivistys

Perussuomalaiset ovat valmiit sitomaan opintotuen indeksiin jo ensi vuonna. Opintotuki on jo vuosia laahannut nousevien elinkustannusten perässä, mikä on ajanut monet opiskelijat taloudellisesti vaikeaan asemaan. Opintotuen sitominen indeksiin maksaisi valtiolle noin 15 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi olisi selvitettävä yksinkertaisia toimenpiteitä, jotta opintotuelle kannustettaisiin tehokkaaseen opiskeluun ja jotta osa-aikainen työskentely onnistuisi ilman mutkasta byrokratiaa ja keinotekoisia tuloarajoja.

On panostettava myös yliopistojen laatuun sekä ammatilliseen koulutukseen koko maassa. Hallitus ei ilmeisesti usko koulutuksen arvoon, sillä sen kaavailemat leikkaukset uhkaavat viedä yli 2 000 opettajan työpaikan ammattikorkeakouluista lähivuosina. Leikkaukset kohdistuvat etenkin pääkaupunkiseudun ulkopuolella oleviin ammattikorkeakouluihin. Tällaista kehitystä ei voida hyväksyä. Ammatillisen koulutuksen laadusta ja saatavuudesta on huolehdittava koko maassa. Tarpeellisia uudistuksia on tehtävä, mutta ne on toteutettava harkitummin sekä maltillisemmalla aikataululla.

Myös yleissivistävään koulutukseen tarvitaan lisäajoituksia, jotta jatkuva lähikoulujen lakkauttaminen ja ryhmäkokojen paisuminen voidaan pysäyttää.

Maa- ja metsätalous

Maa- ja metsätalouden saralla on turvattava kotimaisen tuotannon edellytykset. Nykyinen tukipolitiikka on johtanut etenkin pienet ja keski-suuret tilat ahdinkoon. Esitämme parannuksia myös maatalouden ympäristötukeen.

Metsätalouteen tarvitaan lisäpanostuksia. Kemera-avustusten taso on jatkuvasti liian pieni ja laahaa jäljessä. Pienpuun energiatuki edellyttää lisäpanostuksia, jotta Suomesta voisi tulla puheiden mukaisesti uusiutuvan energiankäytön ja biotalouden edelläkävijämaa.

Maanpuolustus, poliisi ja tuomioistuimet

Suomen itsenäinen ja uskottava maanpuolustus on säilytettävä. Puolustusmäärärahojen jatkuva leikkaaminen on pysäytettävä välittömästi. Hallitusohjelma leikkaa puolustusvoimilta tämän vaalikauden aikana 200 miljoonaa euroa. Todelisuudessa puolustusvoimien säästötavoitteet joudutaan puolustusministerin arvion mukaan tuplaamaan, ellei jopa nelinkertaistamaan, kuten pääesikunnassa on laskettu.

Perussuomalaiset on ainoa puolue, joka johdonmukaisesti ennen vaaleja ja vaalien jälkeen on vastustanut leikkauksia ennestäänkin niukoihin puolustusmenoihimme. Perussuomalaisten lisäyksesitys puolustusbudjettiin takaa sen, ettei puolustusvoimien rakennemuutos ryöpsähdä hallitsemattomaksi ja että jokapäiväinen toiminta — esimerkiksi varusmiesten maastovuorokaudet, reserviläisten kertausharjoitukset, ilmavoimien hävittäjien lentotunnit ja merivoimien alusvuorokaudet — säilyvät kohtuullisella tasolla.

Samoin on lopetettava poliisien resurssien karsiminen, jotta yhteiskunnan turvallisuutta voidaan ylläpitää. Hallituksen politiikka tässä asiassa on edesvastuutonta, sillä se kostautuu lukuisina ongelmina tulevaisuudessa. Harmaan talouden tehokkaaseen torjuntaan on päästävä myös poliisin toiminnassa nopeammin kuin mikä olisi mahdollista talousarvioesityksessä ehdotetuin resurssein, jotka eivät vastaa hallituksen hallitusohjelmassa lupailtua kärkihankepanostusta. Harmaan talouden vastainen toiminta edellyttää lisäresursseja, jotka maksavat itsensä ajan kuluessa takaisin. Esitämme myös lainsäädännöllisiä muutoksia, joilla harmaa talous ja talousrikolliset saataisiin paremmin kuriin.

Esitämme lisäresursseja myös tuomioistuimille. Käräjäoikeuksien juttumäärät ja työpaineet ovat jo pitkään olleet kovia, mikä merkitsee kansalaisten oikeusturvan heikentymistä. Suomen valtio saa jatkuvasti moitteita juttujen yli-pitkistä käsittelyajoista Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta ja joutuu maksamaan viivästyskorvauksia. Toisaalta on huolehdittava syytätälaitoksen resursseista. Etenkin harmaaseen talouteen liittyvät rikosoikeudenkäynnit ovat

vaativia sekä laajuutensa että talousrikossyytäjille tarpeellisen erityiskouluttautumisen vuoksi.

Liikennepolitiikka

Hallitus ei ole valmis tekemään tarvittavia investointeja tie- ja rataliikenteeseen, vaikka asiantuntijoiden mukaan olisi edullisempaa hoitaa ylläpito kunnolla nyt kuin ryhtyä isompiin korjaustalkoisiin tulevaisuudessa. Tässä hallitus antaa kansallisen pääoman valua hiekkaan. Perussuomalaisten mielestä pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen maassa hyväkuntoinen rata- ja tieverkosto on edellytys kansalaisten tasa-arvoiselle kohtelulle. Sillä luodaan toimintaedellytyksiä yrityksille, jotta ne pystyvät toimimaan maamme reuna-alueilla, ja samalla pidetään nykyistä paremmin koko Suomi asuttuna.

Säästökohteita

Esitämme varjobudjetissamme useita konkreettisia säästökohteita, kuten leikkauksia kehitysyhteistyöstä, lähialueista ja puoluetuista. Lisäksi on mielestämme tarpeen aloittaa toimenpiteitä pidemmän tähtäimen säästöjen toteuttamiseksi.

Esimerkiksi Suomen nykyinen pakkoruotsilainsäädäntö aiheuttaa huomattavia hallinnollisia kustannuksia valtiolle ja kunnille. Nämä kustannukset ovat tarpeettomia etenkin niillä alueilla, joilla ruotsia äidinkielenään puhuvien määrä on häviävän pieni. Esitämme pakkoruotsin valtion- ja kansantaloudellisten kokonaiskustannusten selvittämistä, jotta voitaisiin paremmin arvioida tarvittavien toimenpiteiden laajuutta. Selvitystyön toteutus voitaisiin antaa Valtion taloudelliselle tutkimuslaitokselle (VATT).

Maahanmuuton väärinkäytökset aiheuttavat Suomelle mittavia kustannuksia, jotka olisi tarkemmin selvitettävä. Tarvitaan tiukempaa lainsäädäntöä etenkin perheenyhdistämistapausten käsittelyä varten.

Nykyisessä hallintobyrokratiassa on paljon tehostamisen varaa. Esimerkiksi päällekkäiset ohjelmistoratkaisut aiheuttavat mittavia tappioita, jotka voitaisiin välttää paremmalla suunnit-

telulla. Kuitenkin tärkeimpiä ongelmia on ylhäältäpäin tulevan valvonnan lisääntyminen, mikä on johtanut jatkuvaan lippujen ja lappujen täyttämiseen. Tämä trendi on vain lisännyt henkilöstön stressiä ja turhautumista. Perussuomalaiset haluaisivat käynnistää systemaattisen ohjelman tarpeettoman ja henkilöstöä rasittavan byrokratian vähentämiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 1

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin tarpeettoman hallintobyrokratian vähentämiseksi.

Vastalauseen lausumaehdotus 2

Eduskunta edellyttää, että hallitus teettää selvityksen pakkoruotsin valtion- ja kansantaloudellisista kokonaiskustannuksista.

Vastalauseen lausumaehdotus 3

Eduskunta edellyttää, että tuomioistuinten ja syyttäjälaitokselle osoitetaan enemmän resursseja käsittelyaikojen lyhentämiseksi.

Vastalauseen lausumaehdotus 4

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin sisäisen turvallisuuden vahvistamiseksi lisäämällä poliisi-, tulli- ja rajavartiolaitoksen resursseja.

Vastalauseen lausumaehdotus 5

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin turvapaikka- ja perheen yhdistämismenettelyn tiukentamiseksi sekä kotouttamista tarvitsevan maahanmuuton hillitsemiseksi.

Vastalauseen lausumaehdotus 6

Eduskunta edellyttää, että hallitus asettaa kehitysavun tehokkuuden päämääräksi käytännön tulokset kohdemaassa eikä bruttokansantuotteen 0,7 prosentin osuuden saavuttamisen Suomessa hinnalla millä hyvänsä.

Vastalauseen lausumaehdotus 7

Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa maamme yleiseen asevelvollisuuteen poh-

jautuvan itsenäisen ja uskottavan puolustuksen koko valtakunnan alueella.

Yksityiskohtaiset perustelut

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 21

EDUSKUNTA

90. Eduskunnan muut menot

50. Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (kiinteä määräraha)

Mielestämme eduskunnan ryhmäkanslioiden tukea voidaan nykyisessä taloudellisessa tilanteessa leikata. Ehdotamme tukeen 15 prosentin leikkauksen vuoden 2011 tasosta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentilta 21.90.50 vähennetään 600 750 euroa eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukemiseen ehdotetusta määrärahasta.

Pääluokka 23

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

20. Poliittisen toiminnan avustaminen

50. Puoluetoinnin tukeminen (kiinteä määräraha)

Vuodesta toiseen ovat puolueet saaneet valtiolta yhä suurempia puoluetukiaisia. Viime vuosien vaalirahaskandaalit ovat kuitenkin osoittaneet, ettei monilla puolueilla ole puutetta rahasta. Enemmänkin kyse on lainkuuliaisuuden ja moraalien puutteesta.

Valtiovalta pyrkii säästämään kaikessa mahdollisessa. Puoluetuen olisi syytä olla säästökohteena siinä, missä monet kansalaisten arkipäi-

vän elämää läheisemmin koskettavat peruspalvelutkin ovat. Puolueiden tulisi näin ollen omalta osaltaan osallistua yhteisiin säästötalkoisiin. Ehdotamme tukeen 15 prosentin leikkauksen vuoden 2011 tasosta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentilta 23.20.50 vähennetään 3 400 000 euroa puolue toiminnan tukemiseen ehdotetusta määrärahasta.

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Lähialueyhteistyö

66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Lähialueyhteistyö oli alun perin tarkoitettu väliaikaiseksi, mutta hankkeiden määrä on vuosien varrella paisunut niin, että rahan lahjoittamisesta on tullut kiinteä osa Suomen ulkopolitiikkaa. Väliaikaisesta järjestelystä on tullut vakinainen, vaikka apu alkuaan oli tarkoitettu vain siirtymäkauden ajaksi. Suomi on maksanut vuosina 2004—2011 lähialueyhteyden kohdemaihin yhteensä noin 340 miljoonaa euroa, josta 142 miljoonaa on mennyt Venäjälle. Voi perustellusti kysyä: Onko mitään järkeä siinä, että Suomi lainaa maailmalta miljardeja euroja, joista osa annetaan Venäjän valtiolle? Venäjä on kuitenkin luonnonvaroiltaan maailman rikkaimpiin kuuluva maa. Useita lähialueyhteistyöhankkeita on mahdollista karsia Suomen valtiontalouden tasapainottamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentilta 24.20.66 vähennetään 3 500 000 euroa lähialueyhteistyöhön ehdotetusta määrärahasta.

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Nykyistä kehitysavun määrärahojen tasoa voitaisiin leikata yleisen säästölinjan mukaisesti. Pidämme suorastaan pöyristyttävänä sitä, että hallitus on lisännyt kehitysapumäärärahoja tilanteessa, jossa kotimaamme talous on merkittävästi heikentynyt. Hyväksymme sen, että luonnonkatastrofien tai tautiepidemioiden aiheuttamaa inhimillistä hätää lievitetään suomalaisten veronmaksajien rahalla.

Leikkaukset olisi kohdistettava niin, että karjittaisiin erityisesti niiltä kansainvälisiltä järjestöiltä, joiden toiminnan kuluista huomattava osa katoaa hallintoon ja korruptioon. Samoista syistä tulee vähentää suoria tukia toisille valtioille. Kehitysapu tulisi kohdistaa ennen kaikkea pienemmille suomalaisille järjestöille, jotka toimivat kustannustehokkaasti ja ruohonjuuritasolla vaikuttaen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentilta 24.30.66 vähennetään 250 000 000 euroa varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ehdotetusta määrärahasta.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Käräjäoikeuksien juttumäärät ja työpaineet kasvavat vuonna 2012, koska taloudellinen taantumavaihe aiheuttaa velkomus- ja maksukyvyttömyysasioiden määrän selvää lisääntymistä. Sama on nähtävissä suurten, pitkiä käsittelyaikoja vaativien talousrikosjuttujen osalta. Turvapaikka-asioiden oikeuskäsittely Helsingin hallinto-oikeudessa vaatii lisäresursseja.

Markkinaoikeuden lisääntyvä ruuhkautuminen 2012 on ilmeistä julkisia hankintoja koskevien kilpailutusriitojen jatkuvan lisääntymisen takia.

Sanotut epäkohdat merkitsevät kansalaisten oikeusturvan huonontumista etenkin juttujen käsittelyaikojen pidentymisen muodossa, mistä Suomen valtio saa jatkuvasti moitteita Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta ja joutuu mak samaan viivästyskorvauksia.

Perustuslakivaliokunta on esittänyt tuomioistuinten toiminnan rahoituksen varmistamiseksi 2 miljoonaa euroa. Lakivaliokunta ja hallintovaliokunta taas vaativat momentille lisärahaa vedoten muun muassa turvapaikka-asioiden käsittelyaikojen nopeuttamiseen ja harmaan talouden torjuntaan. Kuten edellä mainittujen valiokuntien lausunnoista voi havaita, ovat talousarvioesityksessä mitoitettut toimintamenot tuomioistuimille riittämättömät epäkohtien lisääntymisen estämiseksi saati niiden poistamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.10.03 otetaan lisäyksenä 4 000 000 euroa muiden tuomioistuinten toimintamenoihin.

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Syyttäjälaitos on yksi tärkeä lenkki siinä monialaisessa viranomaistoiminnassa, jonka tehokkaalla ja koordinoitulla järjestelyllä laajamittaiseksi paisunutta harmaata taloutta voidaan merkittävästi karsia. Ne rikosoikeudenkäynnit, joissa valtiolla on tilaisuus saada "harmaata" rahaa miljoonienkin eurojen edestä, ovat usein erittäin vaativia sekä laajuutensa että talousrikossyyttäjille tarpeellisen erityiskouluttautumisen osalta.

Talousarvioesityksessä syyttäjälaitokselle ehdotettu toimintaresursointi ei ota yllä mainittuja erityistarpeita riittävällä tavalla huomioon. Syyttäjistön talousrikoskoulutuksen ja yleisen kapasiteetin osalta on asianmukaisesti varauduttava siihen talousrikosprosessien lisääntymiseen, mitä hallituksen lupaama harmaan

talouden vastainen kärkihanketoiminta tuo tullessaan jo vuonna 2012.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.30.01 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa syyttäjälaitoksen toimintamenoihin.

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Poliisin toimintamenoihin on kahdesta syystä saatava enemmän resursseja kuin mitä talousarvioesityksessä on ehdotettu: 1) harmaan talouden torjunta; 2) poliisin kenttätöiminnan näkyvyyden ja viivytyksettömyyden tehostaminen.

Harmaan talouden tehokkaaseen torjuntaan on päästävä myös poliisin toiminnassa nopeammin kuin mikä olisi mahdollista talousarvioesityksessä ehdotetuin resurssein, jotka eivät vastaa hallituksen hallitusohjelmassa lupailtua kärkihankepanostusta. Poliisin esitutkintavoimavarojen välitön vahva lisäys on olennainen edellytys harmaan talouden torjunnassa tarvittavan monialaisen viranomaisyhteistyön tehokkaassa käynnistymisessä. Nopeastikin saavutettavissa oleva nettohyöty on laskettavissa sadoissa miljoonissa euroissa, jos tuntuva lisäresursointi toteutetaan jo vuonna 2012.

Tavalliselle kansalaiselle havaittava poliisin läsnäolo on nykyisellään riittämätöntä sekä kansalaisten yleisen turvallisuudentunteen kannalta kuin myös järjestyshäiriöihin taipuvaisten elementtien etukäteiseksi hillitsemiseksi. Rikostapauksissa ja muissa kriisitilanteissa tarvittava konkreettinen poliisiapu viipyy suurten asutuskeskusten ulkopuolisessa Suomessa usein liian kauan. Näiden epäkohtien vähentämiseksi poliisin kenttätöiminta vaatii lisärahoitusta, koska

kenttätöiminnan tehostamiseen ei voida riittävästi päästä poliisin sisäisiin siirtoihin, joilla pape-ritöitä tekevien "konttoripoliisien" vakansseja siirrettäisiin varsinaiseen kenttätöimintaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 26.10.01 otetaan
lisäyksenä 20 000 000 euroa poliisin
toimintamenoihin*

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirto- määräraha 2 v)

Rajavartiolaitoksella on kasvava merkitys Suo-
men ja myös muun EU-alueen turvallisuuden
kannalta kansainvälistyvän ja monipuolistuvan
ns. rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa,
myös ihmiskauppa sekä eräät harmaan talouden
ilmenemismuodot mukaan lukien. Lisäksi raja-
vartiolaitoksen merkitys on korostunut maahan
turvapaikan hakijoina pyrkivien valvonnassa.
Myös meritoiminnan (meripelastuspalvelut, öl-
jypäästöjä koskeva toiminta) voidaan arvioida
vaativan lisääntyviä voimavaroja.

Talousarvioesityksessä 2012 ei ole asianmu-
kaisella tavalla huomioitu yllä sanottua rajavar-
tuitoksen monipuolisen tehtäväkentän laadul-
lista ja määrällistä kasvua. Toimintojen tyydyt-
tävä taso saati kehittäminen ovat vaarantumassa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 26.20.01 otetaan
lisäyksenä 5 000 000 euroa Rajavartio-
laitoksen toimintamenoihin.*

40. (26.40, osa) Maahanmuutto

63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vas- taanotto (arviomääräraha)

Perussuomalaisen mielestä maahanmuuton kus-
tannuksista voitaisiin löytää jo ehdotettujen vä-
hennysten lisäksi säästökohteita. Säästöjä ei kui-
tenkaan tule kohdentaa turvapaikkahakemusten
käsittelyyn, koska tämä lisää ruuhkia ja kustan-

nuksia vastaanottokeskuksissa. Sen sijaan sääs-
töjä pitäisi hakea turvapaikka- ja perheenyhdis-
tämismenettelyn tiukentamisella.

Keskeiseksi ongelmaksi on muodostumassa
perheen yhdistäminen. Jonossa on tällä hetkellä
noin 10 000 hakemusta. Suomen harjoittama po-
litiikka on huomattavasti leppämpiä kuin mui-
den EU-maiden. Uusien selvitysten tekeminen ei
riitä, vaan järjestelmän hyväksikäyttöön on puu-
tuttava konkreettisella tavalla. Perheen yhdistä-
mistä hakevilta on esimerkiksi Ruotsin ja Tans-
kan tapaan edellytettävä pitävää näyttöä henki-
öllisyydestä ja väitetystä sukulaisuussuhteesta.
Ruotsissa uusi käytäntö on johtanut perheen-
yhdistämistapausten romahdukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentilta 26.40.63 vähennetään
10 000 000 euroa turvapaikanhakijoi-
den vastaanottamiseen ehdotetusta
määrärahasta.*

Pääluku 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLIN- NONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirto- määräraha 2 v)

Hallitusohjelma leikkaa puolustusvoimilta tä-
män vaalikauden aikana 200 miljoonaa euroa.
Todellisuudessa puolustusvoimien säästötavoit-
teet joudutaan puolustusministerin arvion mu-
kaan tuplaamaan, ellei jopa nelinkertaistamaan,
kuten Pääesikunnassa on laskettu. Hallitus on
täysin kohtuuttomalla leikkauslinjallaan naker-
tamassa mahdollisuuksiamme itsenäiseen ja us-
kottavaan puolustukseen. Mikään muu hallin-
nonala ei joudu tällaisen höykytyksen kohteek-
si. Kun jalkaväkimiinatkin tullaan tuhoamaan,
eduskunnan ratifioitua kuluvana syksynä Otta-
wan sopimuksen hallituksen esityksen mukai-
sesti, ei koko maata voida enää puolustaa. Sääs-

töt on pitkälti jo aikaisemmin säästetty puolustushallinnossa, tulevat leikkaukset syövät suoraan puolustusvoimien suorituskykyä.

Perussuomalaisten lisäyksesitys puolustusbudjettiin takaa sen, ettei puolustusvoimien rakennemuutos ryöpsähdä hallitsemattomaksi ja että jokapäiväinen toiminta, kuten varusmiesten maastovuorokaudet, reserviläisten kertausharjoitukset, Ilmavoimien hävittäjien lentotunnit ja Merivoimien merivuorokaudet, säilyy kohtuullisella tasolla. Erityisen vakavia hallituksen budjetissaan esittämät leikkaukset ovat maavoimien alueellisille joukoille, joiden materiaalin ajantasaistaminen on suunniteltu neljälle seuraavalle vuodelle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 27.10.01 otetaan lisäyksenä 46 000 000 euroa sotilaallisen maanpuolustuksen toimintamenoihin.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Verotus ja tullitoimi

02. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Tullilaitoksella on kasvava merkitys Suomen ja myös muun EU-alueen kannalta kansainvälistyvän ja monipuolistuvan ns. rajat ylittävän rikollisuuden ja harmaan talouden torjunnassa.

Talousarvioesityksessä 2012 ei ole asianmukaisella tavalla huomioitu yllä sanottua tullilaitoksen monipuolisen tehtäväkentän laadullista ja määrällistä kasvua. Toimintojen tyydyttävä taso saati kehittäminen ovat vaarantumassa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 28.10.02 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa tullilaitoksen toimintamenoihin.

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Harmaan talouden systemaattista tarkastustoimintaa hoitavat aluehallintoviranomaisten tarkastajat. He toteuttavat tarkastukset lähinnä työsuojelun näkökulmasta. Heidän tarkastuskäynteillään saadaan kattava kuva myös yritysten hallinnon ja talouden tilasta. He tekevät yhteistyötä verottajan ja poliisin kanssa. Tarkastajien määrä on riittämätön.

Ehdotetaan 2 milj. euron lisämäärärahaa uusien tarkastajien virkojen saamiseen. Määrärahalla saadaan 25 uutta virkaa. Lisäksi viraston muista tehtävistä voidaan siirtää ja kouluttaa henkilöitä tarkastajiksi. Kunkin tarkastajan vaikutus verotulojen kertymiseen on moninkertainen omaan palkkaansa nähden.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 28.40.01 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa harmaan talouden tarkastustoiminnan tehostamiseen.

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

32. Ylimääräinen määräraha Ahvenanmaan maakunnalle (siirtomääräraha 3 v)

Ahvenanmaalle on hallituksen esityksessä varattu ylimääräinen 50 miljoonan euron määräraha sähkökaapelin rakentamista varten maakunnan ja Manner-Suomen välille. Asiasta on päättänyt Ahvenanmaan valtuuskunta, jolle on Ahvenanmaan itsehallintolaissa annettu laaja valta tehdä merkittäviäkin taloudellisia päätöksiä itsehallintoalueen eduksi Suomen valtion kustannuksella. Päätökset eivät sinänsä edellytä eduskunnan hyväksyntää, vaan valtion taholta ne vahvistaa ta-

savallan presidentti. Toisaalta eduskunnalla on viimekätinen budjettivalta asiassa, sillä valtion taloudesta päättää aina eduskunta. Mielestämme Ahvenanmaan olisi tässä vaikeassa taloustilanteessa osallistuttava säästötalkoisiin, minkä vuoksi näin merkittävää investointia ei voida pitää hyväksyttävänä vuoden 2012 budjetissa. Tässä on muistettava, että Ahvenanmaa on joka tapauksessa valtiolta suhteellisesti eniten tukea saava maakunta.

Lisäksi on syytä periaatetasolla kyseenalaistaa päätöksentekojärjestelmä, joka antaa Ahvenanmaan valtuuskunnalle näin merkittävän vallan tehdä suuren mittaluokan taloudellisia päätöksiä, joiden rahoituksesta vastaavat suomalaiset veronmaksajat. Ahvenanmaan itsehallinto ei edellytä eikä oikeuta sitä, että Suomen valtio voidaan velvoittaa suuriin infrastruktuurihankkeisiin Ahvenanmaan hyväksi ilman eduskunnan päätöstä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman.

Vastalauseen lausumaehdotus 8

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin rajoittaakseen Ahvenanmaan valtuuskunnan oikeutta päättää tietyistä budjetin määrärahoista ilman eduskunnan hyväksyntää.

90. Kuntien tukeminen

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Suunniteltu kuntien valtionosuuksien leikkaaminen nettomääräisesti 448 miljoonalla eurolla on vastuun pakoilua pahimmillaan. Osoittaa hallitukselta todellista selkärangattomuutta siirtää ikävät ratkaisut kuntapäätäjille. Leikkauksien seurauksena kunnat joutuvat paitsi korottamaan veroja myös tinkimään peruspalveluiden laadusta ja saatavuudesta, mikä tulee vaikeuttamaan lukemattomien kotitalouksien arkea. Palvelui-

den heikentymisestä kärsivät erityisesti heikko-osaisimmat kuntalaiset, joilla ei ole mahdollisuutta hankkia tarvitsemiaan palveluita muualta. VATT:n ylijohtaja Aki Kangasharju on todennut julkisten palvelujen vaikutuksen eriarvoisuuteen olevan tällä hetkellä suurempi kuin 1990-luvulta lähtien rajusti kasvaneilla tuloeroilla. Suomella on jo nyt tutkitusti yksi OECD-maiden epätasa-arvoisimmista terveydenhuoltojärjestelmistä, ja hallituksen leikkaukset tulevat tätä epätasa-arvoa vain pahentamaan.

Vastalauseen lausumaehdotus 9

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin kuntien rahoituksen vahvistamiseksi peruspalveluiden tasavertaisen saatavuuden turvaamiseksi.

92. EU ja kansainväliset järjestöt

69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)

Suomi maksaa Euroopan unionille jäsenmaksua, joka perustuu arvonlisäveropohjaan ja bruttokansantuloon. Tämän lisäksi Suomi osallistuu Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnettävän EU-maksuhelpotuksen rahoitusosuuden maksamiseen ensi vuonna 94 000 000 eurolla. Tämä on täysin käsittämätöntä. Suomen pitää käynnistää välittömästi neuvottelut tämän Kankkulan kaivoon heitetyn rahoitusosuuden poistamiseksi kokonaan. Neuvottelujen vauhdittamiseksi ehdotamme, että Yhdistyneen kuningaskunnan maksuhelpotukseen ehdotettu määräraha poistetaan jo ensi vuoden talousarviosta.

Vastalauseen lausumaehdotus 10

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin neuvotteluiden käynnistämiseksi EU:ssa Iso-Britannialle maksettavan EU-jäsenmaksuhelpotuksen lakkauttamiseksi.

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Yleissivistävä koulutus

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Yleissivistävän koulutuksen laatu ja kouluveroston kattavuus tulee taata tasaveroisesti koko Suomessa. Peruskoulujen sekä lukioiden lakkauttamiset ja kasvavat luokkakoot ovat selkeitä merkkejä opetusalan riittämättömästä rahoituksesta. Määrärahojen riittämättömyys johtaa koulujen lakkauttamiseen etenkin syrjäseuduilla. Peruskoulu- ja lukio-opetuksen tasapuolinen saatavuus asuinpaikkakunnasta riippumatta tulisi olla jokaisen Suomen kansalaisen oikeus ja mahdollisuus. Koulujen lakkauttaminen asettaa-kin tässä suhteessa kansalaiset eriarvoiseen asemaan.

Liian suuret luokkakoot on yleisesti tiedostettu ongelma maassamme. Suuri luokkakoko oppilaitoksissamme on ongelmallinen asia niin oppilaiden kuin opettajienkin näkökulmasta. Pienemmät opetusryhmät mahdollistavat laadukkaamman ja yksilöidymmän opetuksen, mikä puolestaan heijastuu oppilaiden opintomenestyksessä. Lisäksi liian suuriksi paisuneet opetusryhmät saattavat olla vaaraksi oppilaiden ja opettajien henkisen hyvinvoinnin kannalta. Riittävät määrärahat on ehdoton edellytys kattavan ja laadukkaan yleissivistävän koulutuksen tasapuoliselle järjestämiselle koko Suomessa.

Vastalauseen lausumaehdotus 11

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin varmistaakseen riittävät taloudelliset resurssit yleissivistävään opetukseen laadun takaamiseksi.

20. Ammatillinen koulutus

30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Valtionosuutta ja -avustusta ammattikoulujen käyttökustannuksiin on lisätty vuodesta 2011. Kun otetaan huomioon rakennusten kunnan heikkeneminen ja inflaation aiheuttamat lisäkustannukset ammattikoulujen tarvikehankintojen kohdalla, suunniteltu lisämääräraha ei ole riittävä. Suomen ulkomaankaupan tarpeet ovat ennen kaikkea laadulliset, eikä voida ottaa riskiä siinä, että opiskelijoilla ei ole työvälineitä ja materiaalia ammattitaidon rakentamiseen. Myöskään opetuksen laadusta ei voi tinkiä.

Vastalauseen lausumaehdotus 12

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin varmistaakseen riittävät taloudelliset resurssit ammatilliseen opetukseen laadun takaamiseksi.

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Valtionosuutta ja -avustusta ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin on lisätty noin viisi prosenttia enemmän verrattuna vuoteen 2011. Kun otetaan huomioon rakennusten kunnan heikkeneminen ja inflaation aiheuttamat lisäkustannukset ammattikorkeakoulujen tarvikehankintojen kohdalla, lisämäärärahan osoittaminen on tarpeen. Suomen ulkomaankaupan tarpeet ovat ennen kaikkea laadulliset, eikä voida ottaa riskiä siinä, että opiskelijoilla ei ole työvälineitä ja materiaalia riittävän ammattitaidon rakentamiseen.

Vastalauseen lausumaehdotus 13

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin varmistaakseen riittävät taloudelliset resurssit ammattikorkeakoulujen toiminnan laadun takaamiseksi.

50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Suomalaisten yliopistojen toimintaan panostaminen on merkittävä tapa vaikuttaa kokonaisvaltaisesti maamme sivistyksen ja kansainvälisen kilpailukyvyn tilaan tulevaisuudessa. Yliopistoille tulee taata riittävät resurssit ylläpitää ja kehittää opetus- ja tutkimustoimintaa. Vain tällä tavoin voidaan varmistaa suomalaisen akateemisen tutkimustyön laatu sekä tuottaa niin yksityiselle kuin julkisellekin sektorille osaavaa korkeakoulutettua työvoimaa tulevaisuudessa.

Yliopistot ovat keskeisessä roolissa innovaatioiden ja uusien yritysten synnyn kannalta. Innovaatiotoiminta ja yrittäjäyys puolestaan ovat omiaan edistämään positiivista kansantalouden kehitystä. Korkealuokkainen akateeminen tutkimus ja työvoima houkuttelevat myös ulkomaisia yrityksiä maahamme. Yliopistojen valtionrahoituksen tulee mahdollistaa yliopistojemme jatkuva kehitys ja näin ollen edesauttaa talouskasvua sekä luoda yhä vankempaa pohjaa suomalaiselle sivistys- ja kulttuuritoiminnalle.

Vastalauseen lausumaehdotus 14

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin varmistaakseen riittävät taloudelliset resurssit yliopistojen toiminnan laadun takaamiseksi.

70. Opintotuki*55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)*

Opintotuen sitominen indeksiin kuuluu hallituksen lupauten listalle, mutta toteutus olisi vasta joskus tulevaisuudessa. Perussuomalaiset ovat valmiita korjaamaan tämän epäkohdan ja sitomaan opintotuen indeksiin jo ensi vuonna. Opintotuki on jo vuosia laahannut nousevien elinkustannusten perässä, mikä on ajanut monet opiskelijat taloudellisesti vaikeaan asemaan. Jos Suomessa halutaan säilyttää aidosti tasavertaiset mahdollisuudet opiskeluun tulotasosta tai sosiaaliluokasta riippumatta, on opintotuen mahdollistettava päätoiminen opiskeleminen kaikille halukkaille ja kyvykkäille.

Opintoraha on tällä hetkellä korkeimmillaan toisen asteen opiskelijoille 246 euroa kuukau-

desa ja kolmannen asteen opiskelijoille 298 euroa kuukaudessa, johon sisältyy ateriatuki. Asumislisää maksetaan korkeimmillaan 201,6 euroa kuukaudessa. Yksin asuva toisen asteen opiskelija saa siis enimmillään 447,6 euroa kuukaudessa. Tämä määrä pakottaa yhä useamman opiskelijan osa-aikatoihin, mikä on omiaan pidentämään opintoaikaa ja siirtää vakituiseen työelämään siirtymistä kauemmas. Tämä ei ole linjassa sen tarpeen kanssa, että työuria tulisi pidentää.

Opintotuen sitominen indeksiin aiheuttaa noin 15 miljoonan euron kustannuksen vuodessa. Ensi vuonna opintotuen korottaminen voidaan kuitenkin käytännössä toteuttaa vasta uuden lukukauden alkaessa syksyllä. Näin ollen opintotuen korottamisesta aiheutuva kustannus on vuonna 2012 noin 4,4 miljoonaa euroa.

Vastalauseen lausumaehdotus 15

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa esityksen opintotuen sitomiseksi indeksiin vuonna 2012.

91. Nuorisotyö*51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v)*

Euroopan talouden voimakas heikkeneminen heijastuu myös Suomessa työpaikkojen vähentymisenä. Työttömyys on yksi merkittävimmistä nuoria syrjäyttävistä tekijöistä. Koska syrjäytymistä tulee tapahtumaan tulevaisuudessa mahdollisesti kasvavissa määrin, hallituksen esittämä summa nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön ei ole riittävä. Hallituksella on mahdollisuus tehostaa varojen käyttöä, mutta lisämäärärahalla varmistetaan, että sosiaaliset pelastustoimet ovat myös tehokkaita ja nuorten syrjäytymistä saadaan sitä kautta vähennettyä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 29.91.51 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön

Pääluokka 30

**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN
HALLINNONALA**

Vastalauseen lausumaehdotus 16

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin oman elintarviketuotannon turvaamiseksi ja peruuttaa maa- ja metsätalousministeriön pääluokkaan kehyskaudelle osoitetut leikkaukset.

20. Maatalous

Suomessa ei ole Euroopan unioniin liittymisen jälkeen osoitettu määrärahoja pienten ja keski suurten tilojen investointeihin. Kansallinen maatalouspolitiikka on vääristynyt ja keskittynyt ainoastaan suurten tilojen suosimiseen. Maaseudun kehityksen ja elinvoimaisuuden turvaaminen vaatii kilpailun tervehdyttämistä sallimalla myös pienemmille tiloille kasvun mahdollisuuden.

Pienillä tiloilla rakennus- ja konekanta on viimeisten kahden vuosikymmenen aikana vanhentunut ja jäänyt jälkeen investointitukien puutteen vuoksi.

Viite: TAA 418/2011 vp.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että luvun 30.20 uudelle momentille otetaan lisäyksenä 19 000 000 euroa pienten ja keski suurten maatilojen investointitukiin.

40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Maatalouden toimintaedellytysten säilyminen ja kehittyminen edellyttävät, että kansallinen panostus on riittävä. Tilatukijärjestelmän mukainen kansallinen tuki on pidettävä kestävällä tasolla, että kotimaisen ruuantuotannon ja palveluiden saatavuus turvataan.

Maaseudulla ei ole varaa menettää maatalouden työpaikkoja hallituksen lyhytnäköisen leik-

kauspolitiikan uhrina. Maataloudenharjoittajien elin- ja työolot ovat kotimaisen maatalouden haasteiden kurimuksessa. Maatilojen tulokehitys on jo pitkään ollut sillä tasolla, että se uhkaa kotimaisen tuotannon tulevaisuutta ja syö viljelijäperheiden entistä pääomaa.

Edellisen hallituskauden aikana maatalouden kannattavuus heikkeni nousevan kustannustason vuoksi sietokyvyn rajoille. Tästä johtuen ei ole edellytyksiä leikata viljakasvien ja puutarhatuotteiden kansallisesta tuesta, vaan tukea tulee korottaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.20.40 otetaan lisäyksenä 30 000 000 euroa maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen

43. Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v)

Maatalouden ympäristötuen tarkoitus on maa- ja puutarhatalouden kestävä harjoittamisen tukeminen. Tukiehtoja noudattava tuotanto kuormittaa ympäristöä nykyistä vähemmän, luonnon monimuotoisuuden ja maatalouden kulttuurimaisemien säilyminen turvataan ja tuotannon harjoittamisen edellytykset säilyvät hyvinä myös pitkällä aikavälillä.

Kestävän maatalouden yhtenä tavoitteena ovat terveet ja hyvinvoivat tuotantoeläimet. Hallitus leikkaa määrärahoja ympäristön ja eläinten kustannuksella, vaikka esimerkiksi Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaiset toimenpiteet tarvitsevat lisätukea. Perinteinen ympäristötuki on kaavailtua viherryttämistä järkevämpi tukimuoto kotimaisen ruuantuotannon kannalta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.20.43 otetaan lisäyksenä 12 000 000 euroa maatalouden ympäristötukeen, eläinten hyvinvointia edistäviin tukiin ja ei-tuotannollisiin investointeihin

45. Luopumistuet ja -korvaukset ja pellonmetsitystuki (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus esittää maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamista siten, että pellon vuokrauksesta luopumistapana luovutaan. Haluamme säilyttää pellon vuokrauksen vaihtoehtona uudessakin luopumistukijärjestelmässä. Lisäksi ehdotamme tilan sukupolvenvaihdosehtojen muuttamista, siten että tukeen kelpuutetaan myös tilat, joiden yrittäjätulo on merkittävästi alhaisempi kuin nykyinen tapauksesta riippuva (9 000—10 000 euroa) vaatimus, esimerkiksi 5 000 euroa. Tämä helpottaa erityisesti pienten ja keskisuurten tilojen sukupolvenvaihdoksia perhepiirissä.

Suomen maaseudun elinvoimaisena pitämisen vuoksi vähäosaisempaa viljelijäväestöä ei tule hallinnollisin keinoin pakottaa luopumaan heikommin ehdoin kovalla työllä hankituista perintötiloista vaaditun suurtilalinjan toteuttamiseksi. Suurempi viljelijäväestön määrä turvaa maatalouden jatkuvuuden Suomessa myös tulevaisuudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.20.45 otetaan lisäyksenä 29 000 000 euroa luopumistukiin, korvauksiin ja pellonmetsitystukiin.

60. Metsätalous*41. Metsäpuiden siemenhuolto (siirtomääräraha 2 v)*

Metsäpuiden siemenhuollon tarkoitus on edesauttaa metsäpuiden siemenviljelysten perustamista ja nuoruusvaiheen hoitoa. Metsätalouden käytössä on jatkuvasti oltava saatavilla riittävästi alkuperältään kasvupaikan olosuhteisiin sopivaa ja hyvälaatuista puuntaimea. Määrärahan osoittamisella halutaan turvata etenkin luonnonpopulaatioiden parhaiden puuyksilöiden, niin sanottujen pluspuiden laatu ja saatavuus siemenviljelyksiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.60.41 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa metsäpuiden siemenhuoltoon

42. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)

Vuonna 2012 alueelliset metsäkeskukset yhdistyvät valtakunnalliseksi Suomen metsäkeskukseksi. Suomen metsäkeskuksen tarkoitus on mm. metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen maa- ja metsätalousministeriön alaisuudessa. Suomen metsäkeskuksen taloudellisuus-, suorite- ja laatutavoitteita voidaan edistää määrärahan korotuksilla alkuperäisiä tavoitteita tehokammin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.60.42 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa valtionapuun Suomen metsäkeskukselle.

44. Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen (arviomääräraha)

Taloudsmetsien elinvoimaisuus on turvattava tukemalla nuoren puuston harvennusta, pystypuiden karsintaa sekä taimikonhoitoa. Ilman tukitoimia taimikoiden harventaminen ja metsänhoitotyöt ovat taloudellisesti kannattamattomia eivätkä siten rohkaise metsänomistajia tarvittaviin metsänparannustöihin.

Metsän lannoitus turvemaidella ja karuilla kangasmailla on tärkeää, koska maaperän ravinteiden tasapainottomuus johtaa metsän kasvun hidastumiseen. Taloudellisesti kasvatuskelpoisten alueiden kunnostusojitusta ja metsäteiden rakentamista sekä muita metsätalouden tarpeisiin tarkoitettuja toimenpiteitä ei tule unohtaa. Tehokas metsänhoito luo taloudellista kestävyyttä, joka turvaa ja mahdollistaa metsäteollisuuden kehittymisen ja säilymisen maassamme.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.60.44 otetaan
lisäyksenä 8 500 000 euroa puun-
tuotannon kestävyys turvaamiseen*

47. Pienpuun energiatuki (siirtomääräraha 2 v)

Puheissa Suomi esitetään usein uusiutuvan energiankäytön ja biotalouden edelläkävijämaana, mutta visio ei toteudu, ellei pienpuun energiatukeen osoiteta riittävää määrärahaa. Pienpuun energiaikäyttö on korkeiden tuotantokustannusten vuoksi taloudellisesti kannattamatonta ilman korjuutukea.

Puuperäisen energian merkitys kasvaa huomattavasti käyttötavoitteen korotuksen vuoksi, lisäksi puusta polttamalla saatavan energian on todettu olevan kolme kertaa tuulivoimaa edullisempaa.

Tuen avulla heikoimmatkin metsälöt saadaan kasvukelpoisiksi ja tuottaviksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.60.47 otetaan
lisäyksenä 14 000 000 euroa pienpuun
energiatukeen*

Pääluokka 31

**LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN
HALLINNONALA**

10. Liikenneverkko

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus ei ole valmis tekemään tarvittavia investointeja tie- ja rataliikenneväyliin, vaikka asiantuntijoiden mukaan olisi edullisempaa hoitaa ylläpito kunnolla nyt kuin ryhtyä isompiin korjaustalkoisiin tulevaisuudessa. Tässä hallitus antaa kansallisen pääoman valua hiekkaan. Perussuomalaisten mielestä pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen maassa hyväkuntoinen rata- ja tieverkosto on edellytys kansalaisten tasa-arvoiselle kohtelulle. Sillä luodaan toimin-

taedellytyksiä yrityksille, jotta ne pystyvät toimimaan maamme reuna-alueilla, sekä pidetään nykyistä paremmin koko Suomi asutettuna.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.10.20 otetaan
lisäyksenä 140 000 000 euroa perus-
väylänpitoon.*

50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Perussuomalaisten mielestä hallitus ei ole valmis tekemään tarvittavia investointeja alempiasteisille teille. Hyväkuntoinen tieverkosto moottoriteistä alempiasteisiin yksityisiin metsäteihin asti on edellytys kansalaisten tasa-arvoiselle kohtelulle. Määrärahaan on tästä syystä syytä tehdä reilu korotus.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.10.50 otetaan
lisäyksenä 10 000 000 euroa yksityis-
teiden rakentamiseen ja kunnossapi-
toon ja hyväksytään seuraava lausuma:*

Vastalauseen lausumaehdotus 17

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin perusväylänpidon ja yksityisten teiden kunnossapidon määrärahojen korottamiseksi, jotta kansallinen pääomamme ei valuisi hiekkaan.

Pääluokka 32

**TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HAL-
LINNONALA**

**20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansain-
välistyminen**

*40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimin-
nan tukeminen (arviomääräraha)*

Perussuomalaiset kantavat huolta Suomen pitkän aikavälin talouskasvusta. Suomen nykyi-

nen, suoriin tukiin perustuva yritystukijärjestelmä on tutkitusti hyvin tehoton, ja järjestelmän suurimmat hyödynsaajat ovat Nokian kaltaisia suuryrityksiä, jotka saisivat helposti markkinoilta rahoitusta projekteihinsa. Nykyiset yritystuet ovat kietoutuneet mutkikkaisiin hankerahoitukseen, joita osaavat käyttää hyväkseen vain isot ja vahvat yritykset, kun taas pienet ja keskisuurat yritykset jäävät helposti tukien ulkopuolelle.

Näistä syistä perussuomalaiset kannattavat Suomen nykyisen yritystukijärjestelmän osittaista korvaamista t&k-verotuella. Jäljelle jäävät yritystuet tulisi uudelleen kohdentaa erityisesti pk-yritysten tuotekehitykseen ja kasvuyritysten toimintaedellytyksien parantamiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentilta 32.20.40 vähennetään 100 000 000 euroa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemiseen ehdotetusta määrärahasta.

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Pk-yritysten tuotekehityksen ja innovaatioiden tie katkeaa liian usein pääomien puutteeseen. Esitämme rahaston perustamista pk-yritysten tuotekehitystyön loppuun saattamisen ja innovaatioiden/teknologioiden testaustyön rahoittamiseen.

Rahasto myöntää pk-yrityksille vaihtovelkakirjalainoja. Lainojen suuruus olisi 1—3 miljoonan välillä. Rahastoa hallinnoisi ministeriö. Rahastoon tulleet hakemukset käsittelee usean asiantuntijan riippumaton työryhmä, jossa korostuisi alan osaaminen, tulevaisuuden tutkimus ja yritystoiminnan ymmärtäminen. Rahastosta voitaisiin myöntää rahoitusta myös usean yrityksen muodostamalle yhteenliittymälle.

Rahoitusta tulisi suunnata kasvualueille sekä kehitystyöhön, jotta pystytään säilyttämään nykyiset työpaikat yrityksen toimintoja uudistamalla. Suomesta häviää turhaan satoja hyviä yrityksiä rahoitusvaikeuksiin vuosittain. Osalla

yrityksistä olisi mahdollisuudet kehittää toimintaansa nykyisten markkinavaatimusten tasolle, jos ne saisivat rahoitusta kehitystyöhönsä.

Rahaston toinen kohderyhmä on erityisesti uusien teknologioiden, kuten uusiutuvan energian ratkaisut, testaus ja pilottivaiheen rahoittaminen. Rahoituksella pystyttäisiin rakentamaan pilottiversiot ja sitouttamaan lisää asiantuntemusta innovaation loppuunsaattamiseen. Nykyiset rahoitusmallit eivät sovellu niille yrityksille, joiden oma pääoma ja nykyinen liikevaihto ovat pienet, mutta keksintö kuitenkin lupaava. Lupaavat pienten yritysten innovaatiot jäävät kaupallistamatta, tai ne viedään käsistä pilkkahintaan. Onnistuneen pilottivaiheen jälkeen keksinnön arvo moninkertaistuu. Rahoituksen riskien hallintaa helpottaa rahoituksen myöntäminen vaiheittaisesti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.30.45 otetaan lisäyksenä 35 000 000 euroa pk-yritysten innovaatiotoiminnan tukemiseen.

51. Työllistämisen, koulutuksen ja erityistoimien (kiinteä määräraha)

Rehellinen työ on talouden ja yhteiskunnan peruspilari. Maassamme on aivan liian paljon kyvykkäitä ihmisiä vailla työtä. Tarvitaan panostuksia moniin erilaisiin toimenpiteisiin työllistymisen edistämiseksi.

Esimerkiksi mestari-kisällitoimintamallien kehittäminen helpottaa oppisopimuspaikkojen saantia ja tehostaa koulutusta. Nykyisin nuorten on vaikea löytää yrityksiä, jotka pystyvät ottamaan nuoria oppisopimuskoulutukseen. Lisäpanostuksella koulutettaisiin eri alojen senioreita mestarivalmentajiksi, jotka tulisivat PK-yritysten ja muiden työnantajien yhteiseksi resurssiksi.

Nuorten työttömyyden katkaisemiseksi palkkatuki on tehokas ja taloudellinen työllistämiskeino, jossa valtio ja työnantajat maksavat yhdessä palkkausmenot. Kun otetaan huomioon säästyvät sosiaali- ja työttömyyskulut ja palkasta saatavat verot, valtiolle ja kunnille palautuu palkkatukiosuudesta kaksi kolmasosaa suoraan

takaisin. Palkkatukea voitaisiin myös kohdistaa erityistä tarvetta vaativiin tehtäviin, sillä esimerkiksi vanhusten- ja vammaistenhoitoon tarvittaisiin välittömästi lisää työntekijöitä turvaamaan vanhuksille ja vammaisille riittävät ruokailu- ja ulkoilumahdollisuudet.

Suhdanteet vaikuttavat erityisen paljon nuorten ja yli 50-vuotiaiden työllistymiseen. Ehdotamme määrärahaa uuden toimintamallin kehittämiseen, jossa ammattiin valmistuvalle, yli 6 kuukautta ilman oman alan työtä olevalle henkilölle kehitetään jatkokoulutusmalli. Jatkokoulutus rakennettaisiin yhteistyössä yrityksen ja työntekijän kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.30.51 otetaan lisäyksenä 63 000 000 euroa, josta osoitetaan 35 000 000 nuorten ja yli 50-vuotiaiden työllistymiseen, 20 000 000 euroa mestari-kisällitoimintamallien kehittämiseen ja 8 000 000 euroa nuorisotyöttömien työllistämiseen vanhusten- ja vammaistenhoitoon palkkatuella.

70. (26.40, osa) Kotouttaminen

30. (26.40.30) Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha)

Perussuomalaisten mielestä maahanmuuton kustannuksista voitaisiin löytää jo ehdotettujen vähennysten lisäksi säästökohteita. Säästöjä ei kuitenkaan tule kohdentaa turvapaikkahakemusten käsittelyyn, koska tämä lisää ruuhkia ja kustannuksia vastaanottokeskuksissa. Sen sijaan säästöjä pitäisi hakea turvapaikka- ja perheen yhdistämismenettelyn tiukentamisella.

Keskeiseksi ongelmaksi on muodostumassa perheen yhdistäminen. Jonossa on tällä hetkellä noin 10 000 hakemusta. Suomen harjoittama politiikka on huomattavasti leppompaa kuin muiden EU-maiden. Uusien selvitysten tekeminen ei riitä, vaan järjestelmän hyväksikäyttöön on puuttuttava konkreettinen tapa. Perheen yhdistämistä hakevilta on esimerkiksi Ruotsin ja Tans-

kan tapaan edellytettävä pitävää näyttöä henkilöllisyydestä ja väitetystä sukulaisuussuhteesta. Ruotsissa uusi käytäntö on johtanut perheen yhdistämistapausten romahdukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentilta 32.70.30 vähennetään 40 000 000 euroa valtion maahanmuuton kustannuksista kunnille maksamiin korvauksiin ehdotetusta määrärahasta.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Perhe- ja asumiskustannusten taseus ja eräät palvelut

Omaishoitajat tekevät tärkeää työtä, joka mahdollistaa lukuisten suomalaisten kotona asumisen laitostumisen sijaan. Nykyisellään omaishoitoa valitettavasti tuetaan kunnissa hyvin vaihtelevan tasoisesti. Jos omaishoidon tuki olisi Kelan vastuulla, voitaisiin nykyistä paremmin taata kansalaisten tasa-arvoinen kohtelu koko maassa. Kelalle siirron voidaan ajatella olevan kustannuksiltaan lähes neutraali, kun samalla kunnille myönnettävää valtion osuutta voidaan tältä osin pienentää. Omaishoidon tuki on kuitenkin nykyään aivan liian alhaisella tasolla, joten siihen ehdottomasti tulisi myös tehdä tasokorotus.

Viite: TAA 439/2011 vp.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 18

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin omaishoidon tuen siirtämiseksi Kelan vastuulle sekä omaishoidon tuen tason korottamiseksi.

54. Asumistuki (arviomääräraha)

Yleistä asumistukea tulisi kehittää vastaamaan paremmin nykyiseen taloudelliseen tilanteeseen.

Asumisen kustannukset ovat kohonneet, samoin vuokrataso. On kohtuutonta, että pienituloisen vuokralainen joutuu yhä enemmän laittamaan tuloistaan vuokranmaksuun. Tämä on pois muista välttämättömistä elinkustannuksista, jotka ovat myös kohonneet. Yleistä asumistukea tulisikin kehittää mm. tarkistamalla paitsi tuloja myös korottamalla tuen perusteena olevien asumistukimenojen enimmäismääriä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 19

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin yleisen asumistuen tason korottamiseksi.

40. Eläkkeet

60. Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Kela-maksut poistaneessa lakiesityksessä kansaneläkemaksun poistoa perusteltiin työnantajien työvoimakustannusten alenemisesta syntyvällä elvytysvaikutuksella ja työeläkkeiden turvaamisella. Tutkittua näyttää työnantajan kansaneläkemaksun poiston vaikutuksista työllisyyteen ei ole. Jo 1990-luvulla kansaneläkemaksua alennettiin työllisyyden parantamiseksi, mutta pysyviä vaikutuksia ei kyetty todentamaan. Vuodesta 2003 lähtien on Pohjois- ja Itä-Suomessa sekä saaristokunnissa kokeiltu työnantajan sosiaaliturvamaksun poistoa yrityksiltä. Näiden kokeilujen työllistäviä vaikutuksia ei ole pystytty todistamaan. Korkeintaan ne ovat saattaneet pienentää työpaikkojen vähenemistä, mutta sitäkin ei ole pystytty todistamaan. Myös kansainväliset tutkimukset työnantajamaksujen muutoksen ja porrastuksen vaikutuksista työllisyyteen ovat ristiriitaisia. Kansaneläkemaksun palautuksen mahdolliset negatiiviset työllisyysvaikutukset pystytään varmasti kompensoimaan, kun vastaava summa käytetään julkiseen kulutukseen ja investointeihin.

Työnantajien kansaneläkemaksun palautus takaisi myös kansaneläkkeiden rahoituksen kestäväällä ja sosiaalisesti oikeudenmukaisella taval-

la. Nykyisellään kansaneläkkeiden rahoitus joutuu kilpailemaan muiden valtion budjettitalouden menojen kanssa, mikä tekee kansaneläkkeiden rahoituksesta epävarmempaa.

Perussuomalaiset vaativatkin Kela-maksun palautusta yksityiselle sektorille. Haluamme tällä ennen kaikkea taata hyvinvointivaltion rahoituksen myös tulevana vuosina. Kuntatyönantajalle emme kuitenkaan halua asettaa tätä lisärasitetta, koska kuntien talous on muutenkin tiukoilla ja kyse olisi vain julkisen rahan kierrättämisestä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 20

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin Kela-maksun palauttamiseksi yksityiselle sektorille.

50. Veteraanien tukeminen

50. Rintamalisät (arviomääräraha)

Rintamalisän määrä on tällä hetkellä 45,82 euroa. Sen ostoarvo on alentunut vuosi vuodelta elinkustannusten jatkuvasti kohotessa. Pidämme tätä rintamalisän määrää riittämättömänä. On kunnia-asia tukea vielä noin 55 000 sotaveteraaniamme. Näin ollen rintamalisää tulisi korottaa vastaamaan elinkustannusten nousua.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 21

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin sotaveteraanien rintamalisän korottamiseksi.

56. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Sosiaali- ja terveysministeriön muistio 6.4.2011 edellyttää, että rintamaveteraanien kuntoutuksen sisältöä on tarve uudistaa siten, että tuetaan mahdollisimman monipuolisesti veteraanien omatoimisuutta ja kotona selviytymistä ottamalla käyttöön kotona selviytymisen toimintamalli samalla, kun etuuksien korvausmenettelyä yksinkertaistetaan ja selkeytetään. Sosiaali- ja ter-

veysministeriö vastaa sotainvalidien ja rintamaveteraanien sosiaaliturvasta, palveluista ja määrärahojen varaamisesta sekä siihen liittyvästä lainsäädännöstä.

Suomen Sotaveteraaniliitto, Rintamaveteraaniliitto ja Rintamanaisten liitto, jotka edustavat yli 40 000 sotiemme veteraania, ovat yhdessä esittäneet veteraanien etuuksien parantamista omiin selvityksiinsä perustuen siten, että kuntoutusmäärärahat tulee säilyttää vuoden 2010 tasolla, yhteensä 34,1 miljoonassa eurossa. Lisäksi kotona selviytymistä tukevien palveluiden ulottaminen koskemaan kaikkia tuen tarpeessa olevia edellyttää 12,3 miljoonan euron määrärahaa. Valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2012 veteraanikuntoutuksen ja kotona selviytymisen mallin tukemiseen on esitetty todellista tarvetta huomattavasti pienempi määräraha.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.50.56 otetaan lisäyksenä 8 000 000 euroa rintamaveteraanien kuntoutukseen ja kotona selviytymisen toimintamallin käyttöön-ottoon.

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

Tutkimuksin on voitu osoittaa jo pitkään, että lasten ja nuorten kokemat vaikeudet elämässä aiheuttavat monenlaisia ongelmia. Suurena haasteena ovat lasten ja nuorten tunne-elämän vaikeudet sekä erilaiset käytösongelmat. Osaltaan nämä ajavat nuoria päihdekokeilujen kautta päihteiden ongelmakäyttäjiksi ja aiheuttavat myös yhä lisääntyntä ahdistusta ja masennusta sekä ongelmia koulunkäyntiin ja opiskeluun.

Lasten ja nuorten psykiatrinen hoito ja terapiapalvelut on turvattava kaikille niitä tarvitseville. Nämä palvelut on järjestettävä yhdenvertaisesti koko maassa asuinpaikasta riippumatta. Turvaamalla lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon saatavuus voidaan ennalta ehkäistä monia muita haittavaikutuksia, joihin psyykkiset on-

gelmat voivat johtaa. Jokaiselle psykiatrasta hoitoa tai terapiaa tarvitsevalle lapselle tai nuorelle tulisi turvata mahdollisuus hoitoon.

Viite: TAA 444/2011 vp.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että luvun 33.60 uudelle momentille otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon turvaamiseen.

35. Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin (arviomääräraha)

Lapsiperheköyhyys on kasvanut vuosi vuodelta Suomessa. Pienituloiset yksinhuoltajaperheet ovat erityinen huolenaihe. Suomessa on ensi vuonna arviolta 28 000 toimeentulotuella elävää yksinhuoltajaperhettä.

Lapsilisä on aikanaan luotu lapsikohtaiseksi tulonsiirron muodoksi, johon vanhempien tulotaso ei vaikuta. Tosiasiassa tavoite ei toteudu, sillä toimeentulotuella eläviltä lapsiperheiltä etuus on poistettu. Nykyisin toimeentulotukea laskettaessa myös lapsilisä huomioidaan perheen tuloksi, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että lapsilisän määrä vähennetään toimeentulotuesta. Kuitenkin näissä perheissä tätä tulonsiirron muotoa ehdottomasti tarvittaisiin korjaamaan taloudellista tilannetta.

Lastensuojelun ammattilaiset ovat voimakkaasti puhuneet sen puolesta, että lapsilisää ei huomioitaisi toimeentulotukilaskelmissa. Erityisen suuri merkitys sillä on yksinhuoltajaperheiden selviämislle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 22

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi poistamalla lapsilisän vaikutuksen toimeentulotuen määrään toimeentulotuen varassa elävien yksinhuoltajaperheiden osalta.

70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen**50. Terveiden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)**

Terveiden edistämisen tavoitteena on ylläpitää ja kohentaa väestön terveyttä sekä työ- ja toimintakykyä, vähentää elinympäristön vaaratekijöitä sekä kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Terveiden edistämisen rakenteiden, menetelmien ja laadun kehittäminen sekä eri toimijoiden yhteistyön tehostaminen ovat keskeisiä painoalueita. Terveiden edistämistä toteutetaan tehokkaimmin laajoin, samanaikaisin ja usean eri toimijan yhteisin toimin.

Määrärahalla tuettavien hankkeiden tulee tukea Terveys 2015 -kansanterveysohjelman, terveyserojen kaventamisen toimenpideohjelman ja muiden valtakunnallisten terveyden edistämisen ohjelmien toimeenpanoa. Erityisesti tuetaan laaja-alaisia useiden toimijoiden yhteishankkeita.

Määrärahalla tuettavien hankkeiden tavoitteena on muun muassa tukea lasten ja nuorten tupakoimattomuutta, kohentaa väestön ravitsemusta ja liikuntatottumuksia ylipainon, sydäntautien ja diabeteksen ehkäisemiseksi sekä tukea lasten ja nuorten psykososiaalista kehitystä ja mielenterveyttä.

Mielestämme kaikki edellä mainitut ovat edistämisen arvoisia asioita, mutta pidämme näihin suunnattuja määrärahoja alimitoitettuina.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.70.50 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa terveyden edistämiseen.

Pääluku 35**YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA****20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen****55. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)**

Avustukset korjaustoimintaan -momentin määrärahasiis esitetään 55,5 miljoonaa euroa, josta korjausavustuksiin suunnataan 37,5 miljoonaa ja energia-avustuksiin 18 miljoonaa euroa. Perusteluista ei ilmene, miten määräraha jakautuu korjaus- ja energia-avustusten välillä. Uusien hissien jälkiasentaminen sekä vanhusten ja vammaisten asuntojen korjaaminen on taloudellisesti ja inhimillisesti kannattavaa. Jos hallituksen esitys toteutuu, hissien korjausrakentaminen loppuu kokonaan.

Hallitusryhmien talousarvioesitykseen lisämissä korjausrakentamisrahoissa (800 000 euroa) on tapahtunut käsittämätön virhearvio. Summan tulisi olla vähintään 8 000 000 euroa. Nyt pudotus on 46,5 miljoonasta 37,5 miljoonaa euroon. Hallitusohjelman teksti ei toteudu miltään osin euroina.

Talousarvioesitys on ristiriidassa eduskunnan vuonna 2011 hyväksymän lausuman kanssa, jonka mukaan eduskunta edellyttää, että hallitus nostaa korjausavustusmäärärahan myöntämisen perusteena olevia tulorajoja ja korjaus- ja energia-avustusmäärärahaa siten, että avustus edistää pienituloisten kotitalouksien jätevesien käsittelyä.

Energia-avustusten 20 miljoonan leikkaus estää lämmitystapamuutokset, jotka edistäisivät siirtymistä tuontienergiasta kotimaisen energian käyttöön. Energiakorjauksiin sijoitettu euro tulee nopeasti takaisin säästyneenä energiankulutuksena. Uusiutuvan energian käyttöönotolla vaikutetaan ilmastomuutoksen hillitsemiseen, joten sillä on suuri ympäristövaikutus. Uusiutuviin energialähteisiin siirtymisellä on myös merkittävä vaikutus kotimaisen uusiutuvan energian, esimerkiksi hakkeen ja bioenergian, osal-

ta. Tätä kautta uusiutuvaan energiaan siirtymisen kannustamisella on dynaamisia vaikutuksia myös työllisyyteen ja harmaan talouden ehkäisemiseen. Momentilla on suuri vaikutus sekä ympäristöön että ihmisten hyvinvointiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.20.55 otetaan lisäyksenä 35 000 000 euroa asuntojen korjaustoimintaan.

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

Varallisuusveron palautus

Varallisuusvero on yksinkertainen tapa saada valtiolle huomattavia lisätuloja niiltä kansalaisilta, joiden kokonaisvarallisuus on poikkeuksellisen suuri. Varallisuusveron verokanta oli 0,9 prosenttia vuodesta 1989 vuoteen 2005. Vuonna 2005 varallisuusvero tuotti noin 85 miljoonaa euroa ja verotuksen piiriin kuului liki 30 000 varakasta suomalaista. Perussuomalaiset ehdottavat veron palautusta oikeudenmukaisuussyistä. On vain kohtuullista, että yhteiskunnan parempiosaiset kantavat suuremman vastuun myös yhteiskunnan kustannuksista. Perussuomalaiset ehdottavat, että 300 000 euroa suuremmasta verotettavasta omaisuudesta maksetaan vuosittain 0,8 prosenttia veroa. Tällä tavalla arvioimme valtion kassaan kertyvän noin 125 miljoonaa euroa, ottaen huomioon yleisen varallisuuden kasvun vuoden 2005 jälkeen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 23

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen suurten varallisuuksien verottamisesta.

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Kotitalousyrittäjyys turvattava — ei harmaalle taloudelle

Emme hyväksy kotitalousvähennyksen supistamista. Nykyisen tasoinen kotitalousvähennys on monen pienen palveluyrittäjän liiketoiminnan elinehto. Hallitus ajaa toimillaan monet näistä yrittäjistä työttömyyskortistoon. Pidämme todennäköisenä, että kotitalousvähennyksen supistus johtaa työttömyyden nousuun ja tätä kautta työttömyys- ja sosiaalikulujen kasvuun.

Lisäksi Veronmaksajien keskusliiton mukaan kotitalousvähennyksen supistaminen tulee jälleen lisäämään harmaata taloutta. Valtiovarainministeriön laskelmia kotitalousvähennyksen supistamisesta saadusta hyödystä onkin syytä pitää hyvin kyseenalaisina, koska kysynnän väheneminen ja pimeän työn lisääntyminen tulevat syömään leijonanosan odotetuista verotuloista. Todellista vaikutusta on mahdoton tietää etukäteen, mutta viisainta olisi perua hallituksen esittämä muutos ja pitää kotitalousvähennys ennallaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 24

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin kotitalousvähennyksen säilyttämiseksi vuoden 2011 tasolla.

Hyvätuloisten osallistuttava aktiivisemmin — "Wahlroos-vero" käyttöön

Edellisten hallitusten aikana ansiotuloverotusta on kevennetty voimakkaasti. Se on johtanut tuloerojen voimakkaaseen kasvuun ja eriarvoisuuden lisääntymiseen. Samalla nämä veronkevennykset ovat heikentäneet mahdollisuuksia turvata kansalaisten peruspalvelut.

Verot on kerättävä maksukyvyn mukaan. Korkeimpien tuloluokkien verotusta on kiristettävä yhteiskunnallisen tasapainon saavuttamiseksi. Nyt olisi otettava enemmän rikkailta ja hyväosaisilta ja jaettava yhteiskunnan käytettävissä olevat resurssit oikeudenmukaisemmin.

Taloustieteellisissä tutkimuksissa on havaittu, etteivät suurituloisten veronkorotukset johda heidän työn tarjontansa alenemiseen. Lisäksi riippumattomat suomalaiset asiantuntijat ovat laskeneet, että ottaen huomioon suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan tulonjaolliset tavoitteet Suomen suurituloisia olisi aiheellista verottaa selvästi ankarammin kuin mitä viimeisten 15 vuoden aikana on tehty.

Näin ollen ehdotamme uutta 5. porrasta valtion tuloveroasteikkoon alarajalla 100 000 euroa ja alarajan ylittävistä tulon osasta maksettavaksi veroa 36 prosenttia. Lisäksi ehdotamme 4. portaan marginaaliveron nostoa 30 prosentista 32 prosenttiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 25

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen uudesta 5. portaasta tuloveroasteikkoon alarajalla 100 000 euroa ja alarajan ylittävistä tulon osasta maksettavaksi veroa 36 prosenttia sekä antaa esityksen 4. portaan marginaaliveron nostamisesta 30 prosentista 32 prosenttiin.

Harmaa talous ja talousrikolliset kuriin

Harmaa talous aiheuttaa Suomelle vuodessa valtavat, jopa 2—3 miljardin euron verotulojen menetykset. Erityisesti EU:n vapaa työvoiman liikkuvuus on syössyt ravintola- ja rakennusalamme harmaan talouden kierteeseen ulkomaisen halpatyövoiman vuoksi.

Pidämme riittämättöminä hallituksen panostuksia harmaan talouden torjumiseksi. Yksittäiset muutokset, kuten käänteisen arvonlisäveron käyttöönotto rakennusalamme, eivät riitä harmaan talouden kitkemiseen. Tarvitaan myös muita toimenpiteitä, kuten tarpeeksi kovia sanktioita

työntekijöiden työehtoja laiminlyöville työantajille, ay-liikkeen kanneoikeutta sekä veronumeron luomista ulkomaisille työntekijöille. Tilaajavastuulain nykyinen sakko, 15 000 euroa, olisi muutettava esimerkiksi niin, että lain rikkoja maksaa kokonaisurakasta laskettuna 15 prosenttia; esimerkiksi 10 miljoonan euron rakennusurakasta sakon suuruus olisi 1,5 miljoonaa euroa.

Nykyisen rikosseuraamuslain käytännön tulkittaa on tehostettava siten, että työmaatarkastuksissa kiinni saaduilta harmaan talouden toimijoilta — niin yrityksiltä kuin työntekijöiltä — takavarikoidaan välittömästi Suomessa oleva omaisuus vakuudeksi korvausten perinnän turvaamiseksi.

Niin ikään tilaajavastuulakia on ensi tilassa tiukennettava ja lain noudattamista valvovien viranomaisten resursseja lisättävä. Myös julkinen rekisteri alihankintaketjuttamisella veroja laiminlyöivistä yrityksistä olisi tehokas keino painostaa yrityksiä toimimaan vastuullisesti. Perussuomalaiset eivät voi sallia taloudellisella dynamiikalla perusteltua verorikollisuuden suojelua.

Määrätietoisemmat toimenpiteet harmaan talouden kitkemiseksi toisivat valtiolle lisätuloja useissa veroluokissa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 26

Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää resursseja harmaan talouden torjuntaan ja antaa esityksen tilaajavastuulain sakon korottamisesta.

02. Yhteisövero

Taloukskasvua investoinneista ja PK-yrityksistä t&k-verotuki

Perussuomalaiset kantavat huolta Suomen pitkän aikavälin taloukskasvusta. Mielestämme Suomen innovaatiopolitiikan pitäisi tukea nykyistä paremmin innovatiivisia kasvuyrityksiä sekä lisätä Suomen houkuttelevuutta tutkimus- ja kehitysinvestointien kohdemaana. Suomen nykyinen, suoriin tukiin perustuva yritystukijärjestel-

mä on tutkitusti hyvin tehoton, ja järjestelmän suurimmat hyödynsaajat ovat Nokian kaltaisia suuryrityksiä, jotka saivat helposti markkinoilta rahoitusta projekteihinsa. Nykyiset yritystuet ovat kietoutuneet mutkikkaisiin hankerahoituksiin, joita osaavat käyttää hyväkseen vain isot ja vahvat yritykset, kun taas pienet ja keskisuuret yritykset jäävät helposti tukien ulkopuolelle.

Tarvitsemme uusia toimenpiteitä, joilla muutetaan talouden kasvupohjaa laaja-alaisemmaksi, etenkin liittyen tiedon luomiseen ja sen parempaan hyväksikäyttöön. Suomen nousu 1990-luvun lamasta osoitti, että uuden kasvun avaimet piilevät osaamisen ja uudistumiskyvyn määrätietoisessa vahvistamisessa. Talouden pitkän aikavälin kasvun kannalta on keskeistä, että innovaatiojärjestelmän avulla kyetään houkuttelemaan t&k-toiminnan piiriin nykyistä selvästi laajempi joukko pk-yrityksiä. Suurimmalla osalla OECD-maita on jo verojärjestelmässään t&k-toimintaa tukevia elementtejä, joiden tulokset ovat poikkeuksetta olleet rohkaisevia.

Perussuomalaiset ehdottavat t&k-toiminnan kannustinjärjestelmän perustaksi hieman muunneltua Hollannin WBSO-järjestelmää. Hollannin malli keskittyy t&k-toiminnan työvoimakustannuksiin, minkä vuoksi se kannustaa etenkin työllistävään yrittäjyyteen. Ehdottamassamme järjestelmässä valtio hyvittää 50 prosenttia t&k-toiminnan palkkakustannuksiin kohdistuvista veroista ja sosiaaliturvamaksuista 150 000 euroon saakka. Uusien yritysten osalta hyvitys on 62 prosenttia. Rajan ylittävän osuuden osalta hyvitys on kaikkien yritysten kohdalla 18 prosenttia, ja vähennyksiin oikeuttavien t&k-palkkakulujen katto on kaikille yrityksille 5 miljoonaa euroa. Verotuki kohdistuu siis suoraan maksettavaan veroon eikä verotettavaan tuloon. Hollannissa tuesta on noin 70 prosenttia kohdentunut pk-yrityksille ja tutkimuksissa tuen on havaittu lisäävän eniten juuri pienten yritysten t&k-investointeja. Ehdotamme, että järjestelmä otetaan käyttöön aluksi määräaikaisena ja samalla luodaan seurantajärjestelmä tuen vaikutusten arvioimiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 27

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen t&k-verotuesta.

Isänmaallisten yritysten verotuki — poistojen lisäys

Perussuomalaisten mielestä hallituksen esittämä yhteisöveron lasku 1,5 prosenttiyksiköllä ei ole varsinkaan pk-sektorille kovin merkityksellinen toimenpide. Pienissä ja keskisuurissa yrityksissä veron alennuksella ei saavuteta sellaista euromääräistä hyötyä, joka kulminoituisi kasvuun tai kannustaisi palkkaamaan uutta työvoimaa. Yhteisöveron laskusta varsinaisen hyödyn korjaavat suuret yritykset. Perussuomalaiset pelkäävät, että verohyöty valuu suuryritysten osakaiden taskuun eikä kasvuun ja työllisyyteen. Niiden toimintaa ohjaavat globaalit markkinoivat, joihin vähäisillä veroratkaisuilla ei ole juurikaan merkitystä.

Näistä syistä ehdotamme veronalennuksen peruutusta ja korvaavana toimenpiteenä tuotannollisten investointien verotuksessa hyväksyttävien poistojen kaksinkertaistamista, uusien vuonna 2012 aloitettujen investointien osalta. Vuoden 2012 talouskehitykseen liittyy suurta epävarmuutta, joka luonnollisesti aiheuttaa varovaisuutta yritysten investointipäätösten teossa. EK:n yrityssektorin luottamusindikaattoreiden viime kuukausien laskusuunta on vahvistanut tätä pelkoa entisestään. Poisto-oikeuden määräaikainen korotus kannustaisi yrityksiä investoimaan myös ensi vuonna ja samalla tasoitaisi laskusuhdannetta. Olemme siis valmiita alentamaan verotaakkaa sellaisilta isänmaallisilta yrityksiltä, jotka uskaltavat investoida Suomeen myös epävarmoina aikoina. Tämä on mielestämme täsmäelvytystä parhaimmillaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 28

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen tuotannollisten

investointien verotuksessa hyväksyttävien poistojen kaksinkertaistamisesta.

Vastalauseen lausumaehdotus 29

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin yhteisöverokannan säilyttämiseksi 26 prosentissa.

Suursäätiöiden veroparatiisi lakkautettava

Veropohjan oikeudenmukaiseksi laajentamiseksi on suurten varakkaiden niin sanottujen yleishyödyllisten säätiöiden ja yhdistysten pääomatulot, kuten osingot, vuokratulot ja myyntivoitot, saatettava verotuksen kohteiksi. Verokannan tulee alussa olla varovaisesti 15 prosenttia, ja pieniä yhdistyksiä ja säätiöitä ajatellen pienet pääomatulot voisivat jäädä verovapaiksi. Uudistus ei haittaisi niin sanottuja Linnanmäki-tyyppin yleishyödyllisiä säätiöitä ja yhdistyksiä, jollaisien tulot koostuvat muualta kuin pääomatuloista.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on arvioinut, että pelkästään viiden suurimman säätiön veroetu vuosina 2004—2005 oli 29—45 miljoonaa euroa. Säätiöiden varallisuudeksi he arvioivat 12—15 miljardia euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 30

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin veropohjan laajentamiseksi oikeudenmukaisella tavalla ottamalla verotuksen piiriin suurten säätiöiden ja yhdistysten saamat pääomatulot.

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Pienyrittäjien puolesta — työvaltaisten alojen alv-helpotusta jatkettava

Hallitus suunnittelee eräiden työvaltaisten alojen (mm. parturi-kampaamojen, suutareiden ja pienkorjaamojen) alennetun alv-kannan poistamista. Tämä vaarantaa lukuisien pienyrittäjien elannon, kun taantuman ja kasvavan inflaation

uhatessa palvelujen kysyntä on muutenkin uhatuna. Vaikka kokeiluluontoisen alv-alennuksen työllistämisaikutukset eivät olekaan kiistattomia, sillä on merkittävä vaikutus tuhansien pienyrittäjien tulotasoon ja pärjäämiseen. Perussuomalaiset jatkaisivat alv-helpotuksen toteuttamista, sillä se kannustaa terveeseen yrittäjyyteen ja auttaa vyötään kiristäviä pienyrittäjiä selviytymään hengissä talouttamme uhkaavan laman ylitse.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 31

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin työvaltaisten alojen alv-helpotuksen jatkamiseksi.

Painetun median asema turvattava — ei alv-korotukselle

Perussuomalaiset vastustavat hallituksen esitystä arvonlisäveron 9 prosentin verokannan ulottamiseksi myös sanoma- ja aikakauslehtien tilauksiin. Sähköisen median kehitys on viime vuosina ajanut painetun median hyvin ahtaalle, ja arvonlisäveron nostaminen ajaisi alan yritykset entistä vaikeampaan tilanteeseen.

Lehtialan asiantuntijoiden mukaan lainmuutos tulee lisäämään työttömyyttä lehtialan lisäksi painotoiminnassa ja jakelussa. Lisäksi heidän mukaan veronkorotus tulee aiheuttamaan vaikeuksia erityisesti paikalliselle ja maakunnalliselle uutistuotannolle. Näin ollen esitys on räikeästi ristiriidassa jopa hallituksen omien tavoitteiden, kuten työllisyyden ja tasa-arvon vahvistamisen, kanssa.

On lisäksi huomattava, että Viestinnän keskusliiton Taloustutkimuksella teettämän mielipidekyselyn mukaan 68 prosenttia kansalaisista vastustaa hallituksen aikeita asettaa lehtitilauksille 9 prosentin arvonlisävero. Vero ei saanut enemmistön kannatusta missään väestöryhmässä. Media-ala arvioi myös, että veronkorotus ei todellisuudessa lisäisi verokertymää juurikaan, koska hintojen nousu johtaisi tilauskantojen romahtamiseen. Kun vielä otetaan huomioon veronkorotuksen välilliset vaikutukset, kuten työt-

tömyyden nousu, saattaa veronkorotuksen netto-vaikutus valtion talouteen olla jopa negatiivinen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 32

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin neuvotteluiden käynnistämiseksi EU:ssa, jotta tilattujen lehtien alv-kanta voitaisiin pitää vuoden 2011 tasolla.

08. Valmisteverot

07. Energiaverot

Liikenteen polttonesteverotuksen korotus peruttava

Suomi on pitkien etäisyyksien maa. Polttoainesiin suunniteltu korotus tarkoittaa entistä kalliimpaa liikkumista erityisesti maaseudun asukkailla, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää julkista liikennettä. Jälleen kerran suhteellisesti eniten kuritetaan pienituloisia reuna-alueiden asukkaita. Polttonesteverotuksen korottaminen on osa tasaverokehitystä; bensapumpulla ei tuloja kysellä.

Diesel-veron korotus ja yleisen polttoaineveron nosto tarkoittavat myös suomalaisille kuljetusliikkeille toistakymmentä senttiä kalliimpaa dieselin litrahintaa. Tällä linjauksella ei pelasteta yhtään suomalaista kuljetusalan työpaikkaa, vaan päinvastoin edistetään ulkomaisen kuljetuskaluston käyttöä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 33

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin liikenteen polttonesteverotuksen säilyttämiseksi vuoden 2011 tasolla.

Edulliset energiahinnat varmistettava

Energiaverojen korotukset on pitkällä tähtäimellä peruttava. Edellisen hallituksen toteuttama

veronkorotus tiesi monille pienituloisille vaikeita aikoja, sillä Suomessa on talvellakin pystyttävä asumaan ja asuntoja lämmittämään. Myös energiaa tarvitseva teollisuutemme kärsi mittavan vahingon kilpailukykynsä.

Edellisen hallituksen virheen korjaaminen maksaa noin 750 miljoonaa euroa, mistä johtuen nykyisessä valtionalouden tilassa uudistusta ei kyetä toteuttamaan välittömästi, vaan asteittain. Perussuomalaiset kohdentaisivat energiaverojen laskun sähkön verotukseen, etenkin kotitalouksien osalta, jotta kansalaisten sähkölaskun hinta ei kohtuuttomasti nousisi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 34

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tarvittaviin toimiin energiaverotuksen alentamiseksi.

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta

Lain mukaan Suomen Pankki tilittää puolet voitostaan valtion tarpeisiin. Pankkivaltuusto voi kuitenkin perustellusta syystä vaatia Suomen Pankkia tilittämään suuremman osuuden voitostaan valtion käyttöön. Hallitus on esittänyt tilitettäväksi 150 miljoonaa euroa, vaikka osuus on useana aikaisempana vuonna ollut tätä korkeampi. Katsomme valtion talouden tasapainotuksen olevan perusteltu syy nostaa tilitettävä määrä samaksi, mitä se oli esimerkiksi vuonna 2010 eli 250 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentin 13.04.01 arvioitua tuottoa Suomen Pankin voitto-osuudesta korotetaan 100 000 000 eurolla.

Vastalause 1 /ps

**VaVM 26/2011 vp — HE 59/2011 vp, HE 119/2011 vp,
HE 128/2011 vp**

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että ehdotus valtion talousarvioksi vuodelle 2012 hyväksytään valiokunnan

mietinnön mukaisesti edellä todetuin muutoksin ja

että edellä ehdotetut 34 lausumaa hyväksytään.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2011

Pentti Kettunen /ps
Ville Vähämäki /ps
Pietari Jääskeläinen /ps

Kauko Tuupainen /ps
Juha Väätäinen /ps
Ismo Soukola /ps

VASTALAUSE 2 /kesk

Yleisperustelut

Keskustan vaihtoehto Kataisen hallituksen budjettiesitykseen:

Vähemmän velkaa suomalaisille — parempaa elämää vuoden jokaiselle päivälle

Keskusta tunnistaa taloudellisen tilanteen vakavuuden. Euron kriisi, maailmantalouden kasvun hidastuminen ja Suomen tulevaisuus asettavat valtiontaloudelle erityisiä haasteita.

Erityisesti valtion velkaantuminen on saatava kuriin. Suomi ei voi loputtomiin velkaantua Kataisen hallituksen seitsemän miljardin vuosivauhdilla.

Keskustan eduskuntaryhmän vaihtoehto Kataisen hallituksen ensi vuoden budjettiesitykseen perustuu kolmeen asiaan:

1) Keskustan vaihtoehto on vastuullisempi ja taloutta tasapainottavampi. Valtio ottaa vaihtoehdossamme joka päivä vähintään miljoona euroa vähemmän velkaa kuin Kataisen hallitus. Se on vastuullista, sillä velka on siirretty veronkorotus.

2) Keskustan vaihtoehto on työllistävämpi. Suomi ei selviä talouden haasteista ilman talouden kasvua, yrittäjyyttä ja uusia työpaikkoja. Tarvitsemme vuosikymmenen loppuun saakka ulottuvan kasvuohjelman.

3) Keskustan vaihtoehto on sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisempi. Kataisen hallitus on jakamassa kansaa kahtia muun muassa kuntauudistuksellaan. Se on leikkaamassa sieltä, missä eläminen on jo nyt vaikeampaa. Kataisen hallitus lupaa hyvää heille, joilla menee jo valmiiksi hyvin.

Turvaamme palvelut työn verotuksella

Keskustan mielestä verotulot on kerättävä maksukyvn mukaan. Ihmisillä on oltava vahva käsitys verotuksen oikeudenmukaisuudesta. Kataisen hallitus aloitti työnsä lupaamalla kansalaisille taloustilanteeseen ylimitoitettuja veronkeven-

nyksiä. Lupaukset katetaan velkarahalla, mikä on vastuutonta.

Keskustan veromallilla veroja kerätään sieltä, missä on maksukykyä. Keskustan työn verotuksen mallissa pienituloisimpien verotus kevenee edelleen, keskituloisten pysyy ennallaan ja suurituloisten kiristyy.

Keskusta keventäisi työn verotusta 365 miljoonaa euroa Kataisen hallitusta vähemmän. Etenkin myllerrysten ja muutosten aikoina tarvitaan yhteisvastuuta; sille on nyt kysyntää. Veroeuroilla turvaisimme ihmisille elintärkeitä palveluja.

Maksamme velkaa kulutuksen verotuksella

Kiristäisimme myös kulutuksen verotusta, mutta oikeudenmukaisesti. Nostaisimme yleistä arvonlisäveroa, mutta keventäisimme samalla ruuan arvonlisäveroa sekä torjuisimme hallituksen kaavailemia sähkön ja polttoaineiden veronkorotuksia. Näin huolehdimme siitä, ettei veronkiristyksillä vaikeuteta pienituloisten elämää.

Keskusta keräisi kulutusveroja 365 miljoonaa euroa hallitusta enemmän. Veroilla hillitsimme valtion velkaantumista.

Vahvistetaan hyvän kierrettä kurjistamisen sijaan

Verojen kerääminen ja verotuksen kiristäminen ei ole keskustalle itseisarvo. Pelkästään verotuksen varaan tulevaisuutta ja suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan kehittämistä ei voi rakentaa. Selviämme edessä olevista haasteista kestävällä tavalla vain edistämällä suomalaista yrittäjyyttä ja työllisyyttä.

Kasvun edellytyksiä on luotava joka puolelle Suomea. Valtion on panostettava teiden ja rautateiden rakentamiseen ja ylläpitoon, kotimaiseen energiaan ja ruokaan, innovaatioihin ja osaamiseen sekä koulutukseen koko maassa. 20 000 työpaikan syntyminen lisää valtion tuloja ja vä-

hentää menoja, mikä synnyttää lisää liikkumavaraa tuleville vuosille.

Keskustan linja on aina ollut kehittää suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa hyvän kierteellä kurjistamisen sijaan. Keräisimme veroja suur-yrityksiltä 365 miljoonaa euroa ja käyttäisimme sen suomalaisen yrittäjyyden edistämiseen ja uusien työpaikkojen synnyttämiseen.

Kerätyt verot on käytettävä oikeudenmukaisesti

Keskustan vaihtoehto on sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisempi kuin Kataisen hallituksen budjettiesitys. Tämä näkyy etenkin siinä, mihin euroja käyttäisimme. Esityksemme hillitsee valtion velkaantumista, mutta samalla kykenemme parantamaan kuntien taloutta. Se pelastaa monta koulua, päiväkotia, vanhainkotia ja terveysasemaa sekä takaa tuhansien sairaanhoitajien, opettajien ja lastentarhanopettajien työpaikan säilymisen. Rahaa riittäisi myös kymmenien homekoulujen korjaamiseen.

Keskusta pitää edelleen kiinni siitä, että taantuman laskua ei saa maksattaa yhteiskunnan heikompiosaisilla. Ruuan arvonlisäveron laskun ja energiaverotuksen kiristymisen estämisen lisäksi vaalimme oikeudenmukaisuutta nostamalla myös pienimmät vanhempainrahat työmarkkinatuen tasolle. Keskusta esittää myös työttömälle oikeutta täyteen työmarkkinatukeen riippumatta puolison tai vanhempien tuloista. Omaishoidontuen verovapaus puolestaan olisi merkittävä kädenojennus omaisiaan kotona hoitaville ja erittäin pitkää päivää tekeville ihmisille, joille vastuullisuus itsestään ja läheisistään ei ole pelkkää sanahelinää.

Keskustan vaihtoehto lisää taloudellista toimeliaisuutta ja synnyttää uusia työpaikkoja. Tämä tuo talouteen lisää liikkumavaraa kasvaneina verotuloina ja pienenevinä työttömyysmenoina. Näistä rahoista keskusta käyttäisi puolet valtion velan lyhentämiseen ja puolet hyvinvointipalvelujen pelastamiseen.

Mikäli yhteensä miljardiluokan kasvupanos-
tuksilla kykenisimme synnyttämään 20 000 uutta työpaikkaa, merkitsisi se noin 200 miljoonan euron lisäliikkumavaraa yksin valtiontalouteen.

Näin voisimme ottaa velkaa jopa 465 miljoonaa euroa Kataisen hallitusta vähemmän.

Tarvitaan toimia suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan eteen

Hallitusohjelma lupaa sanallisesti paljon. Lupaukset ovat kuitenkin tyhjän päällä ilman niiden rahoitusta. Talousarvioesitys pohjaa täysin vanhentuneelle jopa 1,8 prosentin talouskasvulle. Viimeksi PTT ennusti -1,5 prosentin sulusta. On vastuutonta, että Kataisen hallitus ei tee mitään, vaikka talous sukeltaa.

Kataisen hallitus on ajautunut Suomen kannalta erittäin vaaralliseen poliittiseen takalukoon: nyt tarvittavat verojen kiristykset on pelattu pois puhtaasti poliittisista syistä. Näin päädytään lyhytnäköisiin leikkauksiin työstä ja palveluista etenkin maakunnista.

Kataisen johtamalle hallitukselle synkkenevät näkymät eivät ole voineet tulla yllätyksenä. Silti hallitus on kieltäytynyt muuttamasta politiikkaansa todellisuutta vastaavaksi.

Hyvinvointiyhteiskuntaa tulisi leikkaamisen sijaan kehittää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 1

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin veronkevennysten sijaan suomalaisten terveyspalveluiden, koulujen ja päiväkotien laadun ja tavoitettavuuden parantamiseksi. Samanaikaiset veronkevennykset ja leikkaukset kaikille suomalaisille tärkeistä julkisista palveluista uhkaavat romuttaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan.

Vastalauseen lausumaehdotus 2

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valtion velan kuriin saattamiseksi. Tarvittaessa meidän on tingittävä tarpeettomimmasta kulutuksesta verottamalla sitä nykyistä ankarammin, mutta alentamalla samalla kaikille välttämättömien ruoan, liikkumisen ja lämmön verotusta. Velka on siirrettyä veronkeruuta ja siten kestäväntöntä politiikkaa.

Vastalauseen lausumaehdotus 3

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin monikansallisten suuryritysten suosimisen sijaan suomalaisen pk-yrittäjyyden ja uusien työpaikkojen synnyttämiseksi. Verotuksen porsaanreiät on saatava keskustan esittämällä tavalla kuriin erityisesti terveysalalla.

Vastalauseen lausumaehdotus 4

Eduskunta edellyttää, että hallitus leikkausten sijaan sijoittaa rohkeasti uusiutuvaan energiaan. Sen sijaan, että investoitaisiin puhtaaseen kotimaiseen, suomalaisten rahat uhkaavat valua saastutavaan ulkomaiseen hiileen ja muuhun fossiiliseen energiaan.

Vastalauseen lausumaehdotus 5

Eduskunta edellyttää, että hallitus keskeyttää lähipalvelujen ja päätöksenteon keskittämiseen tähtäävän kuntauudistuksen ja se valmistellaan uudelleen parlamentariselta valmistelupohjalta yhteistyössä kuntakentän kanssa.

Vastalauseen lausumaehdotus 6

Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen uskottavuuden perumalla maastovuorokausiin, lentotunteihin, alusvuorokausiin ja kertausharjoituksiin tekemänsä leikkaukset sekä huolehtii alueellisen puolustuksen uskottavuudesta ja varustuksesta perumalla materiaalihankintoihin tekemänsä leikkaukset.

Vastalauseen lausumaehdotus 7

Eduskunta edellyttää, että hallitus panostaa koko Suomen kasvuun lyhytnäköisten suomalaisesta työstä tehtävien leikkausten sijaan. Valtion on leikkausten sijaan rohkeasti panostettava koko Suomen rakentamiseen; teiden, rautateiden ja laajakaistan rakentamiseen, innovaatioihin ja osaamiseen sekä koulutukseen koko maassa.

Vastalauseen lausumaehdotus 8

Eduskunta edellyttää, että hallitus ei toteuta hallitusohjelman kanssa täydelli-

sessä ristiriidassa olevia leikkauksia maa- ja metsätalouteen. Toteutuessaan leikkaukset heikentäisivät suomalaisen ruoan tuotannon kannattavuutta, vaarantaisivat kansallisen metsäohjelman toteutumisen sekä tekisivät mahdottomaksi täyttää sitoumukset uusiutuvan energian lisäämisestä.

Vastalauseen epäluottamuslause-ehdotus

Kataisen hallitus itse arvioi valtiontalouden pysyvän nykyisillä toimilla reilusti alijäämäisenä koko hallituskauden. Ensi vuoden talousarviosta puuttuvat keinot talouskasvun, työllisyyden ja yrittäjyyden edellytysten parantamiseksi ja julkisen talouden tasapainottamiseksi. Sen sijaan hallituksen velkaa kasvattava politiikka on johtamassa hyvinvointiyhteiskunnan ytimeen ulottuviin ja Suomea keskittäviin leikkauksiin. Tämän johdosta eduskunta toteaa, että hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta.

Yksityiskohtaiset perustelut

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kokonaisuudella, laajalla ja toimivalla edustustoverkolla, harjoittamallamme kauppa- ja kehityspolitiikalla sekä siviilikriisinhallinnalla, osallistumme kestävän globaalin kehityksen edistämiseen ja Suomen hyvinvoinnin ja menestyksen edellytysten vahvistamiseen maailmalla.

Ulkoasiainhallintoon kohdistetut leikkaukset merkitsevät Suomen edustustoverkon supistamista ja edustustojen toimintamahdollisuuksien heikentämistä. Säästöt heikentävät Suomen kan-

sainvälistä toimintakykyä ja vaikutusmahdollisuuksia.

Kehitysyhteistyön määrärahat jäädytetään vuoden 2012 tasolle vuosina 2013—2014. Tämä merkitsee sitä, että Suomen on vaikea saavuttaa hallitusohjelman mukaista 0,7 %:n tavoitetta vuoteen 2015 mennessä.

Kehitysyhteistyön voimavarojen jäädessä jälkeen tavoitteesta on entistäkin tärkeämpää, että Suomi panostaa yksityisen sektorin mahdollisuuksiin osallistua kehitysyhteistyöhankkeisiin. Teollisen yhteistyön rahastolle Finnfundille on turvattava riittävä pääoma, jotta se voi tukea suomalaisyritysten toimintaa kehitysmaissa ja edistää sitä kautta kehitysmaiden yksityisen sektorin vahvistamista.

Siviilikriisinhallinnalla on kasvava merkitys Suomen kriisinhallintapolitiikassa ja rauhanvälitystoiminnassa. Hallituksen tekemät päätökset eivät mahdollista siviilikriisinhallinnan asian tuntijoiden määrän nostamista tavalla, joka edellisessä vuoden 2009 turvallisuuspoliittisessa selonteossa päätettiin. Kustannusten noustessa ja toimintaympäristön vaikeutuessa ei ole mahdollista saavuttaa siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian mukaista 150 henkilön minimimitavoitetta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 9

Eduskunta edellyttää, että Suomi turvaa siviilikriisinhallinnan voimavarat ja kotimaan valmiuksien kehittämisen siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian tavoitteiden mukaisesti.

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Hallituksen kohdistamat leikkaukset ulkoasiainhallinnon toimintamenoihin johtavat Suomen edustustoverkon karsimiseen ja heikentävät olemassa olevan edustustoverkon toimintamahdollisuuksia ajaa Suomen ulkopoliittisia tavoitteita ja kaupallis-taloudellisia intressejä maailmalla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 24.01.01 otetaan lisäyksenä 6 000 000 euroa.

10. Kriisinhallinta

21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Suomella on paljon osaamista ja annettavaa siviilikriisinhallinnassa kansainvälisessä yhteisössä. Hallituksen leikkaus siviilikriisinhallinnan määrärahaan on ristiriitaista Suomen samalla painottaessa rauhanvälitystoiminnan vahvistamista ja kriisinhallinnan painopisteen siirtymistä yhä enemmän siviilikriisinhallinnan suuntaan muun muassa Afganistanissa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 24.10.21 otetaan lisäyksenä 1 000 000 euroa.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Viime vaalikaudella hallitus päätti vankiloiden peruskorjausohjelmasta. Sen mukaan Pelson vankilan peruskorjaus piti aloittaa jo vuoden 2010 kesällä. Näin ei kuitenkaan tapahtunut. Maaliskuussa 2011 silloinen oikeusministeri Brax vakuutti, että hallituksen iltakoulun linjaukset ja eduskunnan tahto toteutetaan. Hänen mukaansa Pelson remontti alkaa viimeistään kesällä 2011. Remonttia ei ole kuitenkaan aloitettu. Rikosseuraamusviraston virkamiesjohto haluaisi lakkauttaa Pelson vankilan. Eduskunnan tahdon tulee kuitenkin ratkaista vankilan kohtalo. Lakivaliokunta on useaan otteeseen todennut, että vankiloiden peruskorjausohjelma tulee viedä loppuun. Hallitus ei ole tehnyt mitään eduskunnan tahdon toteuttamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 10

Eduskunta edellyttää, että Pelson vankilan peruskorjaus aloitetaan välittömästi ja että hallitus varmistaa vankiloiden peruskorjausohjelman rahoituksen, jotta epäinhimillisistä paljuselleistä päästään eroon vuoteen 2015 mennessä, kuten hallitusohjelmaan on kirjattu.

Pääluokka 26

**SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLIN-
NONALA**

Budjetin määrärahataso on riittämätön, ja se vaikuttaa jatkossa poliisien määrään. Siitä kärsii erityisesti poliisin näkyvyys, kenttätyö ja yleisen järjestyksen turvaaminen niin kaupungeissa kuin aivan erityisesti maaseudulla.

Valtiontalouden leikkaukset kohdistuvat poliisihallintoon samalla, kun sinänsä tärkeät panostukset talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaan hajauttavat voimavaroja.

Työttömien poliisien määrä moninkertaistuu jo ensi vuonna Poliisiammattikorkeakoulusta valmistuvien suuresta määrästä johtuen. Samalla erityisesti kenttätyötä tekevien poliisien määrä vähenee.

Poliisihallinnon niukkenevia voimavaroja joudutaan kohdistamaan keskustaupunkiin, jolloin asianmukainen palvelutaso kärsii erityisesti maaseudulla.

Tarvitaan toimenpiteitä, joilla poliisin näkyvyys, kenttätyö ja yleisen järjestyksen turvaaminen voidaan taata asianmukaisesti myös keskustaupunkien ulkopuolella sekä harvan asutuksen alueilla. Myös viranomaisyhteistyötä ja sen antamia mahdollisuuksia esimerkiksi poliisin ja Rajavartiolaitoksen välillä on tutkittava.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 11

Eduskunta edellyttää, että hallitus korjaa poliisin toimintamäärärahoissa olevan

vajeen vuoden 2012 ensimmäisessä lisäbudjetissa.

Vastalauseen lausumaehdotus 12

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla turvataan poliisin näkyvyys, kenttätyö ja yleisen järjestyksen turvaaminen myös keskustaupunkien ulkopuolella sekä harvan asutuksen alueilla.

Pääluokka 27

**PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLIN-
NONALA**

Puolustusministeriön pääluokkaan kohdistetut leikkaukset uhkaavat rapauttaa Suomen uskottavan puolustuskyvyn. On perusteltua kysyä, ovatko puolustuksemme peruspilarit — alueellinen puolustus ja yleinen asevelvollisuus — voimassa. Puolustuksemme perustuu vahvaan koulutettuun reserviin. Sen tähden kertausharjoitusten raju leikkaus ei ole perusteltu. Maastovuorokausien, alusvuorokausien ja lentotuntien leikkaukset yhdessä alueellisten joukkojen varustamisen leikkausten kanssa antavat viestin siitä, että alueellisesta puolustuksesta ollaan luopumassa.

Valtiotyönantajan tulee mielestämme noudattaa hyvää työnantajapolitiikkaa. Näin ei puolustusministeriön osalta ole ollut viimeisissä ratkaisuissa. Sukupuolivaikutusten arviointi on jäänyt suorittamatta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 13

Eduskunta edellyttää, että maamme uskottava puolustuskyky turvataan osoittamalla puolustusvoimille riittävät resurssit ja että ministeriössä toteutetaan hyvää työnantajapolitiikkaa. Kun valtio yhtiöittää toimintojaan, tulee aina tehdä suvaus eli sukupuolivaikutusten arviointi.

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Hallituksen tekemä leikkaus puolustuksen menoihin merkitsee riskinottamista Suomen sotilaallisessa puolustamisessa. Maastovuorokausien, lentotuntien ja alusvuorokausien vähentäminen sekä kertausharjoitusvuorokausista leikkaaminen heikentävät pitkävaikutteisesti Suomen puolustusvoimien suorituskykyä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 27.10.01 otetaan lisäyksenä 46 000 000 euroa.

Pääluokka 28**VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA**

Hallitus on vesittämässä valtionosuusjärjestelmän keskeisimmän tarkoituksen, jolla varmistetaan, että kaikilla kunnilla on olosuhteista ja kuntien tulopohjan eroista huolimatta edellytykset selvitä lakisääteisistä tehtävistään.

Kuntien rahoitusta leikataan hallitusohjelmaan nähden täydellä määrällä jo ensi vuonna ilman, että kunnille annetaan aikaa sopeuttaa toimintojaan niukkenevaan rahoitukseen esimerkiksi jaksottamalla leikkaus useammalle vuodelle.

Kiinteistöveron poistaminen verotulojen tasausjärjestelmästä on valtiontalouden kannalta kustannusneutraali, mutta se muuttaa jyrkästi kuntien välisiä suhteita. Muutoksen vaikutukset ovat kuntakohtaisesti tarkasteltuna poikkeuksellisen suuret.

Leikkaamalla kuntien rahoitusta, kohdentamalla sitä uudelleen valtionosuusjärjestelmän sisällä verotulopohjaltaan vahvoille kunnille ja lisäämällä samanaikaisesti kunnille uusia velvoitteita hallitus vaarantaa peruspalvelujen saatavuuden koko maassa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 14

Eduskunta edellyttää, että hallitus peruu kuntia voimakkaasti eriarvoistavat kuntien valtionosuuksien leikkaukset sekä palauttaa kiinteistöveron osaksi verotulojen tasausjärjestelmää.

Vastalauseen lausumaehdotus 15

Eduskunta edellyttää, että hallitus pidättyy uusien tehtävien määräämisestä kunnille eikä määrää niille uusia tehtäviä lainkaan, mikäli yleinen taloudellinen tilanne heikkenee ja hallitus tekee lisäleikkauksia kuntien rahoitukseen.

Pääluokka 29**OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA**

Riittävän sivistyspohjan varmistaminen myös jatkossa on kansallinen investointi tulevaisuuteen. Tämän vuoksi sekä koulutuksella että kulttuurilla tulisi taloustilanteesta huolimatta säilyttää suhdanteista riippumaton rahoitustaso.

Suomalainen menestystarina niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin on rakentunut sivistyksen ja korkeatasoisen koulutuksen perustalle. Nyt tämä perusta on vaarassa, sillä ensimmäistä kertaa historiassa valtion rahoituksen vähenemä koko koulutus- ja sivistyssektorilla edelliseen vuoteen verrattuna on niin massiivinen kuin nyt. Hallitusohjelmaan kirjattujen hyvien tavoitteiden ja rahoituksen välillä on kautta linjan suuri ristiriita hallituksen määrittelemällä rahoituksella.

Koulutuksen on vastattava ihmisen, yhteiskunnan ja työelämän tarpeita. Kaikkien koulutusasteiden pitää nivoutua luontevasti toisiinsa. Vain siten kaikille suomalaisille voidaan tarjota keskustalaisen mallin mukaisesti taustasta riippumatta yhdenvertaiset mahdollisuudet oppimiseen, harrastamiseen ja itsensä kehittämiseen eri elämänvaiheissa. Tämä arvopohja on saanut

tuekseen laajan yksituumaisuuden myös eduskunnassa. Taloudellisesti tiukkoinakaan aikoina ei ole tingitty sivistyksen perusedellytyksistä.

Keskustan mielestä hallituksen linjaamat rahoitusleikkaukset toteutuessaan murtavat suomalaisessa yhteiskunnassa pitkään vallinneen koulutuksellisen tasa-arvon. Leikkaukset johtavat räikeään koulutusmahdollisuuksien epäoikeudenmukaisuuteen sekä nuorten, aikuisten että alueiden kannalta.

Silmiinpistävää on myös koulutusalojen ja -paikkojen keskittäminen. Hallituksen linjauksista käy selväksi, että toimenpiteillä pyritään itseisarvoisesti koulutuksen toimipisteiden ja aloituspaikkojen vähentämiseen. Keskusta ei vastusta koulutusmäärien vähentämistä silloin, kun sille on perusteita ja päätökset tehdään yhdessä alueiden kanssa kaikki vaikutukset huomioiden. Ideologista keskittämistä keskusta ei kuitenkaan hyväksy.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 16

Eduskunta edellyttää, että hallitus päättää ammattikorkeakoulutuksen aloituspaikoista siten, ettei niitä keskitetä pelkästään kasvukeskuksiin. Aloituspaikkojen määrässä ja sijoittelussa tulee huomioida yhteiskunnan kokonaistarpeet alueellisen elinkeinoelämän, yrittäjyyden, yksittäisten koulutusalojen sekä ikäluokkien koon näkökulmasta.

Vastalauseen lausumaehdotus 17

Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii siitä, että hallitusohjelmaan kirjattut koulutukselliset ja sivistykselliset tavoitteet saavat niitä vastaavan rahoituksen.

Vastalauseen lausumaehdotus 18

Eduskunta edellyttää, että hallitus jatkossa turvaa yliopistojen rahoituksen siten kuin rahoituksesta säädettiin yliopistolaikia uudistettaessa huomioiden myös yliopistokeskukset.

Vastalauseen lausumaehdotus 19

Eduskunta edellyttää, että maakunnallisten teattereiden ja orkestereiden riittävä rahoitus turvataan, koska vain niiden avulla taataan kansalaisille kulttuurisen sivistyksen tasa-arvo koko Suomessa.

Vastalauseen lausumaehdotus 20

Eduskunta edellyttää, että kotitalousjärjestöjen riittävä rahoitus turvataan, koska järjestöt tekevät näinä aikoina erittäin tärkeää työtä kotien ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Kotitalousjärjestöjen rahoitus on turvattava tasapuolisesti huomioiden myös Maa- ja kotitalousnaisten tärkeä toiminta.

10. Yleissivistävä koulutus

34. Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Koulujen sisäilmaongelmat ovat viime vuosina jatkuvasti lisääntyneet. Huonon sisäilman aiheuttamat yhteiskunnalliset kustannukset ovat kerrannaisvaikutuksiltaan valtavat. Oppilaitosten peruskorjaus-, lisärakennus- ja uudisrakennushankkeiden valtuus laskee kuluvan vuoden myöntövaltuudesta ensi vuoden talousarviossa. Kyseessä on raju leikkaus 36 miljoonasta viiteen miljoonaan euroon.

Kosteus- ja homevaurioiden vuoksi välitöntä korjaustarvetta on noin 1 300 koulussa. Hallituksen talousarviossa esittämällä rahoituksella voidaan käytännössä avustaa vain 2—4 hanketta.

Tilanne vaarantaa opiskelijoiden, opettajien ja oppilaitosten muun henkilökunnan terveyden. Altistus homeelle merkitsee sekä koululaisten että työntekijöiden oireilua ja johtaa vuosittain tuhansien lasten sairastumiseen astmaan. Korjausten lykkäämisen laiminlyönnistä aiheutuu arvioiden mukaan noin 200 miljoonan euron kustannukset jälkihoitona terveydenhuollossa.

Kunnat eivät omilla varoillaan pysty kokonaan hoitamaan homekoulujen korjaamista. Tämän vuoksi valtion osuutta rahoituksessa tulee lisätä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 29.10.34 otetaan
lisäyksenä 10 000 000 euroa.*

30. Aikuiskoulutus

30. Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Vapaan sivistystyön noin 350 oppilaitosta, kuten esimerkiksi kansalaisopistot ja kansanopistot, tavoittavat yli miljoona suomalaista aikuista, nuorta ja lasta matalan saavutettavuuskynnyksen ja taloudellisesti järkevän opetuksen piiriin.

Oppilaitokset ja niiden filiaalit antavat matalalla saavutettavuuskynnyksellä taloudellisesti järkevää ja kannattavaa opetusta myös opiskelijoille, joilla on heikot taloudelliset tai muut edellytykset opiskella kotipaikkakuntansa ulkopuolella.

Myös erityisryhmät huomioidaan. Tätä kerrannaisvaikutuksiltaan merkittävää järjestelmää ei ole syytä romuttaa supistuksilla.

Myös erityisryhmät huomioidaan opintokokonaisuuksissa. Opiskelijamäärien kehitys osoittaa tarvetta suoritämäärien lisäämiseen kaikilla tasoilla. Tällä koulutuksella voidaan paitsi luoda edellytyksiä elinkeinoelämän kannalta tarpeelliselle jatkokoulutukselle, myös torjua monia inhimillisiä syrjäytymisongelmia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 29.30.30 otetaan
lisäyksenä 10 000 000 euroa.*

53. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)

Suomalainen järjestötoiminta merkitsee kansantaloudellisesti sekä kansalaisyhteiskunnan ja demokratian edistämisen näkökulmasta enemmän kuin rahassa voidaan mitata. Yksittäiselle järjestölle rahoituksen pienikin supistuminen voi olla

toiminnallisesti kohtalokasta ja kerrannaisvaikutuksiltaan arvaamatonta.

Hallitus leikkaa yli 16 prosentilla järjestöille suunnattua aikuiskoulutuksen valtionavustusta. Leikkauksen kohteena ovat mm. kotitalousneuvontajärjestöt, käsi- ja taideteollisuusjärjestöt, sivistys- ja kulttuuritoiminnan opintokeskusta ylläpitävät järjestöt ja vapaan sivistystyön keskusjärjestöt.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 29.30.53 otetaan
lisäyksenä 1 500 000 euroa.*

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)

Suomalainen menestystarina niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin on rakentunut sivistyksen ja korkeatasoisen koulutuksen perustalle. Koko koulutussektoria ensi vuoden talousarviossa koskevat massiiviset leikkaukset vaarantavat sekä tutkimuksen, kehityksen että myös innovaatiotoiminnan.

Ensi vuoden talousarvioesityksessä keskeiset tutkimus- ja kehitysresurssit vähenevät yli 60 miljoonaa euroa, mikä on enemmän kuin koskaan aiemmin verrattuna edellisvuoden tasoon. Tämä vaarantaa hallitusohjelman tavoitteen riittävästä tutkimuksen ja osaamisen rahoituksesta. Rahoituksen leikkaukset vaikuttavat myös yliopiston perustutkimukseen.

Tutkimus- ja kehitysrahoituksen leikkaukset kaventavat mahdollisuuksia luoda uutta osaamista innovaatioiden ja kasvun pohjaksi. Hallitusohjelmassa kuitenkin luvataan huolehtia tutkimuksen ja osaamisen riittävästä rahoituksesta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 29.40.51 otetaan
lisäyksenä 5 000 000 euroa.*

80. Taide ja kulttuuri

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Museoviraston toimintamenojen leikkaus johtaa pahimmillaan 16 Suomen Kansallismuseon museon toiminnan keskeyttämiseen. Kesäisin avoinna pidettävät kartanomuseot ja mm. Seura-saari ovat työllistäneet nuoria, pääasiassa opiskelijoita.

Taloudellinen tilanne uhkaa pakottaa ympäri Suomen olevia museoita tai museoalueita sulkemaan ovena.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 29.80.04 otetaan
lisäyksenä 2 000 000 euroa.*

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Maatalouden määrärahojen alentaminen on erittäin lyhytnäköistä, se on myös hallitusohjelmassa asetettujen tavoitteiden vastaista. Hallitusohjelmassa todetaan "hallitus toimii kilpailukykyisen, kustannustehokkaan ja ympäristöystävällisen maatalouden ja erityisesti perheviljelmien tuotantoedellytysten turvaamiseksi". Viljelijöiden tulot ovat kuitenkin laskeneet 27 prosenttia vuodesta 2010, ja nyt hallitus haluaa vahvistaa tulojen syöksykierrettä leikkaamalla maataloustuotannon tukia yli 20 miljoonalla eurolla vuodelle 2012. Suorien leikkausten lisäksi hallitus on myös kasvattamassa merkittävästi viljelijöihin kohdistuvia kustannuksia sekä veroja.

Hallitusohjelmaan kirjattuna tavoitteena on jatkaa metsiin perustuvien elinkeinojen kilpailukyvyyn ja kannattavuuden parantamista kansallisen metsäohjelman mukaisesti. "Kansallisen metsäohjelman ja Kemeran toteutuksesta huolehditaan. Jatketaan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaa (METSO)". Tästä hallitusohjelman kirjauksesta huolimatta

talousarvioesityksessä rahoitusta leikataan vuoden 2011 verrattuna yksityismetsien metsänhoidon- ja perusparannustoissa, pienpuun energiankäytön edistämisessä sekä metsäluonnon hoidon edistämisessä yhteensä lähes 25 miljoonalla eurolla. Erityisesti hallitusohjelman kirjauksen "uusiutuvan energian kansallisesta tavoitteesta pidetään kiinni" toteuttaminen on mahdotonta talousarvion määrärahoilla, joilla pienpuun energiatukea leikataan 46,3 prosenttia.

Hallituksen ehdotukset energiaverotuksen korotuksista ja pääomaverotuksen kiristämisestä vähentävät merkittävästi maanviljelijöiden ja metsänomistajien tuloja.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 21

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla talousarviossa ehdotetut leikkaukset kompensoidaan maatalous-, metsätalous- ja maaseutuyrittäjille. Leikkausten toteutuminen ei mahdollista hallitusohjelmaan kirjattujen tavoitteiden saavuttamista vaalikauden aikana.

Vastalauseen lausumaehdotus 22

Eduskunta edellyttää, että hallitus toteuttaa hallitusohjelman kirjauksen metsiin perustuvien elinkeinojen kilpailukyvyyn ja kannattavuuden parantamisesta kansallisen metsäohjelman mukaisesti.

Vastalauseen lausumaehdotus 23

Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa maatilatalouden kehittämisrahaston toiminnan jatkamalla sen pääomittamista.

Vastalauseen lausumaehdotus 24

Eduskunta edellyttää, että hallitus säilyttää maaseudun kehittämisen määrärahat tasolla, joka turvaa laadukkaan ja alueellisesti sekä sisällöllisesti kattavan neuvonnan tarjonnan koko maassa.

Vastalauseen lausumaehdotus 25

Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa Paliskuntain yhdistyksen toimintaedellytykset ja mahdollisuudet vastata uusiin haasteisiin.

10. (30.10, osa) Maaseudun kehittäminen

50. *Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Valtionavun pitää olla tasolla, jolla kyetään turvaamaan tasokas sekä alueellisesti ja sisällöllisesti kattava neuvonnan tarjonta, joka omalta osaltaan luo edellytyksiä maataloustuotannon harjoittamiselle koko Suomessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.10.50 otetaan lisäyksenä 2 800 000 euroa.

55. *Valtionapu 4H-toimintaan (kiinteä määräraha)*

4H-nuorisotyötä tarvitaan auttamaan nuoria ja yhteiskuntaa selviämään tulevaisuuden muospaineista. 4H on kansalaisjärjestöistä merkittävien nuorten työllistäjä ja työelämäkouluttaja, jonka julkisten resurssien niukkeneminen johtaa väijäämättä mm. työllistämistoiminnan supistumiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.10.55 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa.

20. Maatalous

40. *Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)*

Maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen tavoitteena on täydentää EU:n tukijärjestelmiä (EU-tulotuet, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) sekä osaltaan turvata maa- ja puutarhatalouden toimintaedellytyksiä ja tuotannon kannattavuutta sekä maaseudun elinvoimaisuuden säilymistä.

Valtion talousarvioesityksen määräraha on riittämätön edellä lueteltujen tukien suorittamiseen kohtuullisella tasolla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.20.40 otetaan lisäyksenä 15 900 000 euroa.

43. *Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v)*

Maatalouden ympäristötuen ja ei-tuotannollisten investointien tuen tavoitteena on muun muassa maatalous- ja puutarhatuotannon harjoittaminen kestävästi siten, että tuotanto kuormittaa ympäristöä nykyistä vähemmän, luonnon monimuotoisuus ja maatalouden kulttuurimaisemien säilyminen turvataan ja tuotannon harjoittamisen edellytykset säilyvät hyvinä myös pitkällä aikavälillä. Valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2012 sisältyvä määräraha on riittämätön maatalouden ympäristötuelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.20.43 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa.

40. Kala-, riista- ja porotalous

43. *Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Paliskuntain yhdistyksen toimintaedellytykset tulee turvata, yhdistyksen tukea tulee korottaa sen toimintaedellytysten ylläpitämiseksi ja uusiin haasteisiin vastaamisen mahdollistamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 30.40.43 otetaan lisäyksenä 166 000 euroa.

50. Vesitalous

31. *Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)*

Vesihuollon ja tulvasuojelun tukemiseen ei talousarvioehdotuksessa ole osoitettu riittäviä

määrärahoja, jotta tavoitteeksi asetetut toimenpiteet kyettäisiin suorittamaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.50.31 otetaan
lisäyksenä 6 000 000 euroa.*

60. Metsätalous

44. *Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (arviomääräraha)*

Talousarvioesityksen määräraha on riittämätön Kansallinen metsäohjelma 2015:n ja pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiassa asetettujen tavoitteiden metsänhoito- ja perusparannustöille sekä puuperäisen energian lisäämiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.60.44 otetaan
lisäyksenä 18 000 000 euroa.*

47. *Pienpuun energiatuki (siirtomääräraha 2 v)*

Pienpuun energiatukeen ei talousarvioehdotuksessa ole osoitettu riittäviä määrärahoja, jotta tavoitteeksi asetetut toimenpiteet kyettäisiin suorittamaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.60.47 otetaan
lisäyksenä 10 000 000 euroa.*

70. Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri

40. *Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)*

Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuviin menoihin ei talousarvioehdotuksessa ole osoitettu riittäviä määrärahoja, jotta tavoitteeksi asetetut toimenpiteet kyettäisiin suorittamaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.70.40 otetaan
lisäyksenä 3 000 000 euroa.*

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Liikenneverkko

20. *Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)*

Hallitus korottaa perusväylänpidon rahoitusta, mutta korotus ei kata edes kustannustason nousua. Rahoituksen riittämättömyys johtaa maantieverkon, rataverkon ja vesiväylien heikkeneemiseen. Perusväylien huononeminen vaikeuttaa jokapäiväistä liikkumista, heikentää liikenneturvallisuutta ja vaikeuttaa yritystoimintaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.10.20 otetaan
lisäyksenä 60 000 000 euroa.*

50. *Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Yksityistiet ovat tärkeä osa suomalaista tieverkkoa. Yksityisteiden merkitys etenkin maa- ja metsätaloudelle, toimivalle puuhuollolle ja muulle yritystoiminnalle on suuri. Hallitus on leikkaamassa yksityisteiden määrärahaa yli 50 prosenttia, mikä johtaa yksityisteiden kunnan rapautumiseen, puuhuollon vaarantumiseen ja satojen tuhansien ihmisten arkiliikkumisen vaikeutumiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.10.50 otetaan
lisäyksenä 10 000 000 euroa.*

77. *Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Liikenneinvestointien vauhdittaminen on erityisen tärkeää, kun monilla aloilla investoinnit hiipuvat. Väyläverkkoa kehittämällä luodaan uuden kasvun ja yritystoiminnan edellytyksiä eri puolille Suomea. Tulevien vuosien kasvun vahvistamiseksi ja koko Suomen pitämiseksi kilpai-

lukykyisenä väylähankkeisiin on lisättävä merkittävästi lisää rahaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.10.77 otetaan lisäyksenä 40 000 000 euroa ja että momentin myöntövaltuutta nostetaan 80 000 000 eurolla.

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

63. (31.30.63 ja 65) Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Joukkoliikenteen tukeminen on tärkeää pyrittäessä säilyttämään joukkoliikenteen peruspalvelutaso pienillä kaupunkiseuduilla ja haja-asutusalueilla. Julkisen liikenteen pitää olla alueellisesti kattavaa, joten sitä ei voi jättää markkinaehtoisien tarjonnan varaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.30.63 otetaan lisäyksenä 7 000 000 euroa.

40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen

50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Laajakaistahankkeen toteutuminen ei ole edennyt kaikkialla Suomessa toivotulla tavalla. Nopeat ja toimivat laajakaistayhteydet ovat alueellisen tasa-arvon toteutumisen kannalta ensiarvoisen tärkeitä. Laajakaistahankkeen pullonkaulojen poistamiseksi valtion on lisättävä omaa panostaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.40.50 otetaan lisäyksenä 19 000 000 euroa.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

Maailmantalouden suotuisankin kasvun oloissa vahvan kasvun politiikkaa olisi pitänyt jatkaa väestörakenteen nopean muutoksen ja globalisaation uusien haasteiden vuoksi. Aivan erityisen tärkeäksi kasvun vauhdittamisen tekee nyt Euroopan velkakriisin vaikeutuminen ja maailmantalouden kasvun hidastuminen.

Kasvun vahvistamisen sijasta hallituksen talouspolitiikka johtaa päinvastaiseen kehitykseen. Yhteisöveron pientä alennusta lukuun ottamatta hallituksen talousarvioesitys vuodelle 2012 ja vaalikauden kehukset leikkaavat monilta kohdin kasvun eväitä antamatta uusia tilalle. Toimista tuottavuuden kohentamiseksi, työpänon määrän kasvattamiseksi ja yrittäjyyden edellytysten parantamiseksi ei ole juurikaan tietoa.

Päinvastoin, innovaatio- ja investointipolitiikka johtaa kansainvälistymisen voimavaroista leikataan ja energiakustannuksia lisätään. Eikä juuri taantumman kynnyksellä tarvittavia toimia yrittäjyyden madaltamiseksi, yritysten rahoituksen pullonkaulojen poistamiseksi ja investointeihin rohkaisemiseksi ole näköpiirissä.

Hallituksen talouspolitiikka johtaa talouskasvun hiipumiseen, taantumaa, laman kynnykselle ja sitä tietä menoleikkauksiin.

Keskustan eduskuntaryhmän mielestä Suomi tarvitsee nyt pitkäjänteisen kasvun ohjelman. Tuottavuuden kasvua ja kasvuyrittäjyyttä on vauhditettava, satsausta osaamiseen ja innovaatioihin lisättävä, yrittäjyyttä kannustettava, työuria pidennettävä, investointeja uuden tuotannon perustaan, suomalaisten luonnonvarojen hyödyntämiseen, uusiutuvaan energiaan ja kaivostoimintaan on lisättävä. Viennin ja kansainvälistymisen asiaa on autettava.

Voimavarat kasvun vauhdittamiseksi on otettava hillitsemällä ensisijassa tarpeettominta tuontiin perustuvaa kulutusta. Vaalikauden menokehyksissä tälle politiikalle on varmistettava edellytykset.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 26

Eduskunta edellyttää, että lyhytnäköisten leikkausten sijasta tukia innovaatioihin ja uusiutuvaan energiaan on lisättävä, monipuolistettava ja tehostettava. Voimavarojen kohdentumista erityisesti pk-yritysten tarpeisiin on parannettava.

Vastalauseen lausumaehdotus 27

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valtion kaivossijoitusyhtiön perustamiseksi suomalaisen kaivos- ja jalostustoiminnan sekä suomalaisen omistajuuden edistämiseksi ja uusien työpaikkojen synnyttämiseksi.

Vastalauseen lausumaehdotus 28

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa lakiesityksen, jonka nojalla yksinyrittäjä saa avustusta ensimmäisen työntekijän palkkamenoihin 30 prosenttia ensimmäisen 12 kuukauden ajalta ja 15 prosenttia seuraavien 12 kuukauden ajalta.

20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Tekesin jakamaa avustusrahaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan leikataan noin 50 milj. (valtuudet 486 milj. eurosta 437 milj. euroon). Näin suuri leikkaus johtaa monen pk-yrityksen suomalaisia työllistävän ja kasvuun johdavan hankkeen kariutumiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.20.40 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa ja että momentin myöntövaltuutta nostetaan 50 000 000 eurolla.

43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)

Kansainvälistymisavustusta yritysten yhteishankkeisiin leikataan melkein kolmanneksella (valtuudet 25,5 milj. eurosta 17,5 milj. euroon). Leikkaukset ovat vastoin hallituksen omaa ohjelmaa, jonka pitäisi tukea vientiin ja kasvuun pyrkiviä pk-yrityksiä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.20.43 otetaan lisäyksenä 8 000 000 euroa.

45. Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomääräraha 3 v)

ELY-keskusten jakamaa alueellista pk-yrityksille suunnattua yritysten t&k-hankkeiden valmistelurahaa leikataan noin 5 milj. eurolla (määrärahaa 10 milj. eurosta 6 milj. euroon). Juuri alueilta jaettu raha on tärkeää maakunnallisesti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.20.45 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa.

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

42. Finnvera Oyj:n korkotuet ja tappiokorvaukset (arviomääräraha)

Erityisrahoituksen riskin lisääminen tässä taloustilanteessa on tarpeen työllistävien ja kasvuhakuisten hankkeiden edistämiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.30.42 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa.

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentilta rahoitetaan yksinyrittäjän ensimmäisen vieraan työntekijän palkkatukea ja äkillisen rakennemuutoksen rahaa. Kataisen hallitus on näitä rahoja leikkaamassa peräti 20 miljoonaa euroa.

naa euroa (valuudet 43 milj. eurosta 24,5 milj. euroon).

Esitämme yrittäjäkannusteisiin ja äkillisestä työttömyydestä kärsivien seutujen tukemiseen lisämäärärahaa. Kataisen hallituksen momentille esittämä määräraha ei mahdollista riittäviä yrittäjäkannusteita eikä riittävää tukea esimerkiksi Kouvolan myllykoskelaisille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.30.45 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa ja että momentin myöntövaltuutta nostetaan 20 000 000 eurolla.

64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)

Kuntien ja muiden yhteisöjen työllisyysperusteisia investointiavustuksista leikataan pois peräti 2/3 (valuus 15,5 milj. eurosta 4 milj. euroon). Tässä puhutaan sadoista ellei tuhansista rakennusaikaisista työpaikoista ja useista lykkääntyneistä hankkeista juuri kaikkein vaikeimpien työttömyyspaikkakuntien kohdalla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.30.64 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa.

50. (32.50 ja 30.10, osa) Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

43. Maakunnan kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)

Maakunnan kehittämisraha on keskeinen rahoitusväline maakuntien omaehtoisen keittämistoinnin tukemiseksi. Hallituksen hanke leikata määrärahaa lähes 2/3 on täysin perusteeton. Maakuntien kehittämisraha leikataan puoleen (määräraha 32 milj. eurosta 13,5 milj. euroon).

Tämä raha on ollut perinteisesti erittäin merkittävä maakuntien elinkeinoelämän ja osaamisen kannalta. Yrityksiä eri hankkeissa on ollut mukana vuosittain 7 000. Välillä 2007—2010

uusia työpaikkoja lasketaan syntyneen 1 700 ja uusia yrityksiä 270.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.50.43 otetaan lisäyksenä 18 500 000 euroa.

63. Kainuun kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)

Kainuun hallintokokeilu on ollut toiminnassa reilut kuusi vuotta. Kainuun maakunta hallinnoi kokeilusta annetun lain nojalla myös useita aikaisemmin eri ministeriöiden ohjausvaltaan kuuluneita asioita. Työ- ja elinkeinoministeriön talousarvioon sisällytetty Kainuun kehittämisraha kattaa kaikki laissa Kainuun hallintokokeilusta (343/2003) määrätty menot maakunnan alueella.

Kainuun kehittämisrahaan kuuluu siis laaja kirjo erilaisia toimintoja, kuten mm. maakunnan kehittämisraha, määrärahat työttömyyden hoitoon, joukkoliikenteen ostoon ja perustiestön ylläpitoon sekä -hoitoon. Suurin osa Kainuun kehittämisrahasta menee työttömyyden ja tiestön hoitoon.

Valtion talousarvioesityksessä 2012 Kainuun kehittämisrahan suuruudeksi on esitetty 44 430 000 euroa. Kainuun maakunnan perusteltu esitys oli 61 080 000 euroa. Näköpiirissä oleva vahvasti heikkenevä työllisyyden kehitys, perustienpito ja yritysten investoinnit vaativat merkittävästi suuremman määrärahan kuin talousarviossa on esitetty. Toki huomioon on otettava myös valtion taloudellinen kokonaistilanne, jonka huomioimme esityksessämme siten, että esityksemme huomioiden Kainuun kehittämisrahan suuruus vastaa lähimain vuoden 2011 tasoa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.50.63 otetaan lisäyksenä 12 500 000 euroa.

64. EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ja ENPI

CBC -ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013 (arviomääräraha)

Kansallisen vastinrahoituksen leikkaus saattaa vaarantaa unionin Suomelle osoittamien rakennerahastovarojen käyttöä. Mikäli kansallisen vastinrahan riittämättömyys uhkaa täysimääräisen unionirahoituksen saamista, hallituksen on korjattava asia lisäbudjettiteitse.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.50.63 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa.

60. Energiapolitiikka

40. Energiatuki (arviomääräraha)

Laajalla yksimielisyydellä sovitun energiapaketin mukaisesti momentin määrärahat ja valtuudet tulee palauttaa aiemmin sovitulle tasolle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 32.60.40 otetaan lisäyksenä 25 000 000 euroa ja että momentin myöntövaltuutta nostetaan 40 000 000 eurolla.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Yleisen taloudellisen kehityksen ja huoltosuhteen heikkenemisen vuoksi taloudelliset mahdollisuudet ovat rajalliset. Keskusta pitää kiinni siitä, että taantuman laskua ei saa maksattaa yhteiskunnan heikompiosaisilla. On ilmeistä, että osoitetuilla määrärahoilla ei pystytä toteuttamaan hallitusohjelman määriteltyjä sosiaali- ja terveyspalveluiden tavoitteita. Määrärahat eivät tue sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutusta ja ihmisten tasa-arvoa saada perusoikeuksien mukaisia sosiaali- ja terveyspalveluja koko maassa.

Keskustalainen ajattelu lähtee siitä, että ihmisellä pitää olla kaikissa elämäntilanteissa yksilöllinen perusturva. Samalla on kuitenkin huolehdittava siitä, että jos kuntia vastuutetaan väestön nopeasti ikääntyessä uusilla sosiaali- ja terveyspalveluvetoilla, valtion on ohjattava niihin riittävät resurssit.

Taloustilanne huomioiden on ensiarvoisen tärkeää, että sosiaali- ja terveydenhuoltoon linjataan näköala tulevaisuuden tahtotilalle. Olemassa olevilla resursseilla on saatava nykyistä enemmän irti vaarantamatta terveyspalveluita ja sosiaaliturvan tasoa. Siksi tarvitaan toimia sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen ja järjestämisen sellaiseksi uudistamiseksi, jossa maan eri osien olosuhteet otetaan huomioon. Hallituksen toimille näyttää kuitenkin olevan tyypillistä, että hallituksen ohjelmaan kirjatut hyvätkään tavoitteet, kuten vanhuspalvelulaki, eivät toteudu puutteellisen rahoituksen vuoksi.

Omaishoitajat huolehtivat läheisistään keven-täen näin muiden suomalaisten verotaakkaa. Tällä hetkellä kuntien vaihtelevat käytännöt tuen myöntämisperusteissa ja suuruudessa asettavat ihmiset eri puolilla Suomea keskenään eriarvoiseen asemaan. Yhtenäisten kriteerien luomiseksi keskusta vaatii tuen maksatuksen siirtämistä Kansaneläkelaitokselle sekä myös omaishoidon verovapautta.

Hallitus esitti talousarvioesityksessään tuntuvia leikkauksia sotiemme veteraanien kuntoutusmäärärahoihin. Suomen itsenäisyyden puolesta taistelleet veteraanit ovat kunniakansalaisiamme, ja heidän kuntoutustarpeistaan on huolehdittava loppuun saakka.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 29

Eduskunta edellyttää, että omaishoidon tuki säädetään verovapaaksi. Omaishoidon tuen siirtoa Kansaneläkelaitokselle tulee kiirehtiä.

Vastalauseen lausumaehdotus 30

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa lakiesityksen työmarkkinatuen tarveharkinnan poistamisesta hakijan puolison

osalta sekä luopumisesta osittaisesta työmarkkinatuesta.

Vastalauseen lausumaehdotus 31

Eduskunta edellyttää, että pienimmät sairauspäivärahat sekä äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaista maksettavat päivärahat korotetaan samalle tasolle pienimmän työttömyyspäivärahan kanssa. Perusturva tulee jatkossa kehittää siten, että vähimmäispäivärahoja korotetaan yhtenäisesti.

Vastalauseen lausumaehdotus 32

Eduskunta edellyttää, että hallitus suhtautuu sotiemme veteraaneihin kunnioituksella ja ottaa vuoden 2013 budjetin laadinnassa huomioon oma-aloitteisesti rintamaveteraanien kuntoutukseen tarvittavat riittävät määrärahat.

50. Veteraanien tukeminen

56. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Ikääntyvä ja vähenevä veteraaniväestö, jota nyt on yhteensä noin 35 000 henkeä, tarvitsee entistä enemmän yksilöllistä, kotiin vietävää palvelua. Vaikka henkilöiden lukumäärä vähenee, kustannukset eivät laske. Hallituksen täydennyksessään tekemä lisäys veteraanikuntoutukseen ei riitä, sillä vähenevä väestönosa ansaitsee parhaan mahdollisen hoidon.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.50.56 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

Kuten ympäristövaliokunnan talousarviosta antamasta lausunnosta ilmenee, monet leikkaukset ovat ristiriidassa hallituksen ympäristötavoit-

teiden kanssa. Lisäksi talousarvioesityksen leikkaukset kohdistuvat pääsääntöisesti työllisyyttä lisääviin kohteisiin. Näin ne ovat ristiriidassa myös hallituksen työllisyystavoitteiden kanssa.

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

61. Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Hallitusohjelmassa luvataan edistää haja-asutusalueen jätevesisäädösten toimeenpanoa tiedottamisen ja neuvonnan resurssien turvaamisen kautta sekä edistää siirtoviemärihankkeita. Tämä näkemys oli kirjattu myös edellisen eduskunnan asiaa koskevaan mietintöön.

Ympäristövaliokunta on toistuvasti kiinnittänyt huomiota siirtovesiviemäreiden merkitykseen ympäristönsuojelussa. Siihen esitetyt määrärahat ovat riittämättömät.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 35.10.61 otetaan lisäyksenä 8 000 000 euroa, josta osoitetaan 7 000 000 euroa siirtoviemärihin ja 1 000 000 euroa jätevesineuvontaan.

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

55. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)

Uusien hissien jälkiasentaminen sekä vanhusten ja vammaisten asuntojen korjaaminen on taloudellisesti ja inhimillisesti kannattavaa. Jos hallituksen esitys toteutuu, hissien korjausrakentaminen loppuu kokonaan.

Energia-avustusten leikkaus estää lämmitystapamuutokset, jotka edistäisivät siirtymistä tuontien energiasta kotimaisen energian käyttöön. Energiakorjauksiin sijoitettu euro tulee nopeasti takaisin säästyneenä energiankulutuksena. Uusiutuvan energian käyttöönotolla vaikutetaan ilmastomuutoksen hillitsemiseen, joten sillä on suuri ympäristövaikutus. Uusiutuviin energialähteisiin siirtymisellä on myös merkittävä vaikutus kotimaisen uusiutuvan energian, esimer-

kiksi hakkeen ja bioenergian, osalta. Tätä kautta uusiutuvaan energiaan siirtymisen kannustamisella on dynaamisia vaikutuksia myös työllisyyteen ja harmaan talouden ehkäisemiseen. Momentilla on suuri vaikutus sekä ympäristöön että ihmisten hyvinvointiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 35.20.55 otetaan
lisäyksenä 30 000 000 euroa.*

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

Hallitus itse arvioi valtiontalouden pysyvän alijäämäisenä koko hallituskauden. Sopeutustoimista huolimatta alijäämän arvioidaan alenevan ensi vuoden 3,5 prosentista vain hieman vuoteen 2015 mennessä.

Mikäli toimiin verokertymän lisäämiseksi ei ryhdytä, ovat edessä hyvinvointiyhteiskunnan ytimeen asti ulottuvat leikkaukset.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavat lausumat:

Vastalauseen lausumaehdotus 33

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin verotuksen oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi kiristämällä hyvätuloisten ansiotuloveroa.

Vastalauseen lausumaehdotus 34

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin yritysverotuksen uudistamiseksi siten, ettei Suomessa toimiva tytäryhtiö keinotekoisesti lainaamalla tai siirtohinnoittelulla heikennä Suomessa verotettavaa voittoa.

Vastalauseen lausumaehdotus 35

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa lakiesityksen, jolla vesi- ja ydinvoimaloita leikataan päästökaupasta aiheutuvat ansiottomat voitot.

Vastalauseen lausumaehdotus 36

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa esityksen työvaltaisten alojen arvonlisäveron alentamisesta 9 prosenttiin.

Vastalauseen lausumaehdotus 37

Eduskunta edellyttää, että hallitus rajoittaa Suomen velkaantumista korottamalla yleistä arvonlisäveroa, mutta tehden sen oikeudenmukaisesti samalla alentamalla kaikille välttämättömien ruoan, liikkumisen ja lämmön verotusta.

Osasto 15

LAINAT

Valtionvelan määrän arvioidaan olevan vuoden 2012 lopussa 89 mrd. euroa, joka on noin 44 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Budjetin alijäämä on 7,3 mrd. euroa, joka katetaan lainanotolla. Velan arvioidaan nousevan vuonna 2015 jo 48,1 prosenttiin bkt:sta. Yksin valtionvelan korkojen arvioidaan olevan ensi vuonna 2,1 mrd. euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme hyväksyttäväksi seuraavan lausuman:

Vastalauseen lausumaehdotus 38

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin valtion velkaantumisen kuriin saattamiseksi ennen kaikkea veroja kiristämällä ja uusiin suomalaisiin työpaikoihin sijoittamalla.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että ehdotus valtion talousarvioksi vuodelle 2012 hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena edellä todetuin muutoksin,

että edellä ehdotetut 38 lausumaa hyväksytään ja

Vastalause 2 /kesk

**VaVM 26/2011 vp — HE 59/2011 vp, HE 119/2011 vp,
HE 128/2011 vp**

että yleisperustelujen kohdalla ehdotettu epäluottamuslause hyväksytään.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2011

Timo Kalli /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Mika Lintilä /kesk
Markku Rossi /kesk

Antti Rantakangas /kesk
Eero Reijonen /kesk
Tapani Tölli /kesk